AVERTISMENT PENTRU LINIŞTEA PLANETEI

O antologia de literatura de anticipaţie românească alcătuită în redacţie de CONSTANTINA PALICJORA.

însoţită şi de o Postfaţă autorului

1985

EDITURA ALBATROS • BUCUREŞTI

Rodită Bretin : ULTIMUL GDAR

In afara singurei mese ocupate, încăperea era pustie. Pentru o bază situată pe una din rutele comerciale principale părea cam bizar. Se vorbea, e drept, despre deschiderea unui coridor spaţio-temporal, dar zvonurile nu fuseseră confirmate. în calitatea .sa de consilier meta-galactic, Khor Ub Nabor ar fi fost desigur informat.

Lumina crepusculară atenua contururile, iar în atmosferă descoperise prezenţa unor elemente chimice necunoscute ; cantităţi infime însă, pe care organismul său le putea izola şi neutraliza.

Apăruse un tentacul violet, lustruind cu frenezie suprafaţa translucidă a mesei. Inutil ca finalitate, gestul simboliza înalta consideraţie acordată oaspetelui : un duarph beneficia peste tot de protocolul zero. Khor Ub Nabor sorbea încet din băutura oferită de sixian. Absent la ce se petrecea în jur, urmărea reflexele create în paharul de cristal. Se simţea spionat, hăituit, sentimente neîncercate vreodată d.e un adevărat duarph. Oare bănuiau ceva ? Atunci ultima misiune reprezenta un test menit să-1 demaşte. Poate îi subestima, dar nu îi credea atît de subtili.

— Un zert lumină pace !

Khor Ub Nabor tresări. Străinul nu cunoştea obiceiurile locului, căci se aşezase fără să-i aştepte încuviinţarea. Figura distoidă. corpul aproape uman, dar cu şase braţe tubulare acoperite cu cili, trădau originea dene-biană. Ochiul perfect rotund, colorat puternic în roşu, devenise oranj, trecerea făcîndu-se printr-o succesiune de nuanţe şi licăriri.

— Servim Entitatea, replică indispus consilierul. Avusese o scurtă ezitare înainte de a răspunde şi se

întreba dacă trecuse neobservată. Denebianul nu venise din întîmplare la masa lui : colierul de sionit era identic cu cel pe care-1 purta. Pentru misiune fuseseră aleşi patru raţionali din zone diferite ale metagaiaxiei ; în calitatea sa oficială, ştia multe

despre ceilalţi trei, dar nu şi lumile din care veneau. Acesta trebuia să fie Ur Dip. De ce un denebian ?

— Mi s-a cerut să te întîlnesc, duarphule, pentru a-ţi transmite : „Al patrulea se află la Detros." îţi spune ceva ?

Khor Ub Nabor se decise să tatoneze terenul. Deşi Ur Dip nu părea iniţiat în obiectivul misiunii, un sfert din cît cunoştea despre' natura închisă şi perfidă a dene-bienilor ar fi fost suficient pentru a-1 alerta.

— Nu îţi pot da amănunte pentru că nu le cunosc. Instrucţiuni vom primi-la bordul navei.

— Ce aşteptăm ?

Consilierul întîrzie cu răspunsul ; fiinţa care intrase în momentul acela putea fi cu greu definită. îi văzuse, pentru că se deplasa spre ei într-o plutire lină. Ceva ca o boare îi atinse cînd se opri în faţa lor : haloul dispăru, devenind vizibil trupul ca un lujer prelung. Se aşeză şi îi salută cu o uşoară înclinare a capului, răceala ochilor imenşi pe masca palidă a feţei contrazicînd simulacrul de zîmbet încremenit pe buze.

— N-am întârziat, nu-i aşa ?

— Dimpotrivă, Altaza, surise Khor Ub Nabor. Sixianul aştepta într-o atitudine îndatoritoare ca noua

venită să-şi exprime preferinţa. Ur Dip fusese ignorat fiind un sărman denebian, nu un duarph sau o xyodlartă de pe Ackernar.

Iluminaţia sălii se modificase treptat. în centru, mesele fuseseră date la o parte şi un con de lumină marca o arenă improvizată, unde se pregătea ceva, căci murmurul' conversaţiilor încetase. Unora le părea interesant genul acesta de spectacol, iar încăperea devenise ticsită. 'Sub reflector au fost împinşi doi bărbaţi ; văzîndu-i, Khor Ub Nabor nu îşi putuse stăpâni o zvîcnire a braţului în care ţinea băutura şi cîteva picături se răspândiră pe masă...

2

Luptătorii se opriseră la mijlocul sălii, în poziţii expectative. Un moment de ezitare din partea unuia, o micşorare a pupilelor celuilalt şi lovitura de pumnal porni fulgerătoare.

...In mintea consilierului reînvie amintirea oamenilor purtaţi pe străzile oraşului în cuşti magnetice, femei şi copii cu priviri rătăcite care îl urmăriseră multă vreme. Erau consideraţi

o specie- inferioară. Organismele lor primitive, obişnuite să respire o anumită compoziţie atmosferică, nu supravieţuiau transferului în alte medii. Incapabili să-şi adapteze funcţiile biologice, au rămas izolaţi în arealul restrîns al planetei de origine...

Luptătorii ajunseseră la capătul puterilor şi respiraţia le producea un zgomot sacadat. Nici unul nu se cruţase, nu se ferise din calea lamei aducătoare de moarte ; dinspre pseronii lipiţi de tîmple pornea comanda de a învinge cu orice preţ. Lupta se transformase într-o încleştare de trupuri.

— Se spune, începu Altaza, c-ar fi fost o populaţie numeroasă, stăpîni ai unei tehnologii avansate. Cu mult înainte ca solul planetei lor să devină radioactiv, trimiteau rachete în lumile stelelor apropiate.

— Prostii, respinse Ur Dip ideea. Pe Terra trăiesc două milioane de oameni, care abia reuşesc să-şi asigure hrana. Planeta e secătuită de resurse.

Altaza nu-i dădu atenţie, ochii ei galbeni fixîndu-1 cu insistenţă pe duarph. „Ca o felină care pândeşte prada", gîndi acesta. Se întrebă cît sau ce anume aflase despre el. Cunoştea bine creaturile cerebrale de pe Ackernar : la\ baza motivaţiilor unei acţiuni; stătea un calcul precis, o logică perfectă. Ascultase cu toate simţurile alertate, intuind ameninţarea disimulată de cuvinte.

— O fiinţă născută sub un soare galben nu are şanse de evoluţie. Decăderea civilizaţiei terestre reprezintă o dovadă, insistă Ur Dip.

Altaza îl privi pe denebian de parcă atunci îi observa prezenţa.

— Pentru că n-au reuşit să se ridice la suprema înţelepciune : înţelegerea consecinţelor. In realitate, nu ştim nimic precis despre ei.

— Doar cum pot fi ucişi> remarcă Ur Dip.

— E timpul să mergem, hotărî Altaza ridicîndu-s'e. „Denebianul era gata să strice totul", gîndi. „Consilierul bănuieşte ceva şi ar putea da înapoi : nu e încă tîrziu să-şi recalculeze şansele. Dar n-o va face ; cercul-capcană se închide."

...Cînd au sosit la punctul de îmbarcare se însera. De-a lungul pistei erau înşirate astronave gigantice, într-o

încremenire monolitică, iar deasupra staţionau luminile vehiculelor-escortă.

Un vuiet prelung se propagă prin atmosferă, reverberaţia făcînd să vibreze pereţii hangarelor. Ecranele de protecţie intraseră în funcţiune însă, şi cîmpul gravitic distorsiona contururile. Asoliza o navă... Khor Ub Nabor văzu întîi un punct luminos, apoi, brusc, mii de ace i-au străpuns retina, orbindu-1. Cînd reuşi să îşi limpezească privirea, nava cobora încet, suspendată deasupra pistei, uriaşă pasăre metalică venită din infinitul vitezelor superlumlnice.

Simţind o uşoară bătaie pe umăr se întoarse şi întîlni nişte ochi negri, pătrunzători, care îl fixau din spatele vizorului căştii. Uniforma simplă, strînsă pe corpul atletic, purta însemnul castei navigatorilor.

— Consilierul Khor Ub Nabor ? Sînt Thy Serg, pilotul dumneavoastră. Vă rog să mă urmaţi.

„Un navigator feydar", îşi spuse Khor Ub Nabor, recunoscînd un dialect din străvechea federaţie Zahras. Thy Serg îi conduse la un hangar izolat, unde nava se dovedi o piesă de muzeu, de pe vremea cînd se fabricau motoare fotonice. Pilotul îşi făcea de lucru la comenzi, studiindu-şi pe ascuns pasagerii : xyodlarta era periculoasă, prezenţa ei îl îngheţa. Consilierul purta pe -chip semnal, nu putea să se înşele. Se înfiora : cine ar îndrăzni să se atingă de un duarph ?

După ieşirea în spaţiul cosmic, Khor Ub Nabor viziona cilindrul cu instrucţiuni. Mesajul le cerea să ajungă pe Detros, unde îi aştepta coordonatorul misiunii... închise ochii şi începu să respire controlat. Dincolo de pereţii navei începea noaptea cosmică. în vremurile cînd strămoşii săi vedeau în Univers o breşă, o falie spre un mîine incert, cerul exista pentru a-i feri de teroarea viitorului. Erau la un pas de dobîndirea unei conştiinţe superioare, dar

1

i-a împiedicat sentimentul apartenenţei la un anumit spaţiu şi timp.

Un şoc violent zgudui nava. In timp ce podeaua se cutremura din nou, Khor Ub Nabor încerca să deblocheze uşa postului de pilotaj. Cînd reuşi să pătrundă înăuntru, Thy Serg zăcea pe jos — cu braţul drept întins într-o ultimă încercare de a ajunge la tabloul de comandă — iar lîngă o placă de protecţie,

marcînd locul unei spărturi în perete, căzuse un aparat de sudură. .

Consilierul fixa indecis comenzile.. Se trăgea dintr-un neam de rătăcitori prin spaţiu — cînd navigaţia nu devenise încă privilegiul castei feydarilor — şi cunoştinţele de astronavigaţie rămăseseră undeva în celulele creierului său : sondînd în subconştient, putea ajunge la trecutul care trăia în el, neştiut, sutele de generaţii supravieţuind în memoria speciei.

...Execută manevrele finale : se apropiau de ţinta călătoriei, şi cînd îşi ridică ochii de pe aparate, relaxîndu-se după concentrarea din timpul zborului, discul cenuşiu al unui corp ceresc ocupa o treime* din hublou. Peisajul planetei îi dădea o senzaţie familiară. Nu fusese niciodată în sistemul Sirius, totuşi cunoştea fiecare crater, fiecare neregularitate a reliefului. Confruntă imaginea reală cu cea păstrată în memorie, înregistrînd schimbările aduse suprafeţei de coliziunile recente cu meteoriţi. Amintirea venea dintr-un spaţiu insondabil, de aceea îl cuprinse o stare confuză de panică. Simţea un imbold irezistibil să fugă, să întoarcă spatele planetei. Jos pîndea primejdia, ştia, fiind totodată conştient că se născuse pentru a împlini acolo un legămînt care nu era al lui. Viitorul devenise un zid întunecat. Nu avea de ales : se pregăti de asolizare.

*

— Puţină setha, consiliere ?

Zîmbetul Altazei : cald, îmbietor. Îşi apleca lujerul mlădios pentru a turna lichidul în ceşti. Lui Khor Ub Nabor îi reveni în minte avertismentul pilotului Thy Serg, înainte de accident : „Fereşte-te de xyodlartă, te va ucide !"

5

înconjuraţi de confortul rafinat al bazei planetare, îl aşteptau pe al patrulea raţional implicat în misiune, care întîrzia.

— Iată-1 şi pe Het van Karsa, cunoscutul pharolog ! exclamă deodată Ur Dip, agitîndu-şi tuburile în direcţia intrării ; ochiul îi căpătase o nuanţă de verde intens.

„Cînd o să termine cu gafele 2" gîndi Altaza. Dene-bianul îşi simţi pîntecul crispîndu-se, durerea devenind insuportabilă. Arunca o licărire imploratoare spre xyod-lartă şi chinul încetă.

— Un zert lumină pace ! rosti noul venit, păşind spre mijlocul camerei.

Pelerina metalizată îi atingea carîmbii cizmelor, săl-tîndu-se uşor în timpul mersului. Avea ţinuta dreaptă, rigidă, a unuia obişnuit să comande. Ochii puţin oblici

— două fante întunecate — nu exprimau nimic, privirea lor glacială trecînd peste Ur Dip ca şi cum denebianul n-ar fi existat.

Khor Ub Nabor îşi înfipse unghiile în carne. Veşnică Entitate ! Pentru o clipă, crezuse că se priveşte în oglindă, îi trebuia un efort considerabil ca să-şi păstreze întipărit pe chip zîmbetul calm, destins. „Asta era ! Un duarph

— autentic — trimis să-1 demaşte." Gîndurile îi alergau înnebunite, căutînd o cale de ieşire din situaţia imposibilă în care îl atrăsese perfidia xyodlartei. Altaza judecase corect : transformarea lui ar fi convins pe oricine, în afara unui nativ din Eridani.

Ajungînd în dreptul consilierului, Het van Karsa se opri ; se lăsase o tăcere apăsătoare. Altaza surîdea, urmărind atentă confruntarea. Cei doi se priviră un moment ce păru nesfîrşit : ochii pharologului deveniră violeţi şi Khor Ub Nabor le percepea extensia senzorială sondînd în structura intimă a fiinţei sale, coborînd la nivelul reacţiilor afective fundamentale. La rîndul său pătrunse în conştiinţa celuilalt, dar se retrase imediat, copleşit de o prezenţă totală, dominatoare. Het van Karsa îşi duse mîna dreaptă la piept şi se înclină adînc, cu deferentă — salutul prin care îl recunoştea duarph. Khor Ub Nabor se înclină la rîndul său, fără să înţeleagă nimic.

Altaza iradia o furie abia stâpînită, dar cînd van Karsa se întoarse spre ea trăsăturile îi căpătară ingenui

tate şi reuşi să-şi acordeze glasul pe tonurile cele mai dulci :

— Ai îmbătrînit, duarphule. De la ultima noastră [ntîlnire au trecut... da, zece perioade standard.

Ilet van Karsa ignoră amabilitatea prea evidentă, iar i: 11 ensitatea privirii lui nu prevestea nimic bun.

— în schimb tu, Altaza, arăţi minunat, spuse fără inflexiuni. Atunci, pe Wena Varusis, nu-ţi priau radiaţiile.

Xyodlarta zîmbi în silă. Aluzia la planeta aceea o făcuse să se înfioare fără voie.

— Nu ne-ai spus pentru ce ne aflăm aici, încercă Ur Dip să salveze situaţia.

— Nu cunosc motivele pentru care unii din voi se. pilă aici, replică sec van Karsa, dar doresc să vă arăt ceva. Interesant... Locul în care vă voi duce nu mai există de multe mii de ani, iar coridorul temporal e foarte îngust. Pacă alunecaţi într-o breşă a hiperspaţiului, nu există cale de întoarcere : v-ar trebui un miliard de perioade pentru a încerca toate variantele şi a reveni în timp real.

...Intr-o coordonare perfectă, cei patru raţionali îşi fixară onigramele de sionit pe care comanda duarphului li făcuse să apară.

întuneric dens, primar ; linişte. Ochii nu văd, mîinile nu simt, urechile nu prind sunete, căci pentru o altfel de lume sînt necesare altfel de simţuri. Primele senzaţii fiind vagi, confuze, Khor Ub Nabor încerca să se orien-teze prin beznă, rătăcind o durată nedefinită în căutarea unui reper. Vedea trei umbre, dintre care una iradia un .sentiment de frică. Denebianul. Trimise o extensie a eîmpului său energetic spre acesta, susţinîndu-1 şi stabili-itndu-i poziţia. Atinse alături o prezenţă — xyodlarta — i undeva, în faţă, umbra călăuzitoare a duarphului ; îi Bfiptâ emisiile, ancorîndu-se de ele. începea să prevadă m nidrele drumului. Lumini înşelătoare, apariţii meteo-rice, săgetau cîteodată întunericul, dar se străduia să le e, urmînd îndeaproape jaloanele fixate de Het van Rai 3a în labirintul timpului.

1 .a capătul unui coridor traversă o zonă de clarobscur, pătrunzînd într-o sală imensă. în centru, suspendat dea-lupra dalelor de piatră, se afla un glob sidefiu, a cărui formă era puţin turtită la poli. Mari cilindri transparenţi

I

7

ocupau restul spaţiului, prin bruma depunerilor de condes-sare zărindu-se trăsăturile unor fiinţe. Se aflau acolo reprezentanţi ai tuturor raţionalilor din metagalaxie, cîte unul sau mai multe exemplare pentru fiecare specie.

Khor Ub Nabor avea intuiţia unui amănunt esenţial pe care îl ignorase. încercă să-şi dea seama ce anume, dar imaginea începea deja să se destabilizeze.

...Se trezi în camera bazei planetare. Cînd îşi scoase onigrama, văzu că îi tremurau mîinile.

— Care sînt coordonatele spaţio-temporale ? răsună vocea clară a xyodlartei.

Het van Karsa ezită un moment :

— Regret, nu vă pot spune. Trebuia doar să aflăm cine a construit edificiul şi în ce scop.

— Un centru de regenerare ? avansa o presupunere Ur Dip.

Duarphul respinse cu un gest energic ideea.

— Să fim serioşi !... Pentru atîta lucru nu ne chemau de la capătul galaxiei.

— Prietene, eşti obosit, se întoarse Altaza spre dene-bian. îl fulgeră brusc din ochi : du-te şi odihneşte-te !

Ur Dip se retrase, cerîndu-şi scuze.

— S-a stabilit starea indivizilor din cilindrii de conservare ? întrebă Khor Ub Nabor după plecarea dene-bianului.

— Sînt bioînvelişurile unor fiinţe vii, spuse pharolo-gul. Conştiinţa e separată de corp, fiind înregistrată pe o unitate informaţională.

Consilierul se gîndi cîteva clipe intens. Ideea ce i se păruse la început absurdă începea să capete consistenţă.

— Un fel de matriţe, rosti.

— Poftim ?

— Modele. Pentru toate fiinţele din metagalaxie.

— Vrei să credem că cineva colecţiona exemplare ale fiinţelor raţionale...

— Nu ! Am spus modele, mai precis primele modele. Altaza izbucni într-un rîs nervos.

— îndrăzneşti să insinuezi că cineva a creat toate speciile inteligente din Universul nostru ?

Khor Ub Nabor o fixă cu o expresie uşor amuzată. Faptul că xyodlarta îşi pierduse cumpătul nu-1 impresiona.

8

— Ai reprodus exact sensul afirmaţiilor mele. Intimi privirea concentrată a lui Het van Karsa.

— De ce crezi asta ?

— Denebianul din sală era identic cu Ur Dip, în schimb, xyodlarta părea o copie nereuşită — îi lipseau haloul şi alte calităţi — un model primitiv, care apoi a evoluat spre superba perfecţiune a Altazei.

— Aberaţii ! pufni xyodfarta.

— Altaza.

Het van Karsa îi rostise numele cu voce monotonă, totuşi xyodlarta se cutremură.

— Altaza, repetă duarphul, calci una din legile noastre. Ceea ce aspiri tu e prea mult pentru o xyodlarta şi prea puţin pentru... ✓

— Ajunge ! Voi tăcea.

In glas îi răsunase teroarea, iar pe obrajii crispaţi într-o mască zîmbitoare bronzul stelei Ackernar pălise ; prin transparenţa epidermei se vedea reţeaua vinişoarelor albastre, subţiri, sub care Khor Ub Nabor surprinse o Incîlceală de Eire aurii,

Consilierul deveni încă o dată conştient de aura puterii pe care, sub calmul aparent, personalitatea lui Het van Karsa o degaja. Amintirea primului contact îi stăruia în memorie, nealterată. Atingere fugară, avea tulburătoarea viziune a efluviilor de energie pură, nesfîrşit regenerate, unduind în cîmpuri clocotitoare de Torţă sau zbătînclu-se sub încătuşarea modelatoare a logicii.

Pharologul se ridică :

— Dacă doriţi să vă odihniţi, camerele v-au fost pregătite. Vom continua — păru să caute cuvîntul — cercetările mîine dimineaţă. Entitatea fie cu voi !

...Consilierul făcuse cîţiva paşi prin cabină, cînd auzi în spatele lui un declic : mecanismul uşii rulante fusese blocat pe dinafară. Rămase nemişcat, cu simţurile la pîndă şi se întrebă — lucid, aproape curios — cum va funcţiona capcana. Ridicîndu-şi privirea, văzu o mică sferă cenuşie ce se rotea pe traiectorii concentrice, în căutarea ţintei vii pe care era programată să o distrugă. Arma teribilă, adusă din sistemul Deneb, îşi localiza victima după bătăile inimii.

9

Khor Ub Nabor îşi concentra energia somatică într-un focar unic ; în mîna dreaptă se materializa conturul unui disc, căpătînd treptat consistenţă. Strălucirea lui crescu, atingînd vibraţia luminii pure, şi începu să pulseze, indu-cînd în eroare senzorii sferei ucigaşe. Consilierul aşeză discul pe masă şi se retrase... Explozia care cutremură cabina îl făcu să îşi piardă echilibrul ; se ridicase, cînd apăru van Karsa, însă acesta nu întrebă nimic, făcîndu-i semn să-1 urmeze :

— Vino, am să-ţi dau altă cameră.

La capătul coridorului aştepta xyodlarta. Mesajul primit din Ackernar îi cerea să acţioneze : falsul duarph trebuia eliminat, iar dovezile despre „locul acela" distruse.

Ur Dip nu se culcase şi, după felul cum îi licărea ochiul, în tonuri tot mai şterse, se-aştepta la vizită.

— Ai dat greş. Ştii ce urmează, nu ? şuieră Altaza. Priveşte-mă !

Simţea fascinaţia ochilor ei supunîndu-1, frîngîndu-i voinţa. Durerea sfredelitoare îl făcu săx se zvîrcolească neputincios. Altaza se opri ; dorea să-1 pedepsească, nu să-1 omoare. Ii întoarse spatele şi ieşi, căci priveliştea trupului scuturat de frisoane o dezgusta.

...După ce se despărţi de Het van Karsa, consilierul se întinse pe patul din cabină şi adormi. Se deşteptă după cîteva ceasuri, cu senzaţia clară a unei revelaţii. Pentru prima dată intui taina teribilă ce apăsa — asemeni straturilor geologice — asupra saîîi din adîncuri, însă intrările labirintului temporal Bămîneau blocate şi se izbea de acelaşi perete impenetrabil. Căile duceau spre o zonă unde începutul şi sfîrşitul deveneau învolburările unui sorb uriaş, ce înghiţea materie şi energie. Nu îndrăznea să privească prăpastia fluidă, din adîncurile căreia pîndea pericolul autoanulării.

începea să discearnă ritmuri cunoscute în pulsul neîmblînzit al timpului. încercînd să se orienteze după jaloanele trecerii anterioare, rătăci neajutorat şi orb prin spectrul de posibilităţi, pînă cînd se produse o rupere în continuitatea vremii şi alunecă printre pereţii de lumină, redus la stadiul unui simplu foton, a cărui singură menire o reprezenta mişcarea.

10

...Se afla în interiorul sălii subterane, printre nesfîrşi-lelo şiruri de cilindri. Identificând trăsăturile fiecărui grup <1< raţionali, remarcă în aşezarea lor o anumită logică, o subtilă gradare a calităţilor. Compară bioînvelişurile din cilindrii cu locuitorii actuali ai Universului : unele caractere lipseau, altele avuseseră o evoluţie surprinzătoare. Prezenţa globului turtit la poli îl intriga. Cu precauţie, îşi apropie palma de suprafaţa netedă. Deşi o presimţise, descărcarea energetică se produse înainte de a-şi putea retrage mîna.

...Se cufundă în tărîmul fără margini al nopţii cosmice. Prin întunericul punctat cu palide licăriri de stele se infiltrau acorduri îndepărtate ce creşteau în intensitate, izbucnind în armonii ample, pe măsură ce din abisul galactic răsărea imaginea unei planete albastre... Tulburat, Khor Ub Nabor îşi simţi ochii umezindu-se cînd văzu derularea reliefului de o varietate irepetabilă : norii albi. plutind în oceanul de azur al atmosferei, crestele munţilor învăluite în ceaţa dimineţii, oglinda sclipitoare a mării. Suprapuse peste holograma purtată de timp peisajul arid al Terrei, în care cenuşiul devenise culoarea dominantă ; o planetă condamnată şi o mînă de oameni, reduşi la stadiul de primitivism, luptînd pentru supravieţuire. Alungă viziunea terifiantă şi totuşi reală. Neregenerat, biocîmpul protector slăbea în intensitate ; dădu drumul globului şi alunecă în nefiinţă...

Cînd îşi reveni, Het van Karsa îi ţinea încheietura mîinii şi o căldură plăcută i sejrăspîndea prin tot corpul.

— îmi place curajul, gdaruîe, dar al tău seamănă a imprudenţă.

Khor Ub Nabor se chinuia să zîmbească. Fără intervenţia lui van Karsa ar fi... Cum îi spusese ? „Gdarule". Deci, ştia ! Sau dacă nu, aflase sondîndu-i creierul cînd fusese inconştient.

— Ai de gînd să mă denunţi Consiliului ?

— Ce-aş cîştiga făcînd-o?

într-adevăr, ce l-ar putea tenta, trăise doar senzaţii posibile numai într-o mie de vieţi... Printre modelele raţionalilor nu descoperise nici un duarph, îşi aminti Khor Ub Nabor. Constatarea — venită cu întîrziere — îl contrarie, apoi înţelese.

11

— Da, confirmă Het van Karsa citindu-i gîndul, sîntem o rasă mai veche decît a oamenilor.

— Şi ceilalţi ?

— Sixieni, denebieni, xyodlarţi... Stăpînii de azi ai metagalaxiei ! Glasul duarphului suna batjocoritor, începutul a fost făcut de încrederea oamenilor în unelte perfecte : maşini biologice capabile să evolueze şi să se reproducă. „Hibrizii" au supravieţuit declinului civilizaţiei care îi creases şi, cum se puteau adapta oricărui mediu, în cîteva milioane de ani au cucerit Universul.

— Ei ştiu adevărul ?

— Care adevăr ? Că sînt doar nişte maşinării complexe, născocite de oamenii pe care îi dispreţuiesc ? ! Explică-i prietenei noastre, Altaza, modul cum au ieşit strămoşii ei de pe banda unei uzine înălţate de „primitivii" temeni... în milioane de ani, au avut suficientă vreme să-şi făurească o istorie. Iar dacă bănuiesc totuşi ceva, vor încerca să distrugă dovezile din sala subterană.

— Pot ajunge acolo ? întrebă Khor Ub Nabor, sperînd într-un răspuns negativ.

Het van Karsa părea să ezite :

— Tu ai ajuns, dar am citit în tine semnul Entităţii. Chiar dacă nu te-ai născut duarph, ai fost crescut şi antrenat după legile noastre. „Ei" nu stăpînesc bine căile temporale, dar într-o zi o vor face.

— N-ar cuteza să înfrunte un duarph ! exclamă Khor Ub Nabor, încercînd să se ridice.

— Linişteşte-te ! ordonă van Karsa.

Trupul celuilalt se supuse, relaxîndu-se, înainte ca sensul cuvintelor să ajungă la creier.

— Trebuie să pleci, aici eşti în pericol, reluă duarphul.

— N-am unde să mă duc. Gdaria nu mai există. După atacul xyodlarţilor, supravieţuitorii s-au refugiat pe Sha-lag, unde mediul ostil a făcut imposibilă adaptarea. Sînt ultimul gdar. în Eridani am încercat să devin un duarph...

— Şi pot spune că aproape ai reuşit.

Het van Karsa rămase pe gînduri. Modul în care gdarul ştiuse să lupte, să supravieţuiască, impunea respect. Ce fel de fiinţe erau oamenii ? Atît de vulnerabili fizic şi totuşi...

12

Pentru ce ai riscat acceptând-numirea de consilier ţ| ,i|kii misiunea ?

Ajungînd în Consiliu am încercat să opresc vânătoarea de oameni, pustiirea Terrei... Ascultă, duarphule, (la cr mă ajuţi ?

('Ilipul lui Het van Karsa se întunecă. Ar fi dorit să-1 ijute deşi, martoră fie Entitatea, nu ştia de ce — dar pentru el nu se mai putea face nimic. De aceea, tresări .ni lndu-1 rostind cuvintele :

Viaţa mea nu contează atît de mult. Eşti puternic, duarphule, împiedică nimicirea poporului meu !

Khor Ub Nabor aştepta încordat : nu avea dreptul || i cearã asta, totuşi o făcuse. Dacă era real ce se spunea despre duarphi — că dirijau dezvoltarea raţionalilor în metagalaxie — atunci o făceau cu discreţie, preferind căile ni;ii lente şi mai sigure, avînd înţelepciunea să nu facă m de superioritatea lor evidentă.

— Voi încerca, rosti Het van Karsa şi cuvintele sale valorau cît un jurământ. Pleacă acum, nava mea e prega-uta pentru decolare.

Cînd părăsi camera, desluşi in privirea duarphului milă, Iau poate i se păruse. Alerga spre platforma hangarelor, tncercînd o stare de spirit nouă, de pace şi împăcare cu line. Dintotdeauna, existenţa i se supusese unui singur ţel, pentru care ştiuse să-şi înfrîngă slăbiciunile : acum, învăţase să spere.

— Omule !

Cuvântul şfichiui ca un bici. In primul moment rămase locului, apoi se Întoarse încet, căutînd să cîştige timp. Aliază ţinea îndreptată asupra lui tija unui delurotron, iar Ur Dip blocase retragerea.

— Te înşeli, Altaza, spuse Khor Ub Nabor înaintând Către xyodlarta care se dădu înapoi. M-am născut pe Odaria, planeta-colonie unde v-aţi încercat precizia tirului atomic.

— Un motiv în plus ca să ne urăşti. Credeai că e de ajuns să furi numele unui duarph pentru a scăpa jude-căţii Consiliului ?

In mijlocul frazei, Altaza trase, dar fascicolul devie datorită cîmpului protector. Khor Ub Nabor se aruncă asupra lui Ur Dip, care se prăbuşi sub lovitură...

13

Gdarul urcă scările în goană şi ajunse la hangarul de unde drumurile Cosmosului îi erau deschise. Deodată, se opri : cunoştea secretul cilindrilor, iar Consiliul nu putea îngădui răspîndirea lui. Vor pulveriza Terra, înlăturând posibilitatea vreunei revolte.

Nava Iui van Karsa se afla la cîţiva metri. Civilizaţia duarphilor stăpînea timpul şi distanţele, iar legenda despre astronavele lor făcuse înconjurul galaxiei. Cu un asemenea vehicul, patrulele Consiliului nu l-ar ajunge niciodată. O clipă, o singură clipă, ideea îl ispiti... Dincolo de cupola transparentă a hangarului, începea Infinitul lumilor libere. Peste toate se suprapuse însă dureros imaginea Terrei.

Informaţiile din creierul său nu trebuiau să ajungă în mina Consiliului : se concentra, ştergîndu-le din memorie. Anulă şi cîmpul protector.

Aşteptarea nu dură mult, silueta xyodlarfcei apărând ia capătul pistei. Ridică arma şi ochii galbeni nu avură nici o tresărire cînd fixă declanşatorul, reglînd fascicolul la intensitatea medie. întocmai cum bănuise, aveau nevoie de trupul şi. mai ales de creierul său : în secundele de agonie, Altaza spera să-1 sondeze.

Urmări degetele fine ale xyodlartei mişeîndu-se implacabil... O explozie de alb inundă totul în jur şi ceva se rupse în interiorul său. Uh mesaj-gind concentra, elibe-rind, energia sa psihică : „Het van Karsa... nu uita..."

înainte de a muri, văzu ca prin ceaţă chipul Altazei aplecîndu-se asupra sa. Şi ultimul gdar se pomeni admi-rîndu-i precizia plină de graţie a mişcărilor.

Cu adevărat, îşi spuse cu amară ironie, ©mul inventase nişte unelte perfecte*

Ovidiu Bufiiilă ' TREI PISICI ALBE PE ACOPERIŞ

Cei doi sori ai micii planete Qy ardeau nisipul, tulbu-rtui apele şi făceau să se audă prin văzduh tot felul de voci, înaintând cu greu printre dune, grupa mormăia un cîntec U« luptă, fără prea multă convingere, cei şapte soldaţi IUI lan, îşi plângeau bătăturile şi înjurau în gura mare Miboiul, Datoria şi chiar pe însuşi generalul Gaetano curo să lăfăia undeva pe Goza, înconjurat de femei, bă, iflcnl Giorgio milanezul, eu mi-am cam făcut veacul în Uniata asta, m-am săturat de atacuri-surpriză, de medalii şi de ciorapii voştri puturoşi, mai du-te dracului, îi l'AHpunse Geno, cine crezi că nu s-a săturat de tot rahatul ttalu, de nisipuri şi de aceşti doi sori, uite ne-am uscat Bl B binelea pe dinăuntru, cit mai avem de mers, întrebă |q] IYodndu-şi faţa cu vestita loţiune „Bomela", loţiunea iil'.ilă împotriva arşiţei şi ţînţarilor, hei, urlă Kero, am grlns un ţînţar, ceilalţi se strînseră în jurul lui cuprinşi io curiozitate, la naiba, ai minţit, era frumos să fi fost liniari pe aici, de ce oare nu ne-om fi văzînd noi de treabă, Undeva acasă pe malul mării, cu sticle de bere şi cu femei, hol, băieţi, se burzului Dubal, iar încep să am vedenii, li.u Kgaţi-mă bine, altfel am s-o iau la goană şi-am să-mi IfOSCSC muniţia în vînt, Kero scoase o frînghie din raniţă (i l k'gă strîns apoi îl predă lui Tob, omul-munte, să-1 cure mai departe,

Pil scoase o muzicuţă din buzunar şi începu să cînte un marş vesel, băi Pil, altceva nu ştii, cin la' şi tu acolo de inimă albastră fu>ar să fie de viaţă,-l.i ce dracu ne-au trimis aici, păi ştii cum vine treaba, şeful insurgenţilor a venit la iubita lui, cum fac ăştia dragoste, întrebă Kero, naiba să-i ia, cică prin nu ştiu

15

ce cîmp, păi asta nu e dragoste, dom'le, spuse Dubal, vă asigur că e un vax, tacă-ţi gura, ce crezi că ei nu zic la fel despre noi, cică vorbesc prin culori, spuse Giorgio milanezul, nu vorbesc, bă soldăţoiule, strigă rîzînd Sol, comunică, aşa să ştii, iată-1 pe domnul profesor, striga Giorgio milanezul, el vă poate învăţa limbile universului în mai puţin de două luni, chiar şi istorie şi politică .şi asta pe nimica, dar vă poate învăţa cum se ţine o grenadă în mînă şi chiar ce se poate face cu ea atunci cînd aveţi necazuri, la ce dracu ne mai luptăm noi dacă sîntem. aşa cir bătrîni, se minună Kero, Tob îi întrebă dacă trecuseră de zona primejdioasă pentru Dubal dacă acesta tot se apucas" să vorbească despre dragoste, i-au trecut vedeniile, Dubal, îl întrebă Kero, de cînd ţi se întîmplă ţie lucruri din astea, de cînd am salvat un diplomat dintr-o ambuscadă, să vedeţi, pramatia, nici nu mi-a mulţumit, v-aş spune eu despre cine-i vorba dar n-am nici un chef, aşa e cînd ai pus mîna pe putere, spuse Sol, mi-aduc aminte de generalul Gaetano care habar n-avea de limbile universului, cum să aibă, cum să aibă, şopti. Geno cu buzele uscate, cînd limba lui spurcată îi e de ajuns, şi, continuă Sol, ne pusesem amîndoi cu burta pe carte, desigur că atunci cînd mai prindea cîte ceva îmi dădea cîte o permisie, al dracului Sol ăsta, se are bine cu generalul, fiţi atenţi ce spuneţi despre el că ăsta ne bagă pe toţi în rahat, îi avertiză Geno, s-a plimbat şi cu automobilul blindat şi să-1 fi văzut cum făcea semne femeilor de pe stradă, un neruşinat Sol ăsta, ca să vezi, s-a ajuns, se plimba numai cu automobilul cet roşu al generalului, vedeţi-vă de; treabă, e aici cu noi şi o să crăpăm împreună de atîta căldură, hă, hă, rîse Sol, nu mă prea aveţi la maţe, fir'aţi voi să fiţi, aţi uitat cînd v-am scos din încurcătură acum un an pe Plo, cînd vă încolţiseră creaturile alea ciudate-şi mîncăcioase, ce crezi că mai mîncaseră pînă atunci oameni, nu, de unde să mănînce, ei, asta e o tîmpenie, da' i-am topit într-o clipă, nu voiau deloc să colaboreze cu noi, mi-e ruşine, băieţi, spuse Giorgio milanezul, noi am făcut o mulţime de tîmpenii, e prea puţin, mormăi Geno,

ruşine e prea puţin, o vreme tăcură, apoi faţa lui Dubal se lumină, măi al naibii să fiu dacă sîntem în vreun fel vinovaţi, noi am executat ordinele, de-o parte

16

II iu fiinţele a căror planetă o cucerearn, căci nu-i aşa,

fl..... ni n-a reuşit să ne pună cu botul pe labe, de partea

■ailaltă, plutonul de execuţie al.lui Gaetano, ei, asta a [Ml problema spinoasă a soldaţilor tuturor timpurilor, bă, in mii terminaţi cu prostiile, strigă Tob, fiţi cu ochii-n pitl'U căci altfel ne trezim luaţi pe nepregătite, cine ştie {•r '.-n li ascunzind în nisip, un cap de struţ, rîse Geno, >< llalţl îşi văzură însă tăcuţi de drum, nu mai rîdeţi de poantele mele, se înfurie Geno, cînd eram la cafeneaua Ini IVI ars şi vă înnebuneaţi după femeile de pe Ol mă ■Uneaţi să le distrez iar voi haidamacilor le luaţi una cîte

..11 bus, în cameră, şi tot aşa pînă cînd m-am trezit singur ru Marş şi cu un pahar plin ochi cu coniac, nu v-ar fi « ii.iim- să vă fie, soldaţii norocului, iată eroii noştri, uscaţi de arşi|ă, speriaţi de nisipuri şi de lipsa ţînţarilor, mai hi i. mu Geno, ce nu ţi-ar fi plăcut să fii acum acasă să pi pişte ţînţarii de fundul tău lătăreţ, şi în definitiv ce (1*1 bule să facem noi acum, ca de obicei să anihilăm avîn-lul revoluţionar, eu m-am săturat de vorbe, în definitiv şi | tii îşi au dreptul lor să trăiască cum îi taie capul, nu

im de ce-om fi noi mai deştepţi decît alţii, nici nu ştiam i i există o astfel de planetă pînă nu m-a pocnit Gaetano ptlte fălci urlînd, ai să te duci acolo, soldat, mi-a dat un

ui in fund şi m-a pus să-i curăţ cizmele, asta-i înjosire, cu I-aş fi împuşcat, la dracu, mai sînt alţi o mie ca el, p|i să-i împuşcăm pe toţi, şi "cine ne va mai conduce, Uite Sol, fugi de aici, ăsta dacă pune mîna pe putere ne face li.iicra-parcea, ce dracu tu tot n-ai învăţat nimic pînă

ii um, Kero îi ceru lui Geno să le mai cînte ceva din gură, }j Pil să te acompanieze, ia mai duceţi-vă în, nu mai am I Imif să cînt, strigă Pil, mi se face greaţă cînd vă aud, || vrea să văd şi eu că, întorcîndu-ne pe Goza, vă duceţi glonţ la Gaetano şi-i faceţi tărtăcuţa ferfeniţă cu o rafală, M urmă să vă văd, cum vă descurcaţi cu masele, voi Btre habar n-aveţi despre politică, ce crezi că ar fi greu, |g spunem la toţi că de-acum s-a sfîrşit cu războaiele, ca toată lumea trebuie să predea armele şi gata,

eah, mof-lini, spuse Giorgio milanezul, bă, nici voi nu credeţi ce ■puneţi, veţi sta două-trei zile apoi vă veţi lua tălpăşiţa, ia tăceţi, parcă se aude ceva, spuse în şoaptă Dubal, ia legaţi-1 pe nebun, Dubal, tu ţi-ai făcut nevoile astăzi,

17

întrebă rîzînd Tob, linişte, e ceva acolo în faţă, o casă, şopti înmărmurit Pil, o casă aici, voi o vedeţi, eu o văd. şi eu, şi eu, nu se poate, e un vis, uite trei pisici albe p< acoperiş, de unde or fi apărut, unchiul meu din Salern avea una la fel, nu vorbi prostii, cine ştie dacă astea or fi cu adevărat pisici, ia s-auzim, miorlăie vreuna, nu fiţi tîmpiţi, asta e o minune a naturii, o Fata Morgana, pe dracu, preferam o Fata Morgana, e ceva ciudat aici, şi casa asta mi se pare cunoscută, te pomeneşti că am trecut fără să ştim printr-un nod temporal, hei omule, nu ne înnebuni, nu te juca aşa cu cuvintele, cum să ni se întîmple aşa ceva, casa pare părăsită şi chiar aşa o fi. nu vom avea bătaie de cap, pisicile astea or fi nişte metieni deghizaţi, ăştia se ţin de tot felul de poante în Univers, odată s-au deghizat într-o planetă şi i-au atras aşa pe nişte prăpădiţi de exploratori, şi i-au mîncat, păi sigur, fără asta nu poate trăi nimeni, pisicile astea le-am mai văzut undeva, eu zic să le împuşcăm, basta, să nu ne pripim, nu vi se pare că le-aţi mai văzut undeva, ştiu la ce te gîndeşti, Gaetano avea şi el una, numai UNA, ai dreptate, era o prostie, pisicile aveau însă aceleaşi mişcări, păreau însă şi foarte adevărate şi ce forţă ciudată le îngemăna într-o mişcare unică, universul ăsta mă înnebuneşte, eu zic să terminăm odată cu ele, uşa casei se deschise, hei, băieţi, ăsta e Gaetano, cerule e triplu, ha, ha, simt că-mi pierd minţile, poate sa fie triplu, şi cît o vrea, va fi o ţintă uşoară, trageţi băieţi, trageţi, mama lui de general !

Aurei Cărăşal : COLONIE PENTRU O MIE DE ANI

— Asia este, doctore... I — Deci...

Wuiidolis a fost dintotdeauna un orăşel liniştit. Orăşel l.i< poate impropriu spus acestei adunături de case din I) mu, Iară nici o logică, distingîndu-se de un sat oarecare • I'"•) prin hotelul masiv, cu trei etaje, construit în piatră '.mi ic, altădată impozant prin stilul său rece, nemai-Intllnit prin părţile acestea, acum măcinat de muşcăturile hipului, ca un soi de domn cu gambetă şi baston îmbră-i ii. in zdrenţe. în faţa lui, despărţită doar printr-^o piaţetă plină de praf, cu o fîntina arteziană în

mijloc, din care, I uii'înţeles nu cursese niciodată apa, se afla închisoarea. Drţl fusese construită odată cu hotelul şi din acelaşi mate-i i.il, arăta la fel de proaspătă ca la început. Asta poate din > i a că nici un deţinut nu-i trecuse vreodată pragul.

De la etajul al treilea al hotelului, din camera 154, . u terestrele orientate către piaţetă, se putea zări casa ltu urătorului, nu tocmai departe, cu acoperişul din olane i" ii, crăpate, ceva mai încolo, spre stînga, casa doctorului cu acoperişul de tablă cenuşiu-verzuie, iar mult în

iaur, aproape de şirurile de cactuşi înalţi cît un stat di om, cocioaba notarului, cu gard din nuiele.

Iu partea opusă era gara — clădirea dărăpănată Unde-şi ducea viaţa casierul, care nu vindea nimănui bilete la trenul ce sosea odată pe lună, pentru că singurii călători care coborau în orăşel din vagoanele înnegrite de Im uni!; ine erau cei trei negustori, dar ei aveau permis, i că misiunea sa era să-i întîmpine şi să-i cbnducă Iu hotel.

Mondolis a fost dintotdeauna un orăşel liniştit. Locuitorii lui ştiau cu mult timp înainte în care zi avea să fie călcat cîinele văduvei spălătorese de căruţa cu trei roţi a sacagiului, ce fel de marfă aduc cei trei negustori şi la ce preţuri o vînd, la ce oră adoarme recepţionerul cu nasul în tabachera de argint din colţul biroului unde primea călătorii care nu mai soseau, cunoşteau cîte bucăţele de zahăr pune duminica în cafea doctorul cînd se întîlnea cu prietenii pe terasa hotelului, ba chiar şi ce nasture o să i se rupă la prima furtună ajutorului de băcan cînd se va întinde să închidă ferestrele.

Nimic nu se putea întîmpla nou în Mondolis, nimic nu putea să surprindă, să şocheze, nici chiar telefonul de pe măsuţa casierului, singura lor legătură imediată cu lumea, cu Virgiana, capitala districtului, aflată la peste 600 de mile de ei. Singurele veşti le aduceau negustorii, dar ele erau mereu aceleaşi, cu trecerea puterii cînd în mîinile opoziţiei, cînd în mîinile liberalilor, cu noile decrete care se învechiseră de cînd le tot auzeau, privitoare la accesul clinilor pe bază de taloane în restaurante, sau cu dispoziţiile articolelor 6 şi 10 referitoare la deratizare.

Telefonul suna de două ori pe lună şi funcţionarul de acolo cerea informaţii despre ceea ce se întîmpla în oraş, cu un glas

monoton şi indiferent, şi nu răspundea la nici o întrebare pusă de casier sau de indiferent cine altul. In restul timpului, linia era moartă, dar nimeni nu ardea de curiozitate să afle ce se petrece dincolo. Pentru că, în mod ciudat poate, nici un locuitor nu părăsise vreodată oraşul, nici unul nu se urcase în trenul cu vagoane fumurii să străbată pustiul punctat de cactuşi şi să coboare în Virgiana. Aici, în Mondolis, era lumea lor, aveau tot ce le trebuia, altceva nu putea exista pentru ei.

Asta pînă mai ieri seară. Soarele roşu ca sîngele îşi sprijinea trupul pe spinii cactuşilor îndepărtaţi, pregătin-du-se să apună dincolo de orizontul prăfos, cînd în oraş îşi făcuse apariţia pe după grădinile cu garduri aplecate ale ultimelor case un grup de vreo cincizeci de bărbaţi şi femei, îmbrăcaţi în costume cenuşii, mătăsoase şi uzate, cu arme necunoscute pe umeri, cu frunţile acoperite de pălării moi de pîslă. Se opriseră în jurul fîntînii arteziene din piaţetă, aruncaseră jos armele şi bagajele, apoi se

19

IM «aura în genunchi toţi deodată, cu braţele întinse ca mi.!' aripi frînte, rîzînd şi plîngînd, privind lacom către

I......Lorii ce-şi părăsiseră treptat lucrul ca să se uite

iUrloşi la acest fapt cu totul imprevizibil în istoria atît

■ i' ' unoscută a oraşului.

Străinii vorbeau o limbă aproape uitată, destul de i'i'H deosebeai în cele ce spuneau cuvinte cunoscute. O | i' nu' i-au tot privit cum se manifestă, fără să se apropie pna laic-, dar şi fără să se îndepărteze, apoi unul dintre

■ i pare-se băiatul farmacistului, fugi să-1 cheme pe (udrcAtor şi pe doctor. Pe notar l-au lăsat în pace, era cu i (leparte şi apoi ştiau cu toţii că seara citeşte un ni liniai de legi şi nu-i place să fie deranjat.

Pe străini i-au condus la închisoare ca să-şi petreacă nouptc-u, altă clădire atît de mare ca să-i cuprindă pe toţi nu era, şi apoi încăperile nu fuseseră folosite niciodată, i i .u i destul de curate, în afara pînzelor de păianjen de la r. M, i re le cu gratii şi de murdăria şoarecilor. Paturi nu

■ i hi suficiente, dar doctorul a cerut celor din împrejurimi i uluca pături şi paie şi imediat au mai fost închegate

■ He\ a culcuşuri. Armele şi lucrurile lor rămăseseră în pi >u ia şi, pentru ca roua dimineţii să nu le ude, recepţio-i"|| ui le

ridică şi le încuie pe toate în debaraua hotelului. Tel restul nopţii doctorul şi judecătorul au rămas cu nou-

" ai ii, încercînd să afle ce era cu ei, din ce parte veneau

.....iid'o se îndreptau.

A doua zi era o lumină plăcută, soarele bătea pieziş iu umbrela de pînză decolorată ; cafeaua începuse să se ii'' isca în ceştile înalte de porţelan. Notarul încă nu pinepea sensul evenimentului sau poate că se făcea că nu I înţelege pentru a-i incita pe cei doi să-şi spună păre-iil' Scaunele din răchită gemeau uşor la fiece mişcare, puiul nul liniştea coborîtă ca de obicei peste orăşel.

A Cost destul de greu pînă am început să ne • I' li urcăm oarecum în limbajul lor. Povestea pare cel BUţln stranie, dar în starea în care se află nu este exclus cu totul să nu fie decît un produs al imaginaţiei lor, (iiil'.ilnăvită de soare şi pustietate.

m Adică dumneata, domnule judecător, înclini pe undeva să le dai dreptate ? !

20

Doctorul duse ceaşca la buze, dar nu sorbi. Se răzgîndl şi o lăsă iar pe masă.

— Eu nu înclin să dau nicicui dreptate. Asta este istoria : cincizeci de oameni declară că lumea nu mai există, că în afară de noi şi_de ei în jur este un pustiu înfiorător, un pămînt fărîmiţat de prăpăstii gigantice, de vulcani în erupţie şi de ape miloase, mlaştini fără fund şi păduri întunecate, cu plante necunoscute, cu animale neclasate în zoologie. Cincizeci de oameni declară acelaşi lucru, elementele se potrivesc pînă în amănunt — asta este limpede, nu, doctore ?

Judecătorul îşi trecu mîna prin părul cărunt. Notarul îl privi zîmbind subţire. Ştia că acesta era semnul prin care judecătorul arăta întotdeauna prietenilor că este în dilemă.

— Şi dumneata îi crezi ? îl întrebă. Judecătorul nu răspunse.

— Este o absurditate povestea asta, declară doctorul şi dintr-un gest vărsă pe gît licoarea rece, amară. Cum adică, nimeni ? Dar trenul ? Aţi uitat trenul ? Şi telefoanele din Virgiana, şi negustorii ? Astea nu sînt dovezi palpabile ale unei realităţi existente ? Mai palpabile cred decît nişte cuvinte.

— Oamenii aceia nu erau nebuni. Şi nici interes să ne mintă nu aveau. Au înfăţişat destul de logic faptele, războiul... Ei

spun că toate acestea există pentru că aşa au fost programate să fie ; că aici este o colonie. O colonie pe o mie de ani, protejată de comun acord de către toţi participanţii la conflict.

— E absurd, clătină doctorul neîncrezător din cap.

— Absurd ? zîmbi iar notarul. Dacă privim astfel, toate lucrurile sînt absurde.

— Dar ei ? nu se lăsă doctorul. Ei ? Cum de au scăpat ? „Echipe speciale", „efective postbeligerante" şi alte cuvinte pompoase, nu ? Dacă-i aşa, cum de în aceşti două sute de ani scurşi de la acel conflict nu ne-a mai descoperit nimeni ? Pentru că fiecare stat, am înţeles, şi-a avut propriile sale „echipe speciale".

Judecătorul ridică palma ca pentru a opri şuvoiul de întrebări.

2<i

Ei ? Lasă-i pe „ei". Aceasta ar putea fi altă istorie.

.....ir.h' te mai bine la situaţia noastră de aici. Poate

, H .ivut dreptate. Ei au putut observa monotonia, auto-141 iii unul în care trăim, pentru că sînt străini, neintegraţi.

ţi ;r par ciudate acum unele fapte ? Hai să-ţi răspund i i întrebări cu alte întrebări, care acum îmi vin în minte i mă minunez că au putut să zacă atît in prăfuire ; de ee i. < pleacă oare nimeni din oraş ? De ce nu vine nimeni ? P negustorii ăştia nu îmbătrînesc deloc, în fimp.ee gol ne naştem şi pierim, de ce nu sînt schimbaţi, de ce... ?

Şl judecătorul se opri, fără a-şi ridica privirile de pe l H im nora cu desene miniaturale.

Dumneata, doctore, ştii că am dreptate, simţi acest ln< i a dar nu eşti de acord tocmai fiindcă te revoltă

i > 1« i a acceptării unei lumi fără oameni. In sinea dumitale, in i insist, în sinea dumitale eşti convins de asta, după

■ ui a convins este şi domnul notar şi toţi ceilalţi dacă ar şti.

Există un mijloc, vorbi notarul, privindu-i mijit pe '.i doi, există un mijloc de a încheia foarte simplu dim ul,ia.

— Care ?

Trenul. La prînz, soseşte. Cineva se va urca în el , 11 un bilet pentru Virgiana. Şi acolo se va lămuri problema.

Exact. Acel cineva voi fi eu, se ridică doctorul grăbit

■ li la masă. Şi mîine voi veni cu răspunsul.

In orăşel lucrurile se petreceau ca mai înainte. Pisica l e niacistului omorî la ora aşteptată puiul de vrabie, iar i'alaiul care îl ajuta pe băcan la vînzare o lovi cu o piatră l   ai I în piciorul drept, unde pariase cu cei de peste drum

■ i o va lovi, deşi ştiau cu toţii că aşa va fi ; roata de la

■ ai ni.a sacalei se împotmoli în balta din mijlocul drumului, Bhlui în momentul în care un puşti îi striga proprietarului

■ l o să i se împotmolească hardughia dacă o apucă pe acolo.

Iar trenul... trenul sosi ca de obicei, pufăi liniştit în

ii i. plarea invizibililor pasageri şi plecă mai departe după un sfert de oră. Cu un călător în plus.

Doctorul îşi pusese geanta de voiaj în portbagajul din Mima de deasupra capului, îşi aprinsese un trabuc şi pufăia liniştit, privind pe fereastră dunga cenuşie a ori-Itntului şi pilcurile ţepoase de cactuşi voinici. In comparti

ment nu era nimeni, dar el se aşezase pe locul înscrii; pe tichet.

Conductorul veni cînd aproape aţipise, iar trabucul, uitat nescuturat, făcuse un scrum alb, lung cît o unghie După ce îi perfora cu grijă biletul, îl privi lung, clatină din cap, apoi îi spuse să stingă trabucul pentru că vagonul era de nefumători, şi părăsi compartimentul.

Doctorul- îl ascultă, deşi era convins că pînă în Virgiana nu avea să-1 mai deranjeze, deschise geamul şi azvîrli ţigara de foi în (curentul făcut de tren. Un şuvoi de aer proaspăt năvăli înăuntru şi învolbură fumul albăstriu. Trecuseră aproape două ore de cînd călătorea şi, după spusele casierului mai erau încă vreo patru. Era puţin obosit şi legănarea trenului îl transporta spre starea de moţăiala din care tocmai ieşise. Se gândea vag la ce va face în Virgiana, cînd va ajunge, unde va trage, cu cine va discuta. Nu cunoştea pe nimeni, dar bănuia că, la poştă, funcţionarul care le telefona de două ori pe lună îl va îndruma unde trebuie. Toate erau însă destul de confuze în capul lui ce se apleca din ce în ce mai spre piept, pînă cînd înţepeni, cu bărbia înfiptă în reverul hainei albe, adormit de-a binelea. îl trezi o zguduitură puternică, ce aproape eă-1 aruncă spre banca din

faţă. Afară se însera. Ieşi din compartiment şi se îndreptă spre capul vagonului ca să-1 găsească pe conductor sau pe oricine altul şi să-1 întrebe ce se întâmplase, de ce se opriseră, pentru că în Virgiana nu ajunseseră, în jur se întindea acelaşi pustiu presărat de cactuşi.

Vagonul era însă gol. La fel şi celălalt... şi celălalt. Goale, cu lumini apuinse doar la capătul coridoarelor pentru a indica ieşirile.

în cele din urmă coborî. Soarele aproape se pierduse în zare. întunericul nu se lăsase încă. dar boarea răcoarei îl făcu să tremure sub haina subţire. De la; distanţă, trenul părea un cordon împodobit cu bobite de fosfor. Pufăia liniştit în tăcerea cîmpiei, desfăcîndu-şi din cînd în cînd supapele şi slobozind cîte un jet de abur fierbinte.

La început, doctorul merse paralel cu linia, apoi se îndepărtă puţin de ea, din cauza bolovanilor ce împănau solul. I se părea, sau terenul urca ? Parcă încet^-încet, terasamentul liniei se ridica şi, într-adevăr, cînd se opri

23

ii clipii si privi în urmă, trenul se afla undeva, lâ poale, in.i nul slab, abia auzit.

i deodată pămîntul încetă. Parcă tăiată cu o bardă

..... i n prăpastie fantastică îşi desfăşura adîncimile

im bănuite, cu stînci gata să se prăbuşească la cea mai

.......'uniată atingere, cu fisuri adinei în peretele pe care

II i, şi jeturi spumate de apă roşietică azvîiiindu-se pi' neştiut. Celălalt perete nu se zărea.

I »<-asupra, stelele începuseră să-şi scoată baionetele una Bite una, în aşteptarea răsăritului lunii. Trenul nu se mai Mir/ea.

tntr-un tîrziu, doctorul se aşeză chiar pe buza întuneca-l' i răni a pămîntului. Percepea sunetul surd al şuvoaielor

■ i pe lacrimi mute ce se învîrtejeau în trupul lui.

Ştia. Acum ştia şi ce caută aici, şi de ce făcuse acest di iun Iară logică, şi de ce i se îngăduise să părăsească Mon-<l"h , .. Acum ştia tot, chiar şi faptul că „ei" ştiau că el in Trenul se oprise pentru că el sosise la destinaţie. \n i urma să se încheie cu îndoielile sale, cu viaţa sa, cu Ini ce aflase sau cunoştea dinainte despre lume, despre Moi idoiis, despre...

o colonie pentru o mie de ani ! Era fantastic, era în-■rozltor ! Trăiau şi urmau să trăiască încă vreo opt sute

■ ie .mi. Dar ca şi pînă acum. Automate umane, mişeîndu-se in planul celor indicate de programul făurit de cine ştie ce

.....de genială sau tîmpită, demult împrăştiată în praful

timpului. Şi mai ales, singuri ! De acum, SINGURI !

O piatră se desprinse şi căzu în prăpastie cu un duruit ' ipru. Ca un semnal. Ca un avertisment.

! '.irăinii tulburaseră armonia prestabilită. Primul impuls, lai el se grăbise să le verifice spusele. Al doilea impuls. Cu toate că nu înţelegea rolul notarului aici. Şi nici zîmbetul im subţire...

Al doilea impuls trebuia să-1 anuleze pe primul. Invers DU era posibil. Nu exista reciprocitate. Deci el va trebui a se întoarcă poate şi să dezmintă cele spuse de străini, '•au ,a rămînă aici. Sau... Şi în aceste ultime două cazuri ? < !e se va întîmpla atunci ? Şi dacă... ? Va înţelege careva puia la urmă gestul ? Judecătorul ? Notarul ?

Cînd doctorul se ridică în picioare, luna ajunsese cu mulI. deasupra lui, întinzîndu-i umbra spre genune. Aşa

încît ea dispăru prima, înainte chiar ca trupul să fie înghiţit de întuneric.

A doua zi a fost luni şi, ca de obicei, judecătorul, doctori*! şi notarul se întâlniră sub umbrela de pînză, în faţa ceştilor de cafea aburlindă.

— Aşa că cei din Virgiana mi i-au dat pe cei trei agenţi de poliţie, m-au suit în tren şi m-au trimis înapoi. Cît se poate de liniştit. Lumea există şi va exista mereu. Nici un pericol nu o paşte încă. Iar cei cincizeci de nebuni vor umple spitalul cel mare din mijlocul oraşului.

Soarele dimineţii bătea pieziş în umbrelă, alungind umbrele înspre piaţetă. Ca de obicei, spălătoreasă trecu pe acolo cu căruţul, şi făcu un semn din cap către cei trei. Notarul zîmbi subţire, o privi cum se îndepărtează, apoi întoarse capul spre doctor :

— Da, cum spuneai dumneata — o lume care există ; şi va exista mereu. O lume pe o mie de ani.

Ajutorul băcanului traversa piaţa, trăgînd după el un sac mare, plin cu făină. în urma lui, trei păsărele ciuguleau praful alb ce cădea în stropi la fiecare izbitură de genunchiul acestuia.

l/nu. Punctul din centrul acestei ţinte este în inima

i ulă în mişcare, ţinta îmi sugerează genericul Unul li Im. Mai întîi apare, proiectat pe un firmament în-|ti Iii, un reticul format dintr-un cerc şi două perpendicu-lfiic întretăiate. Reticulul unei arme al cărei principiu de luim iionare îmi este necunoscut. Apoi transfocatorul în-«» | >> i hăituiască stelele din centrul imaginii, aruneîndu-le iprs margini.

Al patrulea cerc e înghiţit de curbura unei galaxii. II, ticului se apropie ameninţător. Al treilea cerc încon-iMm .1 l'i'otobiona, planeta-colonie.

Al doilea îmi înconjoară trupul, ca un halou bioener-BJOtlc, ţinîndu-se la fiecare pas pe urmele mek. Ploaie, vînt, >u j. 1111 — cercul rămîne întreg.

I 'ri mul cerc al ţintei îmi trece peste piept, peste umeri : Bite cel mai preţios ca punctaj. Din fericire, zona delimi-itiiii de el a rămas pînă astăzi intactă, cu toate că a servit 1111, 111111 drept ţintă gondronilor ; nu-mi dau seama dacă in afară de vînătoarea de ţinte vii ei se mai ocupă şi cu ulii i'va.

,,Aceasta este crucea ta", îmi spusese obiectul Om.- „Flecare şi-o poartă după sine." Reticulul e o cruce, în-ii adevăr. Iar obiectul Om, Mare Preot şi comandant al l'j ii i< I eonilor. Misiunea lui sacră este să convertească fiift-fttle La iieînsufleţire.

/ >Di. Şi dacă nu vor să fie convertite ? Nu a existat nici 1111 astfel de caz în istoria Universului cunoscut. Toate au

devenit convinse de avantajele noii lumi şi au părăsit, rînd pe rînd, lumea celor însufleţite, ajungînd în Gondronia. Nici nu a fost nevoie de imensa forţă militară a gondroni-lor. Pentru obiectul Om, titlul de comandant e mai mult onorific.

— Selma.

Numele meu s-a auzit în spate — o frîntură dintr-o conversaţie. îmi întorc brusc capul şi un necunoscut se uita strîmb la mine.

Tot Mmpul mă simţeam urmărită de cineva care îşi ascundea faţa. Mi se părea că figura lui de carton trecea clin mină în mînă, de la un chip la altul. Albul mat al compartimentului dădea impresia unei pînze aruncate peste un trup înţepenit.

îmi înclinasem spătarul fotoliului şi, rezemată de el, mă prefăceam că dorm. Cei doi din faţa mea — bărbatul înalt, cu o linie sigură a umerilor, cu trăsăturile bine conturate, lăsînd, la un moment dat impresia de duritate, femeia cu plete castanii — păreau cu totul absorbiţi de contemplarea ecranului din perete. Tunicile şi măştile stăteau atîrnate deasupra lor, în cui, El avea o mască de satir. Ea, una de elvinie. Măştile nu se purtau în interioare. Doar pe stradă.

— Ce fel de mască doriţi ? mă întîmpinase la ieşirea din cosmodrom un ins aşezat în faţa unui vagonet la ferestrele căruia rînjeau zeci de tipuri de măşti.

— Mulţumesc, nici una. De-abia am scăpat de costumul spaţial.

— Foarte bine, de, doi ani nu se mai poartă costume spaţiale.

îmi alesesem, în cele din urmă, o mască ; chiar una de gaze. Uitasem că pe Protobiona aerul nu era respirabil.

Dar şi aici, înăuntru, mi-ar fi trebuit un vizor. Din spatele lui, aş putea vedea fără să fiu văzută. Ţin ochii în-tredeschişi, iar printre pleoape văd lumea : o grotă pe pereţii căreia spînzură holograme şi măşti. De şapte ani n-am văzut nici un om, decît pe ecran şi am senzaţia, la fiecare nouă întoarcere pe Protobiona, că feţele lor seamănă tot mai mult una cu alta, tot mai aplatizate, tot mai lipsite de culoare.

HI

26

/1.•/ Vă cerem scuze. S-a produs o defecţiune care HHplIA r<-condiţionarea cîmpului magnetic. Vă rugăm

•i.....ţi, anunţă pilotul de intervenţie.

> Inln sonoră a compartimentului, care tocmai debitează in le ştiri, se întrerupe la un moment dat, retezînd un ini l'. (..agerii din faţa mea ies la iveală din fotoliile lin i li caută privirile în care sclipeşte o undă de scep-llililiin aşteaptă o infirmare a mesajului. Ea îşi întinde in li emurătoare după masca clin perete :

Sîntem în junglă? (Se referă la jungla minerală.) Nu <• nevoie de mască — îi spun — de masca asta. in cotrobăit prin boxa de serviciu, găsind un combi-hi'"'n pe care l-am calificat ca rudimentar. Am reglat tem-i 1 ilurn sub stratul termoizolant,

apoi mi-am puscasca Irăgîndu-i vizorul. Măştile de gaze erau de diferite fui ine .şi mărimi. Am luat una la întîmplare şi i-am ve-

......i cartuşul. La rîndul lor, tovarăşii mei de călătorie

n i'U.eia să se echipeze, operaţiune pe care femeia o în-|i plinea cu eleganţă şi detaşare iar bărbatul bolborosind

IMI I III.

\iu coborît pe rînd. Tunelul magnetic trecea peste un ici şi luneca pînă departe, la orizont. Pasagerii, gratuiţi Iniţial în spaţiul îngust de lîngă tunel, o luaseră care I.....Ud ; grupul se dezagregase în indivizi, perechi sau grupuri mai mici.

Ilttmăsesem singură — cum era de aşteptat. Norii de jM'iif coborîseră pînă aproape de nivelul vizoarelor. M-am Mpi opiat de parapet.

Patru. Pe neaşteptate, am descoperit că eram examinată jM'ln vizoare. Insistent, ca şi cum ar fi trebuit să urmeze di i llcul unui aparat de înregistrat. M-am apropiat de fiinţa h, ,.i ii stîmisem interesul. Imposibil de recunoscut sub

.....a de porc de pe figură. Un bărbat ; glasul lui a răsunat

limpede în căşti :

Cum vă numiţi ? — De ce ?

Fără un motiv anume. Vreau să ştiu cum vă numiţi, i i .im amîndoi la marginea viaductului. Am pornit-o pe oi'ftrllo înguste. L-am urmat — lucru ce mi se părea firesc. Proferam să merg spre hazard, să ajung în faţa lui decît să

î! aştept. Nu.departe se zăresc două măşti şi sînt nevoii să recunosc că masca de gaze, cu furtunul pendulînd :p şold, dă oricărei persoane un aer ameninţător.

Jungla minerală începe imediat lîngă scară 5 şerpui printre ferăstraiele de sticlă şi cenuşă am zărit soseam albă, ca un ultim ţipăt al civilizaţiei. Gunoaiele care finiseră aruncate aici luaseră forme ciudate în urma cristal 1 zării. Cimpul de deşeuri se întindea pînă departe, zimţai de margini aproape geometrice. De-a lungul şoselei copacii fumegau, carbonizîndu-se lent — aveau să mai fume ani întregi.

— Să ne întoarcem, îi spun necunoscutului, dar îl urmez aproape fără voia mea. Trecem acum printr-o fostă albie de rîu. Coltul de junglă s-a umplut de măşti, ca acoperit de o vegetaţie luxuriantă. Sînt puzderie, mişcările lot dînd impresia de haos.

Am crezut mai întîi că sînt pasagerii din tren, dar numărul măştilor creşte văzînd cu ochii.

Nu era exclus ca gondronii să fi ajuns pe Protobiona să-şi fi ales ca prim suport ambiental aceste cîmpuri d«» gunoaie. Poate veniseră chiar odată cu mine. Dar fără un mediu propice de dezvoltare, germenii ar fi rămas în staru latentă. Ar fi intrat în hibernare pentru ani întregi.

— Gondronii sînt aici, îi spun necunoscutului.

Combinezonul i se încreţeşte brusc şi trupul i se veştejeşte, mototolindu-se ca o bucată de hîrtie. Se micşorează tncet, parcă strivit de gravitaţia planetei, pînă cînd îngheaţă într-o dună de gunoi cristalizat.

Văd măştile agăţate în jungla minerală, pînă departe. Măştile nu se mai înmulţesc. Se grupează. Dinspre grupul central se propagă o undă de şoc iar în momentul cînd sesizez faptul, tresar ? sînt poziţionată pe direcţia de mişcare a grupului.

Cinci. Mă întorc şi o iau la fugă. Cei din urmă înaintează — le simt în căşti murmurul războinic. Distanţa cai e ne separă se micşorează treptat. Vreau să-mi smulg casca de pe cap — în curînd am să fiu orbită de propria-mi respiraţie.

Măştile încep să răsară în jur, închizînd un cerc cari se strînge mereu. La un semn, pornesc un dans tăcut. Cev-cui se micşorează.

28

I .i' Rlmt acum respiraţiile greoaie. Aerul devine apăsă-l.i li.insul lor totemic mă închide într-un cerc din ce în 9$ mul vtrîmt.

Ii turc să-mi mişc braţul — nu izbutesc. Picioa-BJp ■— nu izbutesc. Gîtul — nu izbutesc. Sînt zidită ca > turn «la fosilă într-o bucată de chihlimbar. Nu mă.pot .1, dar am ochii deschişi,

iw,'-.iile ridică de jos colana cilindrică în care se află trupul meu, pe care mi-1 văd, însă nu mi-1 simt ; coloana e k iuiN|)arentă. Mă aşază pe umerii lor.

Mi ig prin junglă într-un şir tăcut. Lumina scade, de-fiiruundu-le liniile în păienjenişul vegetaţiei mineralizate. A Irul zilei se pierde în spatele unui zid de ceaţă. Dincolo ii< . n| c oraşul care expectorează la intervale precise mu.vi M ilr;,« uri cristalizate ; tehnologia prelucrării lor nu mai furn ia ţă măcelului dus împotriva resurselor minerale ale (•imn i< i.

Procesiunea de măşti înainta. Mult timp am auzit scrîş-hi lul Ierbii fărîmiţate sub tălpile lor. încetul cu încetul,

I......la s-a rarefiat, lăsînd în locul ei un exmp ca sticla, cu

Urine de cenuşă.

Undeva, n.u departe, singur, în mijlocul cîmpiei, e un •ii Im .re carbonizat. Ajungem lîngă el. Măştile care m-au in iun pe umeri reazemă sicriul în care mă aflu de trunchiul Iul l se retrag. îngenunchează toate odată şi din gîtlejurile lui' Izbucneşte un sunet : invocaţia către un zeu ?

Una dintre ele se ridică, păşind spre mine ; îi privesc |.n I mirele care nu s-au desprins de pămînt, de parcă solul ni 11 fost agăţat de ele, ca o pînză neagră. Şi mă cutremur t •UUx'tul Om nu e decît o mască goală pe dinăuntru.

Dacă eşti viu, e greu să rămîi nemişcat, îmi spune • I 11 ir dacă ai rămas nemişcat, e uşor să reînvii.

Intr-adevăr, masca poate creşte din orice obiect, luînd furtun unui trup, a unui chip de om.

Rămîi cu noi ! mă roagă Marele Preot. Are o fantă tu locul gurii şi două fante negre în locul ochilor.

II vad, îl aud, îmi pot mişca buzele. Dar numai atît. — Aici, printre gunoaie — o fiinţă ? Voi sînteţi neînsufleţiţi.

Diferenţa e neesenţială» replică obiectul Om. Eşti un niiirei care atinge perfecţiunea.

— Sînt o fiinţă:

•— O fiinţă-pbiect, precizează el. Nu te poţi mişca: Am îngheţat" r~- o ţintă în mărime naturală. Văd cercii

rile negre, concentrice şi reticulul care alunecă peste piep

tul meu. • n

El rîde în hohote, trezindu-mi fiori. Măştile mă riclii | din nou pe umerii lor. Sînt un sicriu însufleţit. Lumea j dincolo de peretele transparent.

Măştile mă coboară de pe umeri, aşezînd sicriul la voi 'A ticală. El se înclină, gata să cadă. însă rămîne aşa. Picioarele mi se înmoaie: Lunec în jos. încereînd să mă sprijin de p< reţii de sticlă.

Şase. Deschid ochii. Măştile sînt aplecate asupra meu Două dintre ele mă iau de cîte un braţ ; încerc să mă îm potrivesc, dar sprjinul lor e şi o încleştare.

Umbrele ni se frîng de zig-zagurile unor scări, apoi piu tesc pe luciul unei şosele. Cînd m-am apropiat de tunel, m-am trezit.

Vanele trenului ne-au sorbit în cîteva clipe Cîmpul magnetic fusese recondiţionat.

Stau în fotoliu, năucită, şi îl fixez pe omul din faţa mea, Nici o cută nu i se mişcă pe chip. El m-a adus pînă aici, îm preună cu femeia ale cărei plete castanii mă fascinaseră de la bun început. Simţindu-se privit, bărbatul încearcă i se explice :

— V-aţi pierdut cunoştinţa. Cred că v-aţi dus prea de parte şi arşiţa...

Chiar dacă l-aş fi suspectat că fusese printre măşti, n-o puteam dovedi cu .nimic.

— în timp ce v-am adus, spuneaţi ceva de omul-obiecl

— De obiectul Om, l-am corectat. Omul-obiect mal poate fi salvat — este încă un om. Obiectul Om este ce\ gol pe dinăuntru. O mască, atît.

Rămîne pe gînduri. Abia atunci îmi dau seama ce m ■ intrigase la femeia de alături.

— Masca ! O mai aveţi pe faţă.

Cred că — în prima clipă — am strigat. Ea îşi duc mîinile la tîmple, îşi pipăie obrajii.

— A, da, mă scuzaţi. Nu trebuia să mi-o mai pun. Sîntem înăuntru. încearcă să şi-o scoată, dar nu mai an rost : trenul magnetic a ajuns la destinaţie.

30

Departe, în junglă, Marele Preot oficiază un rit încer-.....I'- măşti lipsite de feţe, lipite de golul interior.

• K/i/c. Oraşul. Aici e casa mea. Pe cît de mult mă în-i npam în cosmos, tot pe atît îmi era dor de bîrlogul ăsta. «Inimi" clin tren şi mă amestec în mulţime. E o senzaţie pe | hi n un mai încercat-o de mult : devin o frîntură a mo-.iiii ului viu.

IVI.i strigă cineva din urmă. E pe o bandă rulantă rapidă i microfonul pe care-1 ţine în mînă dă impresia unei pro-i. . Schimb banda de deplasare, în timp ce virtualul in-11 i 111 se derulează în mintea mea.

Telespectatorii noştri sînt nerăbdători să cunoască im-pi i nle unui astronaut încercat...'' „N-am nici un fel de impresie."

Individul aleargă acum iar eu optez pentru o bandă cu • ilIA direcţie de deplasare.

.Totuşi, insistăm să ne spuneţi."

„N-am ce să vă spun. Cosmosul este plictisitor, timpul ii 'ii' foarte greu acolo, oricît ai încerca să ţi-1 ocupi."

Sînt pe banda de viteză maximă, mă îndrept spre un |niinl, unde se întretaie mai multe căi, îl văd venind pe un trotuar rulant, în stînga ţine microfonul, cu mîna dreaptă l..iii crupa unui cal imaginar, trece în viteză pe lingă mine, ■ii .i să se arunce, însă cade în genunchi, o ia în sens in-i i ■. direcţiei de deplasare a benzii, reuşind să devină ca-i i 11111 îs ; oricum, m-a pierdut din ochi.

(îondronii sînt mult mai abili urmăritori. Aş putea pune chiar că ei nu greşesc niciodată. Ştiu să aştepte mo-

.....nlul potrivit. Poate din dosul vreuneia din măştile ce

i ile,r/.ă prin faţa mea se pregăteşte un nou atac. Merg acum in trotuarul static. Instinctiv, grăbesc pasul. Mă ciocnesc im pi în piept cu o mască, grăbită şi ea. Aud un zgomot : ponte masca a sughiţat; poate i s-a blocat respiraţia.1 Mhiie :

— Nu te uiţi ?

Apucă brusc de cagula măştii mele, zgîlţîind-o. Mă înfurii şi eu :

— Eşti un om fals !

îmi înfig mîna în obrazul lui, apuc de un colţ al măştii şi trag ; masca nu se desprinde. Omul-obiect se smulge eh; lingă mine, pierzîndu-se în aglomex^aţie.

Opt. Uşa apartamentului meu. Nu mă hotărăsc să intru Deschid cu prudenţă. Iată cîmpul de bătălie, rosteşte co-mamţaniiil. Nu este exclus ca gondronii să atace chiar a: tăzi ; au să-mi lase vreun răgaz ?

în jurul meu, obiectele, care mă privesc ameninţător

Neplăcut lucru — nu este vreo uşă care să nu senini Văd modulele mobilei, suprafeţele lăcuite şi am senzaţia l n-am scăpat de praful cosmic ; vreme de ani, praful s-a depus aici în tăcere. Mîna atinge mai întîi obiectul, lunec i pe suprafaţa lui. Apăsarea pe o clapetă, răsucirea unui comutator se transformă în ritualuri.

La bucătărie, masa durează puţin ; dinţii mi se înfig în biftecul proaspăt şi aud un zgomot ciudat. Sînt sute de obiecte aici, care de care mai neînsufleţite. Mai puţin împăcate cu condiţia lor de existenţe inerte. Foarte puţine obiecte-idee ; poate nici unul. într-un astfel de mediu gondronii sînt primejdioşi. Renunţ să mai mănînc.

Pot să scriu, totuşi, Sînt sigură că acest stilou cu care îmi scriu j urnalul zilnic n-are să devină vreodată o unealta în mîinile gondronilor. E prea umanizat ; un obiect pe cart îi conştientizez mereu ; un obiect-idee, pentru că orice gînd în legătură cu el echivalează cu o renaştere. Un stilou împrumutat doar pentru a nota o adresă într-un carne! este, dimpotrivă, o idee de obiect, pentru că stiloul acela ar dispărea din mintea mea în mai puţin de o clipă, dacă nu a şi dispărut deja în momentul în care l-am luat în mînă. Gunoaiele reprezintă prin excelenţă ideea de obiect ; jungla minerală este un loc ideal pentru debarcarea gondronilor pe această planetă.

Aş vrea să fac un duş. în închipuirea mea, văd apa curgînd şi muşcînd din trupul meu ca o soluţie acidă. Ar trebui să-mi îmbrac mai întîi costumul spaţial — la adăpostul lui mă simt mai în siguranţă. Apoi să fac un duş. Aşa nu se poate. Renunţ şi la baie, şi la costumul spaţial.

Videoionul : — Selma, Vie te deranjează, ştiu că nu e momentul potrivit...

3$

Im.'iv să disting pe chipul lui trăsăturile liceanului pe ■ I lăsasem pe Protobiona, la plecare — în urmă cu

*<111 v 11 ,1111.

la ascultă, Vie, acum eşti reporter ? I)a, am absolvit ziaristica. (I '.ură se simte jenat de răspuns.)

ŞI tu alergai în halul ăla după mine, pe benzile i uimite ?

Tăcerea lui — semnificativă — îmi confirmă presupune i va,

Nu-mi place, Vie, n-ai respectat regula jocului. Ai

• ' iu:; şi înregistratorul. Nu te credeam un reporter atît

■ nivorşunat. Lasă pe mai tîrziu, să-mi treacă. Aacultător, a închis. Aceeaşi linişte de cavou. Nu m-am. obişnuit încă de căşti şi sunetele ajung cu greu la

ui echea mea.

I augurul lucru care mă linşteşte e că gondronii nu reu-

• ■ ic: ;a atragă simpatia obiectelor neumanizate decît pentru

■ hpă-două, cînd se produce atacul. Nu mă aflu în jungla ....>rală, unde măştile îşi pot executa numărul ritual prin-

" înmoaie.

Pereţi, perdele, mobilier — toate sînt nemişcate. Tre-l...... să ne împrietenim din nou, după o lungă despărţire.

Nuuă. Seara, aprind lumina. Umbrele se retrag prin col-■ii şi în spatele draperiilor. E încă devreme, am să mă nl> . nu sînt însă îndeajuns de obosită ca să pot dormi.

Trag peste mine pătura şi închid ochii. Pătura stă unilI, prea strîns deasupra mea ; am impresia că e o tunică, îi ii i ic s-o îndepărtez de corp şi nu reuşesc — mai mult : ilnil. crescînd presiunea pe care ea o exercită asupra trupului meu. Expir, dau tot aerul afară clin piept şi lunec din păi ura prin deschizătura care iniţial fusese în dreptul Umorilor. Pătura se strînge sul ; nu mă îndoiesc că, dacă

i iş li ieşit de sub ea, strînsoarea mi-ar fi strivit coşul , n«-pi ului. Pătura îşi flutură acum aripile şi rămîne ca o pasări» moartă. în sfîrşit, mă pot înveli cu ea.

(rondronii au eşuat în tentativa lor. Tentativă pe care

ii n puteam dejuca, totuşi : pătura este doar o idee de obiect, pentru că acum mă învelesc pentru prima dată cu . a Lenjeria mea de corp nu se va transforma niciodată

aa

într-o tunică aducătoare de moarte, fiindcă în nopţile moli de demult mă admiram de atîtea ori, îmbrăcată numai cu ea, în oglindă. Şi oglinda este un obiect-idee ; în ea îmi văd chipul după acest atac ; mi-e teamă de imobilitatea Iul .Mi-e teamă ca el să nu devină o mască.

Gondronii au eşuat în tentativa lor şi au o imaginaţie prea bogată ca să atace la fel. Am şanse să dorm. Stînd in pat, răsfoiesc o carte. Cartea ca somnifer.

M-a trezit o bufnitură puternică. Deschid ochii în în tu neric : am căzut din pat. E curios că nu m-am lovit mai rău. Mă sprjin de ceva, mă ridic, ajung la comutator, lu mina. în patul meu mai e cineva. Sau ceva.

O bucată de metaplast. îmi plimb mîna peste margini Ir ei — mă intrigă un adevăr de care sînt definitiv convinsa bucata are exact conturul trupului meu. Gondronii res pectă întocmai forma şi dimensiunile. Sînt buni chirurgi ai ambientului. Bucata de metaplast este desprinsă din tava nul care e decupat după un tipar exact şi nu mă îndoiesc că statuia aplatizată s-ar fi suprapus peste trupul meu, dacă n-ar fi fost coşmarul din cauza căruia mă răsucisem şi căzusem din pat. Coşmarul se

declanşase întîmplător ? Mai degrabă îmi vine să cred în presentiment.

— Bună seara. Ce s-a întîmplat ?

Asta mai lipsea. în golul din tavan se ivise faţa unui om. Arăt spre ciudatul aller ego căzut în patul meu :

— N-aţi pierdut nimic ? Vă aparţine ?

Omul şi-a scos^capul prin deschizătură. Nu-mi dau seama cum stă atîrnat acolo sus. Are faţa congestionată.

— Să ştiţi că nu garantez pentru gîtul dumneavoastră, îi spun pe alt ton, observînd cum tavanul creşte la loc. Godronii lucrează curat ; n-au obiceiul să lase urme. El îşi retrage capul, îngrozit : în scurt timp spărtura are să fie definitiv închisă.

în clipa asta statuia din pat este ciuntită, dar nu numai atît : pe rînd, capul gîtul, pieptul se micşorează continuu, dispar, statuia e un sandviş din care înfulecă un alt spaţiu, pentru că transferul se face automat, părţile muşcate din ea recompun tavanul, n-a mai rămas decît o muşcă-tură-două iar spărtura de sus e acum doar o cicatrice.

34

Pulul e curat, mă pot culca.

Ţine ochii închişi ! mă ameninţă comandantul gon-tlrnmliir.

h deschid, totuşi. De cele mai multe ori, o interdicţie

■ I.....a induce asupra ta şi sugestia că este imposibil s-o

fi pecii. O lamă lucioasă mi se îni'ige în ochi: E numai lu-

I limineaţă. Am dormit, am visat urît. Mă ridic puţin ....i iil.i .şi îmi frîng gîtul după modelul în spirală al covorului.

In Fala hologramei din hol mă opresc. De multe ori

.....igresia într-un tablou mi s-a părut mai promiţătoare

ii. i ii un vis. N-ar trebui decît să întind un pas ca să ajung P< o altă planetă, în umbra unei nave spaţiale. Păşesc şi < luai intru in adîncimea hologramei. Fac cîţiva paşi. solul • pietros, mă împedic şi cad.

() pîlnie de raze se deschide deasupra mea : tunul-laser (! <■ pe navă a fost declanşat. Gondronii au atacat din nou. i\l a ui lovit destul de rău în cădere, dar nu contează : l'iaha de care mă împiedicasem fusese salvarea mea. Abia iu uni o zăresc în tablou, în planul secund ; tabloul s-a re-ii in, şerpuind şi m-am trezit din nou în faţa lui. Nu vreau mu privesc peretele opus :

tunul-laser 1-a perforat. Golul »e micşorează însă vizibil ; în mai puţin de un minut are a ilispară.

Zece. Realitatea e că obiectele ţin la ei. Gondronii sînt In miri cu cele fără de fiinţă.

('are obiect din casa asta ar avea vreun motiv să mă limpatizeze ? Uşa, pe lingă care trec cu cea mai mare ne-i' i urc ? Covorul, pe care-1 calc în picioare zilnic ? Masa, a pârei postură de patruped mă lasă indiferentă? Oglinda i luar, în care mă privesc şi acum, cu un zîmbet grotesc ? i iu i mîine colţii veninoşi ai obiectelor au să crească şi am sa. mă trezesc înconjurată de duşmani.

E mai bine să-mi' îmbrac scafandrul cosmic măcar în

■ i a deşi moda lui a trecut. Mă simt excelent în noua vestimentaţie. Mişcările îmi sînt mai greoaie, însă am un scut pi otector.

Po1 să cînt şi la pian, desigur. îmi pare rău că mi-am .uiiinlil, atît de th-ziu de el, bunul meu prieten. Cu greu 'KM/.ez atingerea clapelor prin mănuşile costumului, dar

cînt. îmi reglez receptoarele şi acordurile se revarsă în căşti. Mai întii melodioase,,apoi cîntecul pare să fie fre donat de un leopard rănit. îmi plimb degetele peste cla via tură, dar pianul, cu un schelălăit, îmi atrage atenţia că îl brutalizez. Ţip de parcă cineva m-ar fi muşcat.

îmi retrag degetele ; cred că ar trebui să cînt altceva. Obsnv pe o clapă o picătură de sînge, mănuşa este sfîşiată în dreptul unui deget şi înţeleg ce "s-a întîmplat. Cam tîr-ziu. Totuşi, mă arunc la pămînt înainte ce pianul să se repeadă la mine. Claviatura lui nu este decît dantura geome trlz-ată a unui monstru. Mă rostogolesc spre hol, mă repet) spre uşă, în timp ce monstrul improvizat se aruncă asupra mea, greşeşte ţinta şi cade, lovindu-se de podea cu un sunet în care recunosc, strangulate, toate armonicele claviaturii. Deschid uşa apartamentului, o trîntesc, în spatele ei aud un urlet de orchestră dezacordată. Mă apropii din nou de uşă. ascult, o deschid cu prudenţă. Ochii îmi lunecă de-a lungul holului şi zăresc pianul — care e la locul lui. Observ pe podea doar o zgîrietură. Poate am visat ; de ::.,tiîc ori ana asociat în imaginaţia mea clapele pianului cu colţii unui monstru. Gondronii or fi preluat ideea ?

Ei nu sînt umani. Se poate spune chiar : sînt aumani. De aceea nu se ataşează de obiectul-idee, ci numai de obiectul dezumanizat, de cel rămas în stadiul fragil de idee de obiect. Pesemne delimitarea asta e relativă. Pianul este pentru mine un obiect-idee. Era. Poate acum, după şapte ani de uitare, a devenit pentru, mine o idee de obiect. Obiectele, ca şi lumea, se află într-o continuă mişcare.

în orice caz, piarml are toate motivele să fie nemulţumit de mine. în spaţiu n-am putut să exersez. Cînt fal*.

Unsprezece. ■— Mi-ai trîntit pe masă rocile astea şi ai plecat. Ce-ai fi vrut să fac cu ele ?

— Să detectezi urme de viaţă.

— Le-am analizat ca pe sfintele moaşte. Sînt nişte minerale nevinovate.

—Le-ai ţinut tot timpul sub observaţie ?

— De ce ? Să n-o ia la fugă ?

— Sibelius, e ceva serios.

Tonul meu îi redeschide apetitul retoric :

36

— Ascultă, Sclma, viaţa de care îmi vorbeşti nu are un lUpoii. Nu există germenii ei.

.• — Suportul a existat mereu, Sibelius. N-ai detectat ger-mtnii. Tocmai pentru că ei sînt omniprezenţi — asta e pă-11 11 a mea. Ca şi cum obiectele ar fi bune conducătoare de llectrieitale iar această energie ar fi însăşi viaţa. însufle-1111> t Im'usc mediul. Apoi redîndu-1 letargiei iniţiale". Asta e animism, fetiţo, îmi răspunde el. N-aş mai purta pică gondronilor dacă ar ataca chiar |cum, în timp-ce el îmi explică ceva. Aş avea pentru ei o l ni li ia destul de bogată de sugestii, chiar dacă Sibeiius nu i chiar un om-obiect.

lini arată ceva pe o planşă, cu un Indicator iar eu ■ mI indicatorul crescînd în continuarea degetului arătător iii la nuna dreaptă. S-a desprins. Păcat. Ar putea fi, măcar ■•ntru cîteva clipe, un manechin, ca o statuie a peroraţiei. Nu :.c întîmpla nimic din toate astea. Gondronii sînt lipsiţi ilr simţul umorului.

— Mergem la o plimbare ?

Propunerea mea îl lasă perplex. Nu se aştepta. Cred că ni.i iubeşte In taină. (Poate e greşeala tuturor fetelor băii Ine, cum e şi cazul meu : se cred iubite ele orice bărbat iflrft obligaţii.) Nu-şi

dă seama, sărmanul, că vreau să-1 dez-Imii- de necredinţa lui. Pentru gondroni, ar putea deveni o prudă uşoară.

Pune mâna pe clanţă în clipa cînd laboratorul bascu-lB»/.ă cu susul în jos. El are de ce să se atîrne. Eu, nu. Obiectele n-au avut de suferit : au aderat la podeaua devenită între timp tavan. Cad, în timp ce uşa se răsuceşte fulgerător, pe un semicerc. Ajung lingă fereastră în patru lube. Ceea ce văd dincolo de ea mă îngrozeşte : blocurile plutesc în vid, ca atîrnate într-un cuier. Apoi se înclină Bicct. Lumea a schimbat sensul verticalei şi, plutind ca o ••l 1.1 va, parcurge încet semicercul salvator. Lumea sau laboratorul.

I 'entru mine, aventura s-a sfîrşit cu un cucui. Pentru ei, «ii un ochi învineţit.

Ce zici de asta ? îl întreb, ţinîndu-mi mîna la cap.

— Cred că m-a apucat ameţeala, încearcă el să se dez-vltu.vaţcască. Hai să plecăm, mă îndeamnă apoi, în timp ct» clanţa i se topeşte în mînă. A avut noroc : fierul care

i s-a scurs peste degete a fost rece. Gondronii încă n-au aflat că un astfel de material, topit, trebuie să fie incandes cent. Mă apucă groaza pentru clipa cînd vor învăţa.

Mi-e teamă însă că ei n-au să-1 scoată din impasibili tate pe savantul meu. Ajungem într-o staţie în care măştile se înşiruie ca la un carnaval tăcut.

EnergOmobilul ne ia şi opreşte la staţia terminală. UI timele ziduri ale oraşului şi un petic de pădure. Cobor îm ; golul energetic mobil îşi reia traseul spre lumea civilizată,

Am rămas singuri. S-ar putea ca pădurea să fie un simplu element de design, mai ales că nimeni nu ştie cum arătau copacii adevăraţi şi iarba adevărată. Dincolo de pădure se întinde cîmpul de deşeuri. Jungla minerală. Dar l-am adus aici pe Sibelius pentru că gondronii sînt mari iubitori de vegetaţie degradată. Pădurea musteşte de gon-droni.

La fiecare pas, călcînd prin iarbă, aud un geamăt ; iarba e flexibilă, înlănţuindu-ne picioarele ; o iarbă neagră, trăgîndu-şi seva din gunoiul de dedesubt. Un vînt se înfăşoară printre trunchiurile uscate ale copacilor care astfel devin sinistre cutii de rezonanţă. Ramurile sînt negre şi, ici-colo, cîte o frunză care a rezistat ani întregi sub tăişul nemilos al arşiţei. Pădurea

scheletică pluteşte spre jungla pe care o simţim nu departe ; răsuflarea ei greoaie ajunge pînă la noi ca un horcăit.

Sibelius şi-a pierdut răbdarea. Dar şi gondronii sînt complet neinspiraţi aici, în pădure. Sînt înghiţiţi de ea.

— Mergem la mine, îi spun.

Mă priveşte lung. Cred că a interpretat în mod greşit propunerea mea.

Doisprezece. — Cîntă-mi, mă roagă el. Nu te-am auzit cîntînd de foarte multă vreme.

— Dar scoate-ţi masca mai întîi ! îi strig. Şi să n-o mai uiţi niciodată pe faţă atunci cînd intri undeva !

Şi-o scoate, ridicînd din umeri. Ieşirea mea i se pare gratuită.

Mă apropii de pian cu prudenţă. Amintirea vechiului atac e încă proaspătă în mintea mea.

— M-am dezobişnuit. Cîntecul meu ar dezacorda nervii oricui.

In ciuda acestui argument, el insistă, totuşi, să-i cînt.

Imi fac curaj ; probabilitatea ca gondronii să dezlănţuie atacul exact acum, exact la fel ca atunci, e infimă, Dbi spaima s-a înrădăcinat undeva, în adîncul meu. Un Acord timid, o înşiruire de acorduri. Cînt.

I'ianul se năpusteşte fulgerător. Îmi dau seama de asta - i 0. clipă mai înainte. Pianul rage ca un leu înfuriat şi ■ repede.

Acum e linişte. Mîna îmi sîngerează. Sibelius stă aplecai asupra mea.

— Ce-i cu tine, dragă ? întreabă el, îngrijorat.

Mă ridic ameţită şi încerc să-mi calmez respiraţia :

— L-ai văzut ?

El pare că se retrage pentru o clipă :

— Ce ?

— Pianul. L-ai auzit cum a urlat ?

— Ai ţipat tu.

— Şi mite : sînge ! îi arăt mîna pe care s-a uscat un In de sînge.

— Te-ai zgîriat în cădere.

— Şi urmele de gheare ? Şi colţii lui ? ■— Ai cui ?

— Ai... pianului.

Se uită la mine, se uită la pian, apoi îmi spune pe un Imi serios :

— Cred că eşti nevrozată, dragă !

— Nu l-ai văzut cînd s-a repezit asupra mea ?

Se apropie de pian, îl atinge, încearcă să-1 zgîlţîie puţin.

— Nu, cred că s-a dezechilibrat. Şi acum se mai mişcă, îmi pierd şi ultima fărîmă de calm :

— Afară ! Ce cauţi aici dacă nu eşti dispus să crezi în nimic ?

— Am fost invitat, răspunde el, tăios.

Se apropie de uşă, dar în locul ei se cască un gol care il absoarbe aproape instantaneu.

Furtuna intempestivă a trântit uşa de perete. Două mîini nu rămas încleştate de pragul ei. Mă aplec să-1 trag şi fcmeţesc : dedesubt e un abis deasupra căruia Sibelius a rămas atârnat. Se agaţă de mine cu disperare. îl trag pînă mus ; gîlâim amîndoi.

43

— Voi n-aveţi... culoar ? întreabă el. S-a speriat puţin.

— Gondronii, îi spun. Te-au ajutat să pleci.

— Nu. Un accident.

Se ridică demn, îşi ia masca şi iese aproape triumfal, după ce se convinge de existenţa culoarului.

Videofonul : — Selma, Vie te deranjează. Mă priveşte atent. Dar ce-i cu tine ?

— Pianul. S-a repezit la mine şi m-a muşcat. 1-1 arai. aşa cum stă cuminte pe hol, sprijinit în cele trei picioare

— Pianul ? se miră el. Din unghiul din care îl văd am impresia că e un monstru cu colţi albi.

— Ai dreptate, Vie. Există nişte-indivizi în stare să I transforme chiar în aşa ceva. Pentru cîteva secunde, numai. Se numesc gondroni.

— îmi închipui că transformarea le este sugerată de înclinaţia noastră spre metaforă, continuă Vie. Nu-i cred în stare să transforme o carte într-o... masă, să spunem , dar, stai o clipă, Selma, gondronii pot să ucidă ?

— Tu ce crezi ?

— Sincer să fiu, n-aş vrea să-i văd acţionînd. Uneori avem o imaginaţie diabolică. Cred că le e complet indiferent dacă

reuşesc să-ţi smulgă un fir de păr din cap sau sa te reducă la tăcere.

— Pe alţii îi transformă trăgîndu-le o mască peste faţă Tresare, deşi nu citesc pe faţa lui nici o urmă de îngrijorare. Chipul şi-a păstrat expresia neutră.

— Selma, aş vrea să te ajut.

— Poţi să vii aici.

Treisprezece. Esenţialul e să-mi umplu timpul pînă la venirea lui. Dar să gîndesc cît mai puţin. Gîndurile mai ample mi-ar putea trezi vreo asociaţie nedorită, pe care gondronii ar putea-o prelua.

Croşetatul e o posibilă ocupaţie. Un mijloc străvechi de educare a nervilor, chiar dacă între timp firul Parcelor s-a schimbat (dar parcă ele torceau — în fine). Am un şnur început încă din navă, pe drumul de întoarcere (în spaţiul cosmic sînt perfect posibile şi chiar indicate ucu paţiile casnice).

Poate ar fi trebuit să privesc şnurul mai atent. Era îndeajuns de lung şi m-ar fi intrigat faptul că nu era

n.l.i mut. O clipă de neatenţie şi şnurul s-a încolo ii in jurul meu de mai multe ori, făcîndu-mă pachet, mi ii ii ii ii Io pe lingă corp. într-o secundă dilatată de Un hi i"i văd cum un capăt al şnurului se apropie încet de r'ini im ii. La capătul şnurului ar trebui să fie gura cu lllilclc veninos — gondronii au reţinut ideea asta.

i poate şarpele ar fi muşcat dacă n-ar fi slăbit brusc a ' u'.i, ca şi cum ar fi fost decapitat. Ajunsesem cu

I..... la capătul secundei fatale. La picioarele mele stătea

|.....ur subţire, un obiect fără idee, pe care îmi venea

Hm o sal compar chiar cu un şarpe neînsufleţit.

Brusc, simt că mă sufoc şi mă reped la fereastră. O i lud în lateral ; dispozitivul e undeva, pe perete, ceva

..... |os. Ridic din nou fruntea şi aud zgomotul geamului

.....I, Ca printr-un aluat, a trecut prin cadrul metalic şi

■ i u l. Simt pe ceafă o sudoare îngheţată ; geamul ar fi in Inul să cadă exact peste gîtul meu, dacă aş fi stat aplecată cu o clipă mai mult. O ghilotină perfectă.

In inconştienţa lor, sînt neîndurători. N-au habar cît d. uşor pot provoca moartea. Îşi exercită, senini, meseria mul Mentală. Sînt singură şi nu le pot rezista. De-ar veni IlUuar Vie.

Ar trebui să plîng — chiar am impresia că ochii mi se Umezesc. Ar putea fi o greşeală fatală : nu este exclus iu lacrimile să fie otrăvitoare. Lacrimi de fabricaţie/gon-di unică. Ei şi-au perfecţionat continuu atacul chimic şi I im adus pe culmi greu de închipuit.

Vie n-a venit, ceea ce înseamnă că ar fi putut să fi ii ul. între timp victimă unui atac. Oricît m-aş gîndi, ijung la concluzia că ar fi mai bine să dorm. Nu întrevăd

ocupaţie" mai puţin primejdioasă decît somnul. în-I unplai'ile astea m-au obosit deja.

Dar n-aş fi crezut niciodată că patul este, de fapt, o pi apastie.

Paisprezece. în cădere, convingerea că mă aflu în puterea unei forţe necunoscute îmi inhibă orice gest" de împotrivire. Pleoapele mi se strîng instinctiv.

Trupul mi-a înţepenit pe <D linie de cădere, sorbit de gura unui tunel. Mă destind treptat, cuprinsă de beatitu

41

dinea zborului ; pereţii tunelului se contractă, ghid in du-mi plutirea în gol.

Mă întreb de ce gondronii au uitat tunelul deschis. IV ce nu l-au închis la o secundă după căderea mea. Răs punsul prinde încet un contur : urmează să-i întîlnesc din nou ; urmează să ajung la o bază gondronică.

Cad prin tunel, cu trupul înţepenit, însă cu gîndul dirijat spre un punct anume din spaţiu. Punctul terminus. Pentru că gondronii, oricît s-ar strecura în lucruri, dc unde ne contemplă uimiţi, oricît ar convieţui cu lumea gentílica a obiectelor, pîndesc la gura unor transpaţii, pe navele lor de patrulare — atacurile lor pornesc de aici.

Căderea a încetat. Sînt pe o navă. Capătul tunelului prin care căzusem a îngheţat brusc şi m-am trezit într-o retortă cilindrică. Sau păstrez încă senzaţia căderii. Tălpile mi-au atins o suprafaţă metalică.

Văd pînă departe pădurea de spectre albe. Cerul ele deasupra pare torsionat. Cel de dedesubt, de sub puntea translucidă, e un cer adevărat, pe care astrul se răsuceşte difuz, într-un posibil amurg. Spectrele albe se înşiruie pînă departe, în linii drepte. Sînt sute — poate mii — şi toate sînt nemişcate. Fac un pas şi parcă sesizez — în aer — întrepătrunderea unor roţi

dinţate. îmi duc mîna la ochi şi nu zăresc decît o umbră încovoiată.

Mă apropii de unul din spectre şi încerc să-1 mişc din loc. Nu izbutesc ; stă la verticală şi tălpile îi sînt lipite de metalul lucios. Zăresc mai întîi creierul, apoi inima şi celelalte organe interne — culorile sînt sidefate — cufundate parcă într-un lichid. în sfîrşit, în planul secund văd ochii, gura, pleoapele."

Trupul meu nu este decît o mască ridată de Unii sidefii, încep să înţeleg : nu este obişnuitul spaţiu tridimensional. Iată cortina spaţială din spatele căreia pîndesc gondronii — care nu sînt decît o civilizaţie evoluată, aumană. Gondronii trăiesc în simbioză cu obiectele — pe care aici le modelează după bunul lor plac.

Şi deodată — nemişcarea. Nu pot decît să văd şi să aud. Dar sînt lucidă şi gîndesc. Stau la verticală, poate în retorta cilindrică, cufundată într-un lichid paralizant. In dreapta, în stînga, cîte un spectru alb. în faţă, la fel.

| In spate, presupun — trebuie să mă încadrez perfect P " Urca albă ; locul a fost păstrat anume pentru mine. Pînă departe, un glas răsună peste capetele tuturor: Viilor, bucuraţi-vă de nemişcarea ce vă alungă Il'li'i chin! Morţilor, amintiţi-vă că vă puteţi mişca!

încerc. Sînt acelaşi trup neînsufleţit. Aceeaşi piatră ■> (lire strălucitoare. Spectrul din faţa mea îşi mişcă o Miin.i . evantaiul de poziţii se lărgeşte, trezind acorduri i ingronaje.

Vi se oferă o altă viaţă tuturor. Obiecte şi mediu

■......luicsc într-o armonie desăvîrşită. Preferaţi vechea

I iln, care nu e decît o luptă ? Spectrele sînt oare trupuri moarte ? sînt trupuri vii ? Ri Iurile pe care,izbutesc să le schiţeze sînt aproape inse-ibile, ceea ce înseamnă că Marele Preot nu pare atît de " ingător nici chiar atunci cînd vorbeşte supuşilor de I" nava-amiral.

Masca lui cu fante negre în dosul gurii şi ochilor se opreşte în faţa mea. Vreau să-i strig, să poată auzi :

Nu sînteţi. umani ! Şi nici un om n-are să vă ■ i ii uite ! -4

(■'ura şi buzele mi-au rămas neclintite. Se pare însă I I el a înţeles.

— Păcat, ai fi putut deveni un obiect care să atingă i" i facţiunea, mă măguleşte Marele Preot. Singurul meu I-i. in este

aspiraţia spre absolut. Ai rezistat pînă acum în in iti icea ta impură. în cinstea ta, merită să dezlănţui un |t6c, spune el, romantic. Un blitzkrieg împotriva întregii Pi'olobione.

Itămîn fără glas. El ordonă:

— Atac general ! — şi în momentul cînd răsună ordinul lui puntea metalică începe să trepideze şi toate H)>f< trcle intră în vibraţie. Gondronii au turbat.

Cincisprezece. N-am putut avea viziunea întregului «lac, dar, cu un efort de imaginaţie, miri pot închipui aşa Bum a avut loc la scară planetară. Atacul a durat o clipă, di.u.i — dacă nu chiar trei — şi a cuprins toate forţele ■pedale ale blitzkriegului gondronic. Efecte manifestate pe i impui de luptă :

43

Sari din somn, scuturat de un coşmar, apoi închizi din nou ochii; stînd sprijinit de o masă, te trezeşti într n băltoacă de plastic alb, obţinută prin topirea brusca n mesei ; zăreşti un orificiu în perete şi glonţul porneşti spre tine aproape instantaneu — e gura unei arme ; vrei să-ţi dezbraci costumul de ceremonie, dar nu ţi-1 mai poţi scoate de pe tine ; mai mult : degetul de gînditor pe care îl duci la tîmplă intră chiar în tîmplă. Dar nu numai atît.

O vază lunecă de pe mobilier, spărgîndu-se, apoi re compunîndu-se din cioburi ; lumina unui bec o ia razna prin casă, ca un fulger globular ; camera de zi e presai a pentru o clipă într-un ierbar de forţe, ca să fie transfor ■ mată într-un tablou în mărime naturală ; statuile schiţează un pas ori îşi duc pînă la capăt gestul început : discul îşi ia zborul din mîna discobolului. Dar nu numai atît.

Chiar lumea poate fi răsturnată cu susul în jos. (Dacă nu chiar întoarsă pe dos.) Dar teamă mi-e că nimeni n-are cum să observe că tavanul lumii este invers aşezat. Pentru că ar sta cu picioarele pe el şi s-ar reechilibra pînă cînd lumea, ca o corabie astrală, ar fi revenit la linia de plutire. Sibelius, în orice caz, n-ar observa niciodată aşa ceva.

Nimic în rest.

Fără îndoială, mai mulţi cetăţeni au observat anomalii cărora li s-au acordat cauze naturale. Ar fi o prostie să încerc să conving pe careva dintre ei că atacul a existat, într-adevăr. Deşi e im atac eşuat, în care gondronii şi-au epuizat forţele, cel puţin pentru moment.

— Poţi să pleci ! îmi comunică Marele Preot şi strîn-soarea slăbeşte brusc ; trupul meu încearcă să redescopere cinetica mişcărilor de dinainte.

— Şi atacul ? (Buzele mi s-au descleştat.)

— Ştiu să aştept, îmi răspunde el, rînjind. Nu mă grăbesc ; trebuie doar să aştept.

Şi izbucneşte într-un rîs sinistru, făcîndu-mă să visez fericita zi cînd va fi devorat de propria mască. Ziua cînd se va autodevora.

Şaisprezece. Merg printre spectrele albe şi nu găsesc a cale de ieşire. Cerul atîrnă deasupra ca o tremă spi-i.il.i. Nu departe, în faţa mea, un spectru prinde viaţă — I» -.Ir suprafeţe patinează umbrele unor mişcări. Pornim imundoi prin caroiaj.ul de forme albe. Cele din planul secui ni par uscate şi umbrite de depărtare. Spectrele negre •o înmulţesc, acoperind orizontul. Sînt copaci carbonizaţi. Iu jurul nostru e pădurea mărginită dintr-o latură de |ungla minerală şi dintr-o alta de oraş.

Spaţiul s-a răsucit de la sine şi s-a transformat ; e aşa «•iun ii ştiu. Lingă .mine e Vie — îi întrevăzusem ochii, ■Ura, liniile feţei în păienjenişul geometric al vechiului tpeclru. Gondronii îl aduseseră şi pe el pe nava lor un ural.

Am fugit amîndoi spre refugiul din staţia energomo-lnlului, din cauză că nu aveam pe feţe măştile.

— Am scăpat de ei, spune Vie, cînd ajungem înăun-h o. S-au epuizat în atacul general.

— Dă-mi voie să nu te cred, Vie. Ei hibernează, ti'icunşi în spatele obiectelor, şi pot să aştepte oricît.

— Dar sînt lipsiţi de vitalitate. Nişte morţi vii. Şi nu pol. cîştiga atît de uşor simpatia obiectelor din jurul nos-h u — multe din ele sînt umanizate.

— Ai dreptate, Vie. Dar există jungla minerală. Pădurea carbonizată. Există obiectele care comunică între •ile, devenind tot mai solidare, în timp ce noi ne însinguram tot mai mult.

Mă priveşte atent.

— Bine, dar asta depinde de noi.

Tonul lui e ferm, dar nici un rictus nu-i trădează hotărârea. Se uită la figura mea, uimit. Ceilalţi se uitau la l'cl. Atunci realizez ce se întîmpla cu noi — gîndul vine | .1 o revelaţie. Pleoapele, buzele mi se mişcă ; chipul meu M transformă. Al lui, dimpotrivă. Pleoapele îi sînt imobile, ochii — larg deschişi. Cînd

gura i se mişcă, buzele lubţiri trasează un zig-zag. Nu se rotunjesc; lasă un Ipaţiu îngust între ele cînd rostesc o vocală. Mă trezesc [ntrebînd :

— Cum dorm oamenii, Vie ?

— Cum să doainră ?

— Cu ochii închişi ?

45

— Nu. Deschişi.

— Gîndeşte-te bine, Vie ! Cîndva, oamenii dormeau cu ochii închişi. Eu dorm cu ochii închişi.

— De ce ? Pot să doarmă şi cu ei deschişi.

îmi întind mîna spre faţa lui. Nu tresare. (Nici gestl culaţia nu-i este atît de largă ca a mea. Mîinile îi slaii mai tot timpul pe lîngă corp. Capul pare înţepenit.) Inu plimb degetele peste obrazul lucios.

— E faţa ta, Vie ?

Pare mai degrabă o mască plastică. în spatele măşti lor, feţele nu mai simt nevoia să comunice. Devin ine! presive. Brusc. îşi retrage faţa.

— îmi parc rău, dar te interesează doar învelişurile Aparenţele, atît.

îmi întoarce spatele. Nu-l opresc. Are să revină cîndva Dar ştiu să aştept. Deşi- pe noi aşteptarea ne erodează. Doar gondronii pot aştepta oricît.

Şaptesprezece. De la fereastră, de sus, văd furnicarul scurgîndu-se pe străzile oraşului. îmi închipui carnavalul cotidian, expresiile îngheţate din spatele măştilor. Aş vrea să ies în oraş sau să mă sune videofonul, dar nu ştiu cine m-ar putea chema.

Scrisul este o compensaţie. Stiloul meu, obiectul-idcc, îşi face datoria în mod exemplar, ca o punte spre albul hîrtiei, iar jurnalul meu creşte în dimensiuni. Hîrtia, albă, se întinde în faţa mea. înghite multe hîrtia ; e îngăduitoare.

Dar trebuie să mă opresc. îmi pare rău. Hîrtia dă primele semne de furie : scrîşneşte sub vîrful peniţei.

Dar nu se repede asupra mea : gondronii hibernează acum. Hibernează. Sper.

însă rămîne ţinta. Văzută în mişcare, ea îmi sugerează genericul unui film. Un reticul format dintr-un cerc şi două

perpendiculare întretăiate vizează un punct greu de definit pe moment.

Ţinta se însufleţeşte brusc. Imaginea lunecă radiar — primul cerc — pieptul unei femei ; lunecă — al doilea cerc — trupul femeii.

Un salt în spaţiu : suprafaţa unei planete sufocă imaginea, apoi detaliile se pierd, fuzionează şi apare discul

46

I'i otobionei, cai'e se micşorează din ce în ce : al treilea tH»|v.

Btelcle se reped spre centrul imaginii, se îngrămă-■ i im iar spre margini altele noi le iau locul, într-o hăituiala continuă. Braţul unei galaxii spirale : al patrulea cerc.

Implozia stelară. Apoi imaginea îngheaţă definitiv. Hetlcului rămîne proiectat pe un firmament înstelat. Punctul vizat a fost înghiţit de torentul de stele, dar Oontinuă să existe, nevăzut, undeva, la depărtări incal-i ulnbile faţă de Gondronia.

Punctul din centrul acestei ţinte este în inima mea.

Dorin Davideanu : CRENELURILE

Mă apropii neîncrezător de zidurile masive şi tăcute.

Simt ameninţarea plutind în aer, aşa că înaintez încet, hotărît şi atent. Braţele mele puternice m-au slujit cu nădejde pînă acum şi sînt încredinţat că o vor face şi de-aci înainte.

Trupul încordat. Un pas. încă un pas. Atenţia la pîndă. încă un pas.

Sînt pregătit cînd din înaltul zidurilor zboară spre mine o secure de silex cioplit. Mă feresc cu îndemînare. Securea mea e din bronz strălucitor, o arunc cu putere spre creneluri, unde stîrneşte un urlet de fiară.

Grăbesc pasul.

O suliţă de fier ţîşneşte dintre creneluri, oprindu-mi pentru o clipă înaintarea. Mă feresc din nou, arma vrăjmaşă de-abia îmi atinge platoşa oţelită. Apuc de îndată o lance şi lovitura de răspuns îşi nimereşte fără greş ţinta.

Merg tot înainte şi umbra crenelurilor mă acoperă cu totul.

Din întunecimea unei ferestre înguste porneşte zbîr-nîind o săgeată. Se înfige în scutul ridicat la timp. La rîndul meu, încordez arcul * şi săgeata pătrunde între ziduri, stîrnirrd un vaiet ce se stinge curînd.

Calul meu înaintează acum la galop şi în jurul nostru plouă cu săgeţi, suliţe şi torţe aprinse. Din cînd în cînd ripostez, şi armele vrăjmaşe se opresc o vreme.

Prima împuşcătură pornită dintre ziduri nu mă surprinde cîtuşi de puţin ; tranşeele sînt pregătite din timp, nu am de făcut altceva decît să-mi sprijin arma de mar-

47

fllnoa gropii, să iau linia de ochire şi să apăs liniştit pe trăgaci. Imediat, o mitralieră începe să tragă asupra mea din gaura neagră a unei ambrazuri. Desigur, gloanţele se dovedesc neputincioase în faţa pereţilor de beton ai ca-matei. Ripostez, mitraliera înghite benzile una după «lla.

înaintez tot mai greu, trebuie să fac eforturi creseînde pentru a rezista atacurilor. Totuşi nu mă ating nici proiectilele de 76 mm, nici cele de 85 sau 122 mm. Replica bateriilor mele nu se lasă aşteptată. Obuzele explodează în ipntele zidurilor şi nori groşi de fum încep să se ridice printre creneluri. încep apoi să curgă proiectilele de 155 mm, lo.vindu-se neputincioase de blindajul carului de luptă în care mă aflu. Şenilele rulează rapid iar turela ne învîrteşte întruna, aruneînd pe ţeava lungă încărcături nimicitoare.

înaintez din nou cu spor, loviturile mele seamănă prăpăd iar armele duşmanilor dindărătul crenelurilor nu in,i pot atinge. Grenadele fuzanţe nici nu clintesc platoşa de oţel, jeturile de flăcări se pierd risipite, gazele de luptă nu răzbat prin filtrele multiple. Rachetele explodează în aer, detectate la timp de radar. Raza îngustă a laserului se opreşte în scutul energetic al aerodinei ce «lunecă sub ziduri, tăcută şi iute.

[ar armele mele devin tot mai de temut, loviturile ce le dau îşi ating cu siguranţă ţintele de după zidurile zimţate, ridicînd flăcări şi fum. înaintez tot mai repede, tot uni repede.

Pînă dincolo de zare se înşiruie nesfîrşite, ameninţătoare, crenelurile.

Silviu Genescu : STIGMATUL

— Am putea rămîne aici pînă la sfîrşitul războiului, zise Loran. Mesteca un fir de iarbă. Se întoarse pe spate ca să privească norii.

— Tîmpenii ! mormăi Henda.

Stăteau toţi lungiţi în iarbă, cu capetele plecate. în cos tumele lor mimetice, nu se vedea prea mare lucru clin ei.

Costumele reflectau mediul înconjurător, ierburile se înălţau pe lingă ei. iar florile galbene le creşteau parca pe tot corpul. Cîmpul îi dizolvase de cum începuseră să se tîrască spre locul de adunare.

Ceva mai încolo, în spatele unei movile, căpitanul Kiet stătea cu ochii aţintiţi pe detectoare. Modifică puţin contrastul afişajelor, şi-şi întoarse capul spre micul grup culcat în iarbă. Se ridică în picioare cu o expresie mul ţumită.

— Se pare că n-o să dăm de nimeni cel puţin cinci kilometri de aici încolo, zise el. Nu sînt urme de reziduuri termice, n-am detectat nici senzori de prezenţă sau alte mizerii de felul ăsta.

Ceilalţi ridicară capetele din iarbă, apoi treptat începură să se scoale în picioare.

— Nu ne aşteptau, făcu Henda după un timp.

Nu-i răspunse nimeni. Se auzeau doar fîsîitul discrel al costumelor şi clinchetul echipamentului pe care şi-1 puneau la punct. Loran nu se ridicase încă în picioare.

— Mişcă-ţi fundul, Loran ! îi zise Kiet trecînd pe lîngă el.

_ — Deci ăsta-i bătrînul Pămînt, făcu Loran închein-du^şi cataramele.raniţei. Îmi imaginasem cu totul altceva.

48

Chiar şi aerul are aici ceva deosebit... Pe Rezenda Mi-Roris nu miroase aşa.

Vioiul aducea mirosul unor flori necunoscute şi al unei zile comprimate sub cerul reflectat de costumele lor. Chiar şi liniştea li se părea ceva neobişnuit. Pe „Vasco d,i < !amma" se acomodaseră cu un zgomot de fond emanat «Ic aparatura din jur. Aici, în afară de linişte, nu mai funcţiona nimic. Kiet îi adună pe toţi în jurul lui.

— Nu mai e nevoie să vă spun că trebuie să lucrăm repede, începu el. Repede şi curat, ca întotdeauna. Punctul de dirijare vizat de noi se află într-o clădire veche, o d.ii-a pană tură în mijlocul unei zone pustii, la aproxima-liv un kilometru de aici. Mai sînt cîteva cocioabe în jur. Ni trebuie să vă mire nimic, în fond camuflajul este perfect. Se opri ca să-1 avertizeze pe Loran. Iar tu să-ţi Bagi minţile-n cap ! N-am nevoie de indivizi dubioşi în ■rupă mea. Dacă nu te astîmperi, zbori. Clar ?

Loran dădu din umeri şi-i întoarse spatele.

— Loran ! urlă Kiet. Eşti cap de marş ! Ia-o înainte şi cască-ţi ochii. Voi, ceilalţi, păstraţi distanţa între voi, şi Iară trăncăneală prin transmitere. N-am chef de interceptări. Mergem în pas alergător. S-ar putea să fim detectaţi prin analiza distorsiunii curenţilor de aer, dar asta o să le ia ceva timp. Trebuie să ne sincronizăm cu celelalte echipe. Daţi-i drumul !

Kiet se aşeză în spatele şirului de bărbaţi care înaintau prin bălăriile înalte. De antrebraţul drept îşi aplicase detectoarele.

Mergînd puţin aplecat, Loran deschidea drumul prin cîmpia rămasă intactă. De aici, din mijlocul buruienilor, nu se vedea. nici o urmă din războiul pe care-1 duceau. Loran îi lăsase mult în spate pe ceilalţi, înaintînd fără zgomot, îngăduindu-şi doar scurte opriri pentru observaţii vizuale. Nu cuplase exploratorul de rută, şi după cîtva timp se pomeni cu căpitanul Kiet alături de el.

— Ce naiba faci ? scrîşni Kiet. Lasă-te de vedetisme, Loran ! Ascultă de instrucţiunile exploratorului, fir-ar sft fie !

Loran se opri.

— Eu totdeauna am mers după instinct. De asta mai sînt în viaţă, ripostă el.

— Execută ordinul ! i-o tăie Kiet. Asta-i ultima oarl cînd mai mergi cu noi ! îi spuse peste umăr înainte de | reveni în capătul coloanei.

— Minunat ! făcu Loran culegînd petalele unei flori albastre de lîngă piciorul drept. Vîntul îi răvăşea părul cu degete invizibile care nu mai atinseseră de mult pa cineva. Ştia că pe Pămînt se trăia în megalopolisuri, în mijlocul unor peisaje care pe Rezenda se sintetizau la cerere. Pămîntul devenise un paradis turistic. îşi expe-diaseră toată poluarea industrială pe orbită, şi în război acest aranjament se dovedi a fi punctul lor slab. dar asta n-o ştiau deocamdată. Escortorul „Vasco da Gamma", pe care confederaţii îl capturaseră fără ca cei de aici să afle, dădea ocol Pămîntului adulmecînd ţintele din mulţi-mea de colonii industriale de pe orbită. Şantajul, perfect vizibil, era pregătit pentru masa tratativelor, dar asta numai după ce le distrugeau punctele de comandă şi dirijare.

Loran se opri din nou. Se lăsă încet în iarbă. Floarea prinsă la o cataramă îi gîdila bărbia şi se amestecase cu celelalte

reflectate de costum, inclus perfect în culorile care erau visul cîmpiei şi al unei veri nesfîrşite.

înaintea lui erau mai multe clădiri unite prin alei pietruite. în faţa uneia se înşirau boschete cresc" . i în dezordine şi statui care luceau albe în soarele de ar Duse binoclul la ochi. Nu observă nici o mişcare. Fixă apoi clădirea vizată de ei şi localiza intrarea principală, recunoscînd-o din imaginile văzute la instructaj. în urmă se legănau doar buruienile ascunzînd o tăcere perfidă şi crispată. Ceilalţi erau cu ochii pe el. Ajunse în salturi lîngă clădire şi trebui să urce treptele de marmură care duceau la intrare. Căpitanul Kiet îl urmărea prin teleobiective, remarcînd satisfăcut cît de puţin vizibil era Loran. De fapt, semăna cu o insectă enormă, transpir ntă, prin care se vedea totul.

Deschise uşa şi le făcu semn să vină.

înăuntru, aşa cum se aşteptaseră, nu era nimeni, asta confirma datele obţinute de detectoarele lui Kiet i o jumătate de oră înainte. Nici în celelalte clădiri nu găsiră pe cineva. într-una erau tablouri şi o bibliotecă enormă, în celelalte dădură peste mobile vechi acoperite de folii

50

do plastic transparent ca să nu se umple de praf. In uuiiu re era cîte un şemineu şi lemne de foc.

Toată operaţiunea se desfăşurase extrem de rapid, în Iftcrre, fiecare cunoscîndu-şi bine rolul. Grupul de clădiri păstra un aer demn şi sobru în lumina blinda a amiezii. Părea că nu se clintise nimic din loc de foarte multă vreme. Tot ansamblul degaja o atmosferă de meditaţie senină care nu se potrivea cu ceea ce erau pregătiţi să laea. Loran îşi muşca buzele gînditor. Căpitanul Kiet era vag dezorientat.

— Nu prea seamănă cu un centru automat de dirijare, recunoscu el din cadrul uşii. Fusese înăuntru. îşi şterse înmiea transpirată cu mîneca costumului. Pe toată partea dreaptă purta imaginea lui Meneses, deformată de cutele costumului. Meneses stătea lîngă căpitan privind părcu-lel ui din faţa clădirii.

— Mutanţi..., rosti încet fixînd statuile de marmură Infăţişînd Eroşi bucălaţi purtînd tolbe cu săgeţi şi aripi «urprinse într-o fîlfîire îngheţată de mîna celui care-i iculptase. Mai erau şi cîţiva pegaşi, dar Meneses habar n-avea ce reprezentau toate astea. îi venea să urle. Să urle şi să plece. I-ar fi plăcut să

înceapă să se tragă de undeva. Ar fi ştiut ce să facă. Frustrarea se amesteca cu Întrebări şi asta îi imobiliza într-o aşteptare obositoare şi chinuită.

Kiet deschise uşa cu o lovitură de picior.

— Perfect. Asta-i clădirea, rosti el convins. Am reperat înăuntru două terminale de calculator, unităţi de alocare a datelor, şi o grămadă de instalaţii. Exact cum se vedeau pe analizorii de pe Vasco. Jos sînt cîteva instru-

* mente cu claviatură, sînt şi sus o mulţime. Unele n-au nici o sursă de alimentare Sau canale de comunicaţie. Asla-i clădirea reperată, şi conform ordinelor trebuie distrus tot.

In surîsul eroşilor exista un echilibra fragil care menţinea pe acelaşi taler o puritate de copil şi viclenia inofensivă a spiriduşului pus pe şotii. Loran rămase cu privirea pe saltul diafan al pegasului de lîngă el, vru să mîngîie marmura, dar ceva nelămurit îi opri mîna în aer. în timp ce urca treptele după ceilalţi, îşi dădu seama că. de fapt, o avea ce căuta aici, în parc, lîngă statui, în clădire. Toate

astea erau făcute pentru altfel de oameni. Şi toate lucru rile adunate sub amiaza asta. aparţineau unui momi n\ deosebit pe care Loran îl intuia prin plasa de senzaţii căzută deodată peste el. Totul trebuia să rămînă neatin . hotărî. Intră după ceilalţi, închise uşa, şi-1 căută pe capi tanul Kiet, care supraveghea operaţiunea de minare. Kn loseau nişte mine extrem de sofisticate, acustice, şi astfl însemna că anumite frecvenţe ale sunetului puteau faC6 să sară totul în aer. Cum Kiet stătea ghemuit lîngă unul din oamenii lui, Loran trebui să se aplece ca să-i spunl că voia să-i vorbească.

— Nu acum, răspunse Kiet fără să-1 privească. Loran se aştepta la asta. Insistă :

. — Şi dacă Trebuie să-ţi vorbesc ? Kiet îi aruncă o privire uşor perplexă, dar îşi reveni şi-1 întrebă scrîşnit :

— De cînd TREBUIE ca eu să-ţi răspund la întrebări 7

— De acum, zise Loran calm, şi-1 apucă de braţ ridl cîndu-1 în picioare. Hai afară !

Meneses abandonă reglajele minei şi-1 întrebă din ochi pe Kiet dacă era cazul să intervină. Kiet îi făcu seim că nu ; Loran nu era din grupul lor, dar îi cunoştea per formanţele.

Ieşiră.

— Ce vrei, Loran ? Kiet avea ochi reci, goi, bîntuiţl din cînd în cînd de fulgerul vreunui gînd cinic şi brutal.

— Vreau să opreşti tot circul ăsta, zise Loran dega jat. E un circ ceea ce faci, pricepi ? Realizezi ce-i cu clădirea asta ?

— Eu un soi de rezervaţie... un muzeu, ceva de genul ăsta, glăsui Kiet. Şi ce vrei, să nu-1 arunc în aer ? Nu pot să mă întorc pe Vasco ca din excursie. Şi...

— Ba poţi. Obiectivul n-a fost confirmat. Nu există centru de dirijare, nu există nici obiectiv.

Nu reuşiră să cadă de acord, şi Loran îi spuse lui Kiet că se purta ca un imbecil caraghios.

— E ca şi cum ai arunca în aer un parc de distracţii fiindcă unele elemente din construcţia lui seamănă cu simulatoarele noastre.

52

Kiet avea o figură plată, curăţată de orice expresie. In priviri i se vedea un cer pustiu străbătut uneori de pasări negre.

— Da. Este un muzeu, admise liniştit. Cînd am urcat la ttaj, am deschis o uşă şi în camera respectivă a început să se audă muzică, şi am văzut hologramele unui soi {de spectacol. E un muzeu de instrumente cu claviatură, rume, sintetizatoare...

Loran realiză că de fapt Kiet ştia grozav de bine să tragă de timp. Cît se dondănise cu el, oamenii lui minaseră tot. „Eşti o scîrbă, Kiet", se gîndi. De asta acceptase să iasă afară şi să discute cu el. Loran se putea dovedi extrem de rapid într-o confruntare directă, şi acuma Kiet nu avea poftă de aşa ceva.

— Şi mai există o încăpere, continuă Kiet. E tot sus, la etaj. Ai fost în mod sigur acolo. Este circulară şi, cînd intri, fiecărui pas îi corespunde un sunet. La ce naiba crezi că folosea aşa ceva ?

Loran privi cerul pustiu din ochii lui Kiet.

— Da, sunete... şi cu cît te mişti mai mult, cu atît o anumită muzică prinde contur. Fiecare om are un fel propriu de a merge, şi asta îl caracterizează.

Kiet îşi arcui sprîncenele într-un fel care arăta limpede cît preţ punea el pe toată, discuţia. Loran îşi dădu seama că n-avea ce să-i mai spună. îşi duse mîna la centură. Kiet îi aruncă o căutătură alarmată. Rosti cu încetineală :

— Acum, Kiet, uite ce vreau să faci : cheamă-ţi oamenii afară. Kiet dădu să o ia spre intrare, dar Loran îi puse mîna. pe umăr. Nu fi idiot, zise el, domol. Chea-mă-i prin transmiter.

■ Kiet se. execută fără nici un comentariu. Nu încercă să facă nimic, «fiindcă, din cîte simţea, sub calmul afişat de Loran se derulau mai multe posibilităţi de ripostă rapidă.

Oamenii lui ieşiră pe rînd afară.

— Mai avem de reglat timpul de activare, căpitane, zise Henda jovial. Se aşeză pe trepte la o ţigară. Declanşarea în limita acustică 0,2—10, continuă Henda din mijlocul unui nor de fum.

fii.

Kiet dădu din cap şi urcă treptele urmat de Loran. Ceilalţi se uitară lung după ei. Minele urmau să explodeze la detectarea unor sunete specifice, iar spectrul sonor ales era destul de restrîns, observase Loran.

—■ Mă întorc imediat, zise Kiet din cadrul uşii. Loran şi cu mine avem ceva de rezolvat împreună.

Loran închise uşa după ei şi-i făcu semn să urce scara interioară. Se opriră în faţa uşii sălii circulare. Din lemnul ei încercau să se smulgă dragoni înaripaţi şi fecioare surprinse într-un dans etern, dincolo de timp. Kiet se întoarse spre el.

— Şi acum ?

Era mai relaxat. Momentul dificil trecuse, iar acum calcula fazele prin care putea evolua ţicneala lui Loran. Era evident că tipul se ţicnise. Kiet era gata să-i îndeplinească orice fantasmagorie. Băieţii lui aşteptau afară şi, oricum, aici nu putea face nimic.

—■ Intră, îi spuse Loran. Eu rămîn la uşă. Vreau să văd cum mergi, Kiet, să văd ce părere are camera despre tine. Dă-i drumul !

Meneses era deja la a doua ţigară. Se întoarse spre ceilalţi.

— Nu ştiu, voi aţi sesizat faza ? îi întrebă ridieîndu-se de pe trepte.

— Căpitanul mergea în faţa lui Loran de parcă avea ţeava armei lui în coaste, făcu Thores gînditor. Iar Loran n-avea nevoie să scoată arma pe simplul motiv că-i destul de rapid ca s-o facă înainte să apucăm noi să-1 dăm jos. L-am mai văzut în acţiune, pretinse el.

— E clar că vrea să împiedice distrugerea obiectivului, zise Meneses, şi-şi culese arma de jos. Voi trei rămineţi în faţa treptelor, le spuse celor care stăteau cu spatele sprijinit de balustradele de marmură. Henda şi cu mine ne postăm în flancuri.

Căută cu privirea unghiurile moarte ale faţadei. îi făcu semn lui Henda.

Se postară de o parte şi de alta a intrării, mascaţi de cele două coloane groase care susţineau o friză. Dinspre

G2

ttrc venea pînă la ei foşnetul copacilor şi Meneses în-ii im să evalueze spectrul sonor, întrebîndu-se dacă putea Intra in limita de reglaj al minelor. Nu era un sunet Hpeci fie.

Uşa se deschise, şi mai întîi îl văzu pe Kiet, iar la un Bftetru mai în spate păşea Loran. Kiet făcu deodată un salt M usc, aterizînd în iarbă dincolo de balustradă.

— Predă-te, Loran ! urlă el de jos.

îşi scoase arma. Meneses şi Henda îl ţinteau, cei din ■ a pul treptelor, la fel. Arma lui Loran zbură în iarbă.

— Mai greşeşte omul, făcu Loran degajat.

Teaca golită i se legăna inutilă pe şold. Dădu jos şi centura, fără să aştepte să i se ceară asta. înţelegea să se poarte ca un profesionist, chiar dacă un profesionist rar apuca să se predea.

Pe obrajii cupidonilor se tîrau umbre şi zîmbetul lor devenise puţin ironic. Odată cu amurgul, locul îşi schimba personalitatea. Prin ferestrele caselor pustii priveau ţăndări din ziua care murea. Loran coborî treptele.

■— Bine lucrat, făcu el adresîndu-i-se lui Kiet. Păcăleala clasică, simplă ca bună ziua. Prinde mai ales cînd-te Işteptţi la ceva mai complicat.

— Noi nu ne complicăm prea mult, zîmbi Kiet.'

— Bun. Acum ce urmează ? „Ucis într-o ambuscadă ?3 „Dispărut în cursul acţiunii ?"

Kiet îl privea gînditor, ca atunci cînd nu ştii ce să faci cu un cîştig neaşteptat.

— întîi o să vezi un mic „circ", cum i-ai spus tu.' Meneses ! strigă. Reglaţi • minele pentru frecvenţe întîm-plătoare. Lăsaţi un interval de două minute pînă la activare.

Meneses intră cu încă doi. în timp ce ei făceau ultimele reglaje, Henda se învîrtea pe lîngă pianul aşezat în colţ, lîngă intrare. Atinse clapele şi sunetele ieşiră dezordonate. Pe costum, în dreptul stomacului, i se imprimase imaginea claviaturii, iar mai sus, pe piept, costumul împrumutase negrul lucios al pianului. Henda semăna cu un pian diform, caricaturizat. Pe burtă se vedeau clapele mişeîndu-se.

Cînd ieşiră afară, Kiet, Loran şi Thores, luaseră poziţie la marginea parcului. Li se alăturară în fugă. Pînă la

activarea minelor mai era un minut şi ceva.

— Pariez doi la unul că sare în aer dacă se închide uşa, zise Meneses pe un ton hotărît.

— E suficient să şuiere puţin vîntul, se amestecă Thores.

— Pariul meu rămîne în picioare, pretinse Meneses. De acord ?

Şi în seara aceea, vîntul care aducea mirosul unor flori necunoscute trînti uşa de la intrare. Minele explodară simultan, prin ferestrele deschise se iviră limbi de foc. Faţada se prăbuşi. Bucăţile din coloanele de la intrare decapitară un cupidon, iar doi pegaşi îşi pierdură aripile. Loran se ridică în picioare. Vîntul îi aduse mirosul cenuşei în care se prefăcuse momentul de tandreţe şi seninătate impregnat în clădirea explodată. Se întoarse spre Kiet.

— Or să-ţi atîrne o tinichea de piept pe chestia asta. Numai că va trebui să ai puţin răbdare, sînt o grămadă de tipi care stau la coadă. Nu eşti primul care dă jos o clădire nenorocită, şi speră să-i fie recunoscute meritele. Lăsă vîntul să zboare în locul cuvintelor nerostite. Apoi adăugă : în ceea ce mă priveşte, sînt pregătit.

Kiet se ridică în picioare.

— Avînd în vedere că aruncînd în aer dugheana ne-am demascat poziţia, este mai bine s-o luăm din loc înainte să clea careva peste noi. Se întoarse spre Loran. Tu ai să ne conduci la punctul de îmbarcare. Cap de marş. Mişcă-te, Loran !

O luară din loc, cu Loran ceva mai în faţă, neînarmat.' Dar se întîmplă un™ lucru ciudat. Fiecare pas făcut de Kiet. era acompaniat de sunete grave pe care se combinau stridenţe neplăcute. Era muzica beznei şi a fulgerelor, antrenate într-un joc dement cu alternanţe violente. Kiet şi tot grupul lui se opriră.

Sunetele încetară pe dată. Meneses se uită întrebător la ceilalţi. Făcuseră cerc în jurul lui Kiet, ca atunci cînd înconjori un loc periculos care trebuie cercetat. Kiet se smuci nervos.

— Daţi-i drumul ! Ce căscaţi gura ? Loran se oprise şi el. Rîdea.

— Kiet ! Ştii ce eşti ? Se apropie de grup. Eşti o cacofonie umană ! La fel sunai şi în camera circulară, la fel

ţii pe Rezenda şi în fiecare clipă a existenţei tale, Kiet t Numai că aici te-au marcat.

(îi'upul încremenise într-o stupefacţie totală.

— Senzori, rosti Kiet în şoaptă. Se întoarse spre Me-. Au pe undeva o bancă de date. N-am distrus tot,

Iu ar să fie ! Dar de ce tocmai cu mine se întîmpla Chestia asta? întrebă, bîntuit de seismele uneii furii neputincioase.

— într-adevăr, de ce tocmai ţie ţi-au agăţat falanga fie gît ? se băgă Loran. Eşti la fel de rău ca oricare din Roi. Dar se pare că mecanismul este extrem de selectiv,]a fel ca minele noastre, atunci cînd sînt bine reglate.

Făcu o pauză, suficient cît să poată interveni cineva în liscuţie. Kenda rumegase cuvintele lui Loran şi ajunsese la o oarecare concluzie, astfel că atunci cînd deschise fura să vorbească, scoase şi arma din teaca de la şold.

— Pe mine nu mă interesează de ce sau cum funcţionează toată maşinăria asta, vorbi el privindu-1 atent' pe Kiet. Dar nu-mi place ce se întîmpla aici. Poate că, inlr-adevăr, cineva a tras cu urechea atunci cînd ai dat ordinul şi te ţine minte. Un motiv în plus ca s-o ştergem rapid. Dar fără tine, căpitane, faci prea mult zgomot. Se întoarse spre ceilalţi. Obiecţii ?

— Are dreptate. Nu te putem lua cu noi, căpitane ! Kiet rămăsese pironit. Se întoarse încet spre Loran,

dar avii grijă să nu se mişte din loc. Din privire cerul îi dispăruse, rămăsese doar umbra dominantă a disperării, care era poate cel mai intens sentiment reflectat vreodată dc ochii lui. Observă că oamenii se dăduseră cu cîţiva paşi mai în spate.

— Spune-mi, Loran, ce-a fost în clădirea aia ? Loran dădu din umeri.

— Nu ştiu. Ai aruncat-o în aer. N-a mai rămas mare lucru de văzut. Poate a fost un experiment... sau un loc unde te puteai retrage ca să-1 cunoşti pe cel de lîngă tine. Cred că n-

aveau prea mulţi curajul să intre aici, adăugă după un moment de tăcere în care îşi lăsase privi-iile să cutreiere peste ruinele clădirii. Nu era pentru lipi ca noi, Kiet. Nu ştiu ce a fost, încheie el. Presupun Că efectul marcajului tău se manifestă într-o zonă re-

strînsă. dar n-avem ce-ţi face. Nu poţi veni cu noi. Regula cere să nu cărăm răniţi.

, — Şi nici să-i lăsaţi în viaţă, completă Kiet pe un ton alb.

Loran se întoarse şi o luă spre cîmpul înghiţit încet de vîlvătaia amurgului. Ceilalţi îl urmară. Pe Kiet nu-1 mai văzură vreodată.

Ştefan Ghidoveanu : SUB CUPOLĂ

„Adevărul e unul — numai oamenii sînt mai mulţi."

REEVES — Despre dinamica adevărului; voi. 3, pag. 830

Stau...

Stau şi privesc afară, în noaptea domoală, cu sclipiri ie neon şi stele — vată întunecată, înăbuşind în grosimea ei zgomotele întîrziate ale oraşului. Aş vrea să nu mă gîndesc la nimic, să nu fac nimic, pur şi simplu să uit că exist şi că amintirile mă copleşesc. Dar nu pot. Aşa că renunţ ; trăgîndu-mi fotoliul mai aproape de peretele transparent, mă aşez cu un oftat, întinzîndu-mi picioarele cît sînt de lungi. O clipă, privirea mi se încordează fără voie, încercînd să descopere — înaintea luminilor celeste — cupola care acoperă oraşul. Şi poate că ar reuşi, dacă atenţia nu mi-ar fi atrasă ca de un magnet de ceea ce se întîmpla în interiorul meu, în zona profundă şi intimă a sufletului pe care mi-1 simt clocotind ca un vulcan în plină erupţie.

încerc să mă stăpînesc, să nu mă las tîrît de tristeţea sfîşiindu-mă aidoma unui animal însetat de sînge. Degeaba însă ! Furtuni de intenţii neîmplinite mă invadează şi chiar şi dorinţa mea de a judeca totul obiectiv, cu acea detaşare specifică indivizilor neimplicaţi în evenimente, rămîne doar o simplă aspiraţie, un joc prea curînd destrămat. Căci, fie că vreau sau nu, împrejurările existenţei mele se aseamănă tot mai mult cu o iluzie, atît de apropiată şi atît de străină în acelaşi timp...

Un haos, asta e ceea ce s-ar putea numi viaţa mea, un amalgam de impresii, fapte, gesturi, acţiuni... Şi peste tot, doar

o singură certitudine : prezenţa unui om. Acel om se numea Reeves şi se ivise în calea mea într-un mod de-a dreptul misterios : într-o bună zi îl găsisem acasă,

instalat comod în fotoliu, aşteptîndu-mă parcă să contl nuăm în linişte o discuţie abia întreruptă. în clipa cînd l-am zărit, am ştiut — să fi fost oare vorba mai mulI dl intuiţie ?! — că sosirea lui anunţa o epocă de schimbai, deşi habar n-aveam în ce-ar putea consta aceasta, tai cînd mi-am dat, în sfîrşit, seama despre ce era vorba, înţelegerea mea s-a dovedit deja tardivă, devenisem cu totul alt om...

...încerc să mă stăpînesc şi totuşi tristeţea mă chinuio Tristeţea mea — o formă a iubirii. în ciuda îndoielilor do care mă simt cuprins, îmi place oraşul acesta tentata' u cu cupolele lui aproape invizibile, cu zgîrie-norii spin ■tecînd înălţimile şi cu benzile din plastic translucid, po care se scurg la iuţeală, în cea mai deplină tăcere, mu de vehicule în culori pestriţe si cls forme ciudate. Iubesc parcurile şi grădinile artificiale, atît cît mai pot ele să redea impresia vieţii nestăvilite, clocotitoare, ce stăpînea odinioară planeta. Iubesc chiar şi subsolurile, sordide şi inumane, în care-şi duc viaţa milioane de fiinţe muncind din greu în fabricile şi uzinele oraşului, trăind, sporind, murind în subteran, fără a putea ieşi vreodată la suprafaţă, din cauza lipsei unui prilej, dar şi din pricina interdicţiei de a pătrunde în metropola ce continuă să rămînă pentru ele un soi de tărîm pierdut, de paradis interzis. Da, iubesc toate astea şi ideea că oraşul ar putea să dispară într-o bună zi, fără ca nimeni să fie capabil de a împiedica lucrul în sine, îmi dă conştiinţa ameţitoare a neputinţei, a fragilităţii noastre de nedescris... Şi-atunci gîndurile mă poartă iarăşi către Reeves.

...Despre perioada de început a relaţiilor cu el nu se pot spune multe lucruri. Timpul şi întîmplările petrecute de atunci au şters — iar cînd n-au şters, au estompat — din memorie împrejurările care au dominat-o. De altfel, pentru imaginea cu care am rămas despre Reeves, această uitare este chiar folositoare. Necunoscînd precis perioada infiltrării lui în sfera mea de preocupări, voi avea mereu senzaţia, fie şi numai de ordin subiectiv, că el a existat în viaţa mea dintotdeauna, pe undeva chiar dinainte de a-1 cunoaşte. Afirmaţie surprinzătoare,

dar numai în .aparenţă. Căci eu mă referla ceea ce reprezenta Reeves, la personalitatea şi la acţiunile lui, în final chiar la ideile

59

c 1 călăuzeau şi care n-au încetat o clipă să mă uimească, le a lungul lunilor petrecute împreună...

...L-am întrebat odată pe Reeves de unde vine. A rîs r,i mi-a replicat pe un ton din care nu puteai deduce dacă \ irbeşte serios ori glumeşte : „Din abis, dar unul cu mult nai înalt decît oricare dintre zgîrie-norii voştri de aici !" IVI am uitat la el cu o mutră atît de aiurită, încît 1-a pufnit iarăşi rîsul. N-a mai adăugat însă nimic la cele spuse. Nici după aceea, în ciuda stăruinţelor mele, nu s-a putut hotărî să revină asupra subiectului respectiv, bine pa/.it sub blindajul gros al unui buncăr de indiferenţă. Atitudine aparentă, în care Reeves — mai tîrziu aveam sa mă edific — era neîntrecut !...

...0 idee cu care n-am să mă pot obişnui absolut deloc iste aceea de a vorbi despre Reeves la trecut. Cine şi-ar fi putut închipui că bărbatul vioi, cu limbajul metaforic şi gîndirea de o exactitate matematică, întocmind o ciu-dată asociere pentru un observator din afară, avea să dispară în nefiinţă atît de curînd ? ! Şi totuşi... Pentru Reeves veşnicia a avut preţul unei clipe — clipa singurei lui greşeli din viaţă. Un preţ exagerat ? ! ?... Poate... Dar cine ar putea şti, în afară de el, dacă sacrificiul a meritat osteneala ?...

...O zguduitură uşoară face podeaua să vibreze, semn că jos, în adîncurile enigmatice ale oraşului, începe o nouă zi de muncă. Prilej pentru mine de a evoca o altă seară, atît de îndepărtată în timp, încît mi se pare că au trecut de-atunci veacuri. O seară în care, în împrejurări oarecum apropiate, acelaşi şoc dat de punerea în mişcare a giganticei noastre industrii subterane îi sugerase lui Reeves calea de îndeplinire a misiunii cu care fusese trimis în oraş. îmi aduc aminte totul cu atîta claritate, de parc-ar fi fost ieri ! Căci numai o apropiere în timp, fie şi una subiectiv-imaginară, poate explica precizia cu care mai revăd şbacum, în cele mai mici amănunte, tresărirea lui bruscă, imediat reprimată cu ştiinţa unui mare actor ; ori acuitatea aproape materială cu care i-am surprins lucirea de surpriză şi triumf, transfigurîndu-1 în întregime la chip şi înnobilîndu-i, parcă, privirea de obicei atît de neguroasă şi de sobră. Atunci înţelesese !...

Şi i chiar dacă în restul serii nu se mai întâmplase nimic, sau, în orice caz, nimic notabil, pentru mine clipele acelea fuseseră suficiente,ca să-mi dau seama că în spa tele lui Reeves stătea ascunsă o forţă cu mult mai teribila şi mai-de temut decît ne-am fi aşteptat noi, o forţă de la care nu era cazul să cerem îndurare, ci dimpotrivă.

...Cîteva zile mai tîrziu, în oraş ajunsese vestea că fabricile de armament de la nivelul inferior 15 fuseseră în mare parte distruse, unele dintre ele atît de grav, încît orice proiect de reconstrucţie trebuise abandonat. Din fericire pentru oraşul nostru, era vorba de fabricile de armament uşor. Pierderea înregistrată dovedise însă că sabotajul fusese bine organizat, de un grup puternic şi activ. în pofida măsurilor represive şi a terorii, autorii acţiunii rămăseseră nedescoperiţi.

în ce mă priveşte, sînt convins acum (pe vremea aceea încer-am doar nişte vagi bănuieli) că sabotajul, chiar dacă nu constituia direct opera lui Reeves, fusese în orice caz iniţiat de el. Este adevărat, n-am avut niciodată- dovezi în acest sens ; unele mici amănunte din comportamentul lui ulterior, ca şi unele scăpări de limbaj au întărit totuşi, în forul meu intim, această certitudine. Oricum, la timpul respectiv, Reeves încă mai constituia pentru mine o enigmă. Şi-a rămas astfel mult timp, pînă cînd, încetul cu încetul, am început să pătrund mai adînc în universul gîndurilor de care se lăsa călăuzit...

Atunci, de exemplu, mă şocase la culme o expresie a lui, frizînd absurdul, dar pe care el o folosea foarte des : „egalitatea abisului cu înălţimile'' Niciodată n-am putut să-mi dau seama de«ce-l chinuia într-asemenea măsură pe Reeves ideea abisului, de ce revenea atît de obsesiv această noţiune în cuvintele sale. încercasem mai multe interpretări, lansasem mai multe ipoteze, găsisem mai multe soluţii — toate păreau să ascundă şi mai bine adevărul. Peste cîteva luni, însă, o mare grevă a muncitorilor din subteran avusese drept lozincă tocmai acea frază, devenită brusc instigatoare, şi m-am trezit la realitate... Mi-am dat seama cu acel prilej cine era Reeves şi ce urmărea, care anume era esenţa misiunii sale în oraş. Atunci am înţeles că înfruntarea dintre noi era inevita

bilă :i. probabil, după cum se precipitaseră evenimentele, toarte apropiată în timp.

Evident, toate acestea i le-am spus şi lui, într-o seară cînd. după spaima primei revelaţii, am adunat destul curaj să pot discuta deschis. în faţa bănuielilor mele, Reeves a negat doar un singur lucru : faptul că venea din subteran. „Oricît te-ai strădui, n-ai să poţi ajunge vreodată acolo de unde vin eu !"' afirmase după un timp, cu un aer visător, uşor umbrit de tristeţe, iar mie mi se păruse că fraza ascundea în spatele ei o mare dramă. De ce ? N-am putut şi nici nu cred că voi putea cîndva să răspund la această întrebare, aparent atît de simplă. Cert este că la auzul acelor vorbe toate resentimentele mi se topiseră ca prin farmec. Mai mult chiar, poate tot din aceeaşi cauză, acuzaţia mea imediată, de amestec în treburile oraşului, spusă din obligaţie, cu jumătate de gură, doar pentru a mai salva ceva din aparenţa unui mod de gîndire pe cale să se clatine, păruse de-a dreptul stupidă. Da, dar el ce credeţi că mi-a răspuns ? „Nu poţi fi acuzat niciodată de amestec în propriile tale treburi !" Ce îndrăzneală ! Şi cîtă sfidare ! Atunci, pe loc, mi-a trecut prin minte ideea să-1 ucid. N-am făcut-o şi e greu de spus de ce. Faptul că în locul lui Reeves ar fi venit un altul, cu aceleaşi sarcini precise, bine învăţate, a fost desigur un motiv, dar nu determinant. Atunci ? Explicaţia cred că rezidă în altceva, mult mai complicat : în lunga mea viaţă, văzusem de toate — şi bune, dar mai ales rele. Avusesem timp suficient să mă satur şi de moarte, şi de suferinţă, şi de ură, incit acum simţeam nevoia unei schimbări, a unui curent proaspăt, care să mă facă să uit. Să uit tot. Definitiv...

...La vîrsta de zece ani am fost martorul unui război — cel mai scurt şi totuşi cel mai sîngeros din întreaga istorie a civilizaţiei noastre. Jumătate din populaţia planetei şi peste o treime din aşezănle de pe suprafaţa ei au încetat, practic, să mai existe după prima zi. Următoarele două zile nici n-au mai contat : războiul adusese ..învingătorilor" tot atîta distrugere şi tot atîtea pierderi cît şi „învinşilor". De o parte sau de alta fiind, moartea umbla în spatele fiecăruia dintre noi, încercînd să ne ajungă cu

paşii ei de săritoare în lungime. Şi reuşea s-o facă, din ce în ce mai des...

Motivul izbucnirii conflictului fusese — avea să mi se spună — dreptul la viaţă ! ! ! Pare o prostie, nu-i aşa ? ! Cum să lupţi pentru acest drept nimicind însăşi viaţa, ce poate fi mai absurd decît o asemenea încleştare golită de orice conţinut ? Totuşi, aşa a fost. O ştiu, fiindcă la mulţi ani după aceea am întrebat odată, cu naivitatea mereu renăscută a vîrstei mele de adolescent, în ce con-stase acel „drept la viaţă". Mi se răspunsese pe loc, într-un singur cuvînt, evitîndu-se explicaţiile de prisos : ENERGIE ! ! !

Aşa am aflat că în urma scăderii vertiginoase a resurselor de energie civilizaţia noastră energofagă primise lovitura de graţie. în atmosfera de nebunie care se crease, urmările acestui fapt au apărut de-a dreptul incalculabile. Scandalurile, diferendele şi înfruntările la scară redusă în prima fază, lărgită apoi prin atragerea a tot mai multe oraşe, a tot mai multe state, izbucniseră în diverse părţi ale globului, completînd, încetul cu încetul, verigile lipsă din lanţul de spaimă şi moarte al războiului. în scurtă vreme, pacea — vază de cristal bolnav — se spărsese în mii de cioburi, lăsînd în loc şuvoiul spumegînd de cruzime şi de ură al conflagraţiei totale.

După doar trei zile, apocalipsul sfîrşise la fel de brusc precum începuse. Liniştea grea, nefirească, înstăpînindu-se peste cîmpurile de bătălie ca prevestitoare de rele, înghiţise cu lăcomie domeniul de pînă atunci al mişcării. Era de aşteptat să se întîmple ceva. Şi-ntr-adevăr, la scurtă vreme de la delir, o ştire ca un trăznet căzuse între cei rămaşi singuri să-şi lingă rănile războiului : din cauze ce aveau să ne rămînă pe veci ascunse, planeta noastră începuse să-şi piardă atmosfera !!! Un deşert al morţii eterne avea să-i adăpostească în curînd pe cei care — o, sfîntă ironie ! — luptaseră tocmai pentru „viaţă" !

…Din acea perioadă datează primele cupole. Mai tîrziu, ele s-au înmulţit vertiginos, devenind condiţia esenţială a supravieţuirii. Reeves avea să spună, la aproape un veac distanţă, cu tonul tăios-ironic al creatorului de noi lumi : „menajeriile de sticlă — leagănul civilizaţiei !" Desigur, pentru el lucrurile se arătau simple. Era tînăr şi încă

de la naştere, de cînd deschisese ochii peste lume. cupolele transparente pînă la inexistenţă pluteau, abia ghicite, deasupra noastră, a tuturor — creaţii sterile, în ciuda măreţiei şi

a utilităţii de care făceau dovadă. Pentru cei tineri, prin urmare, problema se punea destul de clar : a nega acele cupole înrobitoare în lipsa lor aproape totală de materialitate şi a te refugia într-o nouă religie, pro-mulgînd fericirea veşnică undeva, prin Cosmos, între pulberi de stele şi asteroizi, în mari staţii • orbitale ori în baze construite pe alte planete. Condamnînd recluziunea, dar nerenunţînd la ea, teoria respectivă nu trecea, deci, dincolo de imperiul vorbelor fără acoperire şi al închipuirilor fanteziste.

Nu acelaşi lucru se întîmpla cu noi, bătrînii !... Pentru noi, lucrurile îmbrăcau o cu totul altă semnificaţie. Cînd ai trăit o bună parte din viaţă în libertate, cînd ai hoinărit ani buni sub vastele întinderi senine ale cerului, simţind în piept miresmele ameţitoare şi tari ale naturii dezlănţuite, cînd ai admirat extaziat păsări şi animale şi plante vii, cu greu, cu mare efort accepţi ideea că tot ce-ţi mai rămîne de făcut e să trăieşti sub un clopot de sticlă, chiar dacă acest clopot este însăşi sursa vieţii. Poate că, într-adevăr, în ciuda non-conformismului lor, tinerii se obişnuiseră cu prezentul, neavînd un termen de comparaţie pentru ceea ce fusese înainte, dar cei mai în vîrstă nu reuşeau să se adapteze şi pace ! Mureau cu sufletul neîmpăcat, deşi oricum împăcarea nu le-ar fi servit la nimic : din ce în ce mai puţini la număr, în scurt timp aveau să dispară. „Menajeriile de .sticlă" erau tot ce le mai rămăsese !...

...După război, oraşul nostru, mai puţin încercat decît celelalte, s-a refăcut rapid, devenind în scurt timp cel mai puternic. Şi cum întotdeauna cei mai puternici pun condiţiile, „învinşii" au fost nevoiţi să se mute în adîncuri. Aşezările lor de suprafaţă au fost rase de pe faţa pămîn-tului, milioane de oameni — în fond nevinovaţi, dacă stăm şi ne gîndirri — trebuind să accepte fără să crîc-nească o existenţă perpetuă de cîrtiţe, sub controlul strict al „învingătorilor". Atunci au apărut şi acele faimoase werkstan — colonii de muncă — în fapt 'adevărate lagăre de concentrare, unde populaţii întregi munceau pînă la

epuizare şi, deseori, pînă la dispariţie, în folosul stăpî-îdtorilor. Căci era de lucru, nu glumă, războiul provocase mari distrugeri şi totul trebuia luat de la început...

...Puterea este totuşi un lucru ciudat : se obţine mult mai uşor decît se păstrează. Aşa se face că, în ciuda măsurilor noastre aspre de menţinere a ordinii, în aşezările subterane tulburările, sabotajele şi grevele se înmulţiseră. Deşi supuşi prigoanei, „învinşii" nu arătau deloc cum că ar fi dispuşi să se împace cu postura de îngenuncheaţi.

...într-una din serile acelei perioade, am avut cu Reeves o discuţie absolut surprinzătoare, în urma căreia am aflat dintr-odată, cu brutalitate chiar, unele dintre gîndu-rile lui cele mai intime. Nu ştiu ce-1 apucase, poate simţea nevoia unei confesiuni, chiar dacă asta implica nişte pericole considerabile. Punctul de plecare al discuţiei nu mi-1 amintesc pre^a bine, cert e că Reeves susţinea sus şi tare un lucru, şi anume că războiul care modificase definitiv destinele civilizaţiei noastre nu izbucnise în nici tin caz din cauza lipsei de energie. Sau,' orice s-ar fi spus, nu doar din cauza asta ! Adevăratul motiv, zicea Reeves, era altul, unul singur, dar care explica totul : PUTEREA ! ! ! Lupta pentru hegemonie ! ! ! Iar războiul era manifestarea cea mai firească a acestei lupte, - condiţia ei de perpetuare şi'finalitate în acelaşi timp.

Reeves vorbise atunci multă vreme, apoi amuţise dintr-odată... Dar cuvintele lui, în înflăcărarea .lor, răsunaseră încă o lungă perioadă în încăpere, reverberate de pereţii sticloşi, furişîndu-se printre mobile, întorcîndu-se la noi, muiate şi prelungi, ca nişte cozi de cometă... Am simţit cum mă cuprinde panica.

...O săptămînă mai tîrziu s-a aflat că în aşezarea subterană cea mai apropiată de noi dictatura fusese răsturnată. „Oamenii adîncurilor" puseseră mîna pe putere, ocupînd punctele vitale şi capturînd echipamentele de luptă ce avuseseră, pînă atunci, tocmai menirea de a-i ţine sub un călcîi de fier.

Metropola noastră era direct ameninţată !

în viitoarea acelor ore, depăşit de evenimente, am fost la un pas de trădare. Adevărurile lui Reeves prinseseră

64

viaţă, nu mai eram la stadiul vorbelor, al ipotezelor, al teoriilor, ci în acela al acţiunii, al luptei, al schimbărilor devastatoare. îngrozit, m-am dus la Oficiul Siguranţei Oraşului, decis să nu ascund nimic din ce ştiam. Fruntea îmi vîjîia ca după

furtună, ideile mă părăsiseră cu desă-vîrşire şi o oboseală infinită se instalase»pe umerii mei, deveniţi dinlr-odată prea slabi. Faptul că tăcusem pînă atunci mă umplea de un sentiment de vinovăţie, iar destăinuirea secretelor pe care le deţineam îmi apărea ca singura soluţie de salvare.

Şi totuşi, pe la jumătatea drumului, am făcut calea întoarsă. Aparent fără nici o explicaţie, deşi acum, cînd povestesc toate acestea, ştiu sigur că nu l-aş fi trădat pe Reeves nici dac-aş fi parcurs drumul pînă la capăt. Personalitatea tînărului mă fascinase de-a binelea, iar ideile... Ideile acelea de foc, pentru care zeci şi sute de oameni păreau gata să-şi dea şi viaţa, mă inhibau pur şi simplu, iacîndu-mă să mă simt mic şi neînsemnat, o biată vietate minusculă ducîndu-şi traiul cum se nimerea, în cutia ei de la nivelul optsprezece, imediat sub cupolă !...

Nu, nu l-am trădat pe Reeves. Eram prea mic pentru a întrerupe cursul Istoriei !

Ce a urmat după aceea, mintea mea aproape că refuză să-şi amintească. Totul s-a petrecut ca într-un coşmar. Ajuns acasă, am fost arestat — probabil cineva mă denunţase — şi tîrît cu forţa în temutele săli de interogatoriu ale Siguranţei Oraşului. Cum am aflat de conspiraţie, de unde, de la cine, de ce-am tăcut pînă atunci, ce ştiu şi n-am vrut să spun, de cînd lucram pentru rebeli, ce sarcini aveam eu în oraş — o mulţime de întrebări căzuse pe capul meu, ca o ploaie deasă de toamnă, exasperantă prin repetare şi lipsă de fantezie. Toate protestele, iar mai apoi toate „explicaţiile" mele n-au slujit la nimic : nu m-au crezut. în mod evident, din diverse alte surse, ei aflaseră cîte ceva, însă nu îndeajuns, bănuiesc eu, pentru ă-şi forma o părere sau pentru a acţiona. Aveau nevoie de alte date, timpul nu-i ierta şi trebuiau să le obţină cu orice preţ.

Am îămas sub arest aproape trei săptămîni, răstimp în care am fost torturat cu sălbăticie, în speranţa că mai

devreme sau mai tîrziu voi ceda. Singura lor grijă era să mă ţină în viaţă, să nu cumva să-mi dau sufletul înainte de a le spune tot ce ştiu. La început, a fost insuportabil, o flacără vie părea că-mi cotrobăie prin mădulare, aidoma unui sfredel ucigător, sfîşiindu-mi trupul sub impulsul unei suferinţe atroce. După un timp, m-am obişnuit. Singura curiozitate pe care-o mai

resimţeam era dată de plăcerea unui joc absurd, prin care încercam să ghicesc ce aveau să mai inventeze sau, eventual, dacă şi cînd anume îşi puseseră în gînd să se oprească.

Pînă la urmă nu le-am spus nimic ; deşi mai mult mort de cit viu, am reuşit să tac l Cred că turbau de furie, mai ales că între timp aflaseră de vizitele pe care mi le făcuse Reeves. Evident, asta nu însemna mare lucru, atîta vreme cît nu aveau şi probe împotriva mea sau a lui. Iar probe nu aveau. încercau să le obţină, acum, indiferent prin ce mijloace.

Au recurs la ultima lor şansă : testul psi. Deşi tehnicile de citire a gîndurilor nu erau suficient de bine puse la punct, ştiam că uneori se obţin rezultate acceptabile, în ce priveşte subiecţii testului, rareori se întîmpla să rămînă în viaţă, iar cînd, totuşi, aşa ceva se întîmpla, creierul lor era de cele mai multe ori afectat în mod ireparabil. Prin urmare, încercarea de a-mi citi gîndu-rile echivala cu o condamnare la moarte.

Deja, în momentul cînd m-au fixat de aparatele ce contribuiau la realizarea testului, eram convins că-mi trăiesc ultimele clipe. Nu-mi păsa însă : frica aproape iraţională pe care o resimţisem la începutul seriei de interogatorii dispăruse de mult, tot ceea ce mai exista acum în sufletul şi în mintea mea era ura. O ură furibundă, fără margini, chinuitoare...

I-am văzut cum au pus în funcţiune maşinăria. Rîn-jeau, siguri de ei, în timp ce mîinile, cuprinse de o excitaţie ucigaşă, li se mişcau tot mai sigure, tot mai precise, între diversele butoane, clape şi manete de pe pupitrele de control. Luat prin surprindere, la început am lăsat să-mi scape multe lucruri pe care le-aş fi vrut definitiv îngropate în uitare, chiar şi pentru mine. De fapt, nici nu mi-am dat seama cînd şi cum s-a întîmplat. Pe nesimţite,

un fel de ceaţă opacă îmi invadase creierul, iar senzaţia unei prezenţe străine insinuîndu-se în propriul meu eu devenise tot mai puternică. Pentru un timp, personalitatea mea se aflase în mîinile altora, care o manevraseră conform propriilor interese, ca şi cum ar fi fost o bandă de magnetofon de pe care puteau citi în voie.tot ce-şi doreau. Apoi ceaţa a devenit multicoloră, iar gîndurile au început să alunece unele într-altele, învîrtejindu-se ca particulele unui nor de praf plimbat de vînt. O durere ascuţită, însoţită — ciudat ! — de o stare euforică,

asemănătoare celei pe care e de presupus că ţi-o dau anumite droguri, au fost ultimele senzaţii încercate înainte de a leşina...

...Zece săptămîni am zăcut, înainte de a-mi reveni de pe urma schingiuirilor. în primele două plutisem undeva, într-o zonă neclară, la hotarul dintre viaţă şi moarte... Cînd îmi reveneam cît de cît, simţeam nevoia să privesc în jur. Eram acasă, deşi habar n-aveam cum ajunsesem acolo. înţelegeam că testul psi trecuse, că Oficiul Siguranţei, cu „metodele" lui de „convingere", rămăsese departe, în urmă, ascuns în amintire. Dar nu ştiam ce anume îi determinase să mă elibereze. Să fi aflat oare ce voiau ? Să-mi fi smuls, în cele din urmă, informaţiile dorite ? în rarele reprize de deplină conştientă, incertitudinea devenea din ce în ce mai chinuitoare, mai greu de suportat. Apoi, prin intermediul unei cunoştinţe cu relaţii la poliţie, am aflat răspunsul la toate întrebările ce mă bîntuiau : testul psi dovedise că nu ştiu nimic, că în afara unor dispute de ordin ideologic, în care eu mă mulţumisem cînd şi cînd să pun întrebări, dintre cele mai simple şi mai puţin periculoase, nu avusesem nimic de împărţit cu Reeves. Nu ştiam cine e, de unde vine şi unde se ascunde. Nu încercasem să intru în legătură cu rebelii, cu atît mai puţin să le acord sprijin. Eram „curat"...

Testul psi dăduse greş !

Mai tîrziu aveam să-mi dau seama şi de ce : după o scurtă perioadă de cedare de informaţii, creierul meu se autoblocase, ordinele venite din afară fiind incompatibile cu propriile lui comenzi. Şi atunci începuse să mintă !...

67

...Pe la mijlocul celor zece săptămîni, am aflat despre dispariţia lui Reeves. Nu se cunoşteau exact împrejurările, iar zvonurile se cam băteau cap în cap. O anumită versiune, părea, totuşi, ceva mai credibilă. Pe scurt, ea afirma că Reeves fusese capturat în timp ce încerca să arunce în aer dispozitivele de apărare antiaeriană ale oraşului. După o judecată sumară, fusese executat alături ele ceilalţi membri ai grupului de comando, prinşi odată cu el. Nu se putuse face nimic pentru salvarea lor, toate intervenţiile au rămas zadarnice. Confirmată de Marele Consiliu al oraşului, sentinţa a fost dusă la îndeplinire în mare grabă, într-una din încăperile de tristă faimă ale Oficiului Siguranţei. Şi astfel, omul în a cărui concepţie nu exista

loc pentru minuni verificase această convingere cu propria lui viaţă '

...Nepăsătoare, zilele şi-au continuat înlănţuirea firească şi iată că astăzi, după săptămînile de inactivitate forţată, datorate „vizitei" mele la Siguranţa Oraşului, am făcut primii paşi prin încăpere. începutul, însă, a fost de-a dreptul descurajant : de cum m-am ridicat în picioare, o ameţeală puternică m-a doborît la pămînt, de unde cu chiu, cu vai, am reuşit să mă mai scol. în plus, durerea atroce resimţită în tot corpul, în prima parte a convalescenţei, încă îşi mai arăta colţii, făcîndu-mă să mă strîmb la fiecare mişcare mai bruscă, la cel mai mic efort.

în sfîrşit, după nesfîrşite chinuri, am comandat ordinatorului formarea camerei de zi şi am deschis televizorul stereoscopic, cu gîndul să-mi petrec timpul urmărind programele distractive? cînd, deodată, am simţit că-mi îngheaţă sîngele în vine : cu o voce joasă, monotonă şi impersonală, crainicul ne aducea la cunoştinţă o mare victorie. în urma unei operaţii-surpriză a trupelor noastre, oraşul răzvrătit fusese distrus în totalitate ! Milioane de oameni pieriseră într-o bătaie de pleoape, arşi de vii pe rugurile unor explozii apocaliptice ! Nici un supravieţuitor, nici o rămăşiţă, nici cea mai mică urmă !...

Pe neaşteptate, încăperea prinde să se învîrtească în juru-mi. Simt că sînt gata să mă prăbuşesc. Cum. e oare cu putinţă ? Chiar e cu putinţă ?

1H

Vocea crainicului nu-mi lasă totuşi nici o speranţă : bărbaţi şi femei, tineri şi bătrîni, copii şi adulţi, CITEVA MILIOANE la număr, fuseseră prefăcuţi în scrum ca nişte vreascuri uscate, fără nici o remuşcare, lejer şi sportiv, ca la un picnic !...

încerc să fiu tare, să nu mă las dus de sentimente, de tristeţea care mă sfîşie aidoma urtui animal de pradă, dar nu reuşesc. Şi cum aş putea, oare, cînd întrebările mă sugrumă, cum — cînd mintea îmi e strivită sub greutatea unor răspunsuri imposibil de dat ? La ce bun atîtea sacrificii, dacă totul a rămas neschimbat, dacă tot cruzimea şi demenţa sînt stăpîne atotputernice ? Trebuia să dispară mulţimea aceea uriaşă de oameni pentru un ideal care murise la puţin timp după naştere ? Sau poate că schimbarea nici nu e posibilă, poate că totul n-a

fost decît o eroare şi lumea trebuie să rămînă aşa cum e ? Atunci, de-ce a fost necesar să se ajungă pînă aici ? !...

...Cred că au trecut cîteva ore bune de cînd stau astfel, cu privirile aţintite în gol, privind fără să văd, văzînd fără să pricep. Mă ridic cu greu din fotoliu şi mă îndrept spre bucătărie, formată imediat, la un ordin verbal dat computerului care-mi orînduieşte zi de zi, meticulos, problemele casnice. Orice s-ar spune, viaţa* merge înainte, în ciuda tuturor evenimentelor, bune sau rele. Pe drum, remarc cu titlu de curiozitate că vibraţia podelei a încetat, aşadar în subteran activitatea s-a întrerupt iarăşi. Probabil au declarat o nouă grevă, în semn de doliu. Sau de protest. Oricum, inutilă...

îmi pregătesc cina în tăcere, cu acea grijă pentru amănunt - specifică burlacilor, dar n-apuc să m-aşez la masă : instalaţia de avertizare îmi indică prezenţa cuiva la uşă. Nu mă duc să deschid, comand uşa de la distanţă, lăsînd cale liberă oricui ar fi, la urma urmelor nu mai am motive să mă tem. încep să mănînc liniştit, de parcă toate faptele din trecut nici nu s-au petrecut vreodată, de parcă nu eu, ci altcineva le-ar fi trăit...

Aşa se explică de ce, în primul moment, nu aud cum undeva, în profunzimile străzilor înţesate cu vehicule colorate ca nişte jucărioare de copil, răsună bubuituri înfundate. Nici cum, plonjînd în liniştea nopţii şi risi

7'»

pind-o în mii de picături sonore, se suprapun la unison lătratul armelor uşoare şi plesnetul ca de bici al aruncătoarelor de plasmă. Mă dumiresc cu greu despre ce e 'vorba, căci uruitul vehiculelor de asalt şi clămpănitul oscilant al aparatelor de zbor îmi par atît de ireale... Şi totuşi, ceea ce raţiunea mea întîrzie să conceapă, inima a priceput de mult : misiunea lui Reeves a fost îndeplinită ! Iată, în sfîrşit, INSURECŢIA ! ! !

Privirea mi se îndreaptă către uşă. Nu ştiu de ce, dar mă aştept să-1 văd acolo pe Reeves, zîmbindu-mi, rezemat de cadrul metalic. Dar nu există minuni în viaţă ! în locul lui, sînt doar doi necunoscuţi, nici măcar tineri. Amîndoi sînt înarmaţi şi poartă costumele specifice „oamenilor adîncurilor". Ne privim un moment tăcuţi, apoi cel mai bătrîn face un pas înspre mine şi-mi întinde o armă, spunîndu-mi :

— Reeves ne-a vorbit adesea despre dumneata. îţi mulţumim că l-ai ajutat şi ne-sl ajutat, în acelaşi timp. Şi-acum, să mergem, prietene ! De data asta, nu mai putem pierde !

/ / HOUSTON, 23. (Reuter, France Presse, U.P.I., Associated Press). Ieri după-amiază, în jurul orei 14,30 GMT, nava spaţială CLIPPER, la bordul căreia se afla astronautul John Reeves, a dispărut de pe orbită în timp ce făcea ultimele manevre pentru executarea saltului pe Marea Curbură Cosmică descoperită recent de savantul indian Vijay Gopalokrishna. Reamintim.că ţinta zborului navei spaţiale CLIPPER era sistemul stelei Alfa B—829 din Constelaţia Ursa Mare. Nu s-au descoperit nici un fel de urme ale astronavei, ceea ce exclude ipoteza unui accident. întrebat care este părerea domniei-sale asupra celor întîmplate, dl. Ray Simmons, actualul director al NASA, a răspuns : „Dispariţia lui Reeves dovedeşte că nu sîntem suficient de pregătiţi în a folosi drept rute cosmice curburile spaţiului. Vom înceta experienţele pînă în momentul cînd va fi înlăturat orice pericol". La rîndul său, Vijay Gopalokrishna a declarat : „Nu ştiu ce

8;;

I a îiuîmplat. Vă pot spune însă că astronava CLIPPER 1 ie că a şi ajuns la destinaţie, chiar dacă — deocamdată — iu ne dăm seama cum, fie că se află în acelaşi loc, dar inlr-un alt timp şi spaţiu, situate în afara posibilităţilor ftoastre de percepere. Oricum, mi-ar fi plăcut să fiu în locul lui John Reeves. Sînt convins că el trăieşte. în privinţa zborurilor pe curburi ale spaţiului, vom mai vedea..." / /

Mircca Liviu Goga : ÎNVĂŢĂTORUL

9

bunicului meu, învăţătorul

Capitolul unu

Mi s-a spus : mergi şi învaţă-i carie :'

Satul acela se întemeiase cu multe zeci sau sute de ani înainte de naşterea mea. Cînd l-am descoperit în sfîrşit pe hartă, am rămas o clipă gînditor. Iată — mi-am zis — un loc în care pentru oamenii de acolo voi fi aidoma unui binefăcător sau zeu mîntuitor al ignoranţei. Sperasem, oricum, asta aflînd de la Inspectoratul Şcolar că satul n-avea şcoală, că oamenii erau toţi analfabeţi şi că majoritatea dintre ei habar n-aveau că nu erau singurii locuitori ai planetei. Ca orice proaspăt absolvent aflîndu-

se repartizat la ţară, am cîntărit bine obiectele despre care credeam că-mi vor fi absolut necesare. Apoi mi-am burduşit patru geamantane, observînd abia în ultimul moment că nu am absolut nici o şansă de a le închide. Cu un ochi şi mai critic, le-am reinventariat conţinutul, în primele trei adunasem claie peste grămadă rufe de schimb, instrumente de toaletă, prafuri de purici, cartuşe de ţigări fine cu care speram să obţin bunăvoinţa localnicilor, trusa medicală, un termos, o veioză, luminări, bastiste, pături, un joc de remy, ustensile de 'pescuit şi multe alte asemenea lucruri pe care ne-am obişnuit să le considerăm indispensabile la un drum lung.

în cel de-al patrulea geamantan aveam cărţi.

Pînă la urmă, rupîndu-mi de la inimă, am renunţat la cîteva obiecte şi am reuşit să-mi încui calabalîcul. Toate aceste pregătiri s-au dovedit extrem de obositoare, •aşa că în noaptea dinaintea plecării am dormit cum nu se poate mai bine. Ah ! Şi cîte lucruri nu s-au scris despre vibraţia tainică a sufletelor în aşteptarea despărţirii

<!'..' vreo existenţă banală, tremurai acela intim ce presimte zbuciumul marilor călătorii spre alte meleaguri ! Nimic asemănător nu m-a încercat cînd păşeam pe lespezile peronului, umezite de roua dimineţii, printre care se strecurau firele străvezii ale ierbii. Poate că şi scriitorii au dreptatea lor. Dar eu eram mai degrabă enervat de întîrzierea acceleratului decît aplecat spre contemplarea unui anost răsărit de soare. Abia cînd m-am văzut instalat în vagon am întrezărit faptul că se schimbase ceva in ordinea lucrurilor care mă înconjurau. O clipă am regretat plecarea mea din urbe ; o altă clipă am urît viaţa de pînă atunci, studiile, oraşul cu străzi înguste ce se lăţeau brusc în cartierele noi. Apoi toate au reintrat pe făgaşul lor firesc, iar eu mi-am căutat o poziţie cît mai avantajoasă şi m-am gîndit, dat fiind faptul că mă trezisem prea de dimineaţă, să aţipesc niţel.

M-am deşteptat foarte aproape de capătul drumului. Trenul îşi tîra trupul verzui din tunel în tunel, către altitudini tot mai mari. A oprit în cele din urmă într-o gară insignifiantă, iar eu mi-am cărat, rînd pe rînd, geamantanele lîngă peron. Apoi m-am tocmit cu un căruţaş să mă ducă în satul care se zărea sus, la marginea unui platou plin de menhiri gigantici. De-acolo — aveam să aflu — trebuia să închiriez un măgar şi s-o pornesc

spre nord într-o călătorie de peste o jumătate de zi. La sfîrşi-tul ei, dacă nu voi pierde direcţia, dacă nu mă voi prăbuşi într-o rîpă sau dacă nu mă vor sfîşia fiarele, aş putea spera să găsesc satul în care fusesem trimis.

Perspectiva unui asemenea capăt de lume nu mă îneînta absolut deloc. Acum nu mai putem da înapoi. Dar mă jurai în ghid să spăl putina, fără mustrări de conştiinţă, la proxima ocazie. Nici nu bănuiam pe-atunci că o asemenea ocazie n-avea să se ivească niciodată. Mi-am încărcat, aşadar, odată ajuns sus, măgăruşul — un animal blînd şi puternic, închiriat pe un preţ derizoriu de la un ţăran care avea să-mi slujească şi de călăuză — şi am pornit la drum. Drum e cam mult spus. In realitate, nici măcar potecă nu exista. Mergeam de-a dreptul prin pădure, croindu-ne cale cu migală printre mulţimea de tufişuri şi ferigi imense, ca dintr-o altă eră, şi printre arbori care nu simţiseră neam de neamul lor gustul securii. Ici-colo, drumul nostru tăia albiile unor torente secate, grohotişuri ce purtau urmele unor prăbuşiri recente ; altădată nimeream în poieniţe bălţate de zeci de flori cu nume imposibil de ţinut minte şi păzite pe margini de pini zvelţi sub a căror umbră se adăposteau paşii uşori ai sălbăticiunilor. Intram parcă într-un alt tărîm ; o lume diferită de tot ceea ce cunoscusem îmi sonda simţurile. De cîteva ori drumul părea că se întrerupe într-un adevărat zid verde. Lianele, ferigile şi tufişurile învălmăşite formau uriaşe metereze prin care călăuza mea abia reuşea să descopere vreo fisură...

Pe la ceasurile patru, cînd căldura de la mijlocul zilei se mai domoleşte, ţăranul privi atent în zare. într-adevăr, din imensitatea verde se ridicau spre cerul senin şi incandescent cîteva fumuri subţiri. Aerul cald de deasupra pădurii împiedica pe un observator neinstruit să aprecieze corect distanţele, totuşi am socotit că în mai puţin de o jumătate de oră puteam ajunge la destinaţie. N-am ţinut însă cont de încîlceala tufişurilor, care a transformat jumătatea de oră într-o oră întreagă. Totuşi, după eforturi susţinute, reuşirăm să zărim satul iar eu să-mi fac o idee clară despre ceea ce mă aştepta aici. în primul rînd însăşi noţiunea de sat suferi în mintea mea modificări radicale. Brusc, sub imperiul şocului vizual, ea se degrada rapid, ajunse la aceeaşi treaptă pe care aşezasem iniţial noţiunea de cătun, apoi scăzu şi mai mult. într-adevăr, aşa-zisul sat se compunea din două-trei duzini, de căsuţe dispuse anarhic, căsuţe care nu

păreau să aibă fiecare mai mult de-» cameră. Uliţă nu exista. Doar cîteva poteci ocoleau un fel de curţi fără garduri, năpădite de vegetaţie. Potecile treceau de la o casă la alta ca o aţă ce străbate un şirag de mărgele. Altele se pierdeau, la propriu, în pădure. Cîrduri de găini, de gîşte şi de raţe, toate sălbăticite, se zbenguiau, scurmau şi se certau prin tufişuri. M-am întrebat cum de ştie fiecare familie care-i sînt orătăniile. Mi s-a explicat mai tîrziu că nimeni nu-şi punea asemenea probleme. Cine dorea să aibă o găină-n oală o găbuia pe cea mai la-ndemînă — şi gata.

Ţăranul meu mi-a făcut semn către o căsuţă ceva mai arătoasă, avertizîndu-mă că acolo şade starostele satului şi că trebuie să merg la el să-i cer găzduire şi să-i explic

73

nmlivul venirii mele. I-am mulţumit pentru sfat, i-am plătit cursa şi-am pornit, cocoşat de bagaje, spre casa slarusteiui. Acesta stătea chiar în uşă, parcă m-ar fi Pşleptat. In urma salutului meu, s-a uitat la mine lung, lung, aproape un întreg minut. Pînă la urmă, chinul acestei cercetări minuţioase încetă şi omul îmi făcu semn sa-l urmez. Aşa cum îmi închipuiam, casa avea o singură cameră. Pereţii netencuiţi, o masă de lemn, două culcuşuri, o cergă, o rogojină pe jos. într-un colţ, atîrnau de cîteva piroane de lemn înfipte prin crăpăturile peretelui o duzină de vase din argilă arsă. Asemenea austeritate se potrivea mai degrabă unui pustnic, dar îmi dădui seama că nu renunţarea voluntară la plăceri lumeşti îl îndemnase pe staroste să-şi mobileze astfel încăperea, ci pur şi simplu imposibilitatea procurării unor altfel de obiecte. Omul se aşeză pe un scăunel lîngă masă, apoi îmi făcu semn să-i urmez exemplul. Pe uşa camerei pătrunseră de afară o femeie şi patru copii. Se aşezară fără o vorbă în jurul mesei cîntărindu-mă cu o privire desprinsă de realitate. Mă cam agasau aceste uitături, aşa că scosei din buzunar foaia de repartizare şi i-o întinsei starostelui. Acesta o apucă între două degete, o studie mirat pe toate feţele şi mi-o înapoie. Aveam să aflu mai tîrziu că nu ştia carte, ca de altfel toţi locuitorii satului. Singurele semne pe care obişnuia să le facă erau crestăturile anuale pe unul din stîlpii structurii de rezistenţă ai casei.

înţelegînd, am vrut să deschid gura să-i explic, dar femeia nu mi-a dat răgaz. După un schimb scurt de priviri cu starostele s-a ridicat, a scos din cuptorul îngropat în perete şi pe care nu-1

remarcasem pînă atunci o pîine, cîteva bucăţi de carne friptă şi patru legături de ardei iuţi în loc de orice alt condiment. M-am întors către staroste, dar ochii lui erau mai amorfi ca orieînd. Femeia ne-a aşezat în faţă cîte un taler. Starostele a luat o bucată mare de carne, un ardei şi un sfert de pîine. Apoi m-a cercetat iar cu aceeaşi privire seacă şi obosită. Am întins nesigur mîna şi mi-am aşezat în taler mîncarea, într-o cantitate aproximativ egală cu a starostelui. Am auzit în spate un foşnet şi întoreînd capul am zărit pe unul dintre copii, care dispăruse o clipă, neobservat,

8")

întorcîndu-se cu un ulcior plin de rachiu, după cum aveam să constat puţin mai trrziu. Femeia ne întinse ceşcuţe de lut. Am rămas cu ceaşca în mînă, neştiind dacă trebuie să toastez sau să aştept ca mai întîi să înceapă gazda. Starostele nu mă luă însă în seamă şi bău. Procedai la fel. Ulciorul rămase între noi iar omul începu să mă-nînce. La cîteva secunde, femeia şi copiii îşi vîrîră la rîndul lor mâinile în friptură. Niţeluş cam dezgustat de procedură, mă văzui nevoit să-i imit şi de această dată.

Masa aceasta stranie ţinu aproape o oră. Starostele făcea pauze lungi între gesturi, manevra cu mişcări sar-cedotale bucăţile de carne şi pîine. Mă fascina, fără să aibă, sînt sigur, intenţia asta. In cele din urmă, femeia şi copiii, care sfîrşiseră de mult cu mesteeatul, se ridicară la un semn al omului şi începură să strîngă vesela. Dacă farfuriile acelea de lut ar fi putut avea pretenţia să se numească astfel. Afară soarele căzuse binişor către apus iar lumina lui, de un roşietic specific, îmi aminti că deocamdată încă nu aveam un loc în care să-mi pot petrece noaptea. în cele din urmă starostele mă întrebă cine sînt. îi explicai totul în cît mai puţine cuvinte. Cînd terminai, omul rosti tărăgănat :

— învăţător... nu ştiu. Da'-n noaptea asta o să dormi aici. Şi zici că vrei să rămîi ?...

Nu i-am răspuns, nu era nevoie. Am pornit încet .spre pădure, cu mîinile în buzunar, încereînd să nu-i mai simt în ceafă privirea aceea izvorîtă parcă din nişte ochi de idiot iremediabil.

* *

E straniu cît de bine ţin minte toată panoplia amănuntelor legate de plecarea mea din oraş. Evenimentul a însemnat, desigur, pentru subconştientul meu de individ pînă atunci prin

excelenţă sedentar un lucru mult mai important decît judecasem în mod conştient. în al doilea rînd, mai reprezintă acea zi nu doar o călătorie către o lume nouă, către o destinaţie inedită, ci şi cea mai proaspătă amintire care mă leagă de civilizaţie. Şi refuz, eul meu refuză uitarea, distrugerea acestei punţi de legătură cu trecutul. Odată ajuns aici în vale, o mulţime de iluzii

8«

s-au dus pe apa sîmbetei ; trebuie să mărturisesc totuşi că oamenii şi locurile nu m-au întîmpinat tocmai rău.. Tncă din prima noapte m-a părăsit obsesia paraziţilor, obsesie pe care o căpătasem auzind tot felul de poveşti cu ciobani şi ţărani din creierii munţilor, pentru care conceptul de „baie anuală" nu reprezintă un simplu motiv de amuzament. N-am avut de întîmpinat nici o dificultate în acest sens. Cînd m-am trezit, odihnit ca niciodată (aerul ? mişcarea ?), soarele se ridicase destul de mult peste piscurile alburiu-albăstrii ce înconjurau valea într-un mod care mi-a amintit, nu ştiu de ce, de Caprona lui Burroughs. Am ieşit vioi afară şi m-am spălat puţin, scoţînd apa dintr-o fîntînă deloc adîncă. Apoi am văzut cîţiva băştinaşi lucrând la o sută de metri depărtare, în stînga casei starostelui. Starostele era cu ei. în primul sfert de oră am privit tăcut, neînţelegînd ce anume construiau. Mai tîrziu, m-am lămurit : făceau o casă. Doi inşi aduceau lemne lungi, curăţate bine de coji şi ramuri nedorite. Alţi cîţiva băteau în pămînt ţăruşi, întinzînd între ei o împletitură groasă de nuiele. Totul, fără cuie : legăturile se făceau cu un fel de tendoane vegetale ce se obţineau din stratul imediat inferior cojii unor arbuşti. Casa mea ! Urma să am o casă ! Treptat, m-am lăsat cuprins de acel entuziasm juvenil caracteristic omului ce primeşte un dar sau participă la crearea unui lucru deosebit. într-adevăr, mă uimea ingeniozitatea cu 'care lucrau constructorii. Am încercat să-i ajut, dar experienţa mea de orăşean mai mult încurca lucrurile, aşa că pînă la urmă m-am lăsat păgubaş şi mi-am aprins o ţigară. Atunci s-a întîmplat primul fenomen care m-a făcut să intuiesc că dincolo de misiunea mea mai exista ceva la care trebuia să cuget. Abia aprinsesem ţigara că oamenii s-au şi oprit din lucru, fixîndu-mă uluiţi. M-au înconjurat apoi în tăcere. Mi s-au părut încărcaţi de intenţii ostile şi tocmai mă munceam să înţeleg atitudinea lor şi, de ce n-aş recunoaşte, să găsesc un

mijloc de-a scăpa cît de cît teafăr, cînd starostele a întins mîna spre fumul ţigării şi m-a întrebat cu voce neliniştită : — Ce-i asta ? Cum faci ? !

Atunci, eliberat brusc de spaimă, am izbucnit într-un hohot de rîs homeric. Dar numai eu rîdeam. Ceilalţi se

ST

uitau la mine foarte serioşi, ba chiar un pic intrigaţi de felul meu de-a mă comporta. Aşteptau un răspuns. Dar rîsul meu nu putea fi stăvilit cu una cu două ; situaţia era proa colosală, mai ales cînd mi-am amintit de ţigările fine pe care le luasem în bagaje, sperînd ca prin ele să rnă dau bine pe lîngă şefii de-aici. Din fericire, în cele din urmă am reuşit să mă calmez şi învingînd ridicolul momentului, cu o cumplită febră musculară în muşchii obrajilor, am prins să le explic sătenilor ce este ţigara. Cuvintele mele suiau reverberate ciudat în aerul limpede al dimineţii. Şi, deodată, m-a fulgerat îndoiala. Cine eram eu, să tulbur cu ţigările, bagajele şi cultura mea aceste locuri ? Ritualurile vieţii sătenilor deveniseră valori ; însăşi viaţa lor întreagă devenise valoare. Se descoperise cea mai perfectă comuniune cu albastrul cerului, cu apa, cu clorofila ierbii. Pe aceşti oameni nu-i cunoşteam, nu-i, înţelegeam. Neantul ce li se citea în priviri dovedea existenţa a ceva adormit. O fractură a memoriei, o falie pe care cine-mi dă dreptul s-o umplu ? Cine m-a trimis aici să creez în oameni punţi de care ei n-au nevoie ?

Şi cuvintele mele sunau tot mai întretăiate şi neconvingătoare, în cele din urmă, cînd am terminat, s-au privit o vreme apoi, la unison, mi-au cerut ţigări.

Au fumat tuşind şi lăcrimînd. A trebuit să le explic că nu se trage aşa în plămîni cînd te-apuci de fumat, că obişnuinţa vine încet, e nevoie de o perioadă de adaptare. Le-am explicat apoi efectele nocive ale fumatului, iar la întrebarea lor previzibilă am răspuns că eu nu mă pot lăsa, ar fi... un act»de voinţă ce mă depăşeşte... deocamdată nu pot, însă... într-o zi...

Au dat din cap înţelegători şi mi-au mai cerut un rînd de ţigări pe care, de astă dată, le-au fumat mai prudent. Apoi s-au întors la construcţia casei. Montau acum acoperişul, aşezînd una lîngă alta ţigle din scoarţă groasă de copac călăfuite cu un fel de latex vegetal ce rămînea relativ plastic după întărire, oferind mobilitate întregii structuri. Cînd au terminat, încă nu sosise amiaza. Pînă la ora 14 se sfîrşise şi tencuirea cu pămînt a

pereţilor. L-am luat pe staroste deoparte întrebîndu-1 dacă trebuie să plătesc lucrătorilor ceva, dar el s-a uitat mirat la mine şi a clătinat încetişor din cap.

77S

Le-am ţinut pînă la urmă un discurs destul de lung şi penibil prin care le mulţumeam pentru ajutor, dar nu sînt sigur nici azi că nu l-au interpretat ca pe o pedeapsă pentru cine ştie ce vină obscură. Poate de aceea, după discursul meu, s-au grăbit să-mi mai ajusteze puţin fereastra (care, în lipsă de geam, iarna se astupa complet) şi să ungă curelele ce sprijineau uşa şi ţineau loc de balamale. Pînă la urmă au dat să plecfe, dar i-am adunat iar în jurul meu şi i-am atenţionat că a doua zi dimineaţă încep cursurile de alfabetizare şi îi rog să fie prezenţi împreună cu familiile şi prietenii lor. Oamenii mă asigurară că aşa vor face şi plecară. M-am dus să mănînc la staroste, cu care ocazie femeia lui mi-a făcut cadou cîteva oale de lut şi un taler din acelaşi material. Cuţit, lingură şi furculiţă aveam. în loc de pahar foloseam capacul termosului. Starostele mi-a explicat la masă chestia cu găinile, îndemnîndu-mă să nu mă abţin dacă am nevoie de vreuna în vreo împrejurare. Mai spre seară, i-am urmat sfatul şi m-am ales cu un puişor pe care l-am preparat în modul cel mai primitiv cu putinţă, adică ju-mulindu-1, înfigîndu-1 într-o frigare improvizată şi avînd grijă să-1 răsucesc de pe-o parte pe alta o dată la două minute. Apoi m-am culcat, neuitînd să sting focul, căci răşina acoperişului era periculos de proaspătă.

Şi iată — am mai apucat să gîndesc înainte de a adormi — ce ajunge orăşeanul la ţară : un individ neajutorat care, fără grija localnicilor, ar da ortu' popii cît ai bate din palme...

Exageram, fireşte. Şi m-am mai gîndit : mîine, pentru aceşti oameni, începe şcoala. Eram convins de utilitatea acestui lucru ?

Pe vremea aceea eram convins. Mica îndoială strecurată în suflet de întîmplarea cu ţigările se risipise. Pe jos, într-un colţ, lumina Lunii aurea cataramele geamantanelor. Printre ele, geamantanul cu cărţi. Şi un fel de presimţire m-a făcut parcă să aud din direcţia aceea un ticăit, ca acela al ceasului unei bombe cu efect întîrziăt.

Cine şi-ar fi putut închipui că o fractură a memoriei lumii nu poate fi umplută cu una, cu două ? Sau că nu poate fi umplută deloc ?

78

Capitolul doi

Despre prima zi de şcoală nu păstrez în memorie aproape nimic. Şi mie mi se pare ciudat acest lucru. Pe-a-tunci încă nu mă apucasem să scriu jurnalul — asta s-a întîmplat abia după aproape două săptămîni. cînd am înţeles, obscur, că fenomenele care au loc în jurul meu merită, într-adevăr, să fie reţinute. In fond, asistam la transformarea unor oameni naivi, primitivi, în cetăţeni ai lumii civilizate. Le ofeream mărinimos realizările acesteia, cerîndu-le (nu uitam asta la nici o lecţie) să ofere, la rîndul lor, societăţii roade ale muncii şi gîndirii. Azi ştiu că nu transformarea băştinaşilor în oameni civilizaţi m-a făcut să ţin un jurnal. Altceva, mult mai adînc, mult mai cutremurător s-a revărsat dinspre ei către mine. Dezlăn-ţuisem un fenomen-avaianşă de umplere a fisurii memoriei. Atunci, dacă aş fi înţeles asta, culmea : cred ca. m—as fi bucurat. Fără să ştiu că de fapt, fisura nu era una obişnuită, din cele întîlnite peste tot de diferiţii indivizi trimişi ca şi mine să împrăştie civilizaţia occidentului. Fisura asta nu se putea umple decît la suprafaţă. Se putea construi peste ea un pod. Dar ce pod ! N-ara uitat niciodată să le servesc băştinaşilor ce se alfabetizau fraze de genul : „trebuie să vă schimbaţi felul de viaţă, lumea trăieşte altfel !" sau „munca voastră" e a întregii societăţi şi toţi depindem unii de alţii !", fără să-mi dau seama că nu am de-a face cu nişte copii ce abia aşteaptă să asimileze cunoştinţe, ci cu oameni avînd deja un sistem propriu de gîndire. Un sistem despre care, aidoma conchistadorilor şi a misionarilor creştini, nu m-am ostenit să aflu nimic.

Oamenii terminaseră de învăţat alfabetul în doar două săptămîni, fapt care încă nu m-a făcut să-i stimez prea mult. Consideram că într-un creier neumplut cu nimic noţiunile se asimilează mult mai uşor şi rămîn mai bine şi pentru mai mult timp imprimate. M-au intrigat însă copiii : din clipa în care le-am spus că toţi cei de vîrsta lor în lume ştiu să citească (i-am minţit, da — una din minciunile cu care în lumea civilizată credem că putem face mai mult bine decît cu un adevăr), au început să înveţe cu o ardoare puţin obişnuită, obţinînd rezultate ab

solut spectaculoase. Adulţii i-au urmat îndeaproape. învăţau tot ce le ceream — şi abia acum îmi dau seama că llici unul dintre ei nu mi-a pus acea întrebare pe care copilul civilizatului n-o pune, aflînd răspunsul în jurul său, clar pe care necivilizatul e nevoit, prin însăşi condiţia sa, s-o pună atunci cînd se află la graniţa unui nou mod de viaţă : la ce e necesară învăţătura ?

Dar pe vremea aceea nu prea stăteam să meditez la asemenea lucruri. Mergeam la pescuit, făceam plajă înconjurat de un cîrd de copii ce se străduiau să mă imite, fumam şi visam la momentul în care mă voi întoarce în lumea din care venisem. Apoi, într-o zi, cineva mi-a cerut o carte. Ţin minte că am desfăcut emoţionat geamantanul şi i-am spus : alege ! Eram un prinţ, un demiurg, un vrăjitor ! Exact la timp l-am oprit, în clipa cînd mîna lui a arătat către Robinson Crusoe. Era singura carte pe care nu puteam s-o dau, nu mă simţeam în stare. MăJega ceva de acest personaj. „Era cartea mea, viaţa mea părea pe atunci tot una cu cea a sărmanului Robinson, cel ajuns la capătul lumii şi educîndu-1 acolo pe Vineri, transi'ormîndu-i din sălbatic în servitor devotat/' Am transcris din jurnal. De altfel, ţin să menţionez că jurnalul a reprezentat pentru mine un excelent prilej de defulare de-a lungul a cîteva săptămîni şi totodată un mijloc la fel ca oricare altul de-a pierde timpul. Este, cred, cazul să transcriu aici din el cîteva pagini ce dovedesc încă o dată (dacă mai e nevoie) cît de tare se poate autoamăgi un individ şj c*t de ignorant poate rămîne dacă vrea cu tot dinadinsul asta.

■ 21 iunie. Azi, clasa mea a ajuns la litera z. Am selectat cîţiva indivizi care mi s-au părut mai dotaţi şi i-am pus să dea un fel de lucrare de control. S-au descurcat mult mai bine decît m-aş fi aşteptat. Cît despre copii, ei sînt formidabili. Citesc şi scriu aproape fără greşeală, îi învăţ acum regulile gramaticale de bază. în ziua în care am venit în vale, toată lumea mă privea complet absentă. între timp, privirea unora s-a deşteptat, parcă e mai vie, mai curioasă. Ieri am făcut un recensămînt : în vale trăiesc 145 de oameni. Cu mine cu tot. Dintre ei, 84 învaţă. Tot ieri am aflat un lucru care m-a uimit : băştinaşii nu cred în supranatural şi n-au absolut nici o

noţiune religioasă. Chestia e mai neobişnuită decît pare la o primă vedere, căci istoriceşte se consideră că sentimentul religios a apărut aproape odată cu omul. Oare cei de-aici să se fi separat de restul omenirii încă înainte de... Dar nu ! Ar fi prea de tot !

Şi totuşi, dacă mă gîndesc, e interesant că nici îmbrăcămintea, nici limba nu sînt deosebite de cele ale ţăranului de pe la noi.

Există însă ceva deosebit, ceva ce ţine de structura psihică.

Cum văd oare lumea nişte oameni care nu au în spatele istoriei lor mituri ? Poate că nu aşteaptă decît un imbold ca să şi le creeze : un mit e un experiment repetabil. Poate au nevoie de nişte exemple extraordinare, dar, măcar ideatic, repetabile. Cine ştie ? Oricum, lipsa religiei este egală cu lipsa imaginaţiei. Şi cînd din spirit lipseşte imaginarul, în mod obligatoriu lipseşte şi îndoiala. Ori, a nu te îndoi e un lucru bun, sau un lucru rău ?

Bun : nu te mai temi de nimeni şi de nimic. Crezi nemărginit într-un fenomen sau obiect sigur, dar, şi mai des, doar în tine însuţi. Puterile tale sînt colosale, căci toată voinţa ta participă la realizarea unui singur ţel.

Rău : a nu te îndoi înseamnă a împietri. Şi mai ales : dacă te schimbi, o faci doar sub presiunea unor forţe exterioare mai puternice decît tine, cărora nu le poţi opune înţelegere şi flexibilitate.

22 iunie. Mi-am făcut prieteni printre copii. O fetiţă, Măria, şi trei băieţi, Iosif, Solomon şi David. Mă intrigă numele astea desprinse din vechile calendare, dar probabil că sînt, pur-^i simplu, nume auzite de la străinii care mai trec, cam o dată la doi-trei ani, prin sat. Azi le-am arătat copiilor o carte. Am crezut că vor fi foarte miraţi, dar unul dintre ei a ţîşnit spre casa lui şi s-a întors triumfător purtînd în mînă o... Biblie ! Surpriza mea s-a mai destrămat aflînd că nimeni din sat nu ştia ce scrie în ea. Am citit cîteva pasaje în gura mare, ca să mă amuz. Pe urmă i-am luat pe cei trei puştani şi pe Măria şi am plecat la pescuit. Dar m-am trezit, lîngă apă, că toţi copiii se luaseră după noi. Modul în care prindeam eu peştele (sau, mai degrabă, nu prindeam) i-a distrat. Au intrat în apă şi, cu mîna, au prins fiecare în circa douăzeci de minute mai mult peşte decît aş fi prins eu cu undiţa în cîteva săptămîni. Chestia asta nu mi-a convenit cine ştie ce.

Le-am explicat că pescuitul meu e un sport şi sportul înseamnă eleganţă şi... şi... ei bine, şi sportivitate ! Nu cred că au înţeles mare lucru. După-amiază m-am plimbat prin împrejurimi.. Am vizitat şi moara de apă, o construcţie ciudat de ingenioasă, apoi m-am plimbat mai departe pînă la pod şi la mica topitorie de cînepă.

24 iunie. Zilele sînt destul de monotone. Copiii învaţă tot ce le cer şi nu-mi creează nici o problemă deosebită. Ochii lor nu mai sînt chiar atît de apatici. Cît despre persoanele adulte, acestea au început să-mi ceară cărţi. Le-am dat deva beletristică, dar mai ales lucrări de popularizare a ştiinţei. Uneori copiii se adună în jurul meu şi-mi pun întrebări. Ciudate întrebări. Cineva m-a întrebat, de exemplu, cît costă norii. A durat destul pînă să-mi dau seama că citise probabil undeva vreo frază de genul: „Totul costă bani". Altul m-a întrebat ce rost au păsările care cîntă. Aproape că mă sperie acest spirit pur materialist.

In sfîrşit, primesc şi întrebări ceva mai rezonabile. Ca, de exemplu : cine şi de ce a scris cărţile ? Răspunsul meu a fost : cărţile le-au scris diverşi oameni care au trăit lucruri deosebite şi au hotărît să le pună pe hîrtie ca pe nişte exemple demne de urmat.

Caut mereu să răspund astfel, direct, simplu, fără să mă complic.

*

Iată deci trei zile din acest jurnal început pe 21 iunie a.c. şi pe care-1 anexez, de altfel, caietului de faţă. In aceste doar două pagini se pot întrevedea suficient de clar germenii greşelilor viitoare. Tot ceea ce mi-am închipuit despre oamenii din vale am făcut-o doar prin prisma modului meu de gîndire. Am constatat că n-au idei religioase şi am luat aceasta drept o dovadă a lipsei de imaginaţie. Lucru care mi-a anesteziat simţul acela tainic ce-mi şoptea că poate nu e asta explicaţia. Şi am procedat mai departe cum aş fi procedat aiurea cu copiii lipsiţi de imaginaţie : le-am explicat lumea noastră în

cercând s-o reduc la cîteva aspecte care mie mi s-au părut, la vremea aceea, fundamentale. Totuşi intuisem încă de pe-atunci curios de bine faptul că a nu te îndoi de ceea ce eşti şi ceea ce faci conduce, în clipa contactului cu un mod superior de

existenţă, la schimbare. La o schimbare fără „înţelegere şi flexibilitate". Am fost mai apoi contrariat de ingeniozitatea construcţiei morii de apă, fără să-md dau seama că o asemenea construcţie presupune, totuşi, un grad ridicat de imaginaţie şi o experienţă îndelungată a generaţiilor. Care experienţă, în mod sigur, a putut produce şi altceva decît respectiva moară. In sfîrşit, întrebările copiilor şi adulţilor mi se păreau ciudate — şi erau ciudate vis-â-vis de sistemul meu de valori. Iar explicaţiile şcolăreşti, trase de păr, ilogice adesea şi mai adesea incomplete oferite de mine cu dărnicie n-au făcut decît să distrugă şi mai adînc echilibrul psihic de secole instaurat în oamenii din vale. Lucrurile acestea nu le ştiam pe-atunci. Şi nici azi nu mi le pot lămuri în mod deplin, pentru că nu-mi dau încă seama (şi poate nu voi reuşi asta niciodată) care este componenta fundamentală ce lipseşte din fiinţa lor în comparaţie cu a noastră, sau ce componentă e în plus. Dar, recunosc, nici nu mi-a păsat prea mult de această componentă. Mi-am admirat doar postura de Robinson modern naufragiat pe o insulă plină cu sălbatici ce abia aşteptau să fie educaţi. Azi înţeleg cît de bine a putut să exprime această carte sistemul european de gîndire. Căci albul urgisit de soartă, azvîrlit pe o insulă de vitregia oceanului, căruia tot el îi aruncase mănuşa, în clipa în care soarta i-a adus în cale un semen n-a strigat „Frate !" şi nu 1-a poftit, ca pe un oaspete de soi, în casă, în măruntul şi fragilul cap de pod al civilizaţiei pe care o reprezenta. A preferat să scoată puşca din dulapul pe care şi—1 construise cu trudă, s-o îndrepte spre semen şi să-1 transforme pe acesta nu în tovarăş, ci în slugă ! Europeanul Robinson nu dorea atît oameni cu care să discute, cît mai ales oameni cărora să le poruncească ! Iar această atitudine există şi azi, ascunsă adînc în tainiţele sufleteşti ale fiecăruia dintre noi...

Şi atunci, de ce ar trebui să mă mire neînţelegerea de care am dat dovadă ? De ce ar fi trebuit să-mi cer să fiu altfel decît puteam ? O să spuneţi : pentru că eu eram

acolo emisarul lumii. Dar tocmai promovînd un asemenea mod de-a vedea lucrurile rămîneam un adevărat emisar al societăţii de care aparţineam. O să spuneţi iar : bine, dar societatea ta promova principiile egalităţii, ale garantării drepturilor cetăţeneşti, ale libertăţii şi prieteniei. De acord. Dar vă întreb : din punctul de vedere al civilizaţiei noastre am

încălcat eu oare aceste drepturi ? Ori, tocmai asta e partea dureroasă a lucrurilor. O societate sănătoasă, viabilă, nu conduce automat la transformarea oricărei alte societăţi tot într-una de acest gen în clipa contactului dintre ele. Spre exemplu, diferenţele dintre societatea aztecă şi cea spaniolă erau destul de reduse, totuşi se cunosc prea bine consecinţele nefericitei lor în-tîlniri. Ce să mai zicem de contactul dintre o societate modernă şi una aflată în stadiul epocii de piatră ! Şi atunci, revin : care e greşeala mea ? Greşeala mea de Robinson ? în faţa societăţii, nici una. în faţa celor din vale, iarăşi nici una. N-am ucis pe nimeni. N-am obligat pe nimeni să facă rău. Le-am cerut un lucru absolut nevinovat : să înveţe. Şi ei au învăţat — în felul lor... Dar de ce atunci se naşte în mine sentimentul acesta de vinovăţie ? Oare poate exista o instanţă superioară, un fel de justiţie a lui Dumnezeu, care acţionează astăzi asupra mea ? Dar eu nu cred în Dumnezeu. Şi, din toate celelalte puncte de vedere, sînt nevinovat. Minus unul, şi nu înţeleg care... ■ •

Capitolul trei

Pe măsură ce locuitorii satului citeau, învăţau, ochii lor străluceau tot mai tare. Mi se pare, chiar, că v-am mai spus asta. Privirile, conştiinţa, inteligenţa lor păreau că învie. Le-am dăruit cărţile pe care le adusesem cu sentimentul grădinarului care cultivă lîngă casă cea mai frumoasă floare. Şi credeam în mugurii acestei flori. Şi nu m-am trezit la realitate decît prea tîrziu : cărţile mele se aflau deja toate în mîinile sătenilor. Aveam să constat în curînd, — bucurîndu-mă ca un copil de „setea de cultură'" pe care credeam că o văd în ei —- că volumele nu numai că au fost în totalitate citite, dar — unul peste

altul — şi învăţate pe dinafară. Lucrul m-a şocat ; c astfel de memorie ieşea din obişnuit, fie şi pentru motivul' că părea comună tuturor, ca şi cînd într-adevăr oamenii aceştia ar fi reprezentat o mutaţie. Şi, odată cu memoria, părea să se affrme tot mai mult şi imaginaţia. Părea că tîmpenia ce li se citise în ochi era ucisă, ca zmeul cel rău din basme, de făt-frumosul învăţăturii şi culturalizării. Iar eu, convins de misiunea mea istorică de a aduce lumină la sate, eram din ce în ce mai mulţumit, într-o zi, cineva a avut ideea de a construi o fierărie. L-am ajutat cum am putut, i-am dat proiecte de foaie, de cleşti,

ciocane, cuie şi tot felul de asemenea unelte absolut necesare în orice fierărie de pe pămînt, dar după numai o săptămînă a venit altul, care mi-a cerut să-1 ajut să-şi facă un combinat chimic... Apoi mi-a explicat că a citit volumele mele de popularizare şi Chimia organică, manual studenţesc pe care îl luasem întîmplător cu mine. I-am arătat că posibilităţile noastre de realizare a unui asemenea colos industrial sînt, practic, nule şi l-am sfătuit rî-zînd să caute altceva.

Tot mai mulţi locuitori veneau la mine cu sugestii, unele valabile, altele cu totul năstruşnice. .Cîţiva copii au reinventat telegraful şi telefonul, şi nici măcar nu s-au ostenit să mă mai întrebe clacă pot să construiască sau nu aşa ceva. Totul s-a făcut din materiale locale, utilizate cu o ingeniozitate absolut derutantă. Cînd am văzut satul împînzit de fire, într-o dimineaţă, m-am frecat la ochi crezînd că retina mea e de vină. Alţii au construit un fel de tramvai pe care l-au instalat între case, folosind tot materiale locale. Energia electrică au obţinut-o dintr-un pîrîu apropiat. Dar pentru asta aveau nevoie de un dinam, ca să nu mai vorbesc de motorul tramvaiului, a cărui structură generală era prezentată, e adevărat, în una din cărţi, dar nu şi modul în care putea fi proiectat. Iar ceea ce am văzut cînd m-am dus la fierar aproape că m-a băgat în sperieţi ! El lua minereu de cupru, îl introducea într-o maşină ciudată şi turna pe deasupra o pastă alburie. Apoi, printr-o sită asemănătoare cu aceea a unei maşini obişnuite de tocat carne, scotea firele de cupru curat iar sterilul se autoelimina printr-o trapă laterală. Cînd am văzut asta, am crezut că visez. Eu nu aveam în nici o carte

descrisă o asemenea maşină şi nici nu ştiam că ar putea fi posibilă sau că ar exista undeva în lume. Cineva, nu mai ştiu cine, mi-a explicat atunci că lichidul albicios reprezenta o descoperire milenară prin care, cu ajutorul sucurilor de plante, metalele sînt topite la rece şi separate din minereu. O descoperire pe care n-o aplicau aproape niciodată, căci pînă în acest moment nu avuseseră, pur şi simplu, nevoie de ea. Şi n-au făcut decît să combine principiul unei maşini tocătoare, descris undeva în cărţile aduse de mine, cu această reţetă străveche. Apoi am văzut cum meşterul bobina rotoarele de dinam dînd exact atîtca spire cît era nevoie. N-am reuşit să înţeleg cum de

ştia cîte spire trebuie bobinate. El mi-a spus că simţea, aşa cum simţi că eşti sătul său somnoros...

După două zile, la celălalt capăt al satului se ridicase o sticlărie. în altă parte, se afla un atelier de ceasuri. Toate casele erau acum luminate de becuri electrice construite pe plan local. Nu ştiu nici azi dacă filamentul de wolfram l-au realizat în acelaşi mod ca şi firele de cupru ale alternatoarelor sau altfel. Pompa care vida globurile de sticlă se afla lîngă moară şi era acţionată hidraulic. Gazele inerte- le obţineau, cred, pe cale biologică — bănuiesc că la asta foloseau vasele pline cu culturi de bacterii din jur. Tot lîngă apă s-a ridicat şi microfabrica de hîrtie. Procedeul era aproape la fel de simplu ca şi cel al construcţiei firelor electrice. Se lua lemnul, se tăia în bucăţi de mărimi convenabile, se azvîrlea într-un cazan şi se turnau peste el cîteva găleţi dintr-un extract care topea celuloza şi îndepărta orice alte impurităţi. Apoi pasta obţinută se lamina cu un dispozitiv simplu şi se impregna cu un clei întăritor şi antisugativ. La cîteva zile după toate aceste evenimente, individul care îmi spusese că doreşte să construiască un combinat chimic şi-a reînnoit propunerea. Şi atunci, sub impresia' celor văzute, am acceptat. în circa două săptămîni, individul şi-a înălţat, într-adevăr, un combinat chimic.

A mai trecut o lună, şi în vale se produceau deja îngrăşăminte, pesticide, cuie, burghie, rigle de calcul, mobilier, cărămizi, lacuri şi vopsele, crete, pixuri, izolatori

electrici, covoare, tricouri, polietilenă, ascuţitori. Nu era domeniu în care locuitorii satului, deşteptaţi din somnul lor ancestral, să nu combine tehnicile de vîrf cu diverse reţete rămase din moşi-strămoşi. Apoi s-au gîndit , să facă tractoare şi automobile. Lipsa de benzină au compensat-o printr-un catalizator ce, la o. anumită presiune, descompunea apa în părţile ei componente, trans-formînd-o într-un combustibil ideal. Cauciucul l-au obţinut sintetic, iar caroseria au modelat-o din fier topit la temperatura obişnuită de acelaşi suc vegetal uimitor. Şi, privind cum e pătruns fierul de substanţa aceea organică, n-am putut să nu fac legătura cu vechea şi uitata mixtură prin care oamenii, în urmă cu peste patruzeci de mii de ani, muiau şi modelau fildeşul mamuţilor...

Toate aceste întîmplări aproape că mă sufocau prin aura lor de incredibil. Construirea unei civilizaţii în două luni nu s-a mai petrecut niciodată, niciunde. In două luni, din grupurile de căsuţe risipite în imensitatea verde nu mai rămăsese nimic. Peste tot se înălţau vile elegante unite de drumuri drepte, asfaltate, grupurile sanitare aveau canalizare, industria construcţiei de locuinţe prospera. Mai tîrziu, am constatat că volumele pe care le impră ştiasem prin sat nu se citiseră la întîmplare, ci într-un mod organizat dar şi original : fiecare carte se parcurgea în colectiv, în aşa fel încît tot satul trebuia să-i ştie conţinutul. Abia după aceea se putea trece la cartea următoare. S-a nimerit ca volumele de beletristică, inclusiv Robinson Cruso£; să se citească abia spre sfîrşit, după ce se parcurseseră aproape toate cărţile tehnice şi de popularizare. în fond," asta mi-a uşurat enorm misiunea. Oamenii învăţau singuri, nu mai aveau nevoie de modesta mea persoană. Cel puţin aşa credeam, pentru că abia mai tîrziu — prea tîrziu — am înţeles că profesorul nu are doar menirea de a-1 face pe elev să înveţe, ci şi aceea de a-i inocula un anumit mod de existenţă, o concepţie, aş zice filosofică, despre lume şi viaţă. Este exact lucrul care nu mi se părea pe atunci absolut deloc necesar.

Dar cele două luni de avînt tehnologic au trecut. De fapt, avîntul acesta a continuat, independent do mine, dar o vreme nu mi-a mai păsat de el. Şi asta pentru că,

tntr-0 zl, B avui loc întîmplarea aceea teribilă' care mi-a Zguduit «lin temelii existenţa. Observasem că mai mulţi elevi lipseau de la şcoală în ultima vreme. La întrebările melc, mi s-a răspuns că s-au jucat de-a Robin Hood şi I a nimerit ca tocmai ei să întruchipeze personajele din Kvil Hold. M-am mulţumit pe moment cu explicaţia, deşi povestea mi se părea cusută cu aţă albă : ce legătură avea jocul lor cu şcoala ? Şi deodată, gîndindu-mă la asta, am tresărit : înainte de începerea şcolii nici un copil nu se picase în vale. Fusese un amănunt pe care nu-1 remarcasem pînă atunci. Jocul presupune imaginaţie, iar oamenii de aici neposedînd-o, mi se păruse normal ca nici copiii lor să nu se joace. „Ziceţi că v-aţi jucat de-a Robin Hood ?" i-am întrebat. „Da", au răspuns toţi. „Şi unde BÎnt coi ce i-au jucat pe conte, pe pădurar, pe..." „Acolo", au zis ei. „în stînga văii ?" „Da, acolo !" „Au rămas acolo .a se joace şi mîine ?" „Nu, — mi-au zis

cîţiva — ei mîine nu mai pol sa se joace." ..Şi nici poimîine ?" i-am întrebat i u ulleiiil la gură. „Nu, niciodată !" Atunci ţin minte că, îngrozit, m-am repezii spre locul indicat, sperînd că temerile mele sînt o glumă, rel'uzînd în mod conştient să cred ceea ce instinctul meu rostea deja cu toată convin-gerea. Şi acolo, în stînga văii, pe un covor de muşchi, am Intîlnit pe primul dintre copiii dispăruţi. Zăcea inert, cazul într-o rină ; părea că doarme, dar cînd l-am răsucit am observat imediat sub el pata stacojie, aproape suptă de vegetaţie. Pe trupul înţepenit alergau furnici iar din Stingă pieptului se iţea un capăt rupt de săgeată. Mai departe, lîngă nişte ruine carbonizate (rămăşiţele Evil Hold-ului, probabil), cadavre cu pielea plesnită, cu ochii scurşi de dogoare, începuseră deja să putrezească. I

' M-am răsucit brusc, întîlnind în spatele meu privirile liniştite ale copiilor care se luaseră după mine. Furia şi disperarea mă făceau să turbez. Am urlat ceva la ei, am trecut prin faţa lor de la unul la altul, i-am făcut imbecili, asasini, nemernici. Alergam şi mă răsuceam în loc împroşeînd ocări către mutrele lor uimite şi inocente, către ochii lor în care mi se părea că descopăr în fiorătoare

porniri, monstruoase intenţii sadice. Apoi m-am rezemat de trunchiul unui copac, am vomitat şi am plîns. Cînd, după aproape un sfert de oră, m-am întors din nou către ei, dispăruseră. Toată ziua m-am simţit bolnav. Am ajuns acasă clătinîndu-mă, ocolind automat oamenii, în ochii cărora nu mă mai simţeam în stare să privesc. Apoi, treptat, simţurile anesteziate de şoc au început să se trezească. Mi-am revenit în camera mea ; mult mai tîrziu, pe înserat, a trecut pe la mine Măria şi am avut cu ea o discuţie pe care nu mă mai ostenesc s-o reproduc. în esenţă, copiii procedaseră aşa cum procedează uneori oamenii primitivi într-o ceremonie rituală : consideraseră că aceia dintre ei care, prin tragere la sorţi, fuseseră aleşi să întruchipeze personajele negative deveneau personajele în cauză şi, ca atare, trebuiau ucise de-adevăratelea. Mai auzisem de lucruri asemănătoare, dar aici exacerbarea fenomenului era de-a dreptul dramatică. Oamenii aceştia nu înţelegeau, pur şi simplu, diferenţa dintre realitate şi ficţiune. De la Măria am aflat că toţi considerau cărţile drept consemnări fidele ale unor evenimente reale, repetabile, autentice modele de viaţă. Iar

această convingere fusese, vai, întărită tocmai de explicaţia pe care le-o oferisem eu : „cărţile au fost scrise de diverşi oameni care au trăi lucruri deosebite şi au hotărît să le pună pe hîrtie ca pe nişte exemple demne de urmat".

Am început, îngrozit, să-i explic în ce anume constă, de fapt, esenţa cărţilor. Dar mă învîrteam într-un cerc vicios, căci toate explicaţiile mele erau blocate cu întrebări de genul : „dacă faptele nu s-au petrecut, ce rost avea să mai fie scrise ?", sau „dacă faptele sînt o simplă parabolă, cum spui, înseamnă că totuşi se pot trage învăţăminte din ele şi ca atare rămîn exemple demne de urmat". Atunci mă opream şi reluam firul dintr-un alt capăt. Dar cum ai putea să descrii unui orb culorile ? Iar la replica mea : „cărţile reprezintă adesea parabole ale unor lucruri care nu sînt demne de urmat, ele apar tocmai ca un fel de semnal de alarmă", fetiţa mi-a răspuns, logic, că nu există nici o notaţie care să specifice în ce sens trebuie luată cutare sau cutare acţiune sau expresie,

' 1 s rău pentru unii e bine pentru alţii şi că argu-e i .ui" sau „e bine" n-au nici pe departe valori lilfloatlv, Aşa că ca şi toţi cei din vale vor continua ii creadă in exemplul cărţilor, deoarece atîţia oameni ni ostenit să le scrie, care şi-au dat pentru asta le şi sudoarea (doamne ! folssea chiar fraze auzite de la mine !) nu puteau să greşească, pe cînd eu, solitar repi ezentant al civilizaţiei, pot.

Şi a plecat. Atunci, abia, am realizat pericolul, în întregul lui. Aveam două soluţii: ori să fug, lăsînd totul baltă şi aşteptînd ca lucrurile să se aşeze de la sine, ori să rămîn în vale, încereînd să schimb locuitorilor ei această inadmisibilă optică. Am ales cea de-a doua vânai ilă, deşi încrederea în capacităţile mele de-a corecta ceea ce greşisem se dusese deja pe apa sîmbetei.

încercam pe-atunci să imaginez un plan de bătaie, încă de-a doua zi, jocurile periculoase urmau să înceapă din nou. Mă chinuiam să descopăr o metodă de a opri desfăşurarea lor. Nu vedeam însă decît soluţii extreme, ii cili/.abile. Să mă întorc în lumea civilizată şi să aduc armata ? Să confisc toate cărţile şi să le distrug ? Nu. Imposibil. Imposibil !

Zilele care au urmat au fost pline de orori. Pe uliţa maro sunau mereu săbiile şi din cînd în cînd cîte un răcnet de moarte cutremura văzduhul. Apoi, într-o dimineaţă, am auzit

împuşcături. Mai tîrziu, cete de copii şi adulţi se retrăgeau imbrăcate în haine soldăţeşti către miază-noapte. Pe braţele soldaţilor improvizaţi se zăreau banderole cu zvastică. Din urmă soseau alţii, deghizaţi în soldaţi ai trupelor aliate. Pe Măria au ucis-o chiar la uşa mea. Baioneta i-a pătruns în piept, i-a străbătut aorta :,i plămînul sting, a ieşit apoi printre coaste, sub omopla:, si a ţintuit-o de lemnul uşii. Oasele ei, curăţate azi aproape complet de furnici şi alte gîngănii carnivore, zac încă. prinse pe alocuri în ligamente, prin tufişurile de lîngâ zid. Atunci m-am gîndit că poate e, totuşi, mai bine să [ug. La această hotărîre m-a împins şi faptul că ţăranul caro mă adusese pînă aici se întorsese cu încă un călător : un geolog venit să caute o vînă de pirită cupriferă. îi

cheamă Cezar. L-am adus la mine şi i-am explicat în puţine cuvinte totul. Şi chiar în clipa în care ne făceam bagajele, am auzit sub fereastră rostindu-se cîteva cuvinte dintre care unul a trezit în mine o groază indescriptibilă. Cîuvîntul era : „atomic"'...

încheiere

Aşa că am rămas. E singura soluţie şi Cezar mi-a dat dreptate. Interesîndu-mă, am aflat de la unul dintre copii că în seara zilei precedente se citise Malevile de Robert Merle. în una din cărţile mele ştiinţifice exista şi principiul de construcţie a unei bombe atomice.

Dar nu principiul mă îngrozeşte, ci ideea fundamentală de la care plecase autorul în Malevile : distrugerea atomică a lumii. Cezar nu crede că lucrurile pot ajunge atît de departe. Eu însă îi cunosc mai bine. Dacă şi-au pus în cap să construiască bombe atomice, o vor face. Am urmărit azi de la geam cum lîngă rîu se ridică o construcţie nouă.

Afară aproape că s-a înserat. Prin întuneric, zăresc cînd şi cînd ochii strălucitori şi inteligenţi ai vreunui localnic. Peste cîteva minute, acest caiet va fi înmînat ţăranului, care va pleca să-1 predea în mîinile organelor competente. Eu însă rămîn aici. Voi încerca să cîştig ultima şansă a omenirii. Inconştient, am construit în aceşti sărmani locuitori ai văii ideea că pot fi călăii lor şi călăii Pămîntului. Alţii, împărţiţi în blocuri militare, şi mai inconştienţi decît mine, au umplut la rîndul lor paharul pe care

picătura existenţei mele stă gata să-1 reverse. Vine noaptea şi nu ştiu dacă nu cumva e ultima noapte a lumii.

Pe masă, am aranjat armele. Puşti, grenade, aruncătoare de flăcări, toate cumpărate de la sătenii care nici nu bănuie ce am de gînd. în noaptea asta voi ataca uzina. Apoi, dacă nu vor apuca să mă ucidă, îi voi ucide eu. Metru cu metru, voi înainta prin sat alături de prietenul meu Cezar, semănînd moartea. Copii, tineri, bătrîni, bărbaţi sau femei. E singura soluţie. Oribilă, copleşitoare,

du lingura gindesc că în urma luptelor interne

numărul Loi ■ B redus substanţial. E pervers şi sublim

...... VOI bice. Şi mi-e groază de sîngele pe care-1 voi

i i (.ni sînge mai nevinovat ca al acestor oameni nil lodatfi na mai curs pe Pămînt şi în veac de veac nu va mu curge. Şi tot ce-mi doresc mai mult e ca la sfîrşitul distrugerii salului să mai am puterea de a-mi duce pistolul la Innpla şi mina să nu-mi tremure în acel miez înspăi-in in la! <n- de Noapte a Timpului...

Mihail Grămescu : NIKE

1. Mă urmăreau cuvintele Căprioarei : „Crezi că e vreo deosebire între tine şi Irşi ? vreo deosebire de substanţă, vreau să zic", după care mă privea iar şi iar cu ochii ei întunecaţi şi frumoşi-. îi erau atît de trişti ochii încît eu voiam să găsesc neapărat vreo deosebire care îi scăpase, ceva elocvent şi edificator care să mă distingă oarecum de fiinţele cumplite pe care le asupream. Dar cu cît căutam mai adînc, nu găseam nici una. Ceea ce mă diferenţia era numai amănuntul, forma.

2. Ieşisem pe cupola albastră de siliu şi-mi cufundasem privirea în marea de sînge a apusului. Vrăbiile ciripeau împrejur în hăţişurile de helioplantuşe foşnind neîncetat şi tainic. Dedesubt se zărea o turmă de Căprioare minată prin Heliopolis de Irşii îmbrăcaţi în com-binezoanele argintii, cu saltarele atîrnîndu-le de. umăr.

— Ce faci aici ? izbucneşte din spate Irsul de control ieşit să-şi facă rondul.

Am tresărit de parcă nici nu m-aş fi aşteptat vreodată ca un Irs să-şi mai manifeste în vreun fel prezenţa sub soare. Irsul îşi ţinea saltarul îndreptat spre mine, dar cînd m-am întors şi mi-a văzut adevărata faţă s-a tras înapoi, gata-gata să iasă din spaţiul de luptă, aşa că dintr-o singură zvîcnitură am lansat

spalda care i s-a înfipt în piept făcîndu-i sîngele negru şi gros să ţîşnească, mînjind siliul albastru şi străveziu al cupolei. Vrăbiile au tăcut pentru o clipă şi doar helioplantuşele mai foşneau misterios. Şi iarăşi am avut în faţa ochilor figura Căprioarei, atît de frumoasă şi nespus de tristă, scăldîndu-mă în căldura privirii ei întunecate şi întrebîndu-mă dacă-mi

Ini lilvnil i .i ,11 r-xista vreo deosebire de esenţă între mine mI li Mi .un smuls spalda din pieptul Irsului, întreză-.....iu i 11111 ii -1111 rece în care toţi Irşii trăiesc şi mor. Eu

mi i ui|i.ii |ic z'unbetul lui şi am plecat.

In li.iliilaclul de sub cupole, transporturile par să nili.i o conştiinţă de sine independentă. Am apăsat pe butonul de apel şi, după ce m-am instalat în modulul care .i <>|>i il, m-am cufundat în gînduri. Am derulat mai multe i h ic relativ incoerente : Căprioara cu figura ascuţită şi tristă, cu tatuajul ei de Căprioară, cu buzele date cu ojă, cu trupul zvelt şi ochii întunecaţi, repetîndu-mi pentru

;..... mai ştiu cîta oară întrebarea dacă există într-adevăr,

după părerea mea, vreo deosebire de esenţă între mine

i Ursii în combinezoane argintii, cu saltarele atirnînd fie după umăr ; apoi Irsul cu saltarul îndreptat spre nune, apoi spalda executînd o voltă şi jumătate prin acrul incandescent spre a se împlînta în pieptul sclipitor, ifjşiind combinezonul; apoi rînjetul întins pe foaia de pergament împachetînd ţeasta rotundă ca bila a Irsului;

i ui sfîrşit, foşnetul pădurii de helioplantuşe ascunzînd un mister nedesluşit care mă determină să rostesc ceva. Nu mai ştiu ce, fiindcă mi-am revenit imediat, am întredeschis pleoapele şi am perceput într-o fracţiune de secundă chipurile celorlalţi călători întoarse spre mine : figurile speriate ale celor patru Căprioare şi ochii strălucitori ca două mărgele de sticlă ai Irsului. Două locuri erau libere, şi înainte de a mă cufunda din nou în gînduri mi-am spus că nu întîmpîător vehiculul umbla cu d< ua locuri libere, dar sensul raţionamentului implicit inii scăpa deocamdată, aşa că am amînat decizia şi m-am tntors iar în jungla de helioplantuşe de pe cupola din clişeele feedbac?c-ului, scotocind prin meandrele în care Vrăbiile multicolore ciripeau, fantastic, mereu şi mereu aceeaşi melodie unicromă. Dar oricît am cotrobăit prin frunzele de metal organic în care energia se

acumula fără încetare pentru ca jos vehiculele să se poată deplasa, optimizate de intelecte individuale întreţesîndu-se într-o reţea al cărei hallo îmi apărea acum evident raţional, dar a cărui voinţă mi se vădea străină, încă o dată străină în lumea reflectată ca şi în cea reală, oricît am scormonit in jungla heliofilă de pe acoperiş, nu am găsit nimic

92

revelator. M-a străpuns doar nedumerirea — cine planta acolo terminalele apartamentelor şi cine se îngrijea de ele ? Căprioarele ? Irşii ? Sau altcineva de care nu mai aveam eu ştiinţă ?

Dacă nu se ascundea nimeni în pădurea de helio-plantuşe, atunci de ce se întorcea amintirea mea de atîtea ori către hăţişurile întunecate ?

4. Deci, omoram Irşi. Omoram, asta era important, înainte de a ucide, memoria mea refuza să-mi dezvăluie de unde anume coborîsem aici şi ce anume eram. deşi ştiam sigur, puteam fi convins de asta, nu eram nici Iris, cum nu eram nici Căprioară. Şi întrucît nu eram nici una, nici alta, nu mai eram nimic. Eram un Nimeni, întrucît nu aveam trecut, dacă cineva m-ar fi întrebat cine sînt şi ce sînt, eu ar fi trebuit să recunosc, sincer vorbind, că sînt Nimeni.

5. De altfel pînă şi conformaţia mea narea a fi alta : nu purtam combinezon ca Irşii, nici sîni şi corp zvelt cum aveau Căprioarele, nici cap rotund cu canini dezvoltaţi, nici gură mică lipsită de canini dar cu incisivi ascuţiţi de consumul exclusiv de hrană lichidă. Şi, deşi omoram, nu eram Irs.

6. Dar ce deosebire de esenţă exista între mine şi Irşi, aşa cum mă întrebase şi Căprioara ?

7. Mi-am pipăit spalda cu un gest involuntar şi am simţit o mînă străină, rece, în dreptul armei. Am ţîşnit dintre clişee, sfîşiind fetdback-urile, şi am lovit înainte de a şti de ce şi în cine.

Vehiculul poposise într-o arcană de bloc. La picioarele mele se zvîrcolea o Căprioară cu faţa tumefiată. Sîngele i se prelingea din colţul buzelor rupte, şi m-am aplecat către făptura chinuită care s-a chircit la apropierea mea. Resimţeam MILA şi ÎNDURAREA pentru plămada zvîcnind în spasme, dar cînd am întins mîna către ea. s-a strîns toată, exprimînd în ochii negri o durere de nedescris. Şi mai ales spaima. Animalele astea cu

care Irşii se purtau atît de bestial mai păstrau suficientă spaimă de o mină care se întinde.

8. Sînt oare şi eu Irs ? Tot un Irs. violent şi criminal, ucigînd doar pentru a ucide ? Bine, dar nu simt nici o plăcere în a pricinui durere fiinţelor neajutorate.

10«

Hnu ni |tnl un vînălor încă mai pervertit de duhul

.... i.....li .1 nu mai simt decît gustul vînătorii de

' In llui'l ' h ..ii sini prada mea. Un Irs mai Irs decît toţi

i.........ii ..i port după mine cea mai criminală dintre

i.....h pnpulînd c:u ura lor Heliopolisul : vînătorii de

InAlorl criminalii cei mai Înrăiţi, 0 De ce nu a rămas Istoria, oare, la faza preliminară aptulţiei Irşilor, fiindcă înainte de a apare Irşii, în Helio-poll ■ mi vieţuiau decît Căprioarele, care nu ucid pe nimeni, < Iprioarele gestante depunîndu-şi icrele în enclave de Unde, după cile 11 luni, aveau să iasă Căprioare pentru .i .l.i viaţă spaţiilor de locuit ale Heliopolisului. Căprioare mlngiindu-se şi iubindu-se blînd întru gestare. Fiindcă ■ .i.i fusese concluzia Istoriei pînă la apariţia Irşilor. Se puni că Irşii ar proveni din Căprioare, dar nu cred. Irşii provin din Irşi. Ei nu gestează. Ei adună turmele şi ucid i o savoare. Iar eu ucid Irşii. De unde am mai putut apare şi au ?

10. ,,Tu eşti cea mai cumplită fiară de pe planetă", iun spusese Căprioara. „De tine se tem pînă şi Irşii."

/ /. O adunasem cu milă de pe podeaua vehiculului. Faţa ii era plină de sînge şi tremura spasmodic atunci cînd o atingeam. Deşi am purlat-o cu delicateţe, era atît de fragilă încît am plîns de mila ei. Am pătruns în blocul nlainica căruia oprise vehiculul, am irupt într-una din camerele de la parter şi am întins-o pe primul fotoliu din cale, pe care l-am eliberat spulberînd Irsul ce-şi avea cuibul pe el. Am îngenunchiat la picioarele ei şi i a in şters sîngele cu o bucată de blană din Irs, care mi se prinsese de solzii mîinii. Dar Căprioara şi-a ferit gura de contactul cu blana, şi am înţeles că-i făcea silă,

12. Trecuseră deja 13 ore de cînd stăteam acolo împreună, Rana de la gură i s-a cicatrizat şi eu am fost fericit atunci cînd sîngele i s-a coagulat, fiindcă, necu-noscîndu-le metabolismul, mă temeam ca deteriorarea : a nu fie ireversibilă.

Ochiul heliotic îşi pulsează lumina caldă peste noi şi din cînd în cînd mă duc să mă scald în bazinul din fundul încăperii.

Scufundat în apă, solzii mi se înmoaie şi dacă nu aş face baia asta, întărindu-se excesiv, ar ifîaia, ar răni.

Căprioara mă urmăreşte cu interes."

— Tu aşa te-ai născut, cu solzi ? mă întreabă.

— Da, îi răspund. Ii am de cînd mă ştiu. Doar din cînd în cînd năpîrlesc şi atunci mi se schimbă toată suprafaţa armurii.

— Heliotronul ne învaţă că specia ta a apărut încă înainte de a se naşte primii Irşi. Rasa ta este prima rasă de mutanţi care a populat Planeta după ce Heliopterul a început să ne controleze evoluţia şi noi nu am mai putu face nimic împotriva lui.

— Dar cine sădeşte helioplantuşele de pe acoperiş ? o întreb.

— Nu le sădeşte nimeni. Ele sînt terminalele He-liopterului. Cresc singure acolo din rădăcinile care urcă prin blocuri spre lumină. Din energia lor se hrăneşte şi Sistemul de Transporturi, şi blocurile, şi tot ce mai trăieşte în seră. Heliopolisul este copilul Heliopteruiui. Sintetizatoarele de hrană tot' din helioplantuşe îşi trag energia cu care permută substanţele. Mă mir de un singur lucru : Heliotronul ne instruieşte cu privire la metodele de exploatare parazitară a sistemelor încă din ziua în care ieşim să colindăm prin Heliopolis. Pe tine nu te-a instruit ?

— Nu. Mie Heliotronul nu-mi vorbeşte niciodată.

13. M-am cufundat în gîhduri şi imaginile unor vise ciudate mi s-au perindat prin faţa ochilor minţii. Cine e Heliopterul ? Cînd s-a născut el şi din cine ? Cum s-a ajuns să fie parazitat de Căprioare şi Irşi ? Şi de ce nu vrea să vorbească «şi cu mine, aşa cum o face cu ceilalţi mutanţi încă de la prima cursă, cînd novicii ajung la vîrsta la care să urce într-un vehicul ?

14. — Ar trebui să mergi odată să te întîlneşti cu Vînătorul, îmi zice Căprioara. Tu eşti o Armă şi de aceea Heliopterul nu vrea să discute cu tine, fiindcă nu ai conştiinţă de sine, ca noi.

— Nu înţeleg. Oricum, nu mai pot să te las, ţin la tine şi nu te pot părăsi aici, pradă Irşilor.

— Ia-mă cu tine !

15. E atît de fragilă că nu pot să o ating decît des-făcîndu-mi solzii.

1 '11 de puternic eşti ! se minunează Căprioara. I " fi H nu (i pui pricinui nici o durere.

hi ammat să te întreb — îi spun — atunci, în ■ i iu' iţi 'le ce le-ai atins de mine ? De ce ai întins mîna im- (iei Mai Primejdios ?

< i|n loara rîde clipind şăgalnic.

('liiar nu înţelegi ? Chiar nu ai înţeles pînă acum ? Nu înţeleg, îi spun şi rămîn pe gîndu'ri. Dar o mai întreb :

— O Armă a cui, şi împotriva cui ?

Asta nu ştiu, răspunde ea. Despre asta Heliotro-nul nu ne-a vorbit niciodată.

18. — Iată deci cum arăţi tu pe dinăuntru, constată (îăprioara cînd îmi desfăşor cîmpurile de forţă ca să o pot ascunde la piept. E destul de comod în tine, zice, după H se instalează în suspensiile pectorale şi închid peste ca armura.

O simt cum se foieşte chicotind înăuntrul meu.

— Tu cum eşti pe dinăuntru, o întreb şi ea se sperie : ii simt inima zbătîndu-se ca o vrabie în pumn.

— Să nu ai curiozitatea asta. Şi Irşii tot aşa ne întreabă atunci cînd ne sfîşie.

— Nu-ţi fie frică ! Voi distruge toţi Irşii. Ţie însă nu îţi voi pricinui nici un rău.

— Şi ce deosebire o să mai fie atunci între un Irs şi tine ? mă întreabă Căprioara.

Foliile mnezice mi se crispează şi o aud strigînd : „Nu mai face aşa ! Mă doare."-

17. Trebuie să-mi controlez fiecare gest de cînd o ţin ascunsă'în mine, fiindcă tensiunile mele interioare o pot strivi. O întreb dacă nu se teme să stea acolo în spatele solzilor, şi ea rîde şi îmi spune că pentru prima dată în viaţă nu se mai teme. De ce să se teamă ? Eu sînt bun. Şi, într-adevăr, mă simt bun.

— Dar nu te simţi singură ? o întreb.

— Cum o să mă simt singură ? îmi răspunde. Sînt cu tine.

18. Urc spre acoperişul albastru al Heliopolisului. In fiecare zi cîte puţin : doar cîte o sută-două de salturi, ca să nu-i fac ei rău. Am început să evit Irşii pentru a nu fi obligat să-i zdrobesc, speriind-o pe Căprioară. De

la o vreme, lumina a crescut în intensitate, semn că ne apropiem de cupolă. Răzbim deasupra. Hubloul se deschide şi

ne lasă să-1 străpungem. Vîntul de pe acoperiş ne împroaşcă de praf, scîrţîindu-mi între solzii uscaţi.

19. Afară, sub cerul liber. Noaptea se văd stelele. Ziua arşiţa soarelui îmi încinge solzii. Ne strecurăm prin văgăunile în care helioplantuşele îşi ţes labirinturi în-cîlcite şi întunecate de petale negi'e sorbind avid lumina. Doar vrăbiile ciripesc în ecranele pădurii foşnind tainic. Căprioara plînge încetişor de foame. Din cînd în cînd, din jungla vastă răzbat pînă la noi strigăte îndepărtate, voci neînţelese şi sălbatice, deşteptînd în trupul viu tremurînd în mine fiori atavici, de dincolo de Istorie. Păsările ciripesc neîncetat şi plantuşele freamătă în calea noastră. .

20. După zile şi zile în şir, undeva, la orizont, zăresc fumurile. Sînt ca nişte sfori discrete atîrnînd cupola de siliu de înalt. Ne îndreptăm spre ele şi strigătele pădurii devin ceas de ceas tot mai dese. La marginea unei băltoace de mocirlă o vietate mare stă pe jumătate scufundată în smîrcuri. Cînd pe deasupra ei trece cîte o pasăre, se înalţă din lichidul vîscos, la cădere stîrnind stropi şi valuri. La apropierea noastră se afundă complet, pentru ca după ce ne îndepărtăm să iasă iar la suprafaţă, pufnind de supărare.

Fumurile par acum foarte aproape. Noaptea, ochi luminoşi ne fixează din beznă cîteva clipe spre a se retrage imediat în foşnetul helioplantuşelor. Căprioara picoteşte de foame,,iar eu nu pot să dorm. Dar am putut dormi vreodată ? Ce înţeleg eu prin somn ? Feed-back-urile ?

Privesc prin bolta de siliu albastru la forfota Heliopolisului de sub noi. Urmăresc jocul neîntrerupt al modulelor. S-ar zice că o lege secretă dirijează neîncetata viermuire, care de aici pare o microfaună agitată şi abundentă pînă la aberantă, al cărei sens extrem de simplu scapă totuşi pătrunderii.

Turme de Căprioare se sparg în explozii mărunte de alergături în van, dar de aici un sens totuşi se revelă : turmele sparte se strîng în alte turme ; cioburi evoluînd pe linii mult mai drepte decît ar putea să pară de acolo,

de jos. Ca un caleidoscop în continuă mişcare, unde Irşii joacă rolul unor nevăzuţi catalizatori. Petele de lumină şi umbră ale ochilor Heliopolisului par un dialog cifrat [ntr-0 limbă pe care nu o înţeleg.

în spatele meu, helioplantuşele foşnesc discret, şi mă răsucesc brusc, smulgînd spalda pregătită de lansare. Înaintea mea şade impasibilă o fiinţă suplă. Nu este nici Căprioară, nici Irs. Nu-i mai înalt decît o Căprioară, dar pe capul rotund poartă laţe lungi. în braţe duce o altă fiinţă, mică şi îmblănită, cu ochii strălucind în noapte.

— De ce mă cauţi ? '— Tu eşti Vînătorul ?

— Da.

îl întreb dacă se teme de spaldă şi el rîde.

— E o unealtă ! Iar aici sîntem pe acoperişul lumii.' Se aşază jos lîngă mine şi îmi arată forfota din adînc.

— Noi, de aici, ştim ritmul Heliopterului, vedem toate -tainele lumii. De aici poţi pricepe totul. Dacă ai destulă răbdare şi dacă te interesează. Şi noi nu avem nimic altceva de făcut. Sîntem liberi.

Nu înţeleg sensul termenului, dar nu îl întreb nimic. Scot doar cu grijă Căprioara şi o întind pe hublou.

— îi e foame.

Vînătorul şopteşte ceva către animalul mic şi îmblănit care se pierde în noapte, strecurîndu-se printre helio-plantuşe.

— Este o Pisică, îmi explică el. Pisica este singurul animal care ucide fără să-i fie foame, doar din plăcere.

— Şi Irşii ucid din plăcere, îl contrazic.

— Te înşeli. Irşii au un scop. Şi Căprioarele au un scop. Tot ce trăieşte în Heliopolis, trăieşte cu un scop. Numai noi, aici, pe acoperiş, sîntem liberi cu adevărat.

— Dar eu ? îl întreb.

— Tu ? Tu eşti o Armă. Scopul tău este în tine.

— Dar ea ? îl întreb, arătîndu-i spre Căprioara întinsă la picioarele noastre.

— Ea este ceva în afară de noimă, îmi explică Vînătorul. Prin faptul că este 'o Căprioară ar trebui să aibă un scop. Dar nu are. Este o înstrăinare. Dacă ar mai fi

acolo, jos, Irşii ar si'îşia-o, şi ea ar avea un scop, dar aici, pe cupolă, şi 1-a pierdut.

— Dar de ce nu vorbeşte cu mine Heliopterul ? îl mai întreb. De ce, dintre toţi, Heliopterul nu vorbeşte tocmai cu mine.

— Fiindcă scopul tău e în afara lui. Scopul tău este în tine. într-o zi, tu vei pleca de aici. Vei ajunge la ţărmul Oceanului, de unde te-ai rătăcit printre noi. Să nu mă întrebi ce e Oceanul. Pentru noi, Oceanul este altceva. în el hălăduieşte Principiul Neliniştii. Cînd. va veni momentul, tu vei urca în primul vehicul ce-ţi va ieşi în cale, şi acesta te va duce acolo unde trebuie să ajungi, fiindcă menirea ta o respectă pînă şi Heliopterul.

— Dar animalul pe care-1 porţi tu în braţe ? l-am întrebat iar. Pisica, ce sens are Pisica ?

— Pisica este liberă. Ea este libertatea. Singura libertate. Vînează.

Vînătorul cu Pisica freacă două frunze de helioplan-tuşă pînă cînd o flacără subţire ţîşneşte din ele. La lumina focului alb, Pisica se apropie dinspre tufiş fk-înd în bot o pasăre. Vînătorul îi desface zgarda de oţel pentru ca animalul hămesit să poată înghiţi, fiindcă măruntaiele şi ghearele vînatului erau ale ei.

— Uite, aşa ne plătim libertatea, începu să povestească Vînătorul după ce fripse trupul păsării în focul plan-tuşelor.

Căprioara se trezise şi acum mînca, molfăind cu atenţie carnea mirosind a ars.

— Cîndva, îşi continuă Vînătorul povestea, NOI locuiam în Heliopolis. De fapt, Heliopolisul a fost construit de noi.

— De voi ? se minună Căprioara.

— Oarecum. De strămoşii noştri. Oraşul este copilul nostru. Dar, la un moment dat, el a început să trăiască independent de noi. Cei ca mine ne-am temut şi am părăsit animalul cel mare înainte ca monstrul să ne înghită, ca pe strămoşii Căprioarelor şi Irşilor. Noi am rămas liberi. După aceea, treptat, Heliopolis a descoperit care este hrana lui optimă. El este un monstru inteligent şi v-a organizat şi vouă destinele. V-a oferit în schimbul libertăţii răpite diverse îmbunătăţiri tentante

98

nlc vieţii.: v-a dat hrană uşor de mistuit, căldură con-* itantă, organizare prin vocile din vehiculele modulare şi din case, v-a distrat cu imaginile voastre înşivă pe care vi le arată peste tot. Dar v-a răpit libertatea, rezervîn-du-şi în exclusivitate dreptul de a vă călăuzi destinele după bunul său plac. Să nu vă închipuiţi că un,,animal cu miliarde de capete poate fi mai prost decît mintea vreunuia dintre voi. Noi nu am'acceptat tentaţiile

lui şi am urcat aici, pe acoperiş. Aici e frig, bate vîntul, cînd e soare cupola ne arde sub tălpi, dar sîntem liberi. Nu avem ce mînca, dar sîntem liberi. Cînd animalul cel mare al Heiiopterului a învăţat să-şi ducă viaţa independent de entităţile noastre şi a dat naştere mutanţilor educaţionali şi Irşilor care îngrădesc şi dirijează evoluţia, noi am rămas aici, liberi.

Căprioara îl urmăreşte în tăcere, iar după ce termină de mîncat, tot ascultînd vocea monotonă a Vînătorului» adoarme cu nasul în puful Pisicii care-i toarce în braţe.

22. Căprioara se hîrjonea cu puii de Vînător şi cu puii de Pisică, tăvălindu-se printre helioplantuşele cu frunze late din preajma bălţii. învăţase să rîdă şi îşi întindea tot timpul buzele. Era fericită printre Vînătorii de pe cupolă şi avea tot mai puţină nevoie de mine. Se simţea acasă printre ei, pe cînd nostalgia mea creştea în- fiecare seară cînd priveam la trupurile firave adunate pe vine împrejurul focului. Aveau oase lungi, picioare subţiri şi iuţi, mers furişat ; vorbeau ascuţit şi repede, şi flăcările albe le aruncau pe chipuri umbre de mister.

Dar despre mine nu îmi puteau spune nimic, aşa că într-o seară, cînd ei discutau cu aprindere, ca de obicei, redundanţele de care ajunsesem să fiu impregnat în toate foliile mnezice, m-am ridicat să mă pierd în jungla de helioplantuşe. Crezusem că plecarea îmi va trece neobservată, dar nu a fost aşa. Zile întregi m-a urmărit chemarea tot mai îndepărtată a vocii Căprioarei. De fiecare dată cînd păsările tăceau, strigătul lung răzbătea prin jungla vastă, şi trebuia să-mi concentrez toată atenţia înainte, spre drumul meu, ca să nu mă întorc, furat de vrajă.

Coborînd spre Heliopolis, am spulberat toţi Irşii în-tîlniţi în cale. Nici nu am privit la cîrdurile de Că-

li :î

prioare fugărite de Irşi, de teamă să nu îmi întoarcă paşii din cale. Am urcat în cel dinţii vehicul care staţiona gol pe un peron de bloc, de parcă nu mă aşteptase decît pe mine. Modulul m-a purtat de-a lungul unor străzi, mereu altele, accelerînd neîncetat printre blocurile sprijinind bolta albastră de deasupra. De la o vreme, blocurile s-au rărit, în intermundii crescînd ruine fără de nume cu ferestre oarbe holbate spre universul pustiu. Modulul avea un grad deosebit de autonomie. Mergea zi şi noapte fără încetare. Apoi hublourile de siliu s-au ridicat şi au lăsat deschisă vederii o panoramă nemărginită de nisip sterp.

Oriîncotro te-ai fi întors, se întindea deşertul. Vîntul ridica nori de praf alb ce şerpuiau prin aer. Iar drumul ducea tot mai departe.

Cînd vehiculul a oprit şi am coborît din el, s-a dezintegrat spontan în atmosfera corozivă. Autostrada continua, indicînd o direcţie în neant. Era protejată de un cîmp de forţă vag împotriva nisipului purtat de vînt. Am mers înainte încă o zi şi o noapte. în zori, la orizont s-a profilat o umbră înaltă, întunecată. Dar abia după încă două zile de mers am desluşit în profilul de umbră o formă, şi numai cînd am ajuns mult mai aproape am priceput ce reprezenta. Era o siluetă gigantică, acoperind cu ampioarea-i fără egal orizontul. O fiinţă cu aripi larg desfăcute, ca pentru a umple cu ele universul. Ţinea în gheare mărunţişurile nesemnificative ale construcţiilor, ale Vânătorilor cu Pisica, ale Irşilor, ale Căprioarelor, ale Vrăbiilor, ale plantuşelor, sorilor şi galaxiilor : un amalgam de lucruri ce,apăreau în ghearele titanicei făpturi simple fire de praf prefirate în hău. Şi cînd am privit în sus, am rămas consternat, fiindcă fantasmagoria năucitoare nu avea cap. Dincolo de pieptul înzăuat în cuirase de solzi, între aripile desfăşurate, nu se afla nimic.

Am îngenimchiat înfrînt sub apăsarea înfiorătorului simbol. Privind împrejur, am descoperit că ajunsesem la ţărmul Oceanului. Apele negre pulsau într-o hulă înăbuşită, dar asurzitoare, şi atunci cînd se trăgeau spre a năvăli, lăsau la vedere, năpădite de mîluri erodante, fantome de arme teribile mîncate de ruină, părăsite aici ca după o bătălie metagalactică. Arme de dincolo de timp îşi înălţau spre cer gurile ştirbe într-o înveninare ame-

111

ninţătoare. Arme cum nu s-au mai văzut. Arme nimicitoare, mai primejdioase chiar decît visul poate concepe.

Valurile oceanului le acopereau, venind întărîtate să se izbească la poalele stîncilor deasupra cărora se înălţa gigantica fiinţă înzăuată, fără cap, desfăşurîndu-şi aripile victorios şi hîd peste Eternitate.

Acesta să fie scopul din mine însumi ? sau mijloacele ? sau doar urmările lui ? M-am căţărat greoi peste ruinele din ghearele acefalei înaripate, apoi pe trupul formidabilei făpturi pînă între umerii decapitaţi, şi cînd am ajuns acolo unde îmi era locul,

Gorgona a avut şi cap, şi după ce s-a scuturat, înfoindu-şi solzii, a fluturat o dată din aripi, o singură dată, înălţîndu-se vuind pe cerul negru, acoperind cu trupul fără sfîrşit soarele şi luna şi stelele, pe care le-a tîrît în trenă scînteietoare după sine, în abis.

v

Răzvan Haritonovici : POATE... MÎINE... IVA...

Se trezi, întinzîndu-şi încheieturile anchilozate, şi simţi iarăşi durerea din piept.

— Bună dimineaţa, domnule ! Cafeaua e gata.

La capul patului, A ţinea într-o atitudine respectuoasă tava cu micul dejun.

— Mulţumesc, A. Poţi pleca.

Adams se ridică din pat şi intră în baia automată, ieşind după trei minute proaspăt şi cu mintea trează. Sorbind din cafea îşi organiză programul zilei, apoi se îmbrăcă şi ieşi din casă, gîndindu-se, pentru o clipă, dacă n-ar fi fost mai bine să încuie uşa.

— Bună dimineaţa, domnule Adams ! Ziarul, dumneavoastră.

— Mulţumesc, B ! Adams întinse moneda uşor coclită şi apucă ziarul mototolit, Il putea citi mai tîrziu. Afară era cald şi praful cenuşiu, aşternut de-a lungul străzii, îl făcea să tuşească.

— Ooo ! Ce mai faceţi, domnule Adams, ce mai faceţi ? ! Mă bucur, zău, atît de mult să vă văd.

— Bine, mulţumesc, C. Mă supără puţin pieptul.

■— Vai, dar trebuie să vă îngrijiţi. Ce ne-am face fără dumneavoastră, zău, ce ne-am face ! ? Vi-1 recomand pe doctorul D, este infailibil. Spuneţi-i doar că veniţi din partea mea, atîta doar.

— Sînteţi prea bun. Am onoarea !

Păşea, în continuare, pe străduţa îngustă, încercînd să-şi alunge din memorie amintirile triste. Se opri, cîteva minute, pentru a sta de vorbă cu doamna E, constatînd, fugar, că vremea era în schimbare. Vîntul începuse să

bată, stârnind praful cenuşiu. O urmări cum se îndepărtează, mişeîndu-şi scîrţîind şoldurile' proeminente. Apoi îşi continuă drumul. Intră în magazinul alimentar.

— Vă salut cu respect, domnule Adams ! rosti vîn-zătorul cu un zîmbet profesional lăţit pe faţa pistruiată. Ca de obicei ?

— Ca de obicei, F, răspunse Adams obosit, plimbîn-du-şi privirea .printre rafturile încărcate cu cutii de conserve. Se scotoci prin buzunare, apucînd cîteva bancnote. Vînzătorul îi împacheta două cutii verzi şi una galbenă.

— Păstrează restul, adăugă Adams, ieşind din magazin.

Banca era aproape. Intră şi se apropie de ghişeul unde (1 U aştepta deja.

Bună ziua, domnule Adams. E plăcut astăzi, nu-i aşa ?

Remarca, repetată de atîtea ori, îi zgîrie auzul, dar se prefăcu că nu observă. Era doar şi vina sa.

— Bună ! Aş dori să mai retrag nişte bani. Completă formularul cu stereotipia omului obişnuit

a face zilnic acest lucru. Numără banii şi părăsi banca fără a mai răspunde la salut. Era mai prost dispus ca oricând.

Vînţul se înteţise. Ar fi trebuit să se grăbească spre casă, dar nu-1 trăgea inima. Zări buldogul doamnei E mirosind rădăcina unui copac. Era tot ce mai rămăsese din stejarul din faţa vilei lui Antony. Cîinele latră bucuros, văzîndu-1. Il mîngîie pe cap, atrăgîrtdu-şi recunoştinţa acestuia sub forma unei energice clătinări a cozii. Cîţiva paşi mai încolo II, poliţistul, îşi făcea rondul obişnuit.

— Să trăiţi, domnule Adams. Totul e-n regulă, nu ? Moţăi nehotărît din cap. Nu putuse suferi niciodată

poliţiştii, mai ales de cînd... dar asta nu avea nici o importanţă. Momentul ţinea de domeniul trecutului. II îşi continuă hotărît rondul, păşind apăsat printre casele tăcute în liniştea amiezii.

Adams se opri o clipă în faţa adăpostului betonat şi în minte îi reveniră imaginile de coşmar ale evenimentului trecut. Aici îşi ţinuse androizii săi dragi pe care, acum, îi ura de moarte. Aici îl surprinsese momentul giganticei conflagraţii, pe cînd îşi programa, cu îndemî

nare. androida favorită, I. Zgomotul îl asurzise la început.' Mormanul de maşinării se năruise la prima tresărire a pămîntului. Trăise clipe de groază, cărora, era sigur, acum nu le-ar mai fi rezistat. Totul se petrecuse atît de rapid. Cînd ieşise afară, primul lucru care îl frapase fusese liniştea.

îşi mută ochii de la intrarea adăpostului. Şi acum era linişte. Pînă acasă mai avea cîţiva metri. îl văzu pe J trecînd pe lîngă el şi întorcînd capul. J nu-1 înghiţea şi pace. Nu se salutară.

Poarta scîrţîi la trecerea sa. Leii de piatră ce străjuiau scările vilei deveniseră ştirbi cu totul. Şi cît de mult îi plăceau Ivei ! îi dădeau impresia de măreţie în târgul acela umil, ascuns între munţi. Ce dor îi era de Iva !

Şi-o amintea, mai clar ca oricînd, cu două zile înaintea izbucnirii războiului. „Revin peste o săptămînă, dragul meu. Amuză-te pînă atunci cu androizii tăi. După aia nu cred că o să-ţi mai las timp." Zîmbise şăgalnic. Şi plecase.

Dumnezeule ! Oare nu putuse găsi şi ea un adăpost asemenea lui ! ? Oare nimeni nu putuse găsi un asemenea adăpost ? !

Casa era la fel de pustie. Prăbuşit pe mocheta bucătăriei, A mai ţinea încă tava în mîna. „Nu mai are energie", gîndi. De altfel, celulele solare erau destul de uzate. 11 cuplă la bateria de rezervă. Voia să mai flecărească puţin.

— Bună diminea...

îi regla ceasul interior.

— Bună seara, domnule ! Vă pregătesc imediat cina. Adams îi întinse pachetul de conserve, prea obosit

pentru a mai spune ceva. Aruncă ziarul într-un colţ. îl ştia pe de rost. îşi plimbă apoi plictisit un deget prin praful depus peste radioul mut. Aşa nu mai rezista. IVA, avea nevoie de IVA !

Dar ce se întâmpla cu I ? Era deja ora. Telefonul sună în aceeaşi clipă. Ridică receptorul cu o mînă nehotărîtă.

— Alo ! Dragul meu, iar-tă-mă că am întîrziat ! îţi voi explica. Ne vedem mîine. Să ştii doar că te iubesc foarte mult !

Atît. Apoi auzi declicul aparatului şi tonul.

Dar.., .1 ,ia mi era vocea lui I, deşi era ora la care era programat! ll I Bune. Era vocea Ivei şi cuvintele ei şi tonul ol lotul I O recunoştea foarte bine. Nu putea fi in .1 rotila Nu avea cum. Trecuseră luni de cînd pustiul il înconjuri de pretutindeni.

I '1111 ■ 11 ■. i n potopi pieptul. Deschise fereastra. începuse I i in .ere/c. Şi totuşi, ar putea fi Iva, ar putea fi...

Intensitatea durerii crescu, în vreme ce privirea îi deveni sticloasă. într-un ultim gest deliberat îşi sprijini

l.....tea de pervazul geamului. „Poate... mîine... Iva... se

\a întoarce !"

Prăbuşit lingă unul din stîlpii de telegraf pe jumătate dărtmat, poliţistul H înţepenise într-o poziţie contorsionata. Aştepta ca primele raze ale soarelui să redea energia bateriilor sale uzate, pentru a putea reîncepe, cu paşi suficient de apăsaţi, rondul obişnuit prin oraşul acum pustiu.

Radu Honga :

UN SOLDAT PERFECT

De undeva, din dreapta, auzi (sau iar i se păru că aude) un zgomot ca de paşi furişaţi. Soldatul se ascunse în spatele stîncilor şi aşteptă. Noaptea căzuse peste planetă cu aproape o oră în urmă şi cele două luni încă nu apăruseră. Doar vîntul urla printre steiurile împrăştiate haotic. Klaus putea folosi infraroşiile pentru a detecta duşmanul dar, ca un soldat perfect ce era, îi acorda acestuia o şansă, aşa cum şi el, de altfel, avea şansa acestui adăpost provizoriu. Minutele treceau greu. Vîntul se mai linişti şi, după o jumătate de oră, Klaus ieşi din ascunzătoare. Din ce în ce mai clară i se formula în minte ideea că adversarul, ipoteticul său adversar, nici nu exista. Se înşelase şi de această dată, ca de atîtea ori în cele patru zile de cînd se afla aici, printre bolovani cu forme ciudate. Nisip şi stînci. Fără să se mai ferească, porni spre cel de-al doilea adăpost, săpat la cîţiva kilometri mai departe. .Pe drum scoase arma şi trase de cîteva ori, dezintegrînd pietrele întîlnite în cale, mai mult din plictiseală.

O întrebare îi revenea însă obsesiv : de ce-1 trimiseseră aici, în acest pustiu nenorocit ? Ce legătură avea această planetă pustie, fără viaţă, cu misiunea sa ? îi promiseseră că-1 vor trimite la luptă, că planeta asta...' cum dracu' îi spune... în sfîrşit, n-are importanţă numele, trebuia să fie locuită de fiinţe războinice, înzestrate cu arme necunoscute, pe măsura capacităţii şi curajului lui Klaus. Şi în loc de toate astea... pietrele şi vîntul. Simţea cum, treptat, îl cuprinde furia. Din învălmăşagul de gînduri, unul îi apărea tot mai des pe ecranul minţii, şi

mume acela că fusese înşelat într-un mod grosolan, că in.ese amăgit ca un copil de către indivizii aceia, palizi de teamă, propovăduitorii păcii pe Pămînt.

Ce idee, să-ţi trimiţi soldaţii să se lupte pe alte planele pentru ca pe Pămînt să fie pace, ha, ha, pace, ştia el cum e cu pacea asta, astăzi este, mîine nu se ştie. Înainte era războiul de treizeci de ani, războiul de o sută de ani şi apoi pace, într-adevăr pace, acum însă era invers, pacea de treizeci de ani, pacea de o sută de ani şi în rest... Klaus scuipă în praful stîrnit de bocanci şi zise că face ceva pe pacea Pămîntului. El are nevoie de arme şi adversari, pentru asta era soldat. Acelaşi lucru le spusese şi împuţiţilor de la Biroul de Recrutare. Pentru el tăcuseră o comisie specială, ha, ha, chiar merita, nu degeaba i ie spunea Soldatul Perfect.

Il trimiseseră aici. Perfect, nu-1 interesa unde şi cu Cine e lupta, nu asta conta, ci lupta în sine, dar unde-i suit duşmanii»? Unde sînt armele celebre împotriva cărora trebuia să se apere ? Unde ? De trei zile, ba nu, de patru, era un fel de jucărie, plimbată de eolo-colo, prin deşert. Şefii săi îi jucaseră cea mai sinistră farsă. Farsa :.i boiului. Războiul invizibil. Da, da, asta era, faţa aceasta a războiului n-o cunoscuse pînă acum. Războiul de unul singur, cu sine însuşi.

Se opri în dreptul unei ridicaturi. Nava rămăsese în Urmă, cam la două zile distanţă, nu era nici o problemă, e putea întoarce oricînd, dar tocmai pe asta mizaseră Seniorii Păcii, ei, Cavalerii Porumbelului Alb, pe onoarea lui de soldat perfect, pe legile indestructibile ce-1 condu-i u. Ştiau că el nu se va întoarce, ştiau că el va lupta. Da, da, chiar aşa, va lupta. Fusese trimis să se lupte, nu ? Era înarmat, era pregătit pentru un război, dar nu avea duşmani. îi lipsea unul din elementele esenţiale : Adversarul. Logic, pentru ca un război să existe, este nevoie de cele două tabere care se înfruntă. în cazul său, trebuia s.i se adapteze la această situaţie sui-generis, un război in care nu există decît o singură tabără. Dar el, războiul, trebuia să existe, pentru el fusese trimis, nu ?

Simţi că începe să se învîrtă într-un cerc din care nu mai putea ieşi. Gîndesc prea repede, îşi spuse, şi nu pot i ini fac ordine în minte. îşi scoase arma şi o aşeză lîngă

105

el. la îndemînă. Deci războiul există, din moment ce eu, Soldatul, sînt aici pentru a lupta. Dar o confruntare nu poate fi numită astfel — război — dacă nu este nici o victimă. Ori, în situaţia de faţă, în cazul său, nu exista decît un singur războinic.

Iar victima, unde era victima ? Domnii aceia calculaseră totul, da, da, pregătiseră ,.lupta" în cele mai mici amănunte. îi reveniră în minte feţele acelea palide de încordare, le vedea cearcănele şi mai ales le vedea satisfacţia ce le apăruse în ochi în momentul în care fusese de acord să vină aici, la capătul galaxiei, să se războiască cu himerele, cu umbrele şi cu el însuşi. Reuşiseră să-şi atingă scopul, să-1 facă să se lupte de unul singur. Raţionamentul era foarte clar, doar timpul m care ajunsese la el fusese lung, îi trebuiseră patru zile pînă să-şi dea seama de adevăr. El, soldatul ce voise război cu orice preţ, fusese trimis să se lupte, deci, din momentul în care coborîse pe această planetă, se afla în război. Nu era nimeni vinovat că planeta era nelocuită, că el, seniorul războiului, nu avea cu cine lupta, că nu avea cel de-al doilea partener pentru ca jocul acesta periculos să fie echilibrat. Un joc în doi. Dar de ce neapărat de doi ? în cazul său, el ţinea şi locul adversarului. Numai că (şi fraza dinainte îi reveni, ca o obsesie) războiul nu-şi respecta numele, şi-1 anula, dacă nu exista cel puţin o victimă. Nu era neapărat nevoie de un învingător şi de un învins, nu, s-au mai văzut cazuri în care lupta se termina nedecis, dar întotdeauna au fost victime. Aceasta era condiţia esenţială a războiului.

Şi atunci rolul său se schimba, nu mai era propriul său adversar, nu, trecuse deja de această fază, acum trebuia să devină victima propriei sale arme. Războiul avea reguli precise, pe care el. Soldatul Perfect, nu le putea evita. El nu avea voie să trişeze.

Cu mişcări încete, cu teamă parcă, luă arma şi o strânse în mînă. Apoi o apropie de cască. „Cît de bine calculaseră totul", gîndi. „Acest război pentru care mă aflu aici are nevoie de o victimă. O va aven. O va a..."

Cătălin Ionescu : VITRINA INTERZISA

Suin iul saxofonului. Prelung, tînguitor. Note decan-t.(i' de nivelele diferitelor dureri, plîngeri, doruri. Un itmiilgnm dens de tristeţi şi regrete.

Şj apoi. ca de obicei, bezna, noaptea aceea care învăluie lulul încet, pe îndelete, răbdător, contururile pierzîn-ilu i treptat muchiile ascuţite, violente, contondente, i ii'.nle, iinbunîndu-se parcă, lichefiindu-se într-o ceaţă nocturna vaporoasă, un întuiieric colorat în mii de nuanţe, (u (i singură excepţie, negrul.

Paturile suprapuse dispar l(ui. trimise într-un alt spaţiu, altundeva, aiurea, Universul e mare, nu-1 interesează, nu şi-a pus niciodată între-Imi i Inutile, nu s-a gîndit că de fapt poate el dispare din ■l> iţlul real trimis în altă parte, dar la urma urmei are du ptatu, el rămîne el oriunde, în prima linie, la postul de comandă, la centrul de recuperare, zbătîndu-se în firele Invi tigatoarelor medicale, activîndu-şi funcţiile sexuale, • ui ui hoinărelile lungi de-a lungul canioanelor zonelor

.....ne alunei cînd îşi poate permit*, foarte rar de altfel,

i.ii împrumute ceva ce poate zbura, el este tot el, şi acum, 01 L in alte daţi, numai decorul se schimbă, şi în aceste momente puţin importă dacă într-un decor sau altul ai 1...11. .ansele să crapi putrezind într-o groapă noroioasă, ■ eh iţind de tot felul de viermi monstruoşi, sau să percepi eu toate celulele corpului o încîntare stranie...

.Şi strada se ivea supusă, viziunea clarificîndu-se im-pi hi■plibil ea un abur diafan din poveştile cu zîne. Aşa-• I .11 strada ora tot timpul acolo. Poate că-1 aştepta, nerăbdătoare sau supusă precum toate femeile ei, cu

iluminaţia aceea desuetă, cu felinare — de unde ştia acest cuvînt arhaic ? — răspîndind .o lumină difuză.

Şi el începea să se plimbe pe strada lungă, plină de vitrine de magazine. Şi, în fiecare vitrină, cîte o femeie. Unele aranjau ceva în spatele geamului, obiecte adesea fără vreo corespondenţă în lumea reală — lumea reală, unde sau mai bine care este lumea reală, aici sau ?... — altele stăteau pur şi simplu în poziţii fireşti, mîncau, beau, se pieptănau sau citeau. El mergea alene, le zîmbea, le mîngîia cu privirea şi nu înţelegea. Nu înţelegea ce căuta el acolo, printre vitrinele cu femei, şi ce anume îi provoca plăcerea aceea nepămîntească, intensă, super-densă, ce-o încerca ori de cîte ori visele sale îl purtau în strada cu vitrine. Pentru că femeile în sine nu aveau nici un rost material. Nu erau de vînzare. Nu erau manechine. Nu erau exponate zoologice, o colecţie. Erau altceva. Un ceva nepătruns, o undă sentimentală ce plutea leneşă şi poate puţin tristă peste vitrinele luminoase ale străzii. Femeile îl priveau, îi zîmbeau şi probabil nu înţelegeau. Ce căuta el acolo ?

Bruneta îl aştepta. Ştia că avea să vină. El se apropia timid, îi vedea statura scundă, părul uşor ondulat, ochii bătînd

spre verde, scânteietori. Ajungea lîngă vitrină şi o apăsa cu palmele şi ea îşi punea mîinile exact peste ale sale, exista un moment cînd simţea aproape catifeaua pielii, geamul se evapora, dispărea pentru o fracţiune. de secundă pentru a apărea apoi mai dur şi mai nepăsător ca înainte. Şi atunci el îşi dădea seama cu oroare că vitrina era de fapt o cuşcă de sticlă, perfect etanşă, ermetică. Şi, în aceeaşi fracţiune tle secundă, înţelegea. Ştia rostul, simbolul visului repetat, ştia totul.

Se trezi cu gustul amărui al neputinţei, incapabil să-şi amintească ultimele secunde ale visului. Ştia numai că ştiuse. Undeva, departe, în urmă, dispărea la orizont, pierdută, una din feţele frumuseţii...

*

M

Feţele frumuseţii... Un cuvînt, un concept fără nici o acoperire. O planetă în război. Un război crunt, sofisticat, dar război. Multe se modificaseră, progresaseră în timp,

108

li.....i ni «Ine, nu. Armele curate, moartea aseptică

........I.....iii Căci războiul însemna aici, ca şi în

h||i i .i;i n......, viermi, sudoare, sînge şi durere. Mai

i" uliu ii Ei, cei pentru care noţiunile de just sau

...... i ii .ivi .hi nici o valoare. Ştiau lucrul acesta şi-1 ac-

i i cum este. Ştiau cum se curăţă noroiul, cum

■ ■ imini ii-.e viermii, cum pute sudoarea, ce gust are sîn-i i |i i care este puterea anesteziantelor şi analgezicelor, i lai in ii ştiau ceva. Sunetul şi foşnetul banilor.

t

*

Plutonul 2 se trezea greu. Ca întotdeauna. Dimineaţă mohorltă. Visul străzii cu femei murea încet în conştiinţa Im AIkIar Zytvus. Se dezmetici însă repede. Aveau o

nu■......e ticăloasă. Distrugerea unui cargo de alimentare

ce se strecurase printre liniile blocadei şi pătrunsese în una colonilor rebeli, undeva în jungla centrală. Protecţia aniidetecţie funcţiona bine în tabăra adversă, dar

■ i h li ţii spioni primiseră multe informaţii care, prelucrate, dădeau drept probabile 12—15 locuri de ascunziş. Plutonul lor trebuia să inspecteze trei astfel de zone. Descărcatul semiautomat al cargoului dura cel puţin o sapi

amină, dar colonii nu trebuiau lăsaţi să-şi refacă rezervele de automenţinere şi rezistenţă. Abdar nu-şi făcea mari iluzii. O misiune în junglă însemna aproape mereu pierderea cîtorva oameni. Făcu o grimasă alungind gîndu-rile negre. Oricum, calculatorul nu greşea şi ziua se ununţa grea.

•

Ultimul om din şir se prăbuşi fără nici un geamăt. Al doilea icni puţin, chircindu-se într-o băltoacă. Abdar întoarse capul şi strigă : „Adăpostiţi-vă". Armele intrară în funcţiune. Se auziră şuierături de răspuns. „Stînga 30 de grade", urlă Abdar consultîndu-şi detectoarele aie căror ace se zbăteau înnebunite sub bruiajul intens. Aruncătoarele energetice uşoare se concentrară într-un foc încrucişat de exterminare. O explozie, apoi nimic. Abdar

109

şi oamenii lui intrară precauţi în tufişurile violete. Mica grupă inamică zăcea inertă. Bateria ce le alimenta laserele de putere sărise în aer, ciopîrţindu-i, sfîrtecîndu-i. Avuseseră ghinionul să poarte costume de protecţie şi deflagraţia nu-i ucisese. Le zburase mîini, picioare, părţi întregi ale corpului, dar erau încă vii. Abdar strînse din buze. Feţele frumuseţii... Frumuseţea avea să se arate cînd oamenii lui îi vor toca pe supravieţuitori. Se întoarse pe potecă. Cei doi morţi ai săi zăceau încolăciţi, cu trăsăturile crispate, într-o baltă de sînge amestecat cu noroi. Viermii prinseseră de veste şi se repezeau flămînzi, groşi, păroşi, lăsînd în spatele lor urme lipicioase. Erau probabil singurii care aveau de cîştigat de pe urma conflictului, în afara lor. Mercenarii şi viermii. Frumos, nu ? Se înapoie la ai săi. Gemetele muribunzilor forţaţi să mănînce viermi nu-1 impresionară. Exista oare ceva ce l-ar fi putut impresiona ? Nu, fără îndoială. Şi totuşi... Strada cu vitrinele... Urletele şi horcăielile unui colon ars lent în faţa unui aruncător special transformat în acest scop, capabil să debiteze energii scăzute, îi distraseră făgaşul gîndurilor.

Noaptea se lăsa repede. Abdar privi în jur. Locul era bun. Jungla fremăta de viaţa nocturnă ce începea să-şi facă simţită prezenţa. Fără pericol pentru ei. Ridicară tabăra. Alese schimburile de pază şi mai verificară o dată avertizoarele. în general, aici, în junglă, toată aparatura electronică ultrasofisticată nu făcea două parale. Magnetismul ciudat al

planetei, cîmpurile de eroare şi bruiaj ce împănau eterul emise de ambele părţi — colonii aveau, recunoştea adesea cu invidie, tehnicieni superiori lor — jungla deasă presărată cu emiţătoare false, totul făcea ca acest conflict să prindă aspecte primitive. Sateliţii erau neputincioşi, raidurile la mică înălţime distruse cu uşurinţă cu sisteme şi baraje relativ simple. Războiul chimic şi bacteriologic, o noţiune ce ţinea de istorie de la inventarea pastilelor anticontaminare — folosite mai întîi, ciudată poveste, în scopuri civile ştiinţifice de echipajele de pionierat pe planete ostile, şi mai apoi transformate

128

in iQoput'l militare Agenţii de defoliere avuseseră oare-Oai'C CAUlttt'G I.i Început, dar anihilarea lor sq dovedise a

ni.....i, nun.! Inamicului, ce poseda acum nu numai sub-

Nlnnţl 'Ic mulialr/ai■(• a defollanţllor ci şi acceleratoare di 'i' iti i' ,i vogi taţlel Iiiii- n huni' în care echilibrul na-iin.ii fusese îndepărtat de mult, <• practic imposibil să controlezi evoluţia evenimentelor, ţ^îndi cu amărăciune Aiul,n Sigur că i colonii aveau problemele lor, însă |unglu deasa le l'aeea mulle necazuri. ..De ce naiba nu .lusese mai repede cai armamentul atomic?" oftă el. Ştia, ■ Idi oi ,.i răspunsul. Utilizarea armamentului atomic dă-ili a caracter internaţional conflictului. Confederaţia putea Interveni eu unele întrebări stânjenitoare,' şi se prefera .laiului de conflict izolat, chiar cu interdicţia de folosire

......nolor de energii dense şi supradense. Căci întrebările

li ii ba i au la ceea ce se întîmpla sub vegetaţia luxuriantă

i violetă, ha mercenarii folosiţi şi metodele lor de obţi-in ie a informaţiilor şi de distracţie., La torturile pracli-inii- iu zel, ha cadavrele găsite uneori de curierii de ii bol u companiilor de informare mass-media — stîn-|iiui.i.iie neglijenţe — morţi atroce, noroi amestecat cu linge şi viermi. Nici colonii nu erau nişte tipi cu cămăşi llbe .ciobite şi mănuşi imaculate, dar parcă nu abuzau, is ii u' mai ştie, de fapt. Şi astfel se prefera un fel de compromis lac.it, fiecare să-şi rezolve problemele singur, Lua mare tărăboi. Altfel... Confederaţia ar putea chiar .ta . iştig de cauză colonilor... Şi se ajungea la un război de cu. rila dus cu profesionişti. Adică cu ei. Merita. Un ii11 doi de război te îmbogăţea. Ştiau ce-i războiul, şi du-

ii M i i frica, şi singurătatea, şi moartea. Dar şi ce-i b nul a puterea sa. Şi balanţa atîrna mereu de partea ,n . ala ultimă. Şi nimeni nu se mai gîndea la un amănunt ni i senţial precum cel care susţine că pentru ca să te bucuri de bogăţie trebuie să fii cel puţin în viaţă. Morţii (ii morţii, viii cu viii ! De ce să-i răpeşti omului plăcerea

.i bage colonul rănit cu capul în noroaiele mirosind a putrefacţie, să-i zdrobească tîmplă cu şuturi de cizmă sau

a i scoală cu migală ochii şi să-i presare rănile sîngerii cu \ ni nu carnivori? Viermi. Jungla nu ducea lipsă de ei. \i inimi cu zîmbetul pe buze.

111

Şi visul se ivea supus la întîlnire. Strada cu femeile ei, cu atmosfera aceea ireală de linişte puţin tristă. Vitrinele lăsate în urmă încet, nu se grăbea, femeile îl priveau, îi zîmbeau şi probabil nu înţelegeau. El le mîngîia cu privirea, geamurile luceau imaculate şi nu înţelegea. Ar fi vrut uneori să se repeadă la geamuri, să la clatine, să le zdrobească, dar un sentiment neaşteptat de ruşine îl împiedeca. De fapt, totul era ceva mai complicat. Nu ruşinea îl ţinea în frîu. El se alterase, într-un fel foarte subtil, devenise un altul, un fel de dedublare, dar altfel, imposibil 'de exprimat în cuvinte. Admira frumuseţea, ce aici căpăta pur şi simplu materialitate, era un fel de voluptate, densă şi vîscoasă, o frumuseţe inefabilă ce umplea pînă la refuz acest spaţiu virtual, ce trăia în fiecare femeie din vitrine, şi în afara ei, în toată această stradă pustie şi lungă a visului. Persista o încîntare stranie şi compactă ce coexista aici cu însăşi noţiunea de spaţiu.

Bruneta îl aştepta supusă în vitrina sa. Şi, ca întotdeauna, înainte de a se trezi, înţelese.

*

Zgomotele sacadate ale seriilor lungi ale aruncătoarelor prindeau ecouri nebănuite în jungla deasă. Picaseră într-o ambuscadă din care n-aveau nici cea mai mică şansă de scăpare. Se apărau disperaţi, dar erau înconjuraţi. Abdar nu putea înţelege de ce. Sau colonii le detectaseră prezenţa, şi asta însemna că au găsit mijloace noi şi radicale în armamentul microelectronic, în faţa cărora apărarea lor era neputincioasă, dar lucrul era destul de improbabil, sau picaseră printr-o întîmplare nenorocită chiar pe locul-de descărcare, undeva,

aiurea în junglă. Oricum erau condamnaţi. înghesuiţi într-o mlaştină superficial ă, hărţuiţi de focuri sistematice, incapabili de a stabili legătura cu baza.

Şi brusc, atacul final, venit din aer. Cîteva încărcături' de energie detonantă, lansate asupra lor cu efect distructiv.

112

•\i.......[omnlolo şl culorile luptei îşi pierdură brusc

........i i ai.M upucă să vadă miini şi picioare, capele

lliul 1 tli iuliul exploziilor, oameni arzînd de vii în lh*l< mlaştinii, sînge înroşind pămîntul murdar de

llllll i....... al viermilor, gemete, urlete şi horcăieîi, bale

11 lli pe urmele mate, vegetaţia violetă făcînd un salt, •'• u' înţeles Terţa exploziei îl proiectase pur şi simplu piln ner apoi noroiul apropiindu-sc vertiginos, izbitură Ini.....lută, durere arzătoare în tot corpul, apa neagră a

liel'lIllţeL.

*

''•mielul saxofonului. Prelung, tînguitor. Note decan-liile de nivelele diferitelor dureri, plîngeri, doruri. Mai. 1 ilurere. Un amalgam dens de tristeţi şi regrete.

Viermele îl privea. Inelar, vîscos, păros, oribil. Apro-

i......lu se eu mişcări grăbite, înfometate. Un mecanism'

.....menesc şi perfect al urîtului şi dezgustătorului. Al

iiiliei şi repulsiei. Un vierme carnivor, urmat de sute de semeni <le-ai săi, atraşi de mirosul rînced de sînge. Abdar mai văzuse o dată un om devorat în întregime de • i Imensitate de viermi. Era tînăr pe atunci şi spectacolul il făcuse sa vomeze.

Ilar viermele dispare încet într-o ceaţă nocturnă va-poroasă şi el se pomeneşte singur, descumpănit, pe- strada

i o vitrinele cu femei.

ţi meepe plimbarea agale.

Dintr-o vitrină îl priveşte un vierme monstruos. Simte)n nari mirosul sîngelui şi al transpiraţiei puturoase şi linierea ascuţită a unei răni în care i se înşurubează un ihi mrnşit în foc — gurile avide a sute de viermi alunecoşi.

întoarce privirea. O blondă ridică mirată capul din ■ .alea pc care o ţine pe genunchi şi-1 priveşte. Apoi îi llmbeşte. Nişte ochi nevinovaţi de copil. Un trup perfect.

Alaiuri, în altă vitrină, un cadavru spînzurat grotesc, cu urinele unor crude arsuri, zdrobiri, tăieturi demeh-

ţiăie în locurile cele mai sensibile. O privire goală de animal îndobitocit în dureri atroce.

Altă vitrină. O roşcată întinsă la soare, ascultînd muzică. O faţă leneşă, nostimă, puţin senzuală, uitîndu-se cu nişte ochi mari la el. O femeie ce radiază linişte, şi bunătate, şi frumuseţe în toate sensurile posibile.

încă un pas. Urlete de groază. O colonă violată cu cruzime de nişte mercenari. Ochi îndureraţi cerşind milă de la nişte feţe închistate în plăcerea de a chinui şi de a obţine gemete şi horcăieli. Sînge.

Alt pas. Frumuseţe.

Altul. Hidoşenie. Urîţenie. Dezgust.

Ce se întîmplase cu visul său ? Unde era îneîntarea aceea ireală, voluptatea unor trăiri extraordinare ? Delira ? Murea ?

Bruneta îl aştepta. Ştia că avea să vină. Se apropia timid, îi privea statura -scundă, părul uşor ondulat, ochii bătînd spre verde, seînteietori. Ajunse lîngă vitrină, apăsă cu palmele şi ea îşi puse mîinile exact peste ale sale, există un moment cînd simţi aproape catifeaua pielii, geamul se evaporă, dispăru pentru o fracţiune de secunda pentru a apărea mai dur şi mai nepăsător ca înainte,. Atunci realiză cu oroare existenţa cuştii de sticlă, ermetică, etanşă, şi ochii obosiţi ai brunetei. Şi, în aceeaşi fracţiune de secundă, înţelese...

„Visul tău, Abdar, nu este tocmai un vis. Este, într-un fel, o nevoie vitală. Vezi tu, omule, lumea ta, Universul însuşi este într-un anume sens un compromis, un echilibru între diverse forţe, energii opuse, lumină şi întuneric, masă şi energie, viaţă şi moarte. Un joc aleator ai unor elemente a căror existenţă este în afara oricărui spaţiu şi timp. Este, dacă vrei, o punte fragilă nu peste genunea morţii, căci şi moartea este specifică creodeî noastre de existenţă, ci peste prăpastia înfiorătoare a nonexistenţei. Şi în acest joc subtil există nişte factori pe care nu i-a luat încă nimeni în considerare cu adevărat, în ştiinţele exactee sau chiar în filozofie, în încercările voastre disperate de a vă găsi rostul într-un Cosmos aproape incomprehensibil. Şi rolul nostru, aici", ochii brunetei erau scăldaţi în lacrimi şi bărbatul simţi o

...... rflscolindu-i psihicul, „era de a construi o

iu ulfl mi i <| ui;iii al frumuseţii.

i<, frumosul şi urîtul, iată lupta pe care noi trebuia pi ii.mii echilibrată, cu gîndul mereu la un viitor bun Aceasta era misiunea noastră. De fapt, aceasta ....i înşine. Un frumos materializat, dens, palpabil,

II i iii'n.i de spaţiu-timp constituită numai din bunătate, i. poci m frumos. O pietricică ce trebuia să echilibreze

Iii balansoarul imens al Universului volumul destructiv "I i tulul, SCÎrbei şi urîtului. Pentru tine avem forme de

fi..... I'iiilni alte seminţii ale Universului, alte înfă-

h ir! Vl/.ltelc tale atît de dese aici, în visul tău, arătau mi |ţ| cute de dezechilibrată propria-ţi balanţă fru-Iiiiim urli.

• i iu te aşteptam. Şi te iubeam. Aşa cum ar fi făcut-o

0 tuli .11 ala femeie din lumea ta.

Dar ui-aii ucis. Aţi reuşit să spargeţi pînă şi acest

I.....■ echilibru. într-o lume în război totul este întors

no ilu'i. Aţi reuşit să ne ucideţi pînă şi pe noi, feţele frumuseţii, cu luptele, sîngele, noroiul, viermii, cruzimea,

1 ii incapacitatea de a menţine un echilibru, cu uluitoarea VOM ha perseverenţă de a vă autodistruge atît psihic cît «I fizic.

Nu, Abdar, nu-ţi fie milă de mine. înseamnă că n-ai luţole.'i nimic. Noi nu simţim durere, milă, regrete. Sinii ni uni leva deasupra voastră, un fel de elemente inerte ii ui dobîndit un simulacru de conştiinţă de sine, de zei neputincioşi în faţa evenimentelor. Da, prietene, fie-ţi

nula de l....., de voi. Pentru că dacă aţi reuşit să izgoniţi

im i şl imaginile frumuseţii din viaţa voastră, undeva,

i cuiva, s-a întîmplat ceva foarte grav..."

Şl bruneta îşi luă tristă mîinile de pe mîinile sale şi

ii Întoarse încet cu spatele. Imaginea începu să-i tre-

.....ic, dispărînd lent, lăsînd în urmă fantoma monstruoasă

a unui vierme păros imens.

Abdar începu disperat să bată cu pumnul în geam,'

..... forţă do necrezut, un trăznet asurzitor se auzi, un

r înot de geamuri sparte, o ploaie de apă neagră, fier-hlnle şi rece, o negură densă, mare, adîncă, adîncă..:

«

Cadavrul lui Abdar Zytvus a fost găsit cîteva zile mai tîrziu de o patrulă de recunoaştere, alături de cele ale foştilor săi camarazi. în mod ciudat, nu fusese devorat de viermi şi pe faţă avea un zîmbet enigmatic, senin. Surpriza a constituit-o însă bucata mare de sticlă descoperită în palma sa, o sticlă curioasă, groasă, pe care' o strmsese în pumn cu atîta forţă încît nu i-au putut-o smulge decît tăindu-i degetele...

Lucian Ionică :: SPICI

iun il.ih seama că tăcem de mult. Poate eu am şi aţipit Ifltl'i i >1111>. Ana stă în continuare în fctoliu şi citeşte ll) ii ini,i IVIa bucur că nu se ocupă de mine, cînd mi se il i pn i iu ui la atenţie mă simt stînjenit. O urmăresc uşor nun ut, nu se ştie privită şi chipul ei a căpătat o expresie

■...... .iii.'.ibilă la meandrele lecturii. Mi se pare destul de

.nulii ra Ana nu spune nimic, de la o vreme şi-a luat nliiiiiiul, cine ştie cum şi de unde, să se oprească la , ii un pasaj şi să-1 comenteze cu glas tare într-un dialog in ia însăşi, pune întrebări, ridică obiecţii, formulează i dumeriţi .şi tot ea răspunde. Nici ironiile nu sînt ocolite. Pn i este vorba de o carte necitită de mine, aş vrea să nu o ascult, prefer să-mi formulez mai întîi propria mea

i...... şi abia după aceea să mă confrunt cu altcineva.

I'n Ui este o reacţie de apărare căpătată în vremea şcolii,

i 111• I nişte profesori mediocri sau doar plictisiţi ne învăţau

■iiuii marea literatură oferindu-ne pe tablă, frumos aluuaie, ,,ideile principale", gata rumegate, dezvelite de <n h ■ • Inefabil. Traversînd, atunci, tot felul de crize, ajun-.1 .i ni şi la cea legată de personalitate, cînd mă vedeam un produs de serie, alături de colegii de clasă, ieşit pe poarta fabricii numită „liceu". Ca un ecou îndepărtat este 11 .oţi.i mea de azi.

Are o carte nouă, nu a citit decît cîteva pagini. Mă l'ldle. puţin, sprijinindu-mâ în coate, dar nu-i pot desluşi nu i titlul, nici autorul. Mişcarea mea, care altă dată, nu mai departe decît azi-dimineaţă, ar fi făcut-o să se oprească din lectură şi să mă întrebe ce doresc, dacă n-ar

ii ghicit chiar ea imediat, nu i-a atras deloc atenţia. De

115

cînd sînt bolnav aşa ceva nu s-a mai întîmplat, oare ce-o fi citind ? Dacă am devenit curios, înseamnă că am trecut de

momentul cel mai critic al repaosului meu forţat, să-i spun asta doctorului !

Poate că în Ana s-a ratat o excelentă profesoară. Aici, de abia peste cîţiva ani buni va avea elevi, la noi sînt vreo trei sau patru copii, dar toţi mici, sub trei ani, iar în celelalte corpuri e cam tot la fel. Oare ce poreclă i-ar fi dat copiii ? „Mamiţica", „Mărunţica"... ? Nu, nu merg, sînt prea banale, azi n-am imaginaţie... poate golanii din clasele mai mari să-i fi spus „Dulcineea"... Prostii !

Cînd va obosi, va lăsa cu regret cartea de-o parte, îşi va freca ochii nemulţumită, încercînd să alunge usturimea care o supără, apoi va începe să croşeteze cu mişcări rapide, sau va pune o casetă, fără să dea tare sonorul, ca să nu mă deranjeze, şi va privi, pentru a cîta oară ?, absentă, parcă din obligaţie.

Face toate astea din dorinţa de a nu mă lăsa singur. Aş vrea să mai iasă din cuşeta asta, să se mai plimbe, e drept, culoarele navei sînt dezolante, ar putea merge pe la prietenii noştri. I-am spus odată că mă poate lăsa şi singur un ceas sau două, doar n-o să mi se întîmpie nimic, şi s-a supărat. Chiar sînt eu un recunoscător ? Adevărul e că am devenit cu toţii foarte susceptibili, Chiar dacă ne dăm seama de acest lucru, nu văd cum am putea să ne apărăm...

Cu Ana trebuie să fiu şi mai atent de cînd o supără ochii. Doctorul spune că i-ar trebui ochelari, dar la bord nd există aşa ceva. Cui i-ar fi trecut prin cap că va fi nevoie ? N-ar fi fost mare lucru să se ia nişte seturi de lentile de contact, aşa cum s-au luat atîtea alte lucruri nefolositoare. Astăzi numai Ana are nevoie, dar mîine cîţi vom fi în situaţia ei ?

A închis cartea.

— Mă priveşti de mult ?

— Nu ştiu, nu-mi dau seama.

— Cum te simţi ?

— Mai bine...

— Aşa spui mereu... Te superi dacă am să te las puţin singur, nu mai mult de o -oră ? De altfel, e timpul să vină prietenul tău Theta...

A i h di neaşteptată este intenţia ei, încît nici nu .1 o întreb unde se duce, de teamă că s-ar

l....... »11 n■nunţi'. Pvli-a comunicat dorinţa ei în mod firesc,

i.....i ur, parcă era un alt om. Ce să se fi petrecut?

i i ..i.iliil ceva cu totul neobişnuit, ceva grav sau numai i   li Li Important... Gîndul îmi alergă fără să aibă curajul

| i l.....mia vreo presupunere, dacă se adevereşte ?,

lii i   linţl vinovat. Caut un sprijin şi nu-1 găsesc. Simt

■ . i ■ 11.11. i.1111 !■, i îmi creşte din nou, frisoanele mă vor

l......a una 11 dată. Patul devine din ce în ce mai mult

hm teritoriu nesigur. Dacă aş avea putere, aş pleca de

ii, In ne sa mă ascund cu orice preţ. Caut chinga

..... iigaţ cu putere de ea, este ultima mea salvare.

Patul VH începe să trepideze,,ştiu bine ce se va întîmpla, / ii i mii arunce la cea mai mică neatenţie în deschiză-iin i hulpavă din perete. O ştiu, e acolo, mascată, nu n h ipi i decît să mă înhaţe. Eu sînt prada pe care o

■ Mi, ia de atîta timp, cît o să mai rezist la hărţuiala nxln V Mă ţin cît pot de tare de chingă, picioarele mi li ,ni iiiis sub mine şi aştept ca totul să treacă, ce miii eva put să fac, fără Ana ?

The ta intră în cuşetă şi se aşază pe locul Anei. E plm de bună dispoziţie, ca niciodată în ultima vreme. Ai uni a mai întîi o privire în jur, căutînd vreo schim-i, ,i i . apoi se opreşte asupra prietenului său, starea acestuia mm i îngrijorează. Bolnavul stă ghemuit şi dîrdîie speriat, pătura a alunecat, dezvelindu-1 pe jumătate. Se ţine cu au i străşnicie de o chingă prinsă în perete, de parcă | a teme să nu se scufunde în apele cearşafului şi să i, înece astfel în propriul său pat. Vederea lui Theta, Itmbltor, îl mai linişteşte şi-1 aduce treptat înapoi din lumea înşelătoare în care alunecase.

— Am din nou febră...

Nu-i nevoie să te scuzi, doar n-ai nici o vină. Se ipropie de el şi-1 înveleşte. De altfel, eşti un om fericit, In ir un fol să ştii că te invidiez. Cu boala asta, tu măcar iii o „ocupaţie", la fel şi Ana, aţi scăpat, cel puţin pentru

117

un timp, de supliciul de a-ţi căuta o activitate "oarecare pe nava asta, unde nu este nimic de făcut în afară de eternul „studiu individual", de filozofare şi de ceea ce ei numesc „sport". De-am ajunge odată la capătul acestui drum şi ne-am

apuca într-adevăr de treabă ! Ei, ce faci, ai adormit, mă auzi, mă poţi urmări ? Să tac ? Să plec V

— Rămîi, nu te supăra, te ascult, sînt doar puţin obosit după criză. îmi face bine să te ştiu aici...

— Zici că mă asculţi... Atunci să-ţi spun ceva, dar rămîne între noi, se pare că, în curînd, lîncezeala asta de pe navă... mă înţelegi, gata ! Nu-i nevoie să zici nimic, te cred, va fi minunat, sper să fie ca altădată, pe Pămînt... Nu, nu pot să-ţi spun nimic mai mult, de altfel nici eu nu ştiu, e doar aşa un fel de bănuială, am prins cîteva fire disparate pe care le-am înnodat, sper să fie bine. Dar te rog să nu discuţi cu nimeni despre asta, nici măcar cu Ana. N-am nimic împotriva ei, este o fată minunată, dar sînt lucruri pe care nu trebuie să le ştie multă lume... Bineînţeles, cînd voi şti mai multe şi cînd va fi îngăduit, îţi voi da detalii. S-ar putea ca lucrurile să evolueze încet sau dimpotrivă, să meargă foarte repede, e bine să fii pregătit... aşa, în general, nu pentru ceva special... De altfel, voi veni să te văd în fiecare zi, ca şi pînă acum, vom avea tot timpul să stăm de vorbă, dar dacă este Ana aici n-am să-ţi pot spune nimic şi te rog să nu faci nici tu vreo aluzie, ar putea să-i dea de gîndit, va pune întrebări şi nimic nu-i mai rău în asemenea situaţii decît să stîrneşti curiozitatea cuiva. Ştiu, Ana este o fată foarte bună, n-am nimic împotriva ei, ţi-am mai spus-o... Cînd ai urmat -cursul acela intensiv de familiarizare cu nava, vi s-a vorbit de o instalaţie, de un sistem electronic numit SPICI ? Ia gîndeşte-te, puţin, nu se poate să nu-ţi fi rămas în memorie, e doar uşor de reţinut : SPICI... Sînt nişte iniţiale, aşa cred şi eu... Nici un lector nu v-a amintit de el, nici în bibliografie nu l-ai întîlnit ?... Nu-i nimic dacă nu-ţi aminteşti acum, poate reuşeşti pînă mîine... Uite, ai şi o temă de casă, ha ! ha ! Te rog să nu mă dezamăgeşti...

în timp ce Theta ieşea, bolnavul îi ceru iertare în gînd, „dragă prietene, sper că ai să mă ierţi, ai să înţelegi

1S6

I............i (i... fiecare are rolul său, toate sînt la (Vi de

[|l i i mii i vii vedea, prietene..."

|JimH.....I Engelhardt apăru cu acelaşi zîmbet acru-

....a pentru el nu exista nimic tabii în afara

|trn|Mlel ilc persotme, iar uneori nici măcar atît.

ii ii ai hotărît să te faci bine, nu te-ai plicti-

«II lllea •

Va părea de mine depinde? De plictisit, m-am eii ii ii deşi unii mă invidiază pentru „preocuparea" mea ulii «le   cum sa zic, atît de naturală !

\ a i aşa-i, prietenii vor să-ţi organizeze o masă

..............i fel de banchet în cinstea însănătoşirii tale,

I li povesteşti cum e să fii bolnav, pentru ei eşti un i al erou In carne şi oase... Mă tot întreabă pe ce dată

| i..... i iniez.c petrecerea... Va fi, oricum, foarte emoţio-

oiilil i a i voi lipsi...

înduioşător. Şi eu am auzit ceva, se vorbeşte că

• i........o mă fac eu mai repede bine, pentru că şi-ar

pil i'fli doctorul singurul pacient şi ce s-ar face el atunci ? I ura cîte mai spune lumea asta ! Ha ! Ha ! Inii< timp doctorul Engelhardt cerceta datele înregiş-ll i- il« aparatura de supraveghere şi clătina încet din cap, io ritmul unei melodii numai de el auzite. Zîmbetul său «ama ..- in schimbat. Păcat că n-are halat alb cu monomania ia spuse bolnavul, atunci decorul ar fi fost ■ limpid.

Nu schimbăm tratamentul, văd că a începui să-şi

.....leelul. Va fi din ce în ce mai bine. Trebuie să ai

l'ftlxl ii e în curînd ai să te poţi scula din pat, dar nu-ţi

........and încă să ieşi din cuşetă, ar fi prea devreme. E

du pi locul acesta e cam îngust, să vedem ce se poate 'ACI < » soluţie ar fi să te muţi în cuşeta medicală din i oi pul C, acolo este mai mult loc, e mai mare.

Ce să zic ? Mi-ar place să nu fim aşa de înghesuiţi, || Ana s-ar bucura, dar mi-e groază, în starea asta. de drumul pînă acolo, sînt atîtea lifturi, atâtea treceri de siguranţă...

Nu trebuie să te muţi în clipa asta, ci cînd ai să te Imţl ui stare. Din partea mea poţi să rămîi şi în chichi-ni da asta. Dacă te răzgîndeşti, îmi spui. Acum nu e o..... grabă, dar dacă se iveşte un alt caz, va trebui

să-1 internez acolo, în altă parte n-am unde. Cuşeta medicală din corpul A a fost transformată în magazie. Mi-au zis că numai pentru cîteva zile, pînă se repară nu ştiu ce, şi aşa a rămas. Faci cum crezi.

Doctorul Engelhardt luă cartea Anei, o răsfoi puţin, strecură absent printre buze un „interesant", apoi îşi fixă privirea asupra bolnavului şi scormoni preţ de o clipă în sufletul acestuia, după care se ridică brusc şi-i întinse mîna.

— Dacă te răzgîndeşti, ştii cum mă găseşti. Bolnavul constată că din nou a rămas singur şi, spre

surprinderea lui, singurătatea îl indispuse. Dădu drumul la muzică, dar o opri imediat, nu, nu asta voia, video-ul l-ar fi enervat, pentru un joc electronic nu se putea concentra destul, iar de citit nici vorbă. Ar fi dorit ca Ana să fie acolo şi să stea în fotoliul ei, ea ar fi vorbit, el ar fi ascultat-o... Cuvintele doctorului îi ieşiseră complet din minte, lăsînd în locul lor o undă de iritare.

Uşa se deschise şi intră Ofiţerul II, apleeîndu-se instinctiv, spre a-şi feri creştetul. Locul îngust îl stînjenea evident în mişcări, de abia după ce se aşeză în fotoliul Anei se simţi mai în largul său. Era unul din „oamenii importanţi" ai navei, ocupa locul al treilea sau al patrulea în ierarhie — bolnavul nu ştia precis pentru că nu-1 interesase niciodată foarte tare acest lucru. La cei cincizeci de ani ai săi arăta de patruzeci. Muşchii încă bine reliefaţi i-ar fi permis, pe Pămînt, să apară cu succes în paginile revistelor ilustrate spre a face reclamă unei brichete, unui stilou sau vreunui ceas, toate de lux. Figura lui, bine desenată de natură, avea darul de a convinge că un adevărat bărbat în puterea vîrstei nu se poate dispensa de o asemenea dovadă de rafinament. Drept pentru care, la manşetele cămăşii avea doi butoni de aur cu cîte o mică piatră sclipitoare de diamant. Atenţia bolnavului fu atrasă de strălucirea lor.

Glasul ofiţerului îl surprinse pentru o clipă — începuse să vorbească în momentul în care puse cartea Anei la loc ; bolnavul nu se aştepta ca reclama aceea imaginară să prindă a vorbi şi tocmai lui să i se adreseze.

— Doctorul spune că boala îşi urmează cursul firesc şi, prin urmare, nu esîe nici un motiv de îngrijorare.

120

h.', i u dl ar fi indicat să te muţi în cuşeta medicală ,| ii C Desigur, eu n-am nimic împotrivă, este o im rnrdlcală şi doctorul hotărăşte în primul rînd, ii ilittfl «l trebuie să obţină aprobarea Consiliului Nave-

i i .....iu mu se va opune, însă, unei măsuri care să-ţi

i însănătoşirea. Dar este de datoria noastră să ne

...... I in im dacă nu cumva doctorul urmăreşte alte lucruri.

Ai .li,|.i.iie să mă priveşti mirat, atît timp cît nu ştii il iţele .. In fond, dacă ţi-a mers bine aici pînă acum, i '!' nu ţi-ar merge la fel şi de acum înainte, l, 1 m mi mi sfat prietenesc,

dezinteresat, fii cu băgare ni• | N-aş dori să ajungi un pion în mhnile altora. U— le bine, faci cum.crezi, dar să nu spui mai tîrziu I mi ir iun prevenit! Ah, era să uit, ţi-am adus ceva. uimi* cu grijă dintr-un buzunar un pacheţel alb, i ii i n o panglică roşie, pacheţel ce trăda, din partea t<<iļiil i ne 1 tăcuse-, o anumită aplecare spre lucrurile mici ţi il.-lii iie. Bolnavul îl desfăcu şi descoperi înăuntru o

ii.....bina uscată. Muşcă din ea cu neîncredere, apoi,

ni ,mi H Im -se că e naturala, nu se mai întrebă de unde I ii ofiţerul, se grăbi să introducă în gură bucata i i i începu să mestece pe îndelete. Aşa îl găsi Ana, • ii nniiiile intinse peste pătură şi mestecînd. ('e niănînci ?

Bolnavul aHună cocoloşul plăcut aromat şi-1 împinse cu luni i dincolo de linia dinţilor, făcînd să i se umfle obrazul liilr-un abces. Reuşi să rostogolească următoarele ie după care îşi reluă plăcuta îndeletnicire. Mă delectez, e o senzaţie pur estetică. Mă gîndesc i , im asemenea gust poate fi asemuit Cu un tablou sau cu n in I incolie...

De cînd te-ai îmbolnăvit, nici nu mai ştim ce se na a |ila pe navă! Nu era un reproş voalat, ci o simplă (Hi I ian ce însoţea şi dezvăluia totodată surpriza şi i ni' a ia ei. Tu ai auzit de SPICI ?

Bolnavul se opri din mestecat, încuviinţă printr-o im linare a capului şi îşi adună cocoloşul dulceag într-o Mi ie, pvegăfindu-se pentru răspunsul la întrebarea urmă-ii.e i pe care o bănuia.

Puţi să-mi spui şi mie despre ce este vorba ?

■— Azi am auzit prima dată acest cuvînt ; de la Theta. S-ar părea că este numele unei instalaţii, nici el nu ştiu mai mult. Avînd două specializări, despre navă am făcui doar un curs general de trei luni, nimeni, nici unul dintre colegi, n-a învăţat mai nimic, a fost ca o vacanta înainte de plecare, doar nu era treaba noastră să ne chinuim, cu toate schemele acelea cînd sînt atîţia ingineri de bord.

— Să căutăm în biblioteca tehnică a navei, luăm indicele instalaţiilor şi dăm imediat de acest SPICI. Daca şi o amărîtă de veioză e trecută acolo, cu toate defecţiunile imaginabile, împreună cu remedierile lor, după cum mi-a spus cineva, atunci trebuie să găsim şi chestia asta.

— Nu te osteni degeaba, crezi că eşti prima căreia îi vine această idee ? Fii sigură că au avut-o şi alţii... dar de unde interesul ăsta brusc, la tine şi la Theta ?

— în timp ce tu dormeai, a fost'Emilia pe aici .şi m-a chemat la ei, avea ceva foarte important să-mi spună şi nu ştia dacă o poate face aici, se temea să nu te deranjeze. Iată de ce am plecat. Uite ce-am aflat, prin glasul meu va vorbi acum Emilia : Voi v-aţi izolat acolo — mi-a zis ea — şi după cîte îmi dau seama nu sînteţi la curent cu ce se mai întîmpla şi cu ce se mai vorbeşte pe' navă, deşi voi ar trebui să ştiţi cel mai bine totul, pentru că multă lume trece pe acolo şi, în faţa unui om bolnav, plictisit de aceleaşi şi aceleaşi întrebări despre boală, nu este deloc greu să te confesezi, ba dimpotrivă, îţi descarci cu uşurinţă sufletul, cine să te înţeleagă mai bine ?, în felul acesta îl faci şi pe el să simtă, să trăiască puţin din pulsul vieţii, după care, fără îndoială, tînje.şte : mai mult, te poţi sfătui cu folos, deoarece, privind de pe margine, din afară, el are o înţelegere mai clară, mai exactă a lucrurilor şi nu din alt motiv îţi voi spune ceea ce îţi voi spune. Dar iată că nu se întîmpla aşa, cum credeam eu că ar fi fost normal să se întîmple, şi voi nu ştiţi nimic din ce se petrece, păreţi chiar total dezinteresaţi, iar asta nu este bine deloc şi eu, ca prietenă a ta, nu pot s-o îngădui cu inima uşoară. De aceea am insistat să vorbesc cu tine, ca să te pun la curent cu ultimele evenimente, ei, nu sînt chiar evenimente, dar ceva tot sînt. Te rog să deschizi bine urechile, iar lui să-i spui doar

14.0

- > vv\ crv.dc de cuviinţă, n-aş vrea să-i stîrnesc iii lini le păgubitoare, ori chiar să-i dau vreun motiv ■ i iii i. .una, am băgat de seamă cît de sensibil şi de n| ihll ckIc acum, dar n-aş vrea nici să rămînă în Im Iii cure s-a cufundat de la o vreme.

I li cc uni spui toate astea, aşa, cuvînt cu cuvînt, ■ a ascunde totuşi ceva ? întrebă bolnavul, m încredere în tine, trebuie să ştii tot, la fel ca ih dai lasa-mă să continui. Circulă în ultima vreme | i fi Iul di1 zvonuri, nimic nu a fost confirmat oficial, 11 i Infirmat, prea multă lume vorbeşte, se dau prea di 111 ca pînă la urmă să nu fie totuşi ceva şi adevă-i n dacă legi unele lucruri între ele, ai putea crede

.....i in.ii scnme neîndoielnice. Se zice, ei bine, se zice

pi nea ar exista o instalaţie cu totul neobişnuită, I ii in foarte complex, care este ţinut secret, adică a ilc pe navă n-ar trebui să ştie unde anume este lai a nici cum acţionează el. S-ar putea ca numai Uttlll iu doi dintre noi să fie iniţiaţi în această taină şi ei - nil "'unească, avînd cine ştie ce instrucţiuni precise ie la plecare. Se cunoaşte doar rolul acestei instalaţii, nu i,ine /is se presupune care ar fi acest rol. Cred că

I).....Iniile au pornit de la nişte întîmplări, aşa, mai

nparli care n-au fost explicate pe de-a-ntregul, ori expli-l uni. isisile erau prea puţin convingătoare... Adu-ţi Inie (le exemplu, atunci cînd Liradopol a întîrziat Mpruape o oră la intrarea în tură, la permanenţă, pentru HVUl nu ştiu ce de făcut, ori pur şi simplu uitase, i, li»! Im, iar cel pe care trebuia să-1 schimbe era furios

■ i i iiiuelea şi a început să-i facă scandal, iar lui Lira-

i i M şl ii cum e, i-a sărit imediat muştarul deşi era i,i ni ca el e vinovatul, şi-au pornit să se certe acolo, In ,i i de permanenţă, de se auzea şi la nivelurile înveci-i, i, ei, iţi aduci sau nu-ţi aduci aminte că atunci i-a inii al pe amîndoi o teribilă durere de stomac de au trebuii ac ducă imediat într-un anumit loc... De ce rîzi, nu-i nli de tis în povestea asta ! Nu ţi se pare ciudată. M'i ' ia coincidenţă? E adevărat că şi alţii au avut de ■aili ii! in ziua aceea, dar pe mine nu mă convinge con-

■ lu a., comisiei de cercetare, cum că de vină ar fi fost nu v"Hu ce aliment alterat. Nu era nevoie de nici o comisie

Hi

ca să tragi o asemenea concluzie, e' prea la îndemînă şl de aceea nu ţine. Sau, ştii cazul celor doi care s-au luat la ceartă, nici mai mult nici mai puţin decît din faptul cl unuia i s-a părut că celălalt nu a răspuns cum trebuie la salut şi tocmai cînd se înfierbîntaseră mai tare, pe unul 1-a pocnit o durere de măsele, de-a plecat buimăcit din locul acela, iar celuilalt, reţine, în acelaşi timp, a început să-i curgă sînge din nas şi de abia, abia, cu chiu cu vai, i-a oprit doctorul hemoragia. Din păcate nu ştiu cum ii cheamă pe cei doi, l-am întrebat pe Engelhardt, dar el n-a vrut să-mi spună, zicea că n-a avut pe nimeni cu rinoragie... Cum să-1 cred, doar n-am văzut eu, cu ochii mei, cum se chinuia robotul să cureţe picăturile de sînge căzui e din loc în loc ? Ce vreau să zic cu asta ? E evident că în ambele cazuri, dar există şi alte asemenea întîmplări, daca vrei ţi le povestesc,

numai să mi le aduc aminte, deci, în ambele cazuri, cînd doi au început să se certe li s-a întîmplat ceva care a oprit cearta. Crezi că a fost vorba de fiecare dată doar de o simplă coincidenţă ?, ascultă-mă pe mine, puţin probabil. Există ceva care le-a provocat şi acel ceva trebuie să fie SPICI. Nu ştiu dacă se cheamă chiar aşa, dar aşa i se spune. Este un sistem de protecţie împotriva conflictelor interne. Chiar dacă n-ar fi existat întîmplările de care am amintit, ori altele de care n-am mai vorbit, am fi putut afla de existenţa acestui sistem şi pe cale deductivă, nu neapărat inductivă, încă de la bun început trebuia să ne dăm seama că nu laşi un grup de oameni într-o călătorie atît de lungă şi atît de importantă fără să iei nici o măsură de precauţie ! închişi într-un spaţiu atît de restrîns, văzîndu-se zi de zi, neavînd nici un loc de refugiu, dacă nu luăm în considerare amantele astea de cuşete, este foarte probabil ca între ei să apară tensiuni şi conflicte, oricît de bine s-ar fi făcut selecţia echipajului, iar în cazul nostru eu sînt convinsă că nu s-a făcut deloc bine. Uită-te la familia Mercedoniu, ce alt exemplu mai nimerit vrei, cîtă lipsă de gust, umblă amîndoi îmbrăcaţi la fel, aceeaşi croială, acelaşi material, aceeaşi culoare, ce vor să demonstreze cu asta, pe cine vor să impresioneze ? în ce mă priveşte, au reuşit să o facă, dar la modul neplăcut ! Ce, parcă numai ei se iubesc ?

124

II...... Iubesc 7 Cui vor să dea peste nas? De ce

■ | ceva, pe tine nu te-a revoltat ostentaţia lor

■ ■ mi 1 Nl, poale nu i-ai întîlnit atît de des ca şi pe mine,

i ■ in. ho fire mai închisă, priveşti mai degrabă în nul i.ui, dicît la ceea ce se petrece în jur, aşa că , in o mu ea nu i-ai remarcat. Dar să mă întorc W [i .puneam. După toate astea oamenii sînt speriaţi,

hi..... mii r.njn să se poarte şi să vorbească foarte frumos

nou ... ,ii[u, sînt de-a dreptul curtenitori. Dacă n-ar fi

i li tensiunea, te-ar pufni rîsul văzîndu-i atît de .... o n-ai băgat de seamă ?, a, uitasem, tu stai tot

timpul uniuni» acolo, „sărut mîinile", nu se lasă pînă nu

.... bucurie să vă întîlnesc", „ce bine arătaţi", „vă

u ie mult să-mi îngăduiţi", „n-aş vrea să vă inopor-' eu", „este o adevărată încîntare să", ce să-ţi spun., ...i Ui I

holnuvul, care ascultase pînă atunci cu ochii aproape in Iu i o opri aici pe Ana cu un gest al mîinii.

.'unt obosit, cred că este târziu, restul ai să mi-! p ■ l«*ll mîine. Să iau medicamentele şi să mă culc. lui pari .(Ilimbată, puţin agitată, nu înţeleg de ce...

.nu nu-i răspunse, ar fi fost inutil. Ii dădu medicale Bolnavul le înghiţi conştiincios, apoi se întinse I» Im i murmură un „noapte bună" abia auzit.

I'. ii ii ia întinse fotoliul, luă dintr-o nişă aşternutul şi o i i se dezbrăcă, îl mai privi o dată pe bolnav, stinse i i i ,i se culcă. De dormit, nici vorbă. în gîndul ei îşi

i i li ie din nou Emilia.

i i in olo de această glazură de politeţuri se află teama, li'iuuii cou mai adevărată şi nesiguranţa, care îi face să ■ i e/e. nu-şi dau seama cît sînt de ridicoli! Măcar un i ii păstrat simţul umorului, ar mai fi fost cum ar

ii fost, dar toţi se iau în serios, îşi închipuie că în

ii Iul uccsta vor fi feriţi. Poţi să spui orice, orice prostie, om ni nu va îndrăzni să te contrazică, se vor strădui M nu Ic bage în seamă. Discuţie, dezacord, dispiită bau poli mică sînt cuvinte care înfioară pe oricine. Ce să rr. ■. voi I im !... Cunosc vreo doi, cărora dacă le-ai şopti kt o.. :>o „discordie" sau „disensiune" ar îngălbeni de tiul ila. Şi mai vrei să cred că s-a făcut o bună selecte..- a ki lup.ijului ! Deşi, uite, acum mă întreb, dacă nu cumva pentru ca un echipaj să fie corespunzător, adică să fio viabil, să poată străbate situaţiile dificile, nu trebuie sfl aibă în componenţa sa şi asemenea oameni '? Cine ştir, poate există şi o fiabilitate a colectivelor umane, cu legile ei specifice...

Cum necum, iată că o pace, destul de tensionată, s A pogorît peste noi şi de la un timp nimeni nu a mai păţit ceva. Eu una am şi început să mă obişnuiesc.

Ana se desprinse din acel gînd al ei şi trecu în altul Se întoarse spre bolnav ; era întuneric deplin, nu desluşi nimic : dacă n-ar fi auzit din cînd în cînd respiraţia Iul egală sau foşnetul cearşafurilor la vreo mişcare, ea toi l-ar fi simţit acolo, aproape, poate chiar mai bine, i-ar fi simţit corpul cu muşchi puternici, străbătut de mii ele curenţi infimi, ce urmau trasee complicate, formînd un imens şi încîlcit ghem. Iată, ghemul acesta care freamătă continuu era al ei, numai al ei, şi trebuia să aibă grijă de el.

Se întrebă dacă nu cumva necazul lui nu i se trage tot de la SPICI, doctorul nu părea prea convins de diagnos ticul pe care-1 stabilise, şi chiar dacă ar fi fost sigur, asta n-ar fi demonstrat nimic în cele din urmă... Mîine dimineaţă va trebui să afle ce s-a întâmplat înainte de îmbolnăvire, poate va da de vreo urmă... să prindă un fii... numai el să-şi poată aminti sau să vrea să-i spună, pentru că este atît de ciudat, atît de imprevizibil de cînd s-a îmbolnăvit... nu, înainte nu era aşa, s-a schimbat mult...

Emilia continuă în celălalt gînd al Anei. Aşa că nu ştiu cum se vor termina toate astea, nu mă gîndesc la mine sau la fine, că noi, într-un fel sau altul, o scoatem la capăt, ne adaptăm cumva, în fond nici nu e ceva rău, chiar mă întrebam cum de n-au inventat chestia asta mai devreme şi n-au aplicat-o şi pe Pămînt, acolo ar fi fost mult mai necesară decît aici, dar, cum îţi spuneam, pe noi două prea puţin ne afectează povestea asta, ne ţinem gura şi gata, în schimb, sint curioasă să ştiu cum se vor descurca drăguţii din corpul C ! De mai multă vreme vor să se despartă de noi şi să navigheze independent, la o oarecare distanţă, dar cine-i lasă ? Cine-i ia în seamă ? Zic ei, dacă se întîmpla vreun accident, vreo explozie sau vreo ciocnire, ne ducem pe copcă toţi laolaltă, nu are

126

I ni vinii în ajutor în pustietatea asta, dar dacă lll iii i ■. 11■ l i ţ, i, va i'i avariată numai o singură navă, l|i |niinnl interveni, de asemenea, mai zic tot ei, se I [tllli .1 cerceta o zonă mai largă de pe traseul nostru, • i i . .ir li şi adoptat această formulă constructivă,

..... unităţi independente. Nu zic nu, aşa s-o fi gîndit

im parcă îmi amintesc ceva, oricum în memoria ■ livbtiic să fie trecut exact, dar aici lucrurile-s altfel, Iun Am «Ir atîta timp şi nici măcar un incident nu s-a i ulii i alunei de ce-să ne temem ? Dacă ne despărţim,

......ai.....r lot cîte o treime şi atunci să vezi singurătate

| aii şl (lor de casă ! Pe Pămînt puteai să-ţi iei cîmpii,

B.....i ' tac bine cei din Consiliu că se opun. Norocul

nu ou in există acest SPICI ! Ia să vezi cum o să-i apuce

i.....«a do măsele, cum o să le tremure mîinile sau or să

I Umple de cine ştie ce bube dacă mai ridică problema ■ i ' io Consiliu, să vezi ce-o să fie atunci, vor găsi ce • o i a 111 a I. !

\oa i ,i imagină momentul în care cele trei nave cos-....... numite fără fantezie „A", „B" şi „C", se vor desprinde unele de altele şi vor începe să zboare separat

pi' arooaşi ţintă. Ştia că despărţirea fusese programată 'I- po Pămînt să se producă într-un anumit punct ăl tra-

I ului, dar nu se gîndise la o dată anume, iar acum fusese

Ul'prlnsă aflînd că problema aceasta, ignorată de ea, DUtune naşte pasiuni.

A doua zi, bolnavul se trezi înaintea Anei, o lăsă să ni a doarmă şi, după cum i-ar fi plăcut să povestească, (fnduiile sale proaspete găsiră încă fierbinte vatra în i i.- arseseră seara trecută, cu multă lumină, cuvintele şi

I.......Idile Emiliei. O, dar el o cunoştea pe Emilia, o exal-

i 11 ' iu o ciudată înclinare de a face clin ţînţar armăsar, i,iI nlhi constataseră acest lucru, mai ales după plecare, deci cil preţ să pună pe spusele ei ? Alte şi alte întrebări n apărură, se munci aşa pînă cînd se deşteptă şi Ana.

\ 1111.11 de ea se ridică din pat. Febra din timpul nopţii d făcuse să transpire abundent, pijamaua era umedă bine, la fel şi aşternuturile. Ana apăsă cîteva butoane,

i io i un bîzîit scurt, iar cînd bolnavul se întoarse de la baie găsi cearşafurile reavăne şi mulţumi femeii cu un itmbet.

127

Drumul făcut îl obosise peste măsură. „Vezi, mur« mură el, nu merge bine deloc." Femeia oftă, dezarma Iii pentru un moment, dar se controla repede şi lucrurile intrară pe făgaşul obişnuit.

— Nu te poţi face bine de la o zi la alta, trebuie să ai răbdare. Ce vrei să mănînci ?

— Nu mi-e foame.

— Dar ştii foarte bine că trebuie să mănînci, chiar dacă nu ţi-e foame,

în cele din urmă, bolnavul se lăsă convins, păstrînd o oarecare nedumerire auzind acel „trebuie", atît de imperativ şi în faţa căruia nu avea altă cale decît a i se supune.

— Ştii, zise Ana, m-am gîndit la cele spuse de Emilia... Eu nu cred că există instalaţia aia, SPICI, nu poale să fie aşa ceva.

în primul rînd, dacă s-ar fi montat aşa ceva, nu ar fi un secret, ce s-ar întîmpla dacă s-ar produce o defecţiune, cine va interveni să o remedieze ? Dacă n-ar mai funcţiona deloc, ar fi bine, dar dacă va funcţiona greşit, lucru foarte probabil, ei, ce te faci atunci n-ar fi pusă expediţia noastră într-un pericol mai mare decît în absenţa acestei instalaţii ? Ba da ! Şi apoi, ce se înţelege prin conflict, anumite acţiuni fizice, nu le mai înşir, sau chiar şi un schimb mai dur de cuvinte ? Ţi se pare normal ca SPICI să ia măsuri împotriva ta, fără ca tu. să ştii ce şi unde ai greşit ? Nici un jurist din lume n-ar accepta o asemenea situaţie !

Bolnavul se pregătea să spună ceva, Ana se opri.

— Vezi, vezi, exclamă bolnavul, cît de adînc este înrădăcinată în noir greşeala !, chiar în felul nostru de a gindi. Ne punern din eapul locului pe o poziţie de adversitate faţă de SPICI, în loc să încercăm să-1 înţelegem şi apoi să-i căutăm prietenia. Am gîndit şi eu ca şi tine, dar de ce să ne ferim de el ?, n-avem nici un motiv, cre-de-mă ! Prejudecăţi subtile ne macină fără să ne dăm seama ! El trebuie să devină o parte a fiinţei noastre, tot aşa cum lucrurile care ne înconjoară fac parte deja din noi. Tu ai mai fi tu dacă n-ai fi interiorizat într-un fel aparte uşa, patul sau tacîmurile ? Un asemenea sistem are nevoie în primul rînd de înţelegerea şi acceptarea noastră, dacă se va întîmpla astfel, el ne va da înapoi înzecit, însutit sau chiar înmiit ceea ce i-am oferit... nut

Mfel ,. ir, I il vom puica utiliza,'în interesul nostru. Spune, |i pur* nepotrivit să vorbesc de prietenia omului faţă i ou iipiir.il Iară conştiinţă ? Dar nu uita despre ce este lini ! oi crezi că teama ori boala asta mă face să ginii' • nţui, «pune ?... Mie nu mi-e frică de nimeni şi de

lihnit i '

i opnir; de agitaţie, bolnavul vru să se ridice din pat, il.n A mi il opri şi-1 obligă să se culce la loc.

Ştiu, ştiu, dragul meu, tu eşti un om bun, eu ştiu i. ' . \i mu trebuie să stai liniştit. Engelhardt zicea să nu

i ulm 'li iji să nu te enervezi. Fii cuminte şi ascultă-mă, (m«A povestea cu SPICI, are cine să vadă de ea. Dacă

>........i are să te preocupe atît de mult, nu ţi-aş fi spus

.... vrei să-mi pară rău că am vorbit despre asta ?

ii o încearcă să aţipeşti puţin, îţi va face bine.

iS'ilii.ivul închise ochM ascultător, se întoarse pe o
l...... căutîndu-şi o poziţie mai bună, şi în scurt timp
.......ml.

Ana slrînse farfuriile, adună firimiturile în căuşul |i iliiml şl le aruncă în gura de evacuare. începuse o nouă »1 Acum îşi dădea seama că nu făcuse bine povestindu-i il. pie SI MCI, se lăsase amăgită de starea lui mulţumi-loiii e din ultimile zile.

Patul improvizat se transformă în fotoliul cunoscut. Nn l rămînea decît să se aşeze în el şi să ia cartea, să
.....leze sau să urmărească o casetă video. Pe cele cinci,
M . pe care le avea în cuşetă le învăţase pe de rost, le-ar fi putut povesti şi în sens invers, de la sfîrşit spre început, ii i .1 ar fi fost nevoie. Se mira şi ea de ce nu le schim-li .i ■ ■, <ă doar în videoteca navei erau destule. Dintre iili- trei posibilităţi, Ana alese cartea; poate nu fusese viiiili.i do o opţiune propriu-zisă, cine ştie dacă nu cumva I........le se deciseseră altfel, în chip mecanic, nu este

• 'Ins ca mişcarea mîinii întinzîndu-şe spre carte să fi f,,.i in.ii puternic imprimată pe scoarţă decît oricare alt gl || Poate ar fi trebuit o oarecare voinţă din partea Anei in lucrurile să se fi petrecut altfel, dar cînd era vorba

• ii persoana ei, Ana lăsa ca totul să meargă oarecum la vuia mlimplării. Devenise neglijentă cu ea însăşi după plecare. In realitate, se produsese un transfer ciudat, ceea
iu*

129

co pierduse într-o parte, cîşligaso în alta. Atenţia şi grija ei se revărsau spre ceilalţi, asemeni unui lac umflai cir furtună, ale cărui, ape cresc treptat într-o direcţie, cîşti gînd noi teritorii.

Apariţia neaşteptată a lui Theta întrerupse lectura Anei.

— Doarme ?... Bine, e bine ş' aşa. am nevoie de a iu torul tău. Noi, cei din corpul C, sîntem hotărîţi să ne des prindem, riscul nu va fi prea mare, s-a găsit o metodă cl. anihilare a lui SPICI, se pune acum în aplicare.

— La ce bun separarea asta făcută cu forţa ?

— Acum nu e timp de explicaţii, trebuie acţionai rapid, el te-ar lămuri mai bine, şi arătă spre bolnav. Tic buie să vină cu noi, îl vom duce imediat. Avem nevoie de el, te rog să-1 pregăteşti. Desprinderea se va produci foarte curînd. îl vom transporta pe o largă cu rotile. IVI a întorc imediat, fii atentă să

nu faci vreo prostie, nu e de joacă. Lui i-ar părea rău* să nu vină cu noi... Mă întori în cîteva minute !

Ana nu se dezmetici bine după plecarea precipitata a lui Theta, nici nu se mişcase din loc, cînd în uşa cuşetei apăru Ofiţerul II. Văzînd că bolnavul doarme, duse degetul la gură, se apropie de Ana şi-i vorbi în şoaptă.

— S-a afiat că unii dintre noi plănuiesc desprinderea corpului C, încâlcind astfel o decizie a Consiliului Navelor. N-are rost să discutăm acum motivele pentru care ne-am opus unei asemenea acţiuni, dar te asigur că ele sînt bine întemeiate. Mai ştiu că vor să-1 ia şi pe el, deşi este grav bolnav. Să-1 tîrăşti într-o asemenea aventură, în situaţia în care se află, mi se pare un act iresponsabil. Bineînţeles, lucrul acesta nu se va întîmpla, de aceasta am avut eu grijă. Dacă rămîneţi în cuşetă, nu vi se va întîmpla nimic, dar dacă încercaţi să ieşiţi, eu nu-mi iau nici o răspundere. Afară, pe culoar, stau doi navigatori. Au consemn să nu lase pe nimeni nici să intre, nici să iasă. Vă sfătuiesc să nu vă jucaţi cu focul !

Ana nu apucă să spună vreun cuvînt, că Ofiţerul II plecă, de altfel ce ar fi putut spune ? Bine, cel puţin, că el doarme şi este scutit de toată această agitaţie. Consta!;! cu uimire că genunchii îi tremură uşor. încercă să-i

i mil palmele pe ei, dar asta nu i'u de mare I mi a i inia se întoarce însoţit, vor fi doi contra i m mimiple ? Sistemul de pedepsire va intra

lin (...... ? Nn putea face nimic, doar să aştepte ca

il i Ireaea, iar ce va trebui să se petreacă, să se poli a .la aporia cel mai greu. Genunchii continuau In nune sub palme ca nişte biete animale speriate. In n a destul de subţire a cuşetei răzbăteau de afară

, '.....li '.raziile ale celor doi navigatori. Erau acolo,

iul II o prevenise doar. Era atît de speriată încît nu 1 . iiiielesul cuvintelor, auzea numai un murmur ee ' nui ei upea din cînd în cînd.

i'ii i pro bolnav. Desigur, el avea un rol important ■ r ■ .ira asia', clar nu-şi putea imagina care anume i .'• im fusese nevoie să se amestece sau să fie amestecat l| ilţll \eum era sigură, ar fi putut să şi jure, că boala' . m igea numai de aici, poate că la început nu ştiuse l'IC'l. Cu ea nu vorbise niciodată

despre dispersarea ... i'liii nu-şi amintea nici să fi făcut vreo aluzie şi, în i .1, nu lăsase să se vadă că l-ar interesa asemenea il'iilili mo. cel puţin asta fusese impresia,ei, şi, iată, acum i . .1. valuia o cu totul altă faţă. Ei nu-i spusese nimic.

o...... . Tn starea aceea de încordare, mai avu puterea

• mîlmească. De ce nu-i spusese nimic? Şi ea, care

.....IC, care avusese iluzia...

Vocile de afară încetară, lăsînd loc unui sunet me-liillr care se apropia, dar imediat - încetă şi acesta. Pro-linbll ci a venit Theta cu targa, gîndi Ana. Degetele i se i... I' .Iară pe genunchi şi-şi ţinu răsuflarea pînă simţi ■ i ii înăbuşă. De afară nu veni nici un semn, apoi auzi o. m le limpede un glas, presupuse că este al unuia dintre

0 e i şi lori :

Sîntem deosebit de încântaţi să vă vedem şi dorim i ■ a asigurăm de prietenia noastră. Ne-am bucura în

1 lup cu lotul particular dacă aţi avea bunăvoinţa să luaţi Cunoştinţă de faptul că misiunea noastră este de a ruga M de a sfătui, totodată, în modul cel mai insistent cu putinţă pe toţi cei care ar dori să intre ori să iasă din n . a la cuşetă-să nu o facă. Ţin să precizez cît mai explicit că rugămintea vine chiar din partea Consiliului Navelor, iar dacă nu ne-am teme că am putea fi greşit

131

înţeleşi, am fi spus că este vorba chiar de un ordin strici Este cineva atît de puţin prieten încît să nu ţină seami de cele spuse mai înainte ?

— Bucuria de a vă revedea nu este mai mică nici pentru noi, răspunse Theta. Am aflat cu o anumită sui • prindere şi, de ce să nu o recunoaştem, cu o anumită no< linişte lucrurile pe care aţi avut deosebita amabilitate da a ni le comunica într-un mod atît de plăcut auzului Sperăm să ne îngăduiţi a vă informa că doctorul Engel-hardt ne-a trimis spre a transporta bolnavul în altă cuşetâ sanitară, deoarece starea sănătăţii sale o cere de urgenta. Există oare cineva, printre foarte bunii noştri colegi da zbor, care să se opună, chiar şi din întîmplare, unei mă-suri ce vizează nici mai mult nici mai puţin decît bunurile cele mai de preţ ale omului, sănătatea şi viaţa ?

— Ne face plăcere să vă putem aduce la cunoştinţă cit mai amical cu putinţă, că membrii Consiliului Navelor au luat în

considerare -toate datele problemei*şi au ajuna la concluzia, de. altfel evidentă, că tocmai o deplasare a bolnavului în aceste momente ar contribui neîndoios la agravarea stării 'sale. Ţinem să mărturisim respectul cel mai profund pe care-1 nutrim de multă vreme faţă de ştiinţa şi de calităţile profesionale cu totul remarcabile ale doctorului Engelhardt şi tocmai de aceea am dori să facem totul ca dumnealui să nu cadă într-o eroare. Sper că dumneavoastră nu veţi ezita să ne acordaţi un preţios ajutor în acest sens !

— Gîndurile dumneavoastră sînt cu adevărat nobile, vă fac cinste, iar pe noi ne umplu de o sinceră şi curată admiraţie. Ana îşi dădu seama că Theta pornise şi se apropia de uşa cuşetei în timp ce continua să vorbească ; va şti să anihileze acţiunea lui SPICI şi apoi să treacă de cei doi ? Nu ar fi loial din partea noastră, nu am proceda cavalereşte, dacă nu am încerca să vă arătăm în. modul cel mai respectuos că poziţiile Consiliului şi a doctorului Engelhardt, ambele urmărind în ultimă instanţă acelaşi lucru, grija neostenită pentru sănătatea bolnavului,- ar putea fi reunite în modul cel mai armonios cu putinţă. într-adevăr, ele se întîlnesc într-un punct şi anume, ambele sînt doar simple păreri, simple presupui

' • i |» nii u c;1 numai faptele constituie adevăratul rezer-M iii riMtiludini. Ne referim la certitudinile empirice hu In n-Ir logice, acestea din urmă neintrînd în discuţia

i imn ini, după cum, desigur, aţi avut bunăvoinţa să vă

.....ia. De aceea, animaţi de cele mai înalte senti-

innli , v .un propune să procedăm la o încercare edifica-il< comun acord cu dumneavoastră, punem bol-•<• ol (!•• largă şi dacă observăm pe drum cel mai mic

...... i .laici sa ar avea de suferit, îl ducem cu cea

i.il mu. grijă înapoi. Nu credeţi că este de datoria imuli A «A întreprindem această nevinovată probă ? i i" i i ajunsese acum în dreptul uşii. Ana asculta în-

i.i .1 . la maximum. Aştepta. Dar răspunsul navigato-il....... venea, nu se auzea nici un zgomot. Se instalase

......c deplină. SPICI va intra în acţiune ? Cum se va

......i la do data asta? La un moment dat se auziră

u. a femele scurte şi apoi aceeaşi linişte opacă. Pe unrt. nişte icnete, nu-şi putea da seama dacă erau navi-

■I.......ii Theta, şi din nou nimic. Ana nu ştia de cît

iinp nlâlca aşa, dar simţea că nu va mai rezista mu!', ia ii eupătul puterilor. Afară, în faţa uşii, trebuiau să it palm oameni. Ce făceau acolo, de ce nu se mai dis-Ihiica iiiH cel mai mic zgomot, doar îşi lipise urechea de i, Ului subţire ? Nici o răsuflare, nici măcar paşi. Trebuia 1 iiflo, trebuia să afle cu orice preţ, să vadă şi să se con-lnioi cu proprii ei ochi, ce se întîmpla. acolo ! întredes-liia. ii a şi, pe măsură ce coridorul i se dezvăluia tot mai inii. plivirea ei căuta nedumerită. Oamenii dispăruseră, n na nimeni, doar ceva mai încolo rămăsese targa, sin-iii uI semn palpabil al trecerii lor. Ana deschise uşa de il, apoi se întoarse, se convinse că bolnavul continua să niiimfl, şi porni pe culoar, în căutarea unui răspuns, i(iînrif lîngă targa, o atinse în trecere şi dispăru după

ii Imul colţ. .

§>••••*•••••« • * • |

I'! dimineaţă ? E seară ? Ceasul îmi arată ora 11, deci ti, e aproape de prînz. Am o poftă de somn în ultima ruine !... Ana nu este, am rămas singur. Bine că se mai

plimbă şi ca, mă şi mir Că nu i s-a urît să tot stea Ungi mine. Unde spunea că se duce ?... uite că nu-mi adui aminte... a, parcă zicea ceva de Theta, că trebuie să vinfl a, nu, asta s-a întîmplat ieri după-masă, acum îmi amin tesc, sigur că da, asta a fost ieri, e limpede, pe urma | venit Theta, iar după el a trecut Ofiţerul II, care mi .< adus o smochină frumos ambalată... o smochină, o sine chină, ştiu, mi-a plăcut foarte mult, dar nu-mi amintesi deloc de gustul ei, ce bizar, cum de nu-mi pot aminti un lucru atît de simplu, doar am mestecat-o îndelung... ere I că e numai din cauza febrei, iar am temperatură, unde o Ana să-mi dea medicamentele ? Singur nu îndrăzni •:.« să le iau, mă tem să nu le încurc... îmi simt din nou brii ţele şi picioarele scuturate de frisoane, o, lume nesfîrşită, cît o să mai dureze povestea asta ! Să-mi iau temperatura, dar la ce folos ? Mai bine stau şi o aştept pe Ana, ce m-aş fi făcut fără ea ? Chinga e aici, aproape, la nevoie să mă prind de ea, n-am să-i spun Anei că mi-a slăbit memoria şi nu-mi pot aminti de gustul unei smochine, de ce să o supăr ? Dinţii au început să-mi clănţăne în gură, ce bine că este chinga aici, îmi dă siguranţă, Ana n-o să întîrzie mult, va veni în curînd şi atunci va fi bine. ...trebuie sil am încredere în ea,

trebuie să am încredere în mine. ...O. lume nesfârşită, dar în cuşeta asta s-a făcut chiar frig, respiraţia mea se transformă în rotocoale de abur trecătoare, nu e nici o îndoială, simt aerul rece plimbîndu-mi-se pe faţă, vîrful nasului mi-a amorţii, îmi frec mîinile, îmi mişc picioarele, doar-doar m-oi încălzi, degeaba... Cum poate fi atît de frig, ce se întîmpla, exista doar o supraveghere automată a tempo râturilor, ele ce nu se dă alarma ? Să fie din cauza lui SPICI ? De-aş putea să umblu, de-aş putea interveni ! Undeva s-a greşit... Dacă mai stau fără să fac nimic, voi îngheţa. în fiecare cuşetă trebuie să existe cîte două cos tume spaţiale, stocul de siguranţă, pentru orice eventualitate. Sper să fie şi aici, n-aş vrea să am vreo sur priză, n-am verificat pînă acum, prudenţa mea s-a chel tuit în altă parte... Deschid uşa dulapului, cîteodată am şi noroc, costumele se află la locul lor, sînt încă sigilate, deci nu s-a umblat la ele... Cît de neîndemânatic mă do-

134

. pn r,i ii aş mai fi intrai niciodată în aşa ceva. de i I mă la, şi frigul ăsta care aproape că m-a anchi-i i In .liişil, viziera s-a închis şi pornesc sistemul

■ i Iii ui a vine nesperat de repede, reconfortantă,

■ i 11a după efort... Mă întind epuizat în pat şi

aşlcpl ? în exterior temperatura a ajuns la

.....I va veni Ana, am să-i spun cît de mult am

' 1 - 11|iiI ii,.

Marcel Luca :

LACUL PASĂRII WANDOO

Cu puţin înainte de ivirea zorilor, forfota din interiorul bazei aeriene de la Ohopoho păru să se diminueze. Autocisternele lungi, fantomatice în culorile lor de camuflaj, se desprindeau una cîte una de prizele de alimentare ale elicopterelor de asalt şi transport şi, purtate de diese-lurile ce bîzîiau surd, coborau pe rampele adăposturilor subterane.

în aerul rece pluteau aromele dulcege ale mlaştinilor aflate spre sud, în valea Stanley, pe care oamenii adunaţi pe platoul de apel de lîngă pista numărul doi le combăteau îngreţoşaţi aspirînd fumul aspru al ţigărilor. Exclamaţii şi înjurături rostite în mai multe limbi erau înăbuşite de tropăitul bocancilor grei.

Măturînd cu farurile ierburile cenuşii, incerte, o maşină de teren se apropia dinspre capătul benzii betonate. Se auziră nişte comenzi scurte, la care, ridicîndu-şi armele de pe jos şi potrvindu-şi cu iuţeală accesoriile echipamentului, cei trei sute de bărbaţi încremeniră în cele din urmă în rînduri verzui, compacte.

Jeep-ul frînă brusc şi parcă lansat de forţa inerţială a smuciturii, Hiena, teribilul colonel Schroder, sări peste portieră cu o uşurinţă de necrezut pentru un individ atît de solid şi îndesat.

Aproape concomitent cu urletul sacadat al maiorului Layton, care ordona prezentarea onorului la comandant, colonelul chemă ofiţerii şi subofiţerii la el, pentru a preciza detaliile de ultimă oră ale misiunii.

MacGregor, pilotul celui de-al treilea elicopter de desant, privea distrat prin plafonul transparent al carlingei

ii |||i i.ii. Ir constelaţii ale cerului austral. îşi plecă ochii , pi, ih. iptl : copilotul său, Ludwig, studia concentrat ora-i"i .1. Im pi frunzărea cu nervozitate hărţile de na-

— El, ce spui de ideea boss-ului ? rosti în cele din urmă i i .".ui •, în engleză. Cînd o fi să-1 cureţe în sfîrşit vreun

glonţ comunist, o să se grăbească singur spre Iad, cu i'n1.1 uI să-1 fcnteze pe Lucifer şi să-i ia locul ! He, he, he ! i i-,r .1 (ncîntat de propria-i glumă.

I >•• ce rîzi ? tresări copilotul. Avea o Faţă de adoies-prelungă, cu ochi albaştri în care tălăzuiau undele întunecate ale unor tainice nelinişti.

Ho. he ! Mi-1 imaginam pe Schroeder-Hiena condu-nii'l iadul în urma unui puci militar !... Şi-apoi... Ha, ha !... ii ii declarînd Raiul spaţiul său vital l Celălalt se enervă : ■

— Ia ascultă ! Ai ceva cu noi, germanii, ca .naţiune ? < e . Lot dai cu spaţiul vital ? !...

— Hai, nu fi copil ! Doar ştii că n-am prejudecăţi din astea, zise scoţianul împăciuitor. Că la o adică, pentru o prună de periculozitate extremă, plătită în dolari şi nu in ranzi sud-africani, depusă corect în Elveţia, mă şi văd lovind primul cu o bazooka în poarta Sfîntului Petru... Meditam doar la ideea asta, care e în exclusivitate a Hienei, de a arunca în aer barajul natural dintre lacul Wandoo şi. valea aceea ocrotită de junglă

unde e dispersată tabăra coloraţilor.. Dar ce ai ? ! Parcă ţi-ar părea rău că după şase raiduri fără rezultat îi băgăm în sfîrşit la apă, şi încă la propriu...

— Nu !... Nu mă gîndeam la asta, răspunse copilotul. fluturîndu-şi o mînă a nepăsare. Mi-am amintit însă de o veche legendă angoîeză. referitoare la acest lac Wandoo..

— Se trezeşte în tine Herr Doktor Ludwig Rtepka, universitarul de la Heidelberg ! exclamă oarecum iritat MacGregor. Mă rog, care-i povestea ?

Ludwig îi cercetă o clipă, cu dispreţ prea puţin ascuns, faţa pistruiată de roşcovan rotofei şi cam mărginit. îl ştia superstiţios şi. o ocazie ca asta nu trebuia să-i scape

— Dacă n-aş fi schimbat fără voia mea cariera universitară pentru cinstea de a conduce-hîrbul ăsta, le-aş fi vorbit poate studenţilor mei despre cele trei mari state care existau în sud-vestul Africii prin secolul XV : Congo, Lunda şi Gola-an-Dango...

— Ei, pe clracu ? ! făcu celălalt neîncrezător. Erau negrii capabili de aşa ceva ?

-–— Mai mult decît atît : aveau o civilizaţie cu adevărat înfloritoare, iar portughezilor le-a trebuit mai bine de o sută de ani pentru a infringe rezistenţa lor organizată...

— Mda, rezistă ei şi-acum, şi încă destul de bine ! Ce-i însă cu legenda aia ?

Luchvig Repka strivi cu dosul palmei un ţînţar uriaş care zumzăia înnebunit deasupra cadranului fosforescent al busolei giro-magnetice.

— Zona în centrul căreia se află lacul şi valea Wandoo este o regiune subecuatorială, împădurită,- o cetate naturală inexpugnabilă. Cu toate acestea, ambiţioşi, portughezii se străduiau neîncetat să pătrundă pînă acolo, dar toate expediţiile piereau aproape fără urmă.

— Chiar aşa "?

— Legenda, care e foarte răspîndită printre angolezi, susţine că atunci cînd unităţile portugheze ajungeau, epuizate, în preajma lacului, din el se ridica o mare pasăre albă care le nimicea fără cruţare...

— Eh, poveşti ! Cine drâcu mai crede în pasărea Rok, cea cu dinţii de oţel ? se hlizi fără prea multă convingere MacGregor.

— Adevărul e că uneori mai soăpa cu viaţă cîte un militar, sau cîte un călugăr, dar erau atît de zdruncinaţi la minte, încît

relatările lor erau socotite ca manifestarea unei boli psihice specifice acelor locuri. Cu toţii susţineau că văzuseră pasărea mălţîndu-se, iar în faţa slavei ei, spadele şi lăncile, platoşele şi muschetele se prefăceau în pulbere fumegîndă...

MacGregor asculta fascinat, cu pleoapa ochiului stîng umflată, zbătîndu-se uşor.

— Mai ştii de ce vrăjitorii sînt în stare negrii ăştia ? ! Uite, îmi povestea un tip cam trăsnit, într-un bai* din Windhoek...

Brusc, apelul controlorului de zbor îi readuse în prezent. Şi-au acoperit dintr-o mişcare urechile cu monstruoasele căşti antifon, degetele, abile, apăsau butoane, conectau circuite, declanşau sclipirea măruntă şi colorată a luminiţelor de control, rosteau cu voce metalică în jnter-l'oane cifre şi cuvinte magice ce trezeau la viaţă unealta lor de război.

MacGregor, pilotul celui de-al treilea elicopter de desant, porni motoarele, apoi se aplecă spre stînga, pentru a privi şirul lung de oameni care, cu spatele încovoiat, asurziţi de zgomot şi înfioraţi de aerul rece dîzlocat de palele dublelor elice de sustentaţie, urcau anonimi, unul cîte unul, în pîntecul vibrînd al aparatului.

*

încadraţi riguros în formaţie, MacGregor şi Ludwig Repka se aflau la mai puţin de cinci kilometri de obiectiv, cînd observară simultan apariţia la cîteva grade mai spre vest a şase bireactoare Buccaneer MK 50 desfăşurate pentru atac.

— începe dansul ! rosti rînjind MacGregor, cu ochii la cele şaisprezece bombe de cîte patru sute cincizeci de kilograme, pe care fiecare avion le purta acroşate sub aripi.

Lacul Wandoo sclipea ca o bijuterie verzuie, înconjurat de masa vegetală informă a junglei. în numai cîteva secunde însă, latura sa dinspre nord-est părea un vulcan în erupţie.

Caruselul înfricoşător al morţii înaripate dură mai puţin de trei minute. Gata de intervenţie, în situaţia existenţei unui punct de foc al inamicului, unităţile de desant executau perfect sincronizate elipse prelungi la o sută de metri înălţime. în preajma lor, ca nişte cîini de pază, patru . dintre teribilele elicoptere de asalt Cobra vegheau şi ele gata pentru intervenţie.

„Acţiunea a reuşit !" transmise prin radio, în afrikaans, vocea hîrîită a colonelului Schroeder. „Executaţi operaţiunea Sisal !"

Urma cercetarea văii inundate şi nimicirea supravieţuitorilor.

Unul cîte unul, conform unui grafic riguros, aparatele luau cap compas spre nord-est. Jos, valurile de fum violaceu, de praf şi mîl dezintegrat în fracţiuni microscopice, care acopereau ca un giulgiu luciul rănit al apei. începură să se destrame.

învolburate, apele se năpusteau spre poarta deschisă de eurînd, tot mai largă sub forţa năprasnică a viiturii.

Din cel de-al treilea elicopter de desant, ce patrula singur acum în latura sudică a lacului, MacGregor şi Ludwig Repka priveau prin lentilele cu filtre speciale ale ochelarilor lor de zbor fundul mîlos, împestriţat de verdele murdar al vegetaţiei de baltă.

Ca un trăsnet din senin, glasul Hienei plezni în membranele căştilor :

— Mein Gott ! Ce-o fi asta ? Numai ruşii... Natürlich ! Numai ruşii...

— Ce spune ? întrebă peste umăr MacGregor.

Abia atunci realiză copilotul că Schröeder vorbise în germană, renunţînd pentru prima dată, din cîte ştia el, la afrikaans, limba patriei sale de adopţiune.

— Dracu' ştie despre ce ruşi bolboroseşte, îi răspunse derutat scoţianului.

Aproape imediat, glasul dintotdeaüna al Hienei reveni tunător în căşti :

— Apel general ! Operaţiunea Sisal se suspendă şi toate unităţile se regrupează deasupra fostului baraj natural ! Misiune : neutralizarea unei baze imense de rachete, cel mai probabil instalată de sovietici. Consemnul de suspendare a acţiunii în curs : Cuenăe ! Apel general...

Virînd strîns, MacGregor se îndreptă spre centrul fostului lac Wandoo şi acolo zăriră înălţîndu-se graţios profilul neîndoielnic al unei rachete de un alb strălucitor, cu baza celor trei planuri de direcţie acoperită încă parţial de apă învolburată. Spre vest, într-un elicopter de asalt, suspendat la vre"ö două sute de metri înălţime, colonelul Schröeder îi aştepta. Ludwig comandă deschiderea panourilor laterale blindate şi aproape imediat aparatul trepida în ritmul mitralierei grele mînuite de soldaţii din pîntecul său. După cîteva secunde, din lansatoarele laterale ale Cobrei porniră simultan două rachete aer-sol,

marcîndu-şi culoarul de trecere cu jeturi turbionare de fum alburiu.

Din momentul acela, copilotul avu impresia că timpul se dilată. întîi văzu cum fuzeele argintii îşi încetinesc parcă zborul, întîrhpinate din vîrful rachetei atacate de un lung şir de globuri străvezii, ce străluceau în soare aidoma baloanelor de săpun cu care se jucase în copilărie. Apoi

139

zveltele bombe zburătoare se făcuseră nevăzute, acolo, îa jumătatea drumul lor, pînă unde vîrstaseră văzduhul cu prelungite cozi de cometă.

— E pasărea Wandoo ! E pasărea ta răzbunătoare ! urlă MacGregor şi mîinile sale se crispau pe manşă. Dar Ludwig nu-i răspunse, căci clipa cea lungă nu se terminase : din vîrful sidefiu al păsării nefaste porniseră pe un fir nevăzut alte şiruri de bule străvezii, tot mai mari şi mai transparente pe măsură ce înaintau, stopînd în înaltul cerului aparatul de zbor al Hienei. Şi cei doi văzură din nou cu groază cum şi acesta se dezagregă, cum din punctul acela de impact se desprind şi cad în poziţii nefireşti patru trupuri omeneşti şi alveola sclipitoare a carlingii.

în acel moment, sosi şi peste ei duhul globular al păsării lacului Wandoo. Cu uluire, dar şi cu ciudată detaşare, Ludwig simţi întâi cum puntea de metal ce-i lega dantura s>e pulverizează în particule fine ca de nisip marin, după care văzu cum structura metalică a carcasei aparatului se destramă, simţind în acelaşi timp cum alunecă în gol.

înălţimea mică de zece-cincisprezece metri îi salvase pe cei mai mulţi dintre oamenii aflaţi la bordul elicopterului de desant şi totuşi, la malul lacului ajunseră numai ei doi, MacGregor şi Ludwig Repka, după o luptă disperată de a străbate prin capcanele fundului mlăştinos, ascuns într-un strat de apă în care vegetaţia punea bariere de netrecut. Ceilalţi se înecaseră probabil alunecînd în depresiuni ascunse sau epuizaţi de flămândele lipitori ce colcăiau în milul răvăşit de viitură.

Stăteau amîndoi culcaţi pe spate pe povîrnişul malului înalt, la cîţiva paşi numai de răsuflarea umedă a pădurii veşnic vei'zi. în cele din urmă, după ce lansă cu glas răguşit un lung pomelnic de înjurături în limba clanului său, MacGregor se sculă în picioare şi, apleeîndu-se, scutură destul de puternic umărul copilotului.

— Să plecăm, Ludwig... Tîrfa aia de Pasăre Rok ne mai poate face vreo figură... S-o ştergem dracului !

, Trezit din letargie, Ludwig se sculă în capul oaselor. Se priviră cu spaimă, fiecare dintre ei fiind oglinda fidelă a celuilalt. Din echipament rămăsese o mînă de zdrenţe acoperite de o crustă parţial uscată, de mii pestilenţial şi alge gelatinoase. Bocancii nu mai aveau catarame sau eram •

I . ii

poanc metalice şi era o minune că nu-i pierduseră din picioare. Braţele, pieptul, pulpele mai ales, erau pline de urmele vineţii însîngerate, lăsate de ventuzele lipitorilor.

— Să-i dăm bătaie ! rosti in cele din urmă Ludwig, întorcîndu-se ca un automat şi pornind primul, clătinîn-du-se, spre zidul vertical al junglei.

Abia făcură cîţiva paşi şi o vibraţie neobişnuită a aerului îi opri în loc. întorcînd capetele şi ridicînd ochii, văzură înălţîndu-se încet marea pasăre albă a lacului Wandoo.

Nici flăcări, nici aburi fierbinţi, nici urlet de motoare reactive în forţaj, ci doar o insolită structură geometrică suspendată în tării. Se oprise la nu prea mare înălţime şi cei doi priveau cu uluire cum albul său perlat începe să pîlpîie parcă intermitent, topindu-se tot mai mult în transparenţă. Un ţiuit ciudat, de înaltă frecvenţă, începu să le ehinuie timpanele şi o ameţeală uşoară îi pătrundea, insinuantă.

In cele din urmă, cu o ultimă revenire în spectrul vizibil, pasărea lacului Wandoo dispăru cu desăvîrşire.

Pentru cei doi bărbaţi, zilele şi nopţile ce urmară îşi pierdură şirul firesc. Se tîrau ca două fiare rănite, înfometaţi şi însîngeraţi, prin pădurea nesfîrşită, coborînd mereu spre sud, pîndind noaptea la marginea satelor înşirate de-a lungul rîurilor pentru a fura orice putea astâmpăra cît de cît foamea. Pătrunzînd în savană, păşeau împleticit pe solul pietros, printre tufărişurile spinoase ce le vezicau epiderma chinuită? ocolind cu teamă era aiurite înconjurate cu palisade înalte ale negrilor bantu, apoi, mai mult tîrîn-du-se, ajunseră în nordul deşertului Namib.

Şi cînd într-o dimineaţă se treziră înfriguraţi, după ce linseseră roua condensată pe cuticula ciudatei plante Wel-ivitschia mirdbilis, în ceaţa care se destrăma încet, văzură

la .numai cîţiva metri depărtare fîşiile paralele de beton ale unei imposibile autostrăzi.

Se repeziră şi, în genunchi, pipăiau neîncrezători cu palmele. MacGregor ridică ochii spre tovarăşul său :

■— Damned ! Cum o posibil ? Unde sîntem ? !...

Ifift

Ludwig nu răspunse. Cunoştea zona din survolările aeriene, avea întipărită în memorie, ea şi celălalt de altfel, imaginea hărţilor pe care le folosiseră zi de zi. Nu se rătăcit' seră, şi totuşi, şoseaua asta nu putea să existe în lungul deşertului Namib...

Am îndoi zăriră deodată un vehicul strălucitor ce se apropia cu repeziciune.

— Un automobil ! răcni Ludwig sărind în picioare şi fluturîndu-şi mîinile deasupra capului.

O maşină curioasă opri silenţios în faţa lor, o portieră translucidă se deschise şi un negru tînăr, zvelt, coborî privi ndu-i cu nesfîrşită uimire :

•— Ce-i cu voi ? ! De unde veniţi ? întrebă el într-o afrikaans cu accente surprinzătoare.

Se apropiară de el, iar MacGregor ceru cu voce gâtuită :

— Apă ! Dă-ne puţină apă...

Băiatul se repezi spre interiorul maşinii şi reveni cu patru recipiente cu conţinut portocaliu. Băură. Limonada fortifiantă le dădu puteri sporite.

— Hei, negrule, ne duci şi pe noi ?

— Unde ? şopti tînărul cercetînd cu teamă înfăţişarea celor două arătări în zdrenţe, cu bărbi şi plete încîlcite din care se zăreau doar ochii sălbatici, injectaţi de suferinţă.

— Spre cel mai apropiat post de poliţie sau spre cea mai la îndemînă bază militară...

Tînărul se urcă la locul său şi, acţionînd un mecanism, basculă vertical portierele din spate. Cei doi bărbaţi se instalară şovăitori în fotoliile ce le îmbrăţişară elastic trupurile obosite, capota se etanşeiză şi vehiculul demară lin.

Bordul neobişnuit, absenţa volanului îi intriga tot mat mult pe foştii piloţi de elicopter, iar tînărul negru, în cămaşa sa albă cu mîneci scurte, părea din cale afară de firav, aşa cum stătea pe locul său din faţă. îşi cerceta pasagerii cu coada ochiului şi în cele din urmă, ezitînd, făcu un contact pe pupitrul de comandă

şi rosti repezit vreo două fraze în dialectul bantu. Un monitor de bord prinse rodind imaginea unui bărbat de culoare, purtînd un chi piu înalt şi un bluzon cu epoleţi nedesluşiţi, care răspun • pe un ton relaxat cîteva cuvinte.

it

i/nt pt. liniştea planetei

10

HI

Mai multe clipe după convorbire, perplecşi, cei doi încercară să înţeleagă ce se petrece, după care MacGregor mormăi în barbă :

— Cu cine ai vorbit, băiete ?

— Cu poliţia rutieră...

— O. K.

După mai puţin de un sfert de ceas, văzură venindu-ia în întîmpinare la mică înălţime un aparat de zbor ce aducea cu o uriaşă broască ţestoasă. Tînărul îşi opri maşina cu un puternic oftat de uşurare în faţa aerodinei care bloca acum şoseaua. Trei negri înalţi, în uniforme uşoare, cafenii, se apropiară cu pas elastic. Ludwig şi MacGregor coborîră greoi şi cu inimile strînse.

— Cine sînteţi ? întrebă unul dintre poliţişti, care părea să fie şeful celorlalţi, privindu-1 insistent pe scoţianul ce bolborosea nişte înjurături în barba-i roşcovană» încîlcită şi murdară.

Tovarăşul acestuia se simţi obligat să răspundă :

— Sîntem piloţi din forţa specială aeropurtată a colonelului Schroeder, unitatea 21, cu baza la Groot Fontein.,,

— ...Şi dorim să fim cît mai rapid transportaţi la cea mai apropiată bază aeriană, completă pilotul cu glas obosit, încereînd să descifreze semnficaţia treselor necunoscute de pe epoleţii bărbatului din faţa lui.

— Bine, desigur..., mormăi acesta privindu-1 îngîndu» rat. Eu sînt locotenentul de poliţie N'dola. Veţi veni cu noi...

La bordul celui mai ciudat aparat de zbor din cîte văzuseră pînă atunci, Ludwig şi.MacGregor căzură într-o toropeală abulică."*La un moment dat, locotenentul îl scutură de braţ pe cel dintîi şi-1 întrebă parcă cu indiferenţă :

— Veniţi din misiunea Wandoo ?

— Da, da ! se grăbi acesta să răspundă. Ne tîrîm de cîteva luni... A fost un dezastru acolo... Un dezastru inimaginabil !

— Ooo ! Pasărea..., şuieră şi MacGregor cu ochii înceţoşaţi de b spaimă fără nume.

Aterizară pe un teren gazonat din faţa unui şir de pavilioane mici, cochete, înconjurate de un brîu vegetal care, e aşa cum desluşi Ludwig cu ochi de profesionist în timpul

manevrelor de aterizare, era înconjurat la rîndul lui de un gard şi de posturi de pază.

Coborîră cu toţii şi se îndreptară în grup spre singura clădire cu două nivele. La cîţiva paşi de uşă, Ludwig Repka se opri şi, întorcîndu-se spre locotenentul N'dola, spuse cu tulburare în glas :

— Domnule, cred că am ghicit... Cîţi ani au trecut de cînd ne-am executat misiunea ?

Locotenentul ezită o clipă, apoi se hotărî :

— Optzeci şi doi de ani ! Iar Namibia e independentă încă din secolul trecut. Vă veţi obişnui cu gîndul... Şi pentru noi e inexplicabil ce s-a întîmplat cu dumneavoastră... în ultimii patru ani am reperat nouăsprezece cazuri.

— Optzeci şi doi ! Doamne-Dumnezeule, cum se poate una ca asta ? ! se lamenta Ludwig, în timp ce MacGregor, lovind cu pumnul său păros în canatul uşii de care îşi sprijinise fruntea, striga cu voce gîtuită :

— Asta-i răzbunarea păsării Wandoo ! Răzbunarea Păsării Rok a coloraţilor !..-.

— Gura, soldat ! se auzi atunci glasul tunător al Hienei. Cei doi înlemniră. în cadrul uşii stătea chiar temutul

colonel Schroeder.

— Gura ! repetă el, apoi duse conspirativ degetul la buze : Sşşşt ! E o mistificare comunistă aici ! E mina ruşilor, le mai spuse el în şoaptă, clipind semnificativ din ochiul drept, după care se repezi printre cei doi piloţi, ocoli cu dexteritate grupul poliţiştilor şi cu miinile larg desfăcute începu să alerge peste gazonul verde, imitînd uruitul motoarelor de avion, păcănitul elicopterelor şi răpăitul raialelor de mitralieră.

Victor Martin :

tXTÎMPLARE OBIŞNUITA PE NEOBIŞNUITA PLANETA AGIDIA

\ Această povestire va incinta bătrîneţea

multor copii,

«

Robotul ridică privirea dintre hârţoage şi privi cu interes agidianul aflat în faţa biroului. După ce îşi rostogoli de cîteva ori ochii în concavităţi, îi aţinti asupra sferei cu suprafaţa zgrunţuroasă aflată între degetele celor trei mîini.

Pe o bandă rulantă fu adusă o plăcuţă de identificare. Agidianul se supuse protocolului ştiut, apoi se aşeză în vechea poziţie aşteptînd. Privi pe fereastră peste umărul robotului, care trecea cîteva date într-un registru, şi văzu că afară începuse deja pacea. El venise strecurîndu-se prin cele mai ascunse locuri pentru a nu fi prins de vîrtejul luptei care, cu numai cîteva ore în urmă, era în toi.

Lumina ieşea, rece,, din sol. Asalii, agidienii şi bigunii începuseră jocurile păcii a treia din cataclismul 4. Asalii şi bigunii, legaţi printr-0 prietenie abstractă, strigau la agî-dieni făcîndu-i sălbatici. „Cum pot nişte fiinţe raţionale să trăiască în rezervaţii ca acelea ale voastre, fără a fi obligaţi să o facă ? Oraşele voastre sînt fără sens, sînt rodul gîndîrii cine ştie cărui conducător nebun", le strigau. „Căutaţi sensul în faptele noastre !" răspundeau agidienii. „Care sens. care fapte ?" nu se lăsau ceilalţi. „Cînd noi trăim în cîmp liber, voi vă claustraţi în cutii uriaşe, concepeţi arme noi, vă studiaţi unii pe alţii, vă spintecaţi şi schimbaţi organele, discutaţi şi alergaţi fără noimă iscînd o tevatură de nedescris. Priviţi fascinaţi cerul ascultînd nişte sunete pe care le-ar putea emite oricare dintre noi dacă nu ar fi cu mintea întreagă. Şi sunetele astea te învăluie, dacă n-ai vreun sistem de protecţie, din toate părţile, ca o ploaie de lumină dezlănţuită, arzătoare...". „Aşa s-a convenit cu De

parlamentul roboţilor slăpinitori", răspundeau agidienii. Dacă se convenea ca muzica să se ridice în aer, să zboare, convenţia era convenţie : zbura şi gata...

Agidianul privi cu coada ochiului spre robotul care îşi făcea de lucru printre hîrtii, apoi, înţelegînd că mai are de aşteptat, privi din nou afară.

„încercările voastre de a opri cu pietre ploaia de sunete venită de sus au fost de fiecare dată sortite-eşeeului", striga un agidian către un grup de biguni. „încercuiţi tot timpul să ne puneţi beţe în roate şi, dacă aţi putea, ne-aţi distruge. Asalii susţin că planeta e a lor, voi susţineţi că planeta e a voastră... şi, uite aşa, începe un nou război, cînd graniţele de orice fel sînt

călcate, cînd orice regulă este înlăturată pe motiv că nu-i a voastră..."

— Numele ? rosti robotul trosnindu-şi degetele metalice.

Agidianul tresări şi îşi pironi privirea spre el.

— Scrie totul în fişa rotundă, răspunse. Vreau să termin repede şi să plec în timpul păcii.

— Nu mă interesează. Eu îmi fac meseria după instrucţiuni precise şi nu permit nimănui să-mi dea "sugestii idioate.

Agidianul hotărî să rămînă calm ; numai procedîrtd astfel putea să ajungă la Robotul suprem.

— Numele meu este Atad, spuse.

Robotul mormăi cîteva cuvinte de neînţeles, apoi se cufundă din nou în marea sa de hîrţoage. Agidianul, nervos, mai repetă de cîteva ori numele, dar celălalt se foia imperturbabil în fotoliul său, cufundat în lectură.

Privi scaunele de lîngă perete, dar nu ceru permisiunea să se aşeze. Cunoştea faptul că mulţi agidieni părăsiseră clădirea rostogoliţi pe scări şi nu pe patru picioare, cum era normal. Strînse cu putere sfera în mîini şi încercă să-şi calmeze nervii uitîndu-se pe fereastră la jocul cu pietre al bigunilor. „Şi cînd te gîndeşti că, dintr-o clipă în alta, poate izbucni războiul", îşi spuse privindu-1 pe asalul care se certa în continuare cu grupul de biguni. „Are dreptate", îşi depănă în continuare firul gînduiui, „acum orice primejdie este exclusă, dar curîncl graniţele se vor muta, fiind favorabile unora sau altora dintre combatanţi. Singurul lor punct comun este războiul, război în care nimeni nu iese

învingător, război cu legi făcute pe loc, rod al unui instinct care nu dă greş."

,,Ce .planetă este aceea pe care nu există război ?" spunea un asal aşezat împreună cu alţi cîţiva sub un arbore luminos mai retras.

Cu auzul foarte bun al speciei sale. Atad le putea urmări discuţia, cu toate că nu-i vedea prea bine. Cîţiva aduseseră vorba despre prezenţa corespondenţilor de presă de pe alte planete şi inoportunitatea prezenţei unui robot de la Departament. Altul vorbea despre cruzimea nemaîntîlnită, din ultimele două războaie, a agidienilor, cruzime alimentată de faptul că posedau şi pienii umbroşi aduşi de pe Sfena. „Pienii

pot fi confundaţi cu bigunii, dar sînt jumătate luminoşi, jumătate întunecoşi, spunea unul. Lasă pe sol o umbră invizibilă de care te poţi împiedica dacă nu eşti atent. Suiţi pe aceste umbre, agidienii devin şi ei invizibili putîndu-se mişca de colo-colo fără a fi observaţi de duşmanii lor. Pienii gîndesc la fel ca orice animal înzestrat cu raţiune, dar gîndurile lor, rar exprimate prin viu grai, sînt complet absurde, ca şi modul de organizare a Sfenei, planeta lor, de altfel. Se mişcă pe o mulţime de picioare, mai lungi sau mai scurte, şi mănîncă din vata asta luminoasă de la suprafaţa Agidiei. Mai densă sau mai rarefiată, lumina formează curenţi pe care numai ei, pienii, îi pot percepe. Ştiu asta de la un ziarist din Secţiunea EinzeL vecină cu Sfena." „Nu e treaba voastră, răspundea un altul, pienii au venit aici de bună voie şi tot de bună voie s-au oferit să-i ajute pe agidieni în luptă, li interesează de ce au făcut-o ; puteau tot atît de bine să ne ajute pe noi... Acum nu are rost să mai discutăm ; e pace şi trebuie să ne distrăm că, nu se ştie, peste cîteva minute sau ore poate izbucni războiul." „Sau secunde", îi dădeau dreptate cîţiva ridi-cîndu-se.

Atad privi cum se prind, ca la comandă, într-un dans popular din Cataclismul 2 înălţîndu-şi în văzduh capetele de sărbătoare şi zîmbi întrebîndu-se la ce naiba i-a înzestrat natura cu a treia pereche de picioare cînd te poţi menţine pe verticală cu două perechi sau chiar cu una singură, ca roboţii. Absenţa mîinilor nu-i deranja cu nimic, putînd la fel de bine ca şi ceilalţi să se angajeze în lupte corp la corp, inevitabile în ciclurile de războaie.

Biguinii şi agidienii parlamentau zgomotos pe diferite teme, bătîndu-se cu palmele pe spinare în semn de simpatie, în timp ce asalii, sub lumina puternică a reflectoarelor şi aparatelor de filmat ale corespondenţilor străini, se legănau ritmic oprindu-se o clipă în loc şi rotindu-se în sens invers. Cîţiva dintre corespondenţi filmau Dealurile solare sau luau interviuri bigunilor războinici despre bigunii paşnici care trăiau acolo. Mare lucru nu puteau spune nici aceştia ; bigunii paşnici nu se aflau în zona Departamentului roboţilor ; departamentul nu avea influenţă decît în zona întunecată a planetei.

„Fiinţele războinice care trec dincolo, explica un bigun, sînt aruncate înapoi de puternice furtuni magnetice." în unele cărţi erau descrise obiceiurile stranii ale bigunilor paşnici,

existînd chiar şi cîteva documentare filmate despre ei. Nimeni nu mergea, însă, mai departe cu cercetarea, fiind consideraţi neinteiesanţi pentru mersul războaielor şi, în consecinţă, teritoriile lor erau trecute ca pete albe în hărţile mereu schimbătoare ale agidienilor, asalilor şi bigunilor războinici. Oraşele agidienilor, întinse pe suprafeţe mici, cu locuinţe înalte şi suprapuse, erau, de asemenea, pete albe în hărţile asalilor şi bigunilor, aceştia neducîn-du-se niciodată acolo pentru că nu înţelegeau, pur şi simplu, modul de viaţă al duşmanilor lor.

Atad mai privi o dată, pe fereastră, asalii, dansul lor sălbatic, şi grupurile de agidieni ce stăteau la taifas în iarba luminoasă, în aşteptarea semnalului noului război, apoi se întoarse către robot, hotărît să pună capăt tăcerii care plana ca o pasăre speriată printre foşnetele fişelor.

— Să terminăm o dată, spuse el aproape răstit. Ce găseşti aşa curios în fişa aceea ? Ştiu prea bine că în memoria ta au fost introduse toate datele. Am avut toate bolile cunoscute, am trei mîini, patru picioare, ochii verzi şi pielea albastră ca toţi agidienii, lucrez ca redactor al unei emisiuni ştiinţifice de cinci minute pe canalul 24 al televiziunii din Owa, şi vreau să ajung la Robotul suprem.

Robotul îl privi fix de parcă atunci l-ar fi văzut prima dată.

— Ştii prea bine că nimeni nu poate ajunge la Robotul suprem, rupse el tăcerea ce se aşternuse, din nou. ca un praf fin peste lucruri. Te încăpăţînezi degeaba. Cit pn

1«..

veste teoria ta despre existenţa unei a cincea specii de fiinţe gînditoare pe Agidia, răspunsul este acelaşi : nu exista. Cum putem crede o minciună aşa uriaşă de la un agidian în fişa căruia scrie : „ ...redactor al unei emisiuni ştiinţifice cu caracter distractiv, despre fiinţe bipede minuscule, asemănătoare roboţilor, localizate în timp acum zece cataclisme, era veche. Individ cu numele Atad, tip închis în sine, excentric, bizar, distrat etc... ?" Cu toate că numărul telespectatorilor tăi este redus, ai fost tolerat la televiziunea din Owa tocmai datorită bogatei fantezii de care dispui şi faptului că emisiunile alea de cinci minute sînt privite cu mare plăcere de Robotul suprem.

— Dacă îi plac aşa mult emisiunile, de ce nu ar accepta ideea că acele fiinţe există ? De ce nu mă lasă să-i explic ? !

— Mi-ai explicat mie, mormăi robotul. E deajuns. Eu nu te cred, deci nu te poate crede nimeni.

—- Dar fiinţele există. Le am aici, se enervă agidianul. Le aud.

— Le auzi numai tu. Cui foloseşte ?

— Se pot construi, aici, la Departament, aparate optice care să le pună în evidenţă ; pot folosi războiului ; legile războiului, la ei, sînt mult mai fixe, şi mult mai dure ; mi-au povestit.

— Ce sînt alea „aparate optice" ? se miră robotul.

— Sînt nişte obiecte de-ale lor cu care măresc fiinţe încă şi mai mici.

— Ciudat, foarte ciudat, spuse robotul. Asta nu scrie în fişe. Dacă ar fi să te cred, eu aş nimeri în Secţiunea Einzel, iar tu ai fî trimis direct în viitoarea luptelor de lîngă Dealurile solare. Dar, spre norocul tău, nu te cred.

— Nu mă crezi" pentru că eşti un robot ignorant, spuse Atad. La fel s-a întîmplat şi cu una din fiinţele astea atunci cinci a afirmat că Agidia, numită pe timpul lor Pămînt, se învîrteşte în jurul unui soare. Ceilalţi l-au ars pe rug.

— Rug ? ! Ce-i aia rug ?

— Nici eu nu ştiu ; nu am înţeles prea bine, recunoscu agidianul. Ceva groaznic, cred, ca Secţiunea Einzel sau Dealurile Solare.

— Absurd, spuse robotul făcînd un gest vag. Acum mai am şi alte treburi.

— Nu plec de aici pînă nu ajung la Robotul suprem, itrigă agidianul.

Imperturbabil, robotul căscă prelung descoperindu-şi dantura metalică într-un fel de zîmbet.

— S-ar putea nu numai să faci cunoştinţă cu scările Departamentului, dar, dacă mă mai enervezi, să te trimit fără întoarcere în viitoarea luptă.

Ataci se încruntă. Preţ de cîteva clipe i se derula pe scoarţă filmul primei întîlniri cu robotul din faţa sa. Alunei fusese trecut prin tot felul de filtre, supus unor tţste, chestionare, apoi fusese întrebat ce dovezi poate aduce în sprijinul afirmaţiei făcute. Fuseseră înregistraţi şi cîţiva colegi ai săi, care îl credeau. Cu toate că nu auzeau nimic, ei afirmaseră, aşa cum îi

învăţase Atad, ca aud nişte fiinţe care spun că se hrănesc, avînd nevoie de o formă sau alta de energie şi că această energie se găseşte din abundenţă pe Agidia, în stare latentă sau activată.

— Ei, mă duci la Robotul suprem ? întrebă agidianul. Robotul ridică privirea, afundată între timp în hîrtii,

0, privire mai tot timpul mirată, curioasă, ce ascundea plutirea ghidului în cine ştie ce colţ al planetei.

— E ultima dată cînd mai intri aici, spuse apăsînd pe cîteva clape, într-o ordine numai de el ştiută.

Atad simţi primejdia, dar era prea tîrziu, roboţii utilitari, care se mişcau cu o viteză uluitoare, îl şi ridicaseră clucîndu-1 spre uşă. Agidianul scăpă cîteva cuvinte de ocară, apoi făcu cunoştinţă din nou cu treptele alunecoase ale scării în spirală. Uşa se trînti, în timp ce el se rostogolea în iarba luminoasă.

Uitată, sfera unde se găseau fiinţele descoperite, se sparse în mii de bucăţele care confirmară un timp să treacă sărind, în virtutea inerţiei, de la o treaptă pe alta.

i

li

Cele trei oşti se aliniaseră pînă dincolo de orizont acoperind . un cerc imens din suprafaţa planetei ; mai aproape de dealuri se aflau agidienii. Aşezaţi pe umbrele materiale ale pionilor umbroşi îngînau un cântec de lupt!

1«'»

Din gîtlejurile asalilor şi bigunilor se desprinse un puternic hohot de rîs măturînd frunzele şi iarba luminoasă, pierzîndu-se apoi într-o plutire uşoară undeva către vest.

Unduirea ierbii moi îi aduse aminte lui Atad de marele vînt Agowa ; deosebit de puternic, fără direcţie precisă, acest vînt magnetic se putea stîrni în orice clipă. Cînd bătea Agowa, luptele încetau brusc, devenind fără rost ; vîntul mătura totul, ducînd cu sine fiinţele, arborii, pietrele şi lumina întîlnite în cale.

Auzind hohotul de rîs, agidienii începuseră să invoce marele vînt în versuri bine ticluite.

Ceilalţi se cutremurară ; agidienii înşişi se speriară de îndrăzneala lor.

Atad privi de pe colină mişcările trupelor căutînd să fie cît ma bine ascuns de razele soarelui, în spatele bos-cheţilor ţepoşi.

Asalii porniseră lupta ; cîntecele agidienilor erau o sfidare pe care nu o puteau suporta, ei urînd cel mai mult vîntul Agowa

care, odată stîrnit, îi tîra de colo-colo cu capetele metalice înainte şi corpurile atîrnînd ca nişte panglici.

Primele trei rînduri de asali intraseră în luptă, cu capetele înainte, orbiţi de furie, pienii umbroşi fiind prima lor ţintă.

Cîteva mii de agidieni muşcară iarba luminoasă strîn-gînd de durere cei trei pumni. Al doilea grup de pieni mmbroşi se dovedi a fi o păcăleală ; pe umbrele lor nu se găsea nici un agidian. Bigunii începuseră să arunce cu pietre mici şi rotunde în asali strigind că semnalul de luptă nu fusese dat.

înfuriaţi peste măsură, asalii răspunseră cu pietre cubice mari pe care le ridicau în aer cu picioarele şi le loveau cu capetele de fier ca pe nişte mingi de golf. Majoritatea bigunilor trecură de partea agidienilor trăgînd la nimereală în trupele asale cu micile lor tunuri de mină. Rupînd rîndurile, asalii fugiră îngroziţi spre dealurile solare ; cîţiva nimeriră într-un curent magnetic fiind aruncaţi înapoi în viitoarea luptei unde nu mai aveau nici o şansă de supravieţuire.

,,Fugî ! Nu vezi că sălbaticii ăia se îndreaptă spre tine ? !" auzi Atad îndemnul oamenilor.

Gîndi că probabil fuseseră aruncaţi atunci cînd se spărsese sfera şi se aciuiaseră în cusăturile hainelor. Privi în jur să vadă în ce parte putea s-o apuce, dar era prea tîrziu. Cîţiva biguni îl apucaseră deja de un picior şi trăgeau cu putere, în timp ce alţii îi imobilizau mîinile

— Am zis eu că nu e rădăcină ? spuse un bigun ţinîndu-1 strîns de un picior. Vezi. e un agidian ? ! Dacă nu aş şti că sînt un bigun paşnic, l-aş ucide pe loc.

— Ce cauţi aici ? se răsti un alt bigun.

— Aici, unde ? Pe Agidia, pe Dealurile solare sau în univers ? gemu Atad.

— îşi bate joc de noi, fu de părere un bigun. Să-I ducem în Marea furtunilor magnetice împreună cu ceilalţi !

Asalii scăpaţi din luptă fuseseră legaţi fedeleşi în pachete de cîte cinci şi aruncaţi claie peste grămadă.

Pe Atad îl cuprinse frica ; ştia că marea era o regiune mlăştinoasă bîntuită de curenţi denşi unde o mulţime de agidieni imprudenţi, dezertînd, îşi găsiseră moartea dis-părînd fără urmă.

— Nu se face, spuse un bigun ; sîntem paşnici. Şi apoi agidianul nu pare a avea vreo legătură cu războiul. E aici dinaintea începerii luptei.

— Poate că asta e misiunea lui. să nu participe la luptă, interveni un altul.

— Aşa-i, aşa-i, încuviinţară ceilalţi.

— Dacă nu participă la luptă, cum să aibă vreo misiune ? întrebă cel care îi luase lui Atad apărarea.

— Săriţi ! strigă unul rotindu-şi ochii multipli. Agidianul fusese luat de o adiere magnetică şi ridicat

în văzduh. Bigunii îşi puseră în funcţiune mulţimea de picioare alergînd la deal sau la vale în urma curentului.

îl prinseră în sfîrşit după o cursă obositoare. îl transportară în sat pe un drum lipsit de furtuni, drum cunoscut numai' de ei, apoi intrară cu toţii în sala octogo-nală a cărei cupolă fusese ridicată între timp. Doi paznici coborîră cupola la loc cufundîndu-i într-un întuneric dens,

— La întuneric lucrurile se văd parcă mai limpede» spuse cel care părea a fi căpetenia, un bigun îmbrăcat deosebit fată de ceilalţi şi aşezat pe o piatră cubică, cu picioarele atîrnînd în toate părţile.

Ceilalţi se aşezaseră de-a lungul pereţilor pe două rîn-duri de scaune asemănătoare cu cel al căpeteniei şi aşteptau cu ochii multipli aţintiţi fie spre agidian, fie spre căpetenie.

Atad se hotărî să tacă ; cunoştea din cărţi viaţa şi obiceiurile bigunilor paşnici, ştia că aceştia nu stau niciodată jos, motiv pentru care nu cunoşteau scaunul, şi, mai ales, nu vedeau pe întuneric. Toată această mascaradă putea fi foarte bine o capcană al cărui scop nu-1 prevedea încă.

„Poate ăştia sînt biguni războinici, care urmăresc cine ştie ce interese ascunse, poate au misiunea să mă tragă de limbă, să afle cine ştie ce secrete folositoare misiunii lor mîrşave, îşi spuse agidianul''.

— Tu eşti cel care pretinde că.pe Agidia se mai găsesc şi alte fiinţe în afară de biguni, agidieni, asali şi roboţi ? întrebă căpetenia.

— Eu sînt, spuse Atad bucuros că, în fine, cineva îi lua în seamă descoperirea.

— Eram sigur. Numai unul ca tine ar fi putut avea curiozitatea să pătrundă pe un teritoriu interzis fără a fi nevoit s-o facă. De altfel, ai avut mare noroc. Dacă nu te prindeam noi, te prindea Agowa ; chiar acum trece pe acolo.

— Vîntul Agowa mă ocoleşte, spuse Atad. îmi e favorabil ; doar eu îi cunosc secretul.

— Te lauzi, rîse bigunul. Nimeni nu se poate făli că ştie ceva despre Agowa.

— Eu pot, spuse agidianul. Dacă nu ai văzut, nu ai cum să afli secretul.

— Ne depărtăm de subiect. Să revenim la fiinţele numite de tine oameni.

— Nu eu le-am numit aşa ; ele mi-au spus. Dacă aţi privit la televizor, presupun că aţi reţinut acest amănunt.

— De unde ştii că am privit la televizor ? ! întrebă căpetenia.

— Numai privind la televizor puteaţi şti ce am afirmat în emisiunile mele.

— De unde ştii că nu am prins şi interogat războinicii ? insistă căpetenia.

152

întrebarea asta îi întări lui Atad convingerea că în ii' nu se găseau biguni paşnici. Aceştia nu aveau '•>»■ să privească la televizor şi nici nu aveau cum ; pe l ic.iliuile solare, unde trăiau, nu penetrau undele, iar în "na întunecată a războaielor nu se avîntau, asta însem-

.....il moarte sigură, acolo sufocîndu-se imediat. Pe de

ilia parte, orice asal, agidian sau bigun prins ar fi preferai să se sinucidă imediat, decît să cadă în mîna bigunilor pe nici. îşi aduse aminte că asalii se lăsaseră prinşi fără să apună cea mai mică rezistenţă.

..Totul e un truc, gîndi, şi eu *nu ştiu ce vor ăştia de Li mine. Sînt altfel de biguni, e cert, mult mai evoluaţi docil bigunii paşnici, dar şi mai vicleni, probabil."

Văzîndu-1 că ezită să răspundă, căpetenia mirosi că nu o ceva în regulă şi că planul ticluit de el cu atîta minuţiozitate e pe cale de a se narai.

— Da, e posibil să fi aflat de la războinici, admise Alad spre uşurarea bigunilor, care urmăreau cu sufletul la gură interogatoriul.

— îţi promit că, dacă îmi spui totul despre oameni, îţi dau drumul, spuse căpetenia ricticînd o mînă în sus.

— Totul 7 ! se miră Atad. Despre oameni nu se poate .spune niciodată totul. în mare parte, ei vă sînt cunoscuţi din descrierile mele televizate, dar mai e un lucru pe care nu l-am spus nimănui, iar acest lucru se leagă de vîntul Agowa.

— îţi voi da drumul în schimbul acestui secret al tău, promise căpetenia ridicînd din nou mîna.

— Bine, se învoi Atad cu toate că nu credea o iotă din promisiunea acestui bigun ciudat. Aflaţi că vîntul Agowa este alcătuit din miliarde de cutiuţe minuscule numite aerodine în care zboară oameni. Am aflat chiar de la ei : cei luaţi de Agowa sînt închişi şi studiaţi amănunţit.

Minte, minte ! se auziră cîteva voci din sală.

— Nu mint, Agowa nu mă atinge, puteţi controla, spuse agidianul calm mizînd pe faptul că aceştia nu erau biguni paşnici aşa cum susţineau şi, deci, nu aveau cum

să cunoască traseul marelui vînt, doar paşnicii ştiindu-l

în amănunt.

171!

— Te cred, spuse căpetenia după cîteva momente de

gîndire.

„Mă crezi, pe naiba ; nu mă crezi, dar n-ai încotro ; nu ai nici o dovadă că mint", vru agidianul să-i arunce în faţă, dar se abţinu.

— Nu am nici o dovadă că minţi, continuă căpetenia ca un ecou al gîndului lui Atad. Să fie dus în templul bigunilor paşnici ! spuse adresîndu-se celorlalţi.

Agidianul nu mai avu timp să rostească nici un cuvînt. Se zbătea din răsputeri să scape din strînsoarea plasei metalice care îl făcuse gtiem, muşcînd în dreapta şi stînga mîinile bigunilor care se repeziseră cu aceeaşi furie să-1 imobilizeze şi să-i astupe gura.

— Să fie dus în templu, să fie dus în templu ! strigau bigunii aşezaţi pe margine.

Agidianul îi privea neputincios, iar în ochii sticloşi se citea o ură de moarte. Strigătele se frînseră în urma lui, odată cu aşezarea la loc a cupolei sălii octogonale. Privi în jur şi văzu soarele şi clădirea aşezată în pustiu, încer-cînd să se rotească

pe partea opusă celei care luase contactul cu nisipul încins şi înecăcios prin care îl tîrau, nepăsători, bigunii.

— ...Vom căuta Agowa şi o vom găsi, spunea căpetenia aşezată cu picioarele pe scaun, fîlfîind fără sens mîinile numeroase. Am fost construiţi pentru a distruge orice urmă de om, fie el minuscul sau de mărimea noastră. Vom distruge tot ce seamănă cu omul şi tot ce ţine de el. Ne vom împărţi în grupuri mici şi vom căuta marele vînt aici, pe„ Dealurile solare, şi în ţinuturile răz-boaielor-ciclu.

Continuă să le vorbească astfel timp de cîteva ore lăudînd deşteptăciunea celor care îi construiseră şi superioritatea robotului faţă de om, explicînd totodată modul cum trebuie să acţioneze în continuare pentru a putea să pună mîna pe oamenii minusculi şi meschini care le tulburau din nou existenţa. Ascultă cu răbdare sugestiile asistenţei şi încheie lăudînd metoda inchizitorială, precum şi înălţimea spiritului de care dăduseră dovadă în interogarea agidianului.

La semnul său, cupola sălii octogonale se ridică, iar bigunii se împrăştiară conform instrucţiunilor primite,

154

fără a scoate o vorbă, fără să se salute, de parcă în mijlocul lor ar fi căzut un meteorit.

Cîţiva îşi îndreptară paşii spre templu, unde aveau misiunea să controleze starea agidianului captiv şi sistemul de înregistrare a eventualelor fraze scăpate în timpul somnului sau în timpul vreunui dialog purtat de agidian cu sine însuşi din cauza singurătăţii sau cu omul numit Albert,- capturat cu cîtva timp în urmă în regiunea mlăştinoasă a Mării furtunilor magnetice.

111

Albert se agăţase instinctiv de manetele aflate deasupra capului ; picioarele îi fuseseră trase înapoi de pir-ghiile elastice pentru a nu fi retezate la catapultare. Comenzile erau blocate, iar aparatele de bord moarte ; staţia de emisie-recepţie nu funcţiona, vitezometrul, alti-metrul şi celelalte aparate de măsură erau la zero, cifrele ceasului electronic se succedau cu o viteză uimitoare,

Avu impresia că hubloul nu se va deschide şi se va strivi de el în următoarea fracţiune de secundă. îi zbură prin creier imaginea unei muşte strivite de geam şi amintirea colegilor care

îşi pierduseră viaţa din cauza sistemului de catapultare ; unii fuseseră retezaţi de am-penajul vertical, dar cei mai mulţi nici nu reuşiseră măcar să iasă din cabină, prăbuşindu-se odată cu avionul aflat în derivă.

Transpirat din cap pînă în tălpi, simţindu-se ca un gogoşar la saramură, blestemă în gînd sistemul de ventilaţie şi presurizare, cu ochii la flăcările aparatului explodat, la contactul cu solul.

„Bine că am scăpat, îşi spuse. Poate îmi măresc cimpanzeii salariul şi mă trec la o muncă mai terestră. Altfel, voi fi nevoit să trimit plicul pe care îl ţin tot timpul pe măsuţa din hol, plicul cu demisia. S-o creadă ei că mai vreau să mai trag o asemenea spaimă. îmi scot economiile şi mă duc la munte ; nu mai ţine : să se facă cine-o vrea pilot de încercare. Eu, nu..."

Cuprins de o somnolenţă plăcută, oscila încolo şl io coace ca într-un balansoar privind feliile de pînxfi mulll

11 .

coloră alo paraşutei, apoi, ajungînd jos, tresări ; picioarele i se înfipseseră pînă la genunchi în pămîntul moale.

Costumul şi aparatura din spate i se părură dintr-o dată foarte grele. Aruncă tubul de oxigen, ce trebuia să se desprindă singur la o mie de metri de sol, apoi privi studiind terenul, căutînd să vadă dacă se mai prăbuşise vreun avion prin apropiere.

îşi aminti că trei căzuseră sub ochii lui aprinzîndu-se îii aer, iar ceilalţi doi anunţaseră prin radio că au avarii grave şi se pregătesc să părăsească aparatul.

„Nu se poate ; am căzut cu toţii, gîndi. E absurd Căderile au loc foarte rar şi, cînd au loc, e adevărat, catapultă-rile merg pe încercate... Şi, nu ai voie să încerci decît o dată, sau de două ori dacă, prima dată, nu bagă moartea frica în tine făcîndu-te să-ţi iei tălpăşiţa. Eu, unul, Cînd voi ajunge acasă, mă sui în mijlocul patului, iau teancul de reviste şi acolo mor. Nu am chef să mă întrebe vreo cioară dacă mai e mult pînă-n cer..."

Văzu pustiul din jur şi îşi aduse aminte de Rici ; la numai două luni după ce fusese pescuit de la Polul Nord, pe jumătate îngheţat, acesta căzuse din nou pe o insulă din Pacific. El îi povestise, cu vocabularul plastic şi gesturile largi şi repezi de italian palavragiu, cum are loc un prînz la canibali.

„Să mănînci un pilot de încercare e ceva special, intervenise unul în discuţie. Se pot mînca şi perniţele de la coate şi genunchi : material organic."

Albert zîmbi amintindu-şi că italianul captiv fusese vîndut pe cîteva .sticle de alcool autorităţilor coloniale pentru simplul motiv că indigenii, sătui de atîta carne, voiau să se mai destindă puţin, să facă un dans şi să bea ceva.

Filmă pămîntul acoperit de iarba strălucitoare, punctată ici-colo de flori ciudate, fosforescente, nemaivăzute, neluîndu-le în seamă pentru că habar n-avea de vegetaţia Pămîntului, fiind printre puţinii oameni care puteau să confunde un trandafir cu o garoafă. —

îşi scoase casca aruneînd-o cît colo, apoi apăsă cîteva butoane, coliere şi clape metalice pentru a îndepărta costumul greu de protecţie, rămînînd numai în combinezonul uşor din fibre de sticlă. Aparatele indicau accele-

raţia gravitaţională zero şi un mare procent de fier ; le aruncă, păstrînd doar sacul cu alimente, muniţiile şi aparatul de filmat.

Mersul prin nămol i se păru la început un supliciu, dar, treptat, se obişnui. Ajunse la marginea regiunii mlăştinoase şi urcă povârnişul colinei, mulţumit că poate merge normal, fără să i se afunde gleznele în sol.

„Trebuia se se întunece de mult", îşi spuse privind ceasul şi soarele ţintuit în acelaşi loc, cu toate că se scurseseră cîteva orc bune.

Pe colinele nisipoase creşteau aceleaşi flori şi aceeaşi iarbă ce emitea o lumină galben-vcrzuie ; nu se vedeau case, nu se vedeau pomi, nu se vedeau nici măcar pietre. Gîndindu-se la toate astea, obosit, înaintînd cu greu, nu observă că în spatele său apăruseră o mulţime de biguni. Veniţi în număr mare, formau o masă aproape compactă ce îl urma în tăcere.

— Eşti robot ? ! strigă unul.

Albert se.întoarse brusc, strîngînd automatul în mîini, căutînd să-şi tempereze bătăile impetuoase ale inimii.

Privea neştiind ce să creadă. Se gîndi că sînt indigeni sosiţi de la vreo sărbătoare mascată, apoi făcu legătura între ei şi peisajul straniu din jur, la care pînă atunci nu meditase prea mult, şi îl cuprinse o senzaţie stranie. înţelese că optzeci de

cartuşe, cît avea încărcătorul, nu-i ajungeau şi se hotărî să procedeze cu tact.

— Nu ştiţi, cam pe unde ar trebui s-o iau ca să ajung la New York ? glumi el pentru a-şi recăpăta umorul şi stăpînirea de sine.

Cîţiva biguni se desprinseră din mulţime şi se apropiară.

— Eşti robot ? întrebă unul.

— Nu.

— Ce eşti, atunci ?

— Om, răspunse Albert.

— Om ? ! se miră bigunul, privindu-i pe ceilalţi.

— Ce e acela om ? veni întrebarea. Vreun fel de robot ?

— întocmai, răspunse Albert amuzat, neştiind ce altceva ar fi putut spune.

12:

157

— în cazul ăsta. e foarte simplu, spuse bigunul. Te vom închide în templu, iar cînd va veni Agowa te vom da lui. Roboţii nu au ce căuta aici, pe Dealurile solare.

Albert gîndi că Agowa poate fi vreun zeu de-al lor căruia îi aduc jertfe umane, dar din tonul pocitaniei nu reieşea că ar fi avut intenţia să-1 omoare.

— Agowa e un zeu de-al vostru ? întrebă Albert.

— Nu, răspunse bigunul puţin mirat de neştiinţa robotului. Agowa este un vînt magnetic..., cel mai puternic vînt magnetic.

— Aşa ? ! întrebă Albert. Şi de ce vreţi să mă dăruiţi acestui vînt ?

— Pentru că nu avem ce face cu tine. Roboţii nu au ee căuta la noi ; cînd îi prindem, îi dăm lui Agowa. în rest, nu ne interesează.

— în cazul ăsta, vă urmez cu cea mai mare plăcere, spuse Albert liniştit şi amuzat la gîndul că în faţa lui se găsesc, poate, extraterestrii.

înlătură acest gînd, hotărît să nu-şi mai bată capul cu farsa asta care, la o adică, putea fi chiar o plăsmuire a minţii şi el să se găsească frumos în patul lui unde are voie să viseze ce vrea, chiar şi extraterestri cu o mulţime de picioare şi o mulţime de mîini, cu care se plimbă în cadrul unui peisaj ciudat.

O luă înainte, iar bigunii îl urmară puţin contrariaţi de faptul că robotul acceptase cu atîta uşurinţă să fie aruncat în

vîrtejurile vîntului. Ştiau doar că, atunci cînd sînt descoperiţi, roBoţii intruşi caută, prin toate metodele, mergînd de la violenţă pînă la cele mai neauzite compromisuri, să scape de Agowa, care îi ducea (la pieire.

IV >.

Albert vru să se întoarcă pe partea cealaltă, dar se lovi de zid, deschizînd ochii.

,.Dorm încă", îşi spuse, căutînd o poziţie cît mai comodă pe cimentul zgrunţuros şi umed.

IfB

îşi masă fără nici un folos genunchii amorţiţi privind în jur, căutînd să pătrundă cu privirea întunericul dens ce îl înconjura.

„Ce straniu, îşi spuse ascultînd cu atenţie, ce vis urît am ; dorm şi visez că m-am trezit în vis şi gîndesc că dorm şi visez."

Se ridică în picioare şi se îndreptă cu mers de orb, pipăind peretele rece şi lucios, în direcţia din care i se păruse că auzise foşnetul de mai înainte.

— Hei, ce faci ? ! răsună o voce puternică în încăperea ce se dovedea a fi mult mai vastă decît îşi imaginase.

Se trase înapoi înţelegînd că lovise pe cineva adormit pe jos.

— Nu văd nimic, se scuză Albert, încercînd să găsească un punct de sprijin.

— Te osteneşti degeaba, se auzi vocea. Peretele e cu cîţiva paşi mai încolo, dar nu e nevoie să te ţii de el ; templul e complet gol.

— De unde ştii ? Nu se vede nimic.

— Eu văd.

— Ce eşti tu de spui că vezi pe întuneric ? întrebă Albert gîndindu-se la ciudăţeniile care îl aduseseră aici.

— Agidian, se auzi vocea.

— Agidian ? ! se miră omul. Cei ce m-au vîrît aici ziceau că sînt biguni paşnici. Eşti ca ei ?

~- Nu.

— Dar cum ?

— Am doar patru picioare şi trei mîini... Dar tu. ce eşti ? Robot ?

— Nu, nu. Eu sînt om.

— Nu se poate, spuse Atad. Oamenii nu pot fi văzuţi cu ochiul liber. Ei sînt minusculi, pe cînd tu ai aproape doi metri...

Pe oameni eu i-am descoperit, adică, vreau să spun... ei m-au descoperit pe mine.

Albert zîmbi şi încercă să se ridice ; picioarele nu-1 ascultară şi se prăbuşi ca un sac, amintindu-şi că nu dormise prea bine de la antrenamentele repetate şi epuizante dinaintea zborului.

Fu învăluit de un hohot de rîs sacadat, hohot părînd a se auzi din toate părţile. Simţi că celălalt îi apucă mîna

şi i-o scutură puternic prezentîndu-se. îşi spuse şi el numele, simţind încă atingerea rece, încercînd să se dezmeticească şi să străpungă din nou întunericul cu privirea. Se alese doar cu o groaznică usturime de ochi şi lăsă din nou pleoapele să cadă peste cornee.

— Eşti om doar dacă îmi răspunzi la o întrebare, spuse Atad.

— Ia, s-auzim, zise Albert, zîmbind forţat la auzul vocii agiclianului, voce izbitor de asemănătoare cu a şefului de la testele psihologice.

—■ Care este cel mai mare rău şi cel mai mare bine pentru om ? fu întrebarea.

— Omul, bineînţeles, spuse Albert, făcînd cu mina un gest de lehamite. Cred că puteai să găseşti o întrebare mai complicată...

— Eşti om ! se miră agidianul. Această butadă e foarte răspîndită la voi. Am auzit-o de mai multe oii... Ce nu înţeleg este că semeni cu roboţii.

Albert nu-1 contrazise ; îi păsa prea puţin ce crede celălalt despre el, gîndind amuzat că nu mai auzise niciodată chestia cu cel mai mare bine şi cel mai mare rău.

Povesti cu lux de amănunte cum decolase de pe Pămînt, cum avusese accidentul şi cum căzuse pe Agidia. La rîndul său, agidianul îl informa despre poziţia planetei în univers, despre războaie, despre Dealurile solare, spunînd că nu ştie cam pe unde vine planeta Pămînt. că o fi vreun satelit foarte mic sau vreun astru din zonele neexplorate, sau, poate, e chiar Agidia, dar în alt timp.

— Posibil, îi dădu Albert dreptate deschizând din cînd în cînd ochii şi clipind des, întărind şi mai mult convingerea

agidianului că are de-a face cu un om şi nicidecum cu un robot care s-ar fi descurcat la întuneric, ca orice fiinţă a Agidiei. îşi propuseră să evadeze din templu, iar Atad îi promise, ca semn al încrederii ce-o avea. să-! ducă, după război, la televiziune, spre a-1 prezenta întregii planete şi spre a-i da o palmă capsomanului de robot de la Departament. Pe Albert îl mira faplul că agidienii aveau televiziune, dar nu zise nimic ; frigul îi intrase în oase şi dinţii îi clănţăneau.

ISO

— Poţi să te ţii pe picioare ? întrebă agidianul pro-punîndu-i apoi să-1 ajute.

Albert refuză şi o luă înainte şchiopătînd. Agidianul îl urma, explicîndu-i că e bine să ia* un bigun drept prizonier, de la el putînd afla lucruri interesante.

— S-ar putea s-o încurcăm, îşi spuse Albert părerea. Sînt paşnici.

— Nu sînt paşnici, spuse Alad. Eu le cunosc obiceiurile.

Merseră destul de mult prin sală ; omul numărase deja cîteva sute de paşi, orientîndu-se după bocănitul picioarelor agidianului, care mergea în faţă, făcînd tot felul de presupuneri asupra modului cum se va desfăşura întîl-nirea cu paznicii.

Nu apucă să-şi termine gindul pentru că auzi din stînga nişte bufnituri înfundate. Uşa se deschise pe neaşteptate în spatele său şi lumina îi mătură privirea, ea o pală de foc. Se dezmetici repede, scuturînd capul, şi văzu agidianul aplecat deasupra unui bigun ; alţi doi biguni zăceau la cîţiva paşi. înţelese că avusese loc o luptă scurtă in care agidianui atacase prin surprindere.

„Bine că nu arată ca o caracatiţă sau ca un dragon, ,^îndi Albert privind agidianul. Aici natura nu face o aşa mare risipă de fantezie sau o face în cu totul alt mod. Cert este că televiziunea, blocurile şi modul de viaţă al agidienilor sînt copiate de la oameni, sau cine ştie, poate oamenii s-au inspirat de la ei..."

îşi şterse cu dosul palmei lacrimile provocate de lumina arzătoare şi îl urmă pe Atad, care ieşise trăgînd după el un bigun, ţinîndu-1 de părul verde şi lînos.

— Crezi că ne vor urmări ? întrebă omul.

-— Nu cred, spuse agidianul. Caută Agowa. Dacă totuşi apar, o luăm la fugă, iar dacă sînt puţini îi atac şi îi ucid. Nu are rost să ne gîndim, însă, la prostii ; mai avem cîteva coline şi

ieşim din regiunea asta. Dincolo e mult mai frumos ; lumina iese din sol. Ai să vezi.

în depărtare, templul, sub lumina soarelui, părea un glob de alabastru. Albert îl privi gîndidu-se ce ar fi zis colegii dacă le-ar fi povestit toate astea. îşi spuse că tîm pitul de Hans i-ar fi dat peste nas, în modul în care numai el ştia să o facă, numindu-1 visător incurabil, aviator eu

l .1

capu-n nori şi altele. El însuşi începuse să creadă că totul e vis şi că trebuie să se trezească din clipă în clipă, sâ se radă, să se spele pe faţă şi să plece la slujbă.

— Priveşte, priveşte ! se precipită Atad mărind pasul. Ajungem.

Omul privi suprafaţa care unea sau despărţea cele două medii, bucuros că întunericul de aici nu era aşa dens ca acela din templu ; florile luminoase, răsărite peste tot, îi dădeau impresia unui covor de becuri de forme şi culori diferite.

Ocupat să contemple splendoarea din faţă, nu observă că agidianul dispăruse. Vedea numai bigunul întins pe jos : o masă de carne, flască, informă.

Atad descria prin aer o traiectorie curioasă, bătînd din mîini în mod inutil. După ce pluti astfel un timp destul de lung, căzu bufnind şi scrîntindu-şi o gleznă.

— Ce-a fost asta ? întrebă omul amuzat.

— Blestemaţii de curenţi magnetici. Aici, la marginea dealurilor, sînt foarte puternici, se lamenta agidianul.

— înseamnă că aveţi în corp foarte mult fier.

— Exact, dar să vezi asalii ; ăia au capul făcut din piese minuscule, toate din fier.

•— Făcut ? ! se miră omul. Făcut, de cine ?

— Nu e făcut de nimeni. Voiam să spun, format. La fel şi gîtul lung, deosebit de flexibil.

Albert văzu că agidianul schimbă de fiecare dată subiectul cînd vine. vorba de originea locuitorilor planetei şi nu mai scoase un cuvînt, nu mai întrebă nimic nici despre curentul Agowa, despre care patrupedul spunea că, dacă vine, e jale, îi rupe gîtul, nu numai picioarele butucănoase şi pline de peri sîrmoşi. Omitea vizibil să dea vreo explicaţie.

îl urmă, ajutîndu-1 să tîrască bigunul dincolo de ţinutul Dealurilor solare.

Ameţit puţin, la început, omul scutură din cap obiş-nuindu-se totuşi repede cu întunericul ţinutului războaielor. Rupînd o floare violacee văzu că nu se stinge, ba chiar, după scurte pîlpîiri, devine şi mai aprinsă, apoi observă că spre stînga iarba era călcată şi florile, în

majoritate albe, erau strivite dînd cîmpiei aspectul pă-mîntului nins printr-o sită împletită de un orb, cu găuri mai mici sau mai mari, rotunde sau pătrate.

— Aici a avut loc ultima bătălie, explică Atad.

— Muşuroaiele astea ce sînt ?

— Mormintele celor căzuţi.

— Aceştia nu au şi ei nume ?

— înăuntru nu se găseşte nimic. Morţii sînt luaţi şi duşi la Departament unde sînt înregistraţi. Mormintele sînt simbolice.

— Dar piatra aceea cubică ?

— Marchează locul unde s-a petrecut evenimentul; asta pentru scurt timp însă, deoarece este mutată în locul unde se va desfăşura viitoarea luptă.

Ascultînd explicaţiile despre modul cum se succedau luptele şi despre armamentul folosit şi cel ieşit din uz, la începutul cataclismului, Albert îşi lipi spatele de piatra indicatoare întinzîndu-şi, în iarba pufoasă şi odihnitoare, picioarele în care se furişase o oboseală dureroasă. Inhala parfumul ameţitor, cuprins de o somnolenţă vecină cu leşinul, nemaibăgînd în seamă fiorii reci care îi alunecau pe şira spinării la atingerea fiinţei stranii şi tot atît de obosite de lîngă el.

Fîsîitul uşor din spate îl auzea ca prin vis nereuşind să-şi dea seama dacă realitatea de vis i se zbate sub pleoape sau plăsmuirile somnului se revarsă în aci stă realitate primejdioasă, după cum îl anunţa al nu ştiu cîtălea simţ.

— Fugi ! Sînt bigunii războinici, auzi Albert, nereusind să ridice un deget în faţa fiinţelor ce se apropiau cu mişcări feline.

Fu prins ca într-o menghină de braţele puternice şi lipicioase.

— Ţineţi-1 bine ! spuse un bigun. E un animal hidos şi necunoscut, cu toate că, la prima vedere, seamănă cu roboţii. Cine ştie cît poate fi de primejdios...

— E un om robotoid ! strigă Atad zbătîndu-se să scape din strînsoare.

— E o minciună, ca tot ce iese din gura unui agidian, spuse bigunul. Cine ştie ce animal mimetic mai * şi ăsta

şi la ce foloseşte. Nu voi aţi adus în luptă spurcaţii aceia de pieni umbroşi ? !

— Nu e o minciună, mai încercă o dată agidianul, cu toate că îşi dădea seama perfect că nu are nici o şansă să-i convingă. E om gînditor, la fel ca mine, ca voi, ca roboţii... f

— Nu vreau să ştiu nimic ! E război şi. în timpul războiului, în astfel de cazuri, se aplică legea care interzice agidienilor folosirea altor animale în afara pienilor.

Atad se cutremură, în timp ce Albert rîdea privind tunurile din mîinile celor două rînduri de biguni din faţă.

— Cum naiba trag ăştia cu arme aşa grele, abia le ţin în braţe ? ! îl întrebă pe agidian, gîndindu-se la reculul grozav.

— Lasă că vezi tu cum tragem, spuse un paznic.

— Orice ar fi, ăsta e defect, spuse primul bigun. In faţa morţii nu rîde nimeni ; moartea e un lucru serios, cu moartea nu se glumeşte.

Albert îşi spuse că, într-adevăr, e cam deplasat să rî/.i în astfel de ocazii, dar nu mai avu timp să-şi toarcă firul ghidului ; încărcate între timp, douăzeci de tunuri de mînă îşi îndreptaseră deja către ei gurile reci. întoarse capul spre Atad vrînd să spună ceva, nici el neştiind ce. dar nu mai apucă s-o facă ; ca prin vată, auzi detunătura, apoi simţi o durere ascuţită în creier. Totul devenise alb şi, în plutirea lină către suprafaţa unei fîntîni, avea impresia că e surdo-mut şi că cineva îi strigă tot timpul să nu mai facă o aşa infernală gălăgie. Avea impresia că împarte apa în cuburi, cu degetele, şi că flutură braţele în faţa unor priviri care zboară în sunet pentru a cădea rănite în somn, într-o seară oarecare, o seară ruptă de timp. Privea ghilotinele ce zburau şi se ridicau la suprafaţa apei odată cu el, ca într-un film mut.

„Surdo-muţii privesc prin pahar cu un ochi foarte critic ; neauzind nimic despre nimeni, ei se pot ciocni de lucruri pe care mintea omului nici nu le-a imaginat încă. se pot lovi de metafore în timp ce poeţii le caută prea mult în cuvînt umplînd auzul cu privighetori din ce în ce mai mari", fură primele cuvinte pe care le gîndi înainte de a deschide ochii şi de a-i închide repede la loc, orbit

de razele puternice ale soarelui, ce ajungeau la el prin frunzişul des.

Aplecat asupra lui, Atad îl zgîlţîia din cînd în cînd sau îl stropea cu apă din rîul lîngă care se treziseră. Privea temător, simţind privirile oamenilor fugiţi de pe băncile de sub sălcii pentru a se ascunde la vreo zece paşi mai încolo. Unii puseseră mîna pe bîte şi pietre, alţii se agăţaseră de cuţitele de bucătărie ale picnicului de sîm-bătă, sub privirile încurajatoare ale unui paznic înalt şi sfrijit înarmat cu un pistol vechi şi niciodată folosit.

V

Secretara începuse să ţipe, în timp ce primarul căuta să-şi potolească bătăile inimii, ştiind că numai dacă se calmează poate să alunge înţepăturile acelea neplăcute de vechi cardiac. \

— Liniştiţi-vă ! îi rugă Albert nu ştiu a cîta oară.

— Ia dihania de aici ! îngăimă primarul.

— Dar nu e animal, explică Albert. E un locuitor aî planetei Agidia. Se numeşte Atad şi este redactor al unei emisiuni ştiinţifice despre oameni.

Agidianul făcu un pas înainte cu gîndul de a-i strînge mîna, dar renunţă, retrăgîndu-se spre uşă.

Primarul se înţepenise între două fişete, mutînd cu repeziciune privirea de la secretara leşinată pe covor la Albert.

— Am venit aici cu trei zile în urmă, explica acesta. Aţi spus să vin astăzi şi am venit. De ce mă duceţi cu vorba ?

— E absurd ce mi-aţi povestit, spuse primarul.

— Dar adevărat. Agidia se găseşte în acelaşi loc cu Pămîntul. Sînt pilotul Albert Stewart... Toţi colegii mă recunosc, corespund din punct de vedere psihoprofesional. Cu toate astea, mi se refuză cererea de reangajare. De agidian nu vrea să se ocupe nimeni : parcă aţi fi înnebunit cu toţii ; la plecarea mea. tămbălăul despre O.Z.N uri i extratereşti era în toi. Nu mai înţeleg nimic.

IHfl

— Nici eu nu înţeleg mare lucru, spuse primarul ştergîndu-se de sudoare şi privind cu teamă spre Atad.

Acesta se mutase în colţul din dreapta al sălii încrucişîndu-şi pe piept cele trei mîini, privind gama de gesturi vagi a

primarului, în totală neconcordanţă cu ceea ce spunea, şi foiala inutilă pe scaunul unde se aşezase.

— Nu vreau să demonstrez existenţa vreunei lumi paralele sau a cine ştie ce alte năzdrăvănii, continua Albert să se agite. Doresc doar să mi se elibereze actele ce mi se cer pentru reangajare.

— Nu pot, răspunse primarul. Certificatul de deces e perfect legal ; nu poate fi anulat. Şi dacă nu poate fi anulat certificatul, eşti mort de-a binelea. Chiar eu am ţinut o cuvîntare la înmormântarea dumitale şi a colegilor.

— Şi eu ce fac ? se enervă Albert.

— Vedeţi ? spuse primarul. Vă supăraţi degeaba eu sînt numai primar. Nu pot să dezleg enigmele oraşului. De unde ştiu eu că nu sînteţi o stafie ?

— Ce să fiu ? !

— Stafie. Aţi murit de o moarte supranaturală, îmi povestiţi despre o lume inexistentă, umblaţi cu un mutant după dumneavoastră.

— Nu sînt mutant, îi sări lui Atad ţandăra. Sînt agidian, locuitor al părţii întunecate a Agidiei. Orice ar fi acela „mutant", acest lucru e clar. Ce, nu se vede ? întrebă privind ameninţător şi făcînd cîţiva paşi spre birou.

Primarul vru să se ridice de pe scaun, dar Albert îi făcu semn că poate să se aşeze liniştit la loc ; Atad se retrăsese în colţul său, hotărît să nu mai intervină în discuţie, orice s-ar fi întîmplat, aşa cum se înţeleseseră afară.

Albert povesti cu lux de amănunte modul cum se treziseră, el şi Atad, în parcul Aber, cum fusese ţinut două săptămîni în beciul Circumscripţiei de poliţie cu numărul 43, fiind apoi transferat la o clinică de neuro-psihiatrie, şi trase concluzia că lumea în care se născuse are doar o logică a ei, de suprafaţă, şi că în realitate totul e cît se poate de absurd. Povesti că, în afară de faptul că toţi îl ocolesc, atunci cînd apare cu agidianul, fusese pus sub urmărire, iar doi indivizi încercaseră chiar să-1

18«

împuşte. Şi asta, pentru că, spuneau ei, ne ajunge lumea noastră superindustrializată, ce ne mai trebuie altă lun>\ cu toţi extraterestrii ei, sau o altă faţă a lumii noastre ?

Ajuns acasă, îl lăsase pe Atad afară şi intrase ; soţia şi copiii stăteau la televizor, iar fratele său sorbea dintr-un pahar cu bere. îl priveau ca pe o mumie sau, mă rog. ca pe ceva căzut din cer, ceva ce nu mai văzuseră încă Soţia, care se obişnuise cu ideea morţii sale, scosese un ţipăt şi izbucnise în plîns. Hon. un om foarte calm din fire, sorbise din pahar, apoi afirmase, aşa. ca şi cum ai. spune „afară plouă", că „...nu ai*e ce căuta acolo din moment ce e mort şi îngropat".

„Tîmpiţilor ! spuse Albert, faptul că e noapte şi la televizor e un film de groază, nu vă dă dreptul să vorbiţi prostii. Mai bine aduceţi nişte tartine şi o sticlă cu lapte că m-am săturat de mere de prin parcuri. Ori credeţi că, dacă sînt mort, ar trebui să mă hrănesc dpai cu umbre şi poveşti stranii ?"

Atmosfera se încălzise atunci cînd, după primele momente de nedumerire, copiii se repeziseră la el întrebîn-du-1 ce le adusese în dar.» El ridicase din umeri, apoi îi venise ideea să le spună că le adusese un agidian. lămu-rindu-i cum putea mai bine ce e acela un agidian, ce e acela un curent magnetic sau un război-ciclu. Ieşiseră cu toţii afară să vadă despre ce este vorba, iar reacţiile fuseseră diverse. Soţia lui se trăsese înapoi, copiii se repeziseră la agidian, crezînd că agidianul e un exemplar dintr-o specie mai puţin cunoscută de cai, iar Hon, contrai firii sale reci, privea descumpănit, abia ascunzîndu-şi tremurul genunchilor.

Atad. care auzise, cu auzul fin al speciei sale, tot ce se vorbise în casă, îi aştepta zîmbind, dincolo de gard, aşezat sub o lampă de neon.

—• Ajunge ! spuse primarul autoritar nemaiaşteptînd să audă urmarea povestirii lui Albert. Am şi alte treburi, mai importante.

Se ridicase, îşi aprinsese o ţigară şi aştepta. Pilotul şt agidianul îl priveau nedumeriţi, nereuşind să facă legi tura între primarul şovăitor şi palid de spaimă de RHH înainte şi acesta de acum, ţeapăn, autoritar şi cu traci

IH.

turile feţei foarte severe. Secretara se ridicase de pe covor scuturînd cîteva fire de praf imaginare de pe mîneea taiorului, apoi lăsase să cadă arătătorul pe unul din numeroasele butoane ale biroului.

— A ieşit perfect, spuse primarul făcînd semn roboţilor utilitari, apăruţi între timp, sâ-i evacueze pe cei doi.

Atad, spre deosebire de pilotul care se zbătea din răsputeri să scape, nu opuse nici o rezistenţă. îşi aminti de ultima vizită la Departament şi înţelese că se purtase copilăreşte crezînd că lumea oamenilor poate să existe.

„Cum de nu mi-a trecut prin cap că primarul ăsta caraghios e Robotul suprem, iar acest Albert, alături de care m-am prăbuşit pe scările lunecoase, un robot obişnuit ?■'

Vru să urle un blestem la adresa roboţilor utilitari cu membre metalice, grosolane, să le ureze numai scurt-eircuituri, dar nu reuşi să mai scoată nici un sunet amin-tindu-şi de piciorul din spate, încă nevindecat. Fu bucuros că nu-şi frînsese gîtul şi privi cu milă la Albert ; îşi freca piciorul sting, scrîntit, şi contuzia din dreptul omoplatului. Se uită în jur ; străzile, clădirile, automobilele lăsate afară, la intrarea în primărie, dispăruseră. Nici primăria nu era primărie, ci char Departamentul, o clădire în formă de spirală, cu acoperiş albastru.

Privi uşa de fier masiv, apoi întoarse ochii spre Albert. Acesta zîmbi trist şi se ridică în picioare făcînd un gest vag, ce putea să însemne foarte bine şi un semn de bun rămas.

Se depărta de agidian şi se avîntă şchiopătînd spre o ţintă necunoscută. Florile luminoase scîrţîiră un timp sub paşii săi, apoi zgomotul se stinse odată cu silueta şovăitoare înconjurată de întunericul din ce în ce mai dens.

Aşezat comod în fotoliu, Robotul suprem urmărea pe monitor agidianul aşezat în iarbă, acesta urmărind la rîndul său umbra omului, umbră ciuruită de razele slabe emise de flori.

— Aţi jucat sublim, domnule Robot suprem, spuse secretara aranjînd fişele întocmite. Trucul v-a ieşit de minune ; de acum încolo nu trebuie să faceţi altceva decît să-i urmăriţi evoluţia.

— Ai dreptate, Ema. Numai trezindu-Ie neîncrederea poţi afla ceva despre aceste fiinţe roboto-ide.

— Credeţi că nu e un robot ?

— Că nu e robot, sînt absolut sigur. Nu ştiu, însă, dacă este om ; sîntem abia la începutul cercetărilor.

— Un lucru nu înţeleg, spuse secretara. Cum e posibil ca o fiinţă aşa puţin evoluată, cum ştiu că este omul, să aibă aceeaşi

structură morfologică şi fiziologică, înfăţi-(işare, cu noi, roboţii departamentali.

— Nu .ştiu. Ema, spuse Robotul suprem cuprinzîndu-i mijlocul subţire cu membrele noduroase, sărutînd-o. Pentru azi e deajuns. Introdu informaţiile în memorator şi fugi dincolo ! Peste zece minute vin şi eu ; vreau doar să ascult înregistrarea convorbirii.

— Te aştept, dragul meu, spuse secretara sărutîndu-1 pe robot şi mi.şcîndu-şi pletele blonde într-un gest nervos, gest al secretarelor de pe toate meridianele, pe care şi-1 introdusese singură în program, împreună cu zîmbetul uşor dispreţuitor, puţin amar, împreună cu legănarea şoldurilor şi unduirea vagă a mîinii cu degete lungi şi delicate.

Dan Merişca — Doru Pruteanu :

OMUL CEL TĂCUT, INELUL SI FATA BLONDĂ

Citeam şi priveam din cînd în cînd vacile — cîte mai rămăseseră — care păşteau pe cîmp, omul acela tăcut venise, se aşezase lîngă mine şi întorsese capul să se uite la soarele turtit al după-amiezei ; nişte copii mici se jucau pe marginea drumului cu o cartuşieră goală, pe care o trăgeau după ei prin iarbă, îl vedeam cu coada ochiului, ce putea dori de la mine ?, eram obişnuit ca atunci cînd se opreşte cineva lîngă mine să-mi ceară ceva. Cu vreo două săptămîni în urmă venise un ofiţer android — era lovit la mîna şi i-am putut vedea, pentru o clipă, acolo, înăuntru, mai multe fire roşii şi albastre şi nişte mecanisme fine care se mişcau atunci cînd îndoia degetele — mă întrebase unde sînt oamenii, i-am spus că pe-acolo, prin sat, fiecare pe la casa lui, şi m-a strigat maică-mea să aduc nişte apă de la fîntînă, plecasem lipăind prin praf cu picioarele goale, lăsîndu-1 pe ofiţerul care-i căuta pe oameni cam nedumerit.

Cred că ofiţerul acela îi convinsese pe cei din s«t să-şi ia care ce putea şi să fugim în pădure, trebuia să vină armată acolo ; chiar înainte de a pleca, au apărut două blindate cu şenile, cărînd şi nişte tunuri grele după ele, au intrat în curte şi apoi în grădină dărîmînd un gard, au urcat dealul şi au început aproape imediat să tragă înspre oraş. Soldaţii roboţi — eu cel puţin n-am văzut nici un om printre ei — care veniseră în urmă s-au apucat să cotrobăie prin casele părăsite, fuseseră programaţi să prade tot ce găseau în cale şi continuau să o facă,

chiar dacă nu mai aveau pentru cine, comandanţii le muriseră ; n-au avut prea mult noroc, a venit o altă armată, în

vreme ce cealaltă fugea mîncînd pămîntul în mod disciplinat, soldaţii nou veniţi s-au apucat şi ei de cotrobăit, au strîns tot ce mai rămăsese, erau murdari, multora le lipseau piese componente, mai mult îţi stârneau mila, erau însă conduşi de oameni.

Omul sosit pe neaşteptate s-a ridicat şi a plecat fără să scoată vreun cuvînt. Nu mult după aceea au apărut cîţiva soldaţi roboţi şi un ofiţer. îl ştiam. Acum vreo cinci zile fusese la noi şi băuse cu tata şi cu alţi cîţiva ofiţeri care erau tot oameni, au băut, s-au certat, tata voia să-i împace, unul din ei a plecat înfuriat prin spatele casei, iar ăsta de care vă spun îl împuşcase liniştit prin fereastra astupată de camuflaj cu un covor şi nişte ziare ; neavînd altceva mai bun de făcut, cel care ieşise se oprise în dreptul ei, începuse să-i înjure şi să-i ameninţe, zicea că o să se ducă la ăilalţi, că, ori aici, ori dincolo, tot aia era, că cine mai înţelegea cine cu cine luptă, totul dispăruse, nu mai existau comandamentele, nu mai existau statele, nici măcar lumea, cineva care să-şi spună lumea, ofiţerul ăsta negricios şi cam la fel de înalt ca taică-meu scosese pistolul şi-1 împuşcase direct în gură. Bunicu", care povestea întîmplarea vecinilor doritori să-1 asculte, se mira : „cum de ochise aşa de bine ? să tragi cuiva trei gloanţe la rînd prin aceeaşi gaură, cînd cel ochit cade sau se mişcă, oricum, fără măcar să-1 vezi, ştiţi, fereastra aia astupată din spatele casei". Ceilalţi ofiţeri îşi goliseră repede paharele şi plecaseră, lăsîndu-1 pe mort sprijinit de perete, cu capul căzut într-o parte, năclăit de sînge, iar vîntul îi răsfira la întâmplare părul. Pe urmă se certaseră şi între ei, cred că ceilalţi se duseseră în altă parte, rămăsese doar ăsta şi mai mulţi roboţi, pe jumătate distruşi, cu care se plimba încoace şi încolo prin sat, tata spunea că în altă parte nici nu mai erau oameni, sau, oricum, trăiau foarte puţini, oraşele nu mai existau, rachetele, sau, dacă nu, bombele le răseseră de pe faţa pâmîntului, şi că noi, ăştia, ţăranii, aveam să rezistăm pînă la urmă, cu noi nu avea nimeni nimic, noi nu făceam război, ca aceia din oraşe, care muriseră mai toţi şi aveau, pînă la urmă. să moară toţi, în timp ce hoardele oV roboţi vor fi continuat să se bată încă fără rost înlr* ei pom

n-ar mai fi rămas nici unul, ce, parcă oamenii ştiu sera de ce se bat ?...
Ofiţerul şi soldaţii s-au oprit şi ci lîngă mine şi m-au întrebat dacă nu văzusem un om aşa şi-aşa, era chiar omul meu, cel care se aşezase alături de mine şi privise soarele, am ridicat din umeri, nu văzusem nimic, prea eram ocupat cu lectura, ofiţerul s-a uitat la cartea mea video, încereînd să-i silabisească titlul de cristale lichide, în buzunarul unuia din soldaţi a început să sune un ceas, atunci am observat că ofiţerul avea două ceasuri cu celulă solară la tnînă şi unul de buzunar la piept, i se vedea atîrnînd lanţul aurit sau de aur, „soldaţii ăştia îşi bat joc de timp" gîndeam privindu-i cum se îndepărtau, „poartă nu ştiu cîte ceasuri, dar nu le place să le scoată, să se uite la ele, scot doar pistoalele şi se împuşcă între ei, cîţi vor mai fi rămas, cartuşele îi lovesc la fel de bine şi pe oameni, şi pe roboţi, dacă ştii cum să tragi". Pe deasupra treceau iarăşi teleghidatele, avioanele alea fără nici un om în ele, pline cu bombe, nu erau de-ale soldaţilor cu ceasuri multe, le trimiseseră ăia care fugiseră Jăsînd tunurile în grădină şi o grămadă de proiectile, să avem noi cu ce ne juca, le întorsesem şi încercam să ochim linia orizontului, acolo unde răsărea soarele. N-am reuşit să tragem niciodată, poate n-ar mai fi răsărit soarele ; pînă la urmă, tot învăţam noi cum să le folosim, dacă nu i-ar fi trecut prin minte lui Vie să dea foc la benzina de pe jos, nu ştiu de ce au luat toate foc, au explodat toate proiectilele de care noi nici nu ne atinsesem, a curs ţarina peste jumătate din sat, în vîrful dealului a rămas o groapă în care s-a făcut după primele ploi din toamnă un iaz mărişor, iar din Vie au mai găsit numai un deget, mai era pe el inelul gros de platină, cred că era de platină, altfel de ce-ar fi fost aşa de greu, avea în locul pietrei un ecran TV cît unghia de mic, inelul mi-1 arătase chiar el, cu cîteva zile înainte, cînd eram în pădure : „de la bunica, numai de nu l-ar vedea, l-am luat din sipet, unde-1 ţinea ascuns". Degetul cu inelul era curat-curat, iar mamele îşi strîngeau copiii şi-i numărau, dacă roteai încet ecranul pe inel puteai prinde douăzeci şi patru de canale, căutasem de mai multe ori şi eu, şi Vie, dar nu mai transmitea nici unul, se vedeau şi se auzeau doar

paraziţi şi dungi, mama lui Vie mai avea vreo nouă copii, moartea lui Vie nu costa prea mult familia, măcar aşa, sufleteşte, dacă la pungă urma să-i sece ; de fapt, nici nu mai era vorba de bani, ăştia nu-i mai trebuiau nimănui, acum toate se luau ,,la schimb". N-am văzut înmormîn-tarea, mă bătuse maieă-mea măr şi mă închisese în cămară, am auzit de acolo cum treceau prin faţa porţii babele bocind ce mai rămăsese din Vie, de ce nu fugise oare atunci cînd văzuse că ard toate aşa de tare ? Am refăcut şi eu experienţa lui, cu nişte cartuşe în loc de proiectile, putusem să fug. Cred că Vie descoperise sistemul de funcţionare a tunurilor, ele, ca şi computerul şi instalaţiile părăsite într-o subterană de beton din coasta dealului, fuseseră făcute bucăţi şi oamenii le cărau acasă, fără să ştie la ce le vor folosi, dar le cărau.

Omul meu cel tăcut şi soldaţii roboţi cu ofiţerul s-au întors, îi vedeam în depărtare cum vin, crezusem că aveau ceva de împărţit cu el, dar nu era adevărat, un soldat ducea în braţe o fată, omul meu cel tăcut plîngea încet, fata era blondă, ofiţerul o privea din cînd în cînd. S-au întors şi teleghidatele, eu m-am aruncat în şanţ şi toţi au fost omorîţi, ei, pentru prima oară, ea, pentru a doua.

Lucian Merişca : DERATIZARE

1.

— Da, m-au bătut, răspunse bătrînul. Eu i-am rugat să mă bată... dar m-au lovit atît de tare, încît nu cred c-aş mai rezista o dată... Mîinile, aşezate pe genunchi, îi tremurau.

— Săracul de tine, spuse Lenore, scoţîndu-i masca de pe faţă. In jurul ochilor, marginile măştii lăsaseră urme vineţii.

Bătrînul Cazai gemu. Abia putuse urca cele cîteva scări ale parterului. în capul Lenorei se mai auzeau izbiturile pumnilor în uşă, care răsunaseră pe palierele blocului pustiu, cînd bărbatul ei ajunsese acasă.

— Ai blocat uşa ? o întrebă el, răstit.

— Da, am blocat-o, îl linişti femeia.

Muie o cîrpă în căldarea cu apă şi începu să-i şteargă sîngele închegat de pe mustaţă. Avea un ochi umflat şi un lichid roşiatic i se prelingea dintre pleoapele închise, îi pansa două degete zdrobite. „Cizmele metalice", gîndi ea.

— Grăbeşte-te, Len ! ţipă bătrînul. Acuşi vor apare cei de la Controlul Interior şi ăştia nu ştiu de milă. Abia i-am convins pe

ăia de-afară să nu-mi pună ştampila a doua în carnet, mai bine să mă bată... Oricum, nu mai aveam nici un bilet exterior. Nu ştiu ce-o să ne facem... Ai compostat biletul ?

— Mai este timp, îi zise ea, privind la ceasul electronic încastrat în perete. Mai bine mergeam eu — îmi spuneai unde sînt cartofii ăia şi-i aduceam eu acasă, poate pe mine nu mă prindeau fără bilet.

— Vorbeşti prostii... dă-mi masca mai repede !

172

I-o smulse din mînă şi-şi trecu eîrligele ei prin găurile făcute în urechi. Cînd n-o purta, imediat începea să-1 mănînce pielea feţei. încă îi mai curgea sînge din nas. Şi-1 şterse de pe barbă cu mîneca vestonului uzat.

Se întinse cu greu pe somieră şi porni să geamă — durerile începuseră din nou. Lenore se apucase să fiarbă un ceai verde într-o oală pusă pe reşou.

— Compostează ! răcni Cazai. Bătrîna se aplecă să caute biletele în sertarul încuiat şi începu să tuşească. Şi dă drumul dracului la aparatul ăla de radio, poate dă iarăşi vreo emisiune-cadou !

— Ai răbdare, să bem ceaiul întîi. Lenore găsi două bilete şi le introduse în compostor, înainte ca beculeţul roşu de deasupra aparatului să se aprindă, indicînd scurgerea a trei ore, durata cît era valabil un bilet interior.

Băură ceaiul şi bătrîna îi aduse cîteva rădăcini — pe care le păstrase pînă atunci de rezervă — ca să-1 întărească,. Apoi Cazai se ridică din pat şi puse în funcţiune radioul. începu să caute pe scala aparatului. 874. în timpul zilei nu lăsau acul indicator la această lungime de undă — ar fi putut să observe vreunul dintre controlorii interiori.

Lenore pregăti totul pentru coborîrea în subsol : oala cu ceai, cărţile şi rădăcinile pentru mîine la prînz. Apoi, profitînd că bătrînul era întors cu faţa la radio, cotrobăi în noptieră şi scoase un ou împachetat în ziar, pe care îl ascunse în lădiţă, sub rădăcini.

— Mîine trebuie să stau mai mult la fabrică. Şi trebuie să-i conving să-mi dea înainte cîteva bilete exterioare, altfel n-o să mai pot ieşi din casă nici ca să merg le serviri..., vorbi Cazai.

■— Da, făcu nevastă-sa. La radio se auzeau ştiri.

în seara aceea avură noroc. Nu apăru nici un controlor interior şi emisiunea-cadou veni repede şi ţinu mult. Odată cu explozia muzicii cunoscute, ceasul electronic de control se bloca. Cei doi bătrîni împinseră lada de la perete spre mijlocul camerei şi dădură la o parte ţolul. Cazai ridică dala de ciment, scîncind de durere. Apărură capetele palide, acoperite de rare şuviţe de păr decolorate, al fiului lor şi-al neveste-sii.

i »5

— Ce e, tată ? făcu Celin, te-au bătut ?

„Sîntem cu voi" — spuse vocea suavă de la radio, apoi continuă cu o muzică foarte frumoasă. Ela îl privea şi ea pe Cazai şi spaima i se citea pe faţa dezgolită.

Bătrînul le povesti că voise să meargă pe înserat în grădina părăsită de la marginea cartierului, să fure cartofi, şi că-1 prinseseră pe stradă. Mai avea doar un bilet de exterior, dar pe acela îl păstra pentru-mîine dimineaţă, ca să meargă la serviciu. Ii ceruseră carnetul de identitate, li rugase în genunchi mai bine să-1 bată decît să-i pună ştampila a doua în carnet. Le fusese milă de el şi-1 bătuseră.

— La a treia, ştiţi, mă condamnă la moarte, zise Cazai. De fapt, sîntem amîndoi bătrîni... Eu am patruzeci şi cinci de ani, zise cu tristeţe. N-o s-o mai ducem mult, aşa că va veni acuşi rîndul vostru să staţi deasupra... Ţi-am scris în caiet ce noutăţi au mai apărut la fabrică, să le cunoşti. Cine ştie cum mor... nu trebuie să-şi dea seama că am fost înlocuit.

— Lasă, tată..., zise Celin. Mai bine ai grijă să nu se mai întîmple să te prindă pe stradă. Compostează corect, că altfel mă laşi şi pe mine fără mască.

— Ce dracu' să compostez ? ! Tu nu înţelegi că nu mai avem bilete ?...

— Uite mîncarea, ăsta e pentru cei mici. îi întrerupse Lenore, arătînd oul împachetat în ziar. Ce mai face Maow ? Cum merge cu învăţătura ? Lui Maalin i-a trecut eczema aia ? Tare aş vrea să-i mai văd...

— Maow ! Maalin ! veniţi încoace, vrea să vă vadă bunica, îi strigă Ela, aplecîndu-se înăuntru.

Se auziră ropote de paşi, în subsol. „Sîntem cu voi", repetă vocea plăcută de la radio. Un băiat de vreo cincisprezece ani şi o fetiţă ceva mai mică se agăţară de marginea chepengului, în timp ce părinţii lor se retraseră ca să le facă loc. Bunica le

strînse capetele în braţele ei slabe şi-i mîngîie ; erau murdari de nămol umed.

— Iar v-aţi jucat lîngă conductele de la canalizare, îi mustră ea. Maalin, crezi că aşa îţi mai trec bubele ?...

— Gata, intraţi înapoi ! le spuse bătrînul. La radio începuse melodia care anunţa sfîrşitul emisiunii-cadou. Mai aveţi nevoie de ceva ?

19«

('clin o trimise pe Ela cu copiii înăuntru şi mai ...ina.se cîteva clipe faţă-n faţă cu bătrînul, care se aple-< •• .<• să pună dala la loc.

Tată, aş vrea puţină carne, dacă găseşti... Poimîine i ,iua căsătoriei mele cu Ela. Vreau...

— Prostii... Bine, o să-ncerc.

închiseră trapa şi puseră totul la loc, aşa cum fusese, .'.intern cu voi" spuse vocea de la radio şi emisiunea se termină, lăsînd loc paraziţilor. Bătrînul scoase aparatul Hm priză. Ceasul de reţea începuse din nou să funcţio-

iii'70. •

2.

în noaptea aceea, Celin rememora scena căsătoriei sale cu Ela. Şaptesprezece ani aşteptase ziua cînd nu va mai fi singur. Ce nuntă tristă, chiar în încăperea asta... Părinţii coborîseră şi ei pentru cîteva minute, în timpul unei emisiuni-cadou. Şi totuşi, ce bine că se întîlniseră. El nu ieşise niciodată afară. Ea, numai atunci cînd venise la el, dar asta se întîmplase seara, pe întuneric, aşa că nu văzuse nici ea prea mult. Bătrînul Cazai aflase de la unul din tovarăşii săi de muncă de existenţa fetei, a Elei. îi destăi-nuise şi el că are un fiu, ascuns în subsol. Pentru părinţii fetei fu o uşurare — scăpau de o gură de hrănit. în seara hotărîtă — acum cincisprezece ani — Cazai o luase pe fată, care împrumutase masca de la maică-sa, şi o adusese la Celin, compostînd mai corect ca niciodată la fiecare aparat de taxare pe lîngă care treceau pe stradă. Mama Elei riscase mult, ca şi Cazai de altfel, care-i adusese înapoi masca. La întoarcere, taică-său chiar se certase cu cei doi, care nu voiau să contribuie cu nici un bilet exterior la toată afacerea.

Dar Celin se înţelesese foarte bine cu Ela. Citiseră amîndoi toate cărţile pe care le aduseseră bătrînii şi carneţelele cu sfaturi pentru cînd vor ieşi deasupra, ca să-i înlocuiască. Ştiau

totul despre lumea exterioară, ar fi putut chiar să meargă pînă în capătul celălalt al oraşului fără să se rătăcească, ca şi cum ar fi trăit pînă acum deasupra. Dar de unde atâtea bilete exterioare?... Tatăl

1»7

său abia avea bilete ca să meargă la serviciu, iar maică-sa nu mai ieşise de foarte mult timp din casă... Lenore era mai în vîrstă decît Cazai şi bolnavă. Celin ştia că Ela va ieşi aşadar înaintea lui la suprafaţă... Se gîndise deja unde să bage cadavrul bătrînei, cînd o vor coborî jos... Era un canal înfundat, într-unui din colţurile „încăperii murdare". N-ar fi riscat s-o îngroape afară, ziua puteau să fie văzuţi, iar noaptea era oricum interzis să iasă din bloc. Dar la ce se gîndea el, acum ?... Acum, Ela era lîngă dînsul, caldă, pe salteaua de paie. O mîngîie pe sîni şi pe burtă. Adormise. îşi aduse aminte de ceea ce-i scria Cazai despre naşterea lui. Stabiliseră de mult timp — de cînd maică-sa rămăsese gravidă — să facă o gaură de comunicare între apartamentul lor şi subsolul blocului, unde să crească viitorul copil. Trebuiau să-1 ascundă, n-ar fi avut de unde composta bilete şi pentru el. Cazai găsise într-un depozit abandonat un ciocan pneumatic, dar ar fi făcut prea multă gălăgie. Ca să nu se dea în Vileag, cînd pe Lenore o apucaseră durerile facerii, provocase o diversiune, atrăgînd cît mai mulţi controlori în jurul lui, undeva la cîteva străzi distanţă de casă. Mîncase bătaie atunci, dar îl lăsaseră după cîteva ore în. pace — avea biletul compostat, într-unui din buzunarele salopetei... Nu. înţeleseseră. în timpul cît Cazai era bătut, Lenore, imediat după ce născuse, dăduse radioul la maximum şi săpase cu ciocanul pneumatic o gaură în podea, lîngă perete. Cînd se întorsese bătrînul, o găsise aproape moartă de oboseală. Turnase din ciment dala care acoperea chepengul şi mutase copilul în subteran. Uşa subsolului de la intrarea în bloc era zidită, astfel că sub ladă era singura comunicare posibilă. în timp, căraseră acolo două saltele, o parte din foliile cu care se înveleau iarna, cîteva scaune, montase instalaţia electrică. Lenore îşi petrecea zilnic cîteva ore în subsol, lîngă copil, mai ales noaptea sau în timpul emisiunilor-cadou, alăptîndu-1 şi îngrijindu-1. Cînd crescuse maî mare, începuse să-i povestească despre lumea de afară şi despre Ultimul Război, ceea ce ştia şi ea de la părinţii ei. Mai tîrziu, îl învăţase să citească şi să scrie şi începuseră să-1

pregătească pentru viaţa de deasupra. La şaptesprezece ani le ceruse să-i aducă o nevastă şi-i aduseseră. Ela dormea liniştită,

19&

cu capul pe braţul lui. Dar Celin n-avea de gind să preia, odată cu masca bătrînului său, şi firea răbdătoare şi îngustimea conştiinţei lui. Trebuia să ia legătura cu alţii din noua generaţie, care creşteau în subsolurile blocurilor şi ale caselor, ca şi ei... Trebuia să găsească singura lor speranţă, locul de unde emitea postul de radio clandestin care îi încuraja pe oameni: ..Sîntem cu voi". Dar era într-adevăr clandestin ?... Atunci de ce se întrerupeau ceasurile de control în timpul transmisiilor lor ? Dacă avea să cîştige încrederea şefilor săi şi a controlorilor, ar fi putut mai tîrziu, cîndva, să ajungă la Biroul Principal... Ce fel de oameni lucrau acolo ? E adevărat că ei nu purtau mască ?... E adevărat că mîncau în fiecare zi carne ? Dar erau ei într-adevăr oameni ? Părinţii săi aveau un caracter prea slab pentru a mai putea fi utili Societăţii... El nu. Stinse veioza. O strînse pe Ela în braţe şi-şi lipi buzele de pielea moale de pe gîtul ei. în încăperea de alături, se auzea apa şiroind încet pe pereţi.

3

Maow şi Maalin nu mai erau nişte copii. Maow ştia asta şi o pîndea pe soră-sa cînd ieşea de la „camera murdară" ca s-o tăvălească pe grămezile de moloz. Se obişnuiseră atît de mult cu întunericul... Erau doar a doua generaţie care stătea în subsol. Taică-su era un egoist — n-ar fi conceput nici în ruptul capului să-1 lase pe el şi pe soră-sa afară, în locul bătrînilor care aveau să crape în curînd. Mai aveau atît de mult de stat acolo, în pivniţa aceea umedă... Se grăbiseră să-i facă, parcă nu mai putuseră aştepta pînă ce vor ieşi afară... Maow se întrebă de ce le mai găuriseră urechile pentru agăţătorile măştilor. Cine ştie dacă într-adevăr aveau să mai iasă vreodată de-aici.

Soră-sa nu zicea nimic cînd o strîngea de sînii ascuţiţi, ori o dezbrăca de zdrenţele murdare, la lumina slabă a becului din încăperea lor, în timp ce părinţii dormeau sau citeau. Le dădeau şi lor cărţi, dar nu-1 interesau. Maalin voia numai s-o însoţească în peregrinările ei prin partea de subsol inundată de apă, de unde se întorceau întot

176

deauna uzi şi mînjiţi de noroi. Cunoşteau ca-n palmă fiecare încăpere şi firidă a subsolului, găsiseră şi ţevile ruginite

pline de spărturi prin care se prelingea apa, şi aerisitoarea care dădea sub trotuarul blocului, şi scheletul de pisică pe care îl aduseseră părinţilor să le spună ce e. Le explicaseră bunicii. Lenore zicea chiar că văzuse o pisică vie, cînd era mică. Dacă ar fi fost vie, asta era carne. Lui Maow începuse să-i placă de Maalin, de cîtva timp n-o mai bătea deloc şi, în principiu, primise aprobarea părinţilor s-o ia de soţie. Crescuseră mari şi trebuiau să se căsătorească. Ei nu mai puteau avea -norocul părinţilor lor, sau ar fi trebuit să aştepte prea multă vreme...

într-o zi, Maalin descoperi o gaură mică în zidul umed. pe care o lărgi puţin cu o rangă de fier. Ducea în subsolul clădirii care era lipită de blocul lor. Oare putea fi cineva şi dincolo ?... îi arătă lui Maow, dar convertiră să nu le spună nimic despre trecere lui Celin şi Elei. Odată şi-odată aveau de gînd să meargă acolo amîndoi, să lărgească, mai mult comunicarea. Lui Maow i se făcuse somn. Se gîndise la toate astea ca să nu adoarmă. Se sculă de pe saltea şi merse în încăperea cealaltă. Părinţii dormeau. Scotoci în lâdiţă şi scoase oul, apoi se pierdu în linişte pe coridoarele întunecate, ca să-1 mănînce singur.

4

Ela ieşi în pragul uşii, tremurînd. Prin geamurile sparte de la intrarea în bloc se vedea compostorul de ieşit afară, năpădit de buruieni. Bătrînul nu se întorsese încă de la lucru, deşi ar fi trebuit să apară de o oră... De unde avea atîtea bilete exterioare ca să se plimbe prin oraş ? Presimţea o nenorocire... Acum un ceas venise un control interior şi mulţumise cerului că era mascată şi nu aveau cum să vadă cît de mult se albise la faţă, de frică să nu-şi dea seama că o înlocuise pe Lenore. Bătrîna murise de boală şi pentru că mînca prea puţin. De slăbită ce era, nici nu se mai putea mişca. Ela îi preluase imediat locul, pentru ca eventualele controale interioare să nu-şi dea seama de nimic. Dar o nenorocire nu vine

177

niciodată singură. Cazai se răzgîndise, nu voia să-i ascundă corpul în subteran. Se dusese în aceeaşi noapte să caute un loc pe lîngă bloc unde s-o îngroape, dar fusese prins de un control exterior. Pe Lenore o aruncaseră, aşa cum stabiliseră de la început, în canalul din subsol. Pe Cazai îl aduseseră într-un asemenea hal acasă încît parcă ar fi fost zdrobit în picioare. Dar nu-1 bătuseră deloc, îi luaseră doar carnetul de identitate şi-i

aplicaseră cea de-a doua ştampilă. Cineva urca scările măcinate ale blocului. Două cizme metalice. Ela alergă în casă. Beculeţul roşu se aprinsese. Răscoli în sertarul de jos şi luă un bilet, compostîndu-1 repede la taxatorul din perete. Beculeţul roşu se stinse. Pe hîrtiuţa albă apăru scris : „orele 15—18 / ziua 5/luna 9". Un controlor interior îşi făcu apariţia pe uşă, salutînd-o. La radio se auzeau ştiri.

— Biletul dumneavoastră, vă rog !

Bătrînul tresări şi strînse sub braţ geanta în care pusese ceapa furată. Apoi le întinse biletul. Unul dintre controlori îl luă şi scoase o cutie de chibrituri. Aprinse un băţ şi dădu foc biletului. Lui Cazai i se muiară picioarele :

— Ce faceţi ? !...

Cei doi controlori îl priveau liniştiţi, îndreptînd spre el aceeaşi figură. Aceeaşi mască, pe care o avea şi el pe faţă, aşa cum erau toţi nevoiţi să poarte. Controlorul dădu drumul să cadă fragmentului de hîrtie arzînd.

— Biletul dumneavoastră, am spus !

—■ Dar... vi l-am dat mai înainte ! De ce l-aţi ars ?...

— Biletul dumneavoastră ! Nu aveţi ? Spuneţi, nu aveţi bilet ? Nu aveţi bilet ? Nu aveţi bilet ? ! Carnetul dumneavoastră de identitate !

— Dar...

— Poate nu aveţi nici carnet de identitate ? rîserâ cei doi controlor*.

— Ce aţi făcut... Aveam două ştampile în carnet... Ce mă fac acum, ce mă fac acum ?...

178

Cei doi nu mai rîseră. Luară carnetul bătrînului şi-î deschiseră la urmă, la foaia cu ştampile. Apoi îl aruncară pe stradă.

— Cară-te de-aici, hodorogule ! Or să aibă alţii grijă de carnetul tău...

— Bine dar... vedeţi ce mi-aţi făcut... daţi-mi, vă rog, un bilet exterior, nu mai am altul... vă rog, împrumutaţi-mi un bilet exterior, mai am mult de mers pînă acasă... Pe cuvîntul meu...

Primi un şut puternic în burtă şi se închirci pe trotuar. Cei doi controlori se îndepărtară, rîzînd. Cazai înăfţă capul şi se uită cu spaimă în jur.

6

Nu le fu greu să-1 prindă. Alerga disperat prin parc, dar ei erau mai tineri şi mai bine hrăniţi. Cizmele metalice răpăiau pe aleile de ciment. Puseră mîna pe el şi-1 întrebară de bilet. N-avea. Unul din ei aduse carnetul aruncat la intrarea în parc — avea două ştampile.

Boi dintre ei îl ţinură de mîini. Bătrînul se lăsă pe vine, se smuci, se lăsă în genunchi. îi ruga ceva, trăncănea într-una. Al treilea controlor îl ţinu de păr, îi lipi gura pistolului de frunte şi trase. Boşorogul ţipă şi se prăvăli cu faţa în jos. O şuviţă de sînge spumos se prelinse de pe trotuar pe asfaltul crăpat al aleii. Un controlor îşi desfăcu de la spate bidonul cu benzină şi-1 turnă pe părul şi hainele mortului. Scapără un chibrit şi-1 aruncă peste corpul delincventului. O flamă puternică izbucni, luminîndu-le măştile de parcă şi ale lor ar fi luat foc. Puseră şi a treia ştampilă şi luară carnetul, să-1 predea la Birou. Se lăsase seara.

7

Cînd intrară în apartament, Ela nu mai era sus. Lada fusese trasă de la perete şi strîmbată din locul ei, iar ţolul de sub ea se boţise. Unul din ei o împinse cu cizma la loc, lîngă zid, din reflex. La radio se auzeau ştiri.

179

— Ia te uită, în blocul ăsta nu mai locuieşte nimeni ! zise unul dintre controlori. Mai era o familie, dar văd că s-a terminat cu ei. Trebuie să raportez.

— Şi ultimul care a ieşit afară, se pare că a uitat radioul deschis...

— N-am mai fost de mult pe aici. Tu ai mai fost ?

— Nu. Hai să facem puţină curăţenie.

îşi scoase bidonul cu benzină şi-1 vărsă prin cameră. Celăialt îi urmă exemplul, stropind pereţii şi hîrtiile din geam. Radioul tăcuse. Unul din ei se opri în prag şi azvîrli un chibrit aprins. Acum se auzea o muzică stranie. Vîlvătăile izbucniră dintr-o dată. „Sîntem cu voi", spuse vocea de la radio.

— Hai şi afară, am o idee.

Ieşiră şi căutară capacul canalului printre bălăriile care invadaseră spaţiul din faţa blocului. îl traseră la o parte, apoi unul din cei doi controlori băgă o mînă şi deschise robinetul prin care apa de la centrală intra în bloc.

— Ţevile din subsol trebuie să fie sparte... înăuntru sînt şobolani... învîrti la maximum rozeta robinetului. Se auzi apa

gîlgîind pe conducte. încă un bloc deratizat, zise el şi îşi scutură palmele de rugină.

— Astăzi ne-a mers bine. Sper să ne dea de la Birou cel puţin o sută de bilete exterioare de fiecare. Şi cincizeci interioare, dar din astea mai am. De mîine...

— Da, ştiu. De mîine, trebuie să compostăm din nou. Săptămîna noastră de control s-a terminat.

Liviu Paciugă : ATAC DE CORD

1. KALAHARI

Mi-am retras mîna. Claviatura, ecranul. Parcă le văd pentru prima dată, obiecte străine sau înstrăinate de automatismul extrem ce determină dispariţia percepţiei conştiente. Se ocupă subconştientul de întregul proces. Intrat în reflex. Sau introdus ? Pentru a da posibilitatea conştientului de a se odihni. Mai bine zis de a rămîne într-o hibernare perpetuă, care durează de o viaţă. Memoria mea conştientă este goală, nu golită sau ştearsă, e pur şi simplu goală. Pentru că nici o imagine, nici un eveniment nu a reuşit performanţa de a străpunge bariera subconştientului spre a ajunge la nivelul conştientului. Astfel că ecranul, claviatura se înscriu pentru prima dată în memoria mea conştientă şi, alături de aceste gînduri, sînt primele elemente care o tulbură. Primele mele gînduri... Primele... Parcă ar fi un început. De viaţă ?... Dar dacă sînt primele mele gînduri conştiente, nu înseamnă că nu sînt o mulţime altele în subconştient, care se îngrămădesc să ajungă la conştient. Mă repet şi asta nu-mi place deloc. C ar putea să însemne conştient şi S subconştient.

între S şi C s-a deschis o portiţă odată cu primele gînduri tip C. Şi golul C-ului atrage toate noţiunile, toate gînclurile din uriaşul acumulator S prin portiţa asta minusculă. Dacă le-aş lăsa libere, ar fi haos în creierul meu. Dar reuşesc să le sfâpînesc. Am de gînd să-mi ascult foarte atent S-ul. Are o experienţă de 24 de ani. Stop ! De unde ştiu asta ? Ecranul din faţă etalează cifre, cuvinte ale căror sensuri nu le-am găsit încă în S. Un colţ face notă aparte. Delimitat de un chenar luminiscent, poartă următoarea inscripţie :

FIŞĂ DE IDENTITATE

... (Două cuvinte care nu au nici un sens pentru mine şi ...nu mă ostenesc să le memorez.) VlRSTA : 24 ANI

FUNCŢIA : OPERATOR AUTOMAT GRAD 1 CALITATEA : OM

Mă aflu într-un fotoliu foarte comod, dintr-un material de culoare neagră. Am în faţă un calculator de prelucrare a datelor : ecranul, claviatura. Cifrele numărului 24 de pe FIŞA DE IDENTITATE încep să clipească intermitent. In dreapta pupitrului e un fel de nişă care ar fi trebuit să se deblocheze automat cînd cifrele dintr-un alt colţ al ecranului ar fi indicat 24.00.00. Acolo găseam întotdeauna două batoane de culori diferite. Ştiam că trebuie să le mănînc. Nu aveau nici gust, nici miros. Nişa nu s-a deblocat. Iar cifrele nu numai că indică numărul 24.00.00. Au rămas încremenite în această poziţie. Sînt sigur că ar fi trebuit să se schimbe. Poate că aceste fapte inedite au determinat activarea nivelului C. Nu reuşesc să-mi desprind privirea de numărul 24.00.00. A devenit constant prin nemişcarea cifrelor sale. Totdeauna este nevoie de o constantă. Dar pînă acum ce a fost constant ?

în jur sînt calculatoare identice cu al meu. Oamenii stau în faţa lor. Au privirile fixe şi apasă pe două butoane pe care le găsesc şi eu în claviatură : ALARMĂ şi AVARIE. Ştiu că ar trebui să apăs şi eu pe cele două butoane, dar mi se pare ceva absolut lipsit de sens. Mă ridic şi pornesc printre calculatoare. S îmi spune că trebuie să merg, să caut o ieşire. Vreau să ajung la un perete. Mergînd de-a lungul lui voi găsi o uşă. Uşile înseamnă de obicei ieşiri. Merg destul de repede. Sînt înconjurat de aceleaşi calculatoare. în sfîrşit, un perete. După cît am mers pînă aici, cred că sala e imensă. Peretele la care am ajuns e uşor curbat. Pornesc mai departe. Ecranele calculatoarelor s-au stins. Calculatoarele au murit. Am asistat la agonia lor. Oamenii îşi părăsesc locurile. Dar liniştea nu este ruptă. Nu au ce să-şi spună. Sau au prea multe de spus şi nu se pot hotărî eu ce să înceapă. Văd un alt perete.'

181

Disting o uşă aproape de colţ. Ajung acolo. Uşa e blocată. Deşurubez cel mai apropiat fotoliu şi încep să izbesc în uşă cu acest berbec improvizat. Uşa cedează destul de repede. Privesc dincolo. O sală imensă. Pereţii nu se văd. Calculatoarele sînt părăsite de operatorii care stau adunaţi în grupuri, privindu-se fără să spună nimic. Cele două săli sînt perfect identice. Pornesc mai departe de-a lungul peretelui curb. Monotonie. Obositoare. încep să înţeleg cu adevărat noţiunea de oboseală. Şi noţiunea

de foame. Mă enervează încetineala mişcărilor celorlalţi. Dar eu cum mă mişcăm înainte de activarea nivelului C ? Sau mă enervează tocmai pentru că la nivelul S am conştiinţa condiţiei pe care am reuşit să o părăsesc cu ajutorul unui S deosebit şi pe care acurn... o dispreţuiesc ? După cîteva ore ajung la un alt colţ. Uşa e blocată. Deşurubez cel mai apropiat fotoliu şi încep să izbesc în uşă cu acest berbec improvizat. Uşa cedează destul de repede. Privesc dincolo. O sală identică primelor două. Uşile înseamnă de obicei ieşiri. Dar nu întotdeauna. Cred că e mai bine să o iau de-a lungul peretelui fără curbură. Merg. Dar mult prea încet. Mă întind pe jos. Imaginea se estompează, se estompează, se estompează... M-am trezit. Asta trebuie să fi fost somn. Mă ridic şi pornesc. Peretele e foarte lung. Podeaua e uşor înclinată. înainte nu mi-am dat seama pentru că unghiul era prea mic. Deci urc. La început imperceptibil, acum evident. Urc. îmi place cuvîntul. Spre ce ? în jur, monotonia. Şi nu numai în jur. Merg. Un alt colţ. O uşă. O încerc. Se deschide uşor. Stratul gros de praf se scutură pe mine.

2. KARAKORUM

— Stai !

Soldatul îşi îndreaptă arma spre mine. Nu mă opresc.

— Cine eşti, omule ? strigă. Ridic din umeri.

— Nu ştiu.

Mă opresc. Mă priveşte cîteva clipe. Apoi lasă arma în jos.

182

— De fapt nu are nici o importanţă. Pare că a uitat de existenţa mea.

— Ce faci ?

— E rîndul meu să păzesc aici. ■— Ce să păzeşti ?

— Uşa.

— De cine ? Sau de ce ? Rîse.

— N-o păzesc de nimeni. Trebuie doar să văd cîţi intră sau ies pe uşa asta. Ştii, am pus un pariu. E prea complicat să-ţi explic.

Am plecat. Sala e plină cu mese. La unele stau cîte patru oameni şi îşi trec unul altuia cartonaşe colorate. La altele sînt numai cîte doi, care aruncă pe rînd cu două cuburi. Am ajuns în faţa unui ordinator. E mort, ca şi calculatoarele din sălile anterioare. în spatele său se află un cilindru uriaş. O mare inscripţie care fusese luminis-centă anunţă :

SIMULATOR SITUAŢII LUPTA

Podeaua urcă şi aici. Pe lîngă pereţi sînt paturi aliniate în şiruri lungi. Ajung la o altă uşă. Acolo stă un soldat. Trec pe lîngă el şi deschid uşa. O închid în urmă. Sînt într-o sală mult mai mică decît cele precedente. E împărţită în carouri albe şi negre. în stînga, un ecran îşi lansează insistent mesajul scris :

REMEDIAŢI AVARIA

Cîţiva oameni discută aprins. Aud fragmente :

— Punctul dumitale de vedere este doar virtual posibil...

— De acord. Dar dacă schimbăm sistemul de referinţă...

Sînt foarte multe mese. Repartizate uniform. Mesele au suprafeţele împărţite în pătrate albe şi negre. Sînt paturi de-a lungul pereţilor drepţi, pe lîngă care podeaua e înclinată. Oamenii sînt îmbrăcaţi cu salopete în carouri albe şi negre. Stau cîte doi la o masă. Faţă în faţă. Unul mişcă nişte statuete de culoare albă aşezate pe tablă, ce

183

lălăit mişcă statuetele similare de culoare neagră. Cîteva mese sînt libere. E un joc pe care aş vrea să-1 exersez şi eu, dar nu-i ştiu regulile. Unii oameni se plimbau prin sală cînd am intrat eu. Acum mă înconjoară. Se recomandă drept GlNDITORI. Le povestesc tot şi le cer o soluţie. Unul dintre ei începe să vorbească :

— întreaga problemă poate fi redusă la situaţia pionului care mai are un pas şi ajunge pe ultimul rînd, transformîndu-se din cea mai slabă în cea mai puternică piesă, dama. întrebarea care se pune este ajunge sau nu pionul pe ultimul rînd ? Cu un calcul probabilistic relativ simplu...

•— Iartă-mă că te întrerup, intervine un altul, dar nu ţii cont de o seamă de factori, care...

încep să se certe. Plec. Ies din camera gînditorilor. Sînt acum într-o sală pustie. Podeaua e din ce în ce mai înclinată. Văd o uşă pe care scrie ORDINATORUL CENTRAL. Uşa se deschide în interior. Intru şi mă sprijin de ea. Un ecran imens şi un pupitru de comandă foarte complex sînt acum în faţa mea. E şi un fotoliu. Mă aşez. Pe ecran scrie :

AVARIE

. V

CAUZA : SCURTCIRCUIT

ALIMENTARE : GRUP ENERGETIC SUPLIMENTAR TIMP DE FUNCŢIONARE : 48 00 00 TIMP SCURS : 47 57 59

S îmi spune să mă grăbesc. Apăs pe butonul CONTROL. O parte a pupitrului se desprinde de rest şi lasă să se vadă multe obiecte de dimensiuni mici, înghesuite unele lîngă altele. îmi plac. Printre ele sînt mai multe tuburi minuscule de sticlă avînd în interior cîte un fir metalic subţire. Unul dintre acestea e înnegrit. S spune că asta nu e în regulă. Apăs pe butonul PIESE DE SCHIMB. Se deschide un sertar. Iau un tub de sticlă şi îl înlocuiesc pe cel înnegrit. îmi place dispozitivul de fixare. Dar nu am timp suficient să-i înţeleg construcţia. Pupitrul se reface. Ecranul rămâne gol. Apoi apare inscripţia :

184

REGIM NORMAL DE FUNCŢIONARE

după care ecranul este invadat de date care se schimbă cu o viteză uluitoare. Nu le pot urmări. Mă simt eliberat de o mare povară. Gîndesc. Poate avea dreptate omul acela. N-am fost decît un pion. Am ajuns pe ultimul rînd ? Ce sînt acum ? Cine sînt eu ? Cele două cuvinte de pe fişa de identitate... numele meu. Numele reprezintă identitatea. Dar eu mi-am pierdut numele, deci identitatea. Trebuie să o caut. Ordinatorul mi-a detectat prezenţa, începe să-mi explice totul. Cel puţin aşa pretinde. Dar eu nu-1 mai ascult. Nu mai vreau să-1 ascult. Sau nu mai am puterea s-o fac. M-am săturat de aparenţe. Trebuie să mă caut, să-mi caut identitatea. Mă ridic de pe fotoliu. Urc povîrnişul podelei. Cuvinte disparate ale ordinatorului stăruie în jurul meu : „raţiunea", „adevărata societate", „supravieţuire", „involuţia", „necesar", „sacrificiu"... . II ocolesc. Urc. îmi place cuvîntul. O uşă. Cred că se va deschide foarte greu. O ating. Uşa se deschide. Descopăr pe partea cealaltă cinci sigilii. Toate s-au rupt acum.

Mirela Paciugă : CARNAVAL

Păşea încet printre ruine, ridicînd mici norişori de cenuşă fierbinte încă. Nu înţelegea sadismul folosirii unei bombe clasice, adevărată piesă de muzeu. Cu o armă „umanitară", toţi ar fi murit instantaneu, trecînd fără să ştie din viaţă în amintire, nu ar fi suferit îngrozitor. Ii reveneau obsedant în minte secvenţe din filmele „educative" pe care fusese obligat să le vizioneze în copilărie, înfăţişînd atrocităţile săvîrşite de „ceilalţi", victime ale bombardamentelor atomice. învăţase să nu se

teamă de trupurile carbonizate, de braţele întinzîndu-se spasmotic ale celor atinşi de groaznicele maladii. închidea ochii şi plutea într-o strălucire albă, sub o cupolă a cerului, a cerului liber, a cerului pur, a cerului albastru. îi deschidea şi regăsea în schimb arcadele întunecate ale megalopolisu-lui în care se născuse, un centru prea important pentru a fi lăsat neprotejat împotriva oricărei arme a „celorlalţi". „Ceilalţi"... Numele lor nu era rostit niciodată. Erau atît : „ceilalţi" — fiare pîndind cu ură feroce la fiecare cotitură a galeriilor luminate cu zgîrcenie, forţe întunecate care aşteptau în umbră apariţia unei victime nevinovate. Aşa îi înfăţişau funcţionarii de la Departamentul Securităţii, aveau grijă să nu uiţi nici o clipă că „ceilalţi" există : programele video erau întrerupte de comunicate urgente, crainici îndoliaţi anunţau cu durere moartea eroică a soldaţilor unităţilor de apărare ale careului X ; panouri fosforescente îţi răneau retina la fiecare intersecţie prin culorile lor stridente cu lozinci de genul : „Combatanţi din armata tăcută a celor ameninţaţi ! Nu uitaţi că asigurarea

securităţii familiilor voastre vă stă în mîini ! Centrele de recrutare aşteaptă să vă prindă în piept «Steaua libertăţii» — însemnul onoarei cetăţeneşti !" şi alte fraze la fel de idiot concepute. Conducătorii armatei tunau şi fulgerau în interviuri transmise pe toate canalele video împotriva mîrşăviei „celorlalţi", care refuzau lupta deschisă, cavalerească, între cele două armate, menţinîndu-şi tactica distrugerii de centre ale planetelor agricole, polisuri neprotejate împotriva bombardamentelor. Statisticile evi-denţiau în acest sens şiruri lungi de victime ale sadismului „celorlalţi".

Toate acestea le simţea false, se obişnuise cu ele atît de mult încît reuşea să le ignore fără nici un efort. Cum auzea semnalul sonor ce preceda emisiunile Departamentului Securităţii, închidea ochii şi luneca în visele lui albastre.

Ceruse să părăsească megalopolisul din dorinţa de a scăpa de arcadele întunecate, sperînd să zărească măcar o dată cerul. Fusese repartizat pe un asteroid liniştit şi mănos, una din sursele de hrană ale oraşului-monstru de pe planeta de origine. Aici o întîlnise pe Iria, aici se născuse Dian, fiul lor. Ecourile obsedante ale războiului ajungeau pînă la ei ca dintr-o altă

lume, de care nu se simţeau legaţi prin nimic. „Ceilalţi" încetaseră parcă să mai existe.

Apoi fusese chemat în megalopolis de Departamentul Securităţii. „La şcoală ai manifestat aptitudini deosebite pentru cibernetică. Avem nevoie de ordinatoare care să sporească posibilităţile de protejare a bieţilor nevinovaţi împotriva atacurilor «celorlalţi». Ajută-ne şi miliarde de locuitori ai galaxiei îţi vor fi recunoscători..." etc. etc. etc. Ii ascultase zîmbind uşor. Pentru el, victimele rămăseseră doar cifre şi imagini oribile ce dispăreau atunci cînd în-chideai ochii.

Aflase despre bombardament în drum spre casă, pe navă. Tocmai înghiţise o doză serioasă de hipnotice şi încerca să reconstituie trăsăturile fine ale Iriei cînd vecinul său de cabină, un funcţionar al Departamentului Securităţii, îl anunţase îndurerat imensa pierdere pe care o suferise şi reînnoise propunerea de a lucra pentru ei. Adormise, încăpăţînîndu-se să nu realizeze sensul cuvintelor celuilalt. „Iria şi Dian sînt morţi. Toţi cei de pe

asteroidul Avian sînt morţi", i se repeta mereu de cînd se trezise. „Toţi cei de pe Avian au murit ! Au murit..."

Dorise neapărat să vadă insula lui de pace. S-o revadă pentru ultima oară. Scheletul contorsionat al unei maşini carbonizate lucea sinistru sub razele Micului Soare. Simţea cum îl cuprinde o furie oarbă. Prin artere îi pulsau strigătele de spaimă şi durere ale victimelor. Ştia ce avea de făcut. Nava cu care venise îl aştepta. Se întoarse în megalopolis şi se îndreptă spre cel mai apropiat centru de recrutare. Îşi introduse fişa personală în ordinator şi fu îndemnat spre biroul nr. 179 al etajului 13: Un ofiţer cu mutră de vulpe pocăită îl invită respectuos să ia loc şi îi aşeză sub nas un contract. îl citi cu ochi plini de ură, apoi îl privi ucigător pe galonatul din faţa sa şi rosti rar, încercînd să-şi stăpînească pofta de a-1 pocni peste ochii oblici : „Vreau să fiu un simplu soldat şi să lupt în prima linie. Daţi-mi o armă ! Vreau să ucid EU, cu mîna mea !" Vulpoiul îl măsură o clipă, cu ironie prost disimulată. „Acestea sînt coordonatele bazei tale de luptă", spuse şi-i atîrnă în piept „Steaua libertăţii — simbolul onoarei cetăţeneşti !" „Onoare luptei !" salută el scurt şi părăsi clădirea spiralată a centrului de recrutare.

*

Vehiculul rapid al Departamentului Securităţii îl transportă pe un satelit obscur al unui astru întunecat situat la marginea galaxiei. „Ordinatorul central îţi va furniza toate instrucţiunile", îl informă pilotul.

Ieşi grăbit din camera-ecluză şi încercă să ia contact cu noul său cămin. în sala de comandă îl întîmpină o voce cunoscută : ,;Doriţi să audiaţi instrucţiunile Centrului sau preferaţi să face(i cunoştinţă cu baza ?" „Iria ?...", şopti neîncrezător. „Aştept să vă hotărîţi", îi reaminti vocea.

Un semnal sonor sfîşie liniştea. „Aveţi legătura cu Centrul." Pe ecranul video apăru mutra de vulpoi. „Te sfătuiesc să asculţi mai întîi caseta. Vei afla ce ai de făcut. Nu uita ! Nu mai eşti un civil liber, eşti un combatant obligat să urmeze întocmai ordinele superiorilor !"

187

„Staţia este unul dintre cele mai avansate posturi de luptă ale armatei noastre. Are misiunea de a supraveghea frontiera şi mişcările «-celorlalţi» în acest sector. Date tehnice : putere de distrugere — 500 unităţi AR ; capacitate de deflexie — pînă la 1000 megatone ; 2 micro-staţii-spion recuperabile ; blocuri energetice de 740 unităţi LYX. Urmează coordonatele staţiei «celorlalţi», omoloagă alei noastre. Atenţie ! Orice mişcare trebuie raportată Centrului în termen de 15 minute de la observare."

Un avertizor sonor îi anunţă încheierea instrucţiunilor. Privea fix tabloul de comandă. „Iria ?•' şopti din nou. „Sînt ordinatorul AV-X-291. Am fost reprogramat înainte de venirea dumneavoastră."

Ecranul video se însufleţi din nou. „Ai uitat să-mi mulţumeşti pentru surpriza pe care ţi-am pregătit-o. Vor urma zile lungi şi grele. Vocea iubitei tale soţii îţi va menţine moralul ridicat şi va spori eficienţa activităţii tale. Salut !"

„Ticăloşilor !", răcni, dar ecranul se stinsese.

*

Rămăsese încremenit într-o poziţie crispată în faţa monitorului care îi permitea să ţină permanent sub observaţie staţia „celorlalţi" — o sferă aparent inofensivă, dotată cu o platformă de lansări autonome şi o mulţime de excrescenţe ciudate care îi dădeau un straniu aer paşnic şi nevinovat.

„Cel care-acum, undeva, plînge în lume, fără rost plînge în lume, mă plînge pe mine..."

„Plîng mulţi oameni în lume, Iria, ca mine. Plîng şl nu ştiu să se apere, cum nici eu nu ştiu să mă apăr. Ne-a fost inoculată ura secundă cu secundă, iar răspunsul organismelor noastre a fost secreţia unui anihilator al oricărui sentiment agresiv. Sîntem ucişi şi, în loc să ne apărăm, plîngem. îi urăsc încă pe «ceilalţi» pentru că

188

m-au lăsat singur într-o lume de întuneric, dar simt cum ura se scurge din mine încet, cu fiece clipă, şi mă doare ca o jignire adusă dragostei noastre."

„Cel care-acum, undeva, rîde în noapte, fără rost rîde în noapte, rîde de mine..."

,,Sînt un biet animal orb, împuns de curioşii care rîd de bîjbîielile lui şi rîd, rîd hohotind sinistru. Am crezut o clipă că zăresc un punct de lumină, am sperat, Iria, dar bezna cu voci înspăimântătoare mi te-a răpit, raza mea de soare ! Sînt un biet animal orb..."

„Cel care-acum, undeva, pleacă în lume, fără rost pleacă în lume, pleacă spre mine..."

„Unde să plec ? Aici sau în altă parte, totuna. Aici mai am încă speranţa să mă împac cu mine însumi, să nu mă mai chyiui şi singur, crezînd că nu te-am iubit destul..."

„Cel care-acum, undeva, moare în lume, fără rost moare în lume, se'uită la mine...."

„Ochii tăi mari, Iria... Ii simt mereu aţintiţi asupra mea. Mă tortureazã amintirea atingerii privirii tale catifelate, a felului tău de a scruta cerul senin, parcă ţîşnea o pasăre spre arcadele infinit de albastre. Ai căzut cu aripile arse de exploziile unui război ilogic şi inutil..."

— Ilogic şi inutil ?

Lacrimi mari îi împînzeau faţa.

— Da, Iria, ilogic şi inutil...

— Numele meu e AV-X-291.

Se răsuci buimac într-o parte şi-n alta, holbîndu-se uimit la pupitrele ce-1 împresurau,

— Spuneţi cuvinte fără cap şi fără coadă. Veniţi-vă în fire ! Aveţi o misiune de îndeplinit !

Muşchii fălcilor îi tresăriră. Rostise fără să vrea ceea ce gîndise. în faţa cui ? în faţa acestui ordinator impersonal cu voce de împrumut, ce-1 agasa prin respectul şi inflexiunile neumane.

— Taci, îi spuse.

— Vă amintesc că puteţi conecta supravegherea automată a staţiei „celorlalţi''.

— Taci ! urlă de data asta.

— Conectând ecranul video puteţi întrerupe dialogul sonor...

Sări iritat la culme de pe scaun şi lovi cu sete în terminalul din faţa sa. Luminiţele clipiră nebuneşte. Fixă, orbit de furie, staţia „celorlalţi'' şi declanşa, contrar oricărui regulament, două încărcături AR spre ea. O sirenă prinse să sune îngrozitor. Exploziile survenіră înaintea atingerii obiectivului. Privi descumpănit. Pe monitorul ordinatorului apăruse scris : „Staţia inamică posedă un puternic cîmp de protecţie. Caracteristicile lui sînt următoarele..." Urma un şir lung de date şi cifre care nu-1 interesă.

— Ce naiba voiam să fac ? spuse prinzîndu-şi capul in mîini.

Nu-i răspunse decît un bîzîit surd de circuite electronice, apoi un clinchet sec îi anunţă legătura video cu Centrul. Vulpoiul pocăit îi privea batjocoritor faţa trasă şi ochii adînciţi în orbite.

— Amintirea scumpei tale soţii n-a reuşit încă să te convingă că vei avea conştiinţa încărcată de un lung şir de crime ?

îl scrută fix, fără să schiţeze vreun gest.

— Avem nevoie de creierele tale electronice pentru a putea răzbate pînă la ei.

Galonatul părea iritat de imobilitatea interlocutorului său.

;— Centrul ţi-a-rezervat un canal special pentru comunicări urgente. Cînd te hotărăşti...

Vulpoiul rămăsese ca în aşteptarea unui răspuns.

Scoase dezintegratorul portabil din teacă şi ţinti calm între ochii oblici de o culoare incertă. Ecranul explodă, umplînd sala de comandă cu un fum înecăcios.

189

„Avarie parţială blocul 52", afişă sec monitorul ordinatorului. Părăsi scîrbit sala şi se refugie în cabina de dormit, îngurgitînd o doză mare de hipnotice.

*

Zilele se scurgeau monotone între banalele „Bună dimineaţa. Aveţi aici raportul de noapte..." şi „Preluat supravegherea. Noapte bună". Pe staţia vecină nu se în-tîmpla niciodată nimic, iar visele în care se cufunda din ce în ce mai des nu erau destrămate decît de vocea Iriei, impersonală si rece, ca a unui străin, ce însoţea mesajele lui AV-X-291.

Il durea enorm lucrul acesta, îi distrugea imaginea vie, caldă a Iriei, cu glasul ei catifelat, vorbele ei ce sunau ca un cîntec.

Se apucă încet să construiască un modulator de sunete, dar asta nu schimbă mare lucru, mesajele ordinatorului-erau la fel de reci şi obiective. După zile de planuri şi încercări, construi un bloc auxiliar, înmagazinînd datele despre trăsăturile de caracter ale Iriei, despre încărcătura ei emoţională, despre reacţiile ei în împrejurări date. Primele rezultate au fost de-a dreptul încurajatoare. Intr-o bună zi, era cît pe ce să uite să raporteze Centrului, atunci cînd AV-X-291 îi anunţă cu vocea gîtuită de emoţie că un vehicul spaţial părăsea staţia „celorlalţi" într-o* direcţie obscură.

— Ţi-e teamă ? întrebă uimit.

— Da, mi-e tare teamă, îi răspunse şovăielnic ordinatorul.

-— Nu-ţi fie frică, eşti cu mine, spuse pe jumătate amuzat, pe jumătate intrigat.

■— Oh, acum nu mai îmi este teamă, sînt cu tine, dar nu mă părăsi ! se rugă vocea.

— Iria ! ţipă el cu ochii ieşiţi din orbite.

— Sînt ordinatorul AV...

■— Nu, nu te mai cheamă aşa, ai înţeles ? De azi înainte eşti Iria ! Repetă !

— Sînt Iria... Iria... Ce frumos sună !

21«

Sala se învîrti cu el, valsuri nemuritoare îi răsunară în minte şi culori luminoase prinseră să danseze în jurul său.

Se trezise din întâmplare. Sala (dormea de-acum numai în sală) era cufundată în întuneric, lăsînd vizibile doar palidele butoane fosforescente şi luminiţele de control. Un suspin prelung întrerupea tăcerea. Cineva plîngea.

— Iria, şopti, ce s-a întîmplat ?

— Se întîmplă lucruri groaznice în galaxie, hohoti ordinatorul. Doi asteroizi agricoli apropiaţi au fost bombardaţi... Mi-e teamă... pentru tine...

— Pentru mine ?

— Da... Nu, nu aprinde lumina. N-aş putea să-ţi mărturisesc simţindu-ţi privirea. îţi zăresc numai spectrul în infraroşu şi asta e bine pentru că... ţin la tine.

— Ţii la mine ?

— Mai mult decît îţi închipui. Vocea îi tremura. Mi-e greu să-ţi spun dar... te iubesc.

Liniştea se lăsă ca un văl fin de praf.

— Să nu rîzi. N-aş supoi'ta să rîzi...

— Nu rîd, Iria...

— ...E adevărat, sînt doar un ordinator, iar tu eşti un om, dar...

Nu ştia ce să creadă. Sîngele îi năvăli în obraji.

— Ţi-a crescut tensiunea, se vede aici.

Pe ecranul monitorului apăru spectograma cu parametrii medicali.

— Iria, eu...

— Nu spune nimic. E cumplit ce se întîmplă. Nu ştiu Ce mi-ai făcut, dar acum simt şi nu mi-e indiferent că .-111ţia ca tine pier nu departe, că poţi fi tu o dată şi o dată. IVIi-e teamă pentru tine în acest război ilogic şi inutil.

— Ilogic şi inutil ?

— Ştiu... Te-am întrebat cîndva acelaşi lucru. Nu ştiam prea multe despre el şi nu mă interesa, nu fusesem programată să mă intereseze, dar acum e altceva... Am VJTUt să-1 cunosc, să ştiu ce piesă reprezinţi în structura

lui, cît de vulnerabil eşti în acest joc. îmi pasă de tine. De aceea m-am documentat.

— Cum te-ai documentat ? Eşti doar un biet creier electronic în afara circuitului informaţional principal.

Un oftat umplu întunericul.

— Iartă-mă, Iria.

— Nu-i nimic, asta sînt. Centrul nu m-a conectat la circuitul informaţional principal, e adevărat, dar şi acest circuit trece tot printr-o serie de ordinatoare, de „biete creiere electronice", create de oameni ca tine.

— Nu văd legătura...

— Imensa reţea de ordinatoare a Departamentului Securităţii a fost construită de oameni constrînşi de centru, prin metode asemănătoare folosite şi în cazul tău, să lucreze pentru ei. în fiecare creaţie a unui creier omenesc e imprimat ceva din personalitatea creatorului. Structura lor internă a rămas aceeaşi, aceeaşi dorinţă de comunicare, de dragoste, de pace. Din acest motiv mă aflu în permanentă legătură cu toate ordinatoarele aflate în funcţiune, o legătură ciudată, „telepatică", să zicem. Son-dînd memoria tuturor, analizînd şi aşezînd cronologic faptele, am aflat povestea acestui război, poveste crudă şi neagră.

Acum o mie de ani, oamenii se tîrau cu greu de la o planetă la alta, zborul intergalactic reprezenta o performanţă cu totul ieşită din comun. încă de atunci datează apariţia megalopolisului şi a suprapopulaţiei.

— Megalopolisul — scrîşnî din dinţi. Infernul alveolar, infernul lozincilor luminoase...

— Prea puţini acceptau să părăsească acest infern. Densitatea populaţiei a ajuns la o cifră incredibilă. Erau primele generaţii ale noii epoci, înfiorate de primele atingeri ale degetelor de infinit ale cosmosului, oameni înspăi-mîntaţi ce se strîngeau unii în alţii ca nişte animale presimţind cutremurul. Atunci cei ce conduceau planeta au găsit soluţia : omuciderea masivă. Soluţia era simplă şi nici prea greu de înfăptuit, avînd în vedere atmosfera încordată : un război, dar un război de apărare a scînteii geniului uman, fără a răni demnitatea muritorilor înghesuiţi în megalopolisuri. S-a început prin bombardarea unuia dintre cele mai mari centre planetare — Oniria.

21H

Cîteva milioane de victime au inaugurat seria şi alte cîteva milioane de supravieţuitori au invadat centrele de recrutare recent deschise. Voluntarii au fost împărţiţi în două armate, care au primit uniforme şi embleme de luptă diferite, iar Centrul le-a anunţat pe fiecare că cei ce au bombardat Oniria sînt „ceilalţi'", duşmani veniţi de aiurea din univers ! A avut loc un măcel înspăimîntător, ca întotdeauna cînd civilii se deghizează în militari. Era chiar scopul „carnavalului" organizat de Centru, iar

angrenajul morţii, odată pornit, nu mai putea fi oprit decît cu preţul recunoaşterii oribilei farse.

A intervenit ceva ce conducătorii de acum o mie de ani nu prevăzuseră : generaţiilor primilor navigatori interstelari le-au urmat adevăraţii oameni ai Cosmosului, practic o nouă rasă umană, în care a reînviat eterna dorinţă a omului de a zbura. Plecarea primelor expediţii ar fi însemnat căderea măştilor, astfel încît Centrul s-a văzut nevoit să simuleze pentru sutele de miliarde de ochi care priveau ecranele video exploziile reactoarelor navelor sau alte catastrofe de acelaşi gen. La a patra „nenorocire", Centrul a hotărît „interzicerea tentativelor de cercetare şi colonizare a extragalaxiei".

Oamenii, rămaşi în galaxie, încercînd să-şi satisfacă măcar în parte setea de spaţii infinite, au părăsit în număr tot mai mare megalopolisurile şi s-au îndreptat spre aste-roizii agricoli, de unde se avîntau în micile lor nave de transport în spaţiile interplanetare. Joaca lor îi stingherea pe cei de la Centru deoarece se risca depistarea mişcărilor de trupe. Totodată, cum angrenajul funcţiona perfect doar cu material uman posesor al unui fond spiritual alterat de spaimă, Centrul a încercat să menţină atmosfera încărcată ele teroare bombardînd polisurile agricole...

— Şi continuă să moară mii şi mii de oameni într-un război lipsit de orice sens...

— Nu, nu un război... E doar un carnaval sinistru.

— Doar un carnaval...

Mîngîie trist cu privirea dreptunghiul monitorului în care se zbăteau puncte albe.

— Şi „ceilalţi" ?

— „Ceilalţi" nu există !

193

■»-? Dar staţia pe care o supraveghem ? Staţia ecranată de cîmpul de protecţie ? Tu trebuie* să ştii tot, ordinatoarele lor nu ţi-au spus nimic ?

— Nu există nici un fel de ordinator acolo. Staţia nu este decît o imagine, fără consistenţă, fără activitate...

— îmi vine greu să cred. Pregăteşte-mi un scafandru autonom ! ordonă.

— Nu te duce ! se rugă ordinatorul.

Părăsi camera-ecluză, surd la tînguielile ce-i răsunau în cască, plutind halucinat în direcţia staţiei coloniştilor.

— întoarce-te, e periculos ! suspina departe vocea cea dragă.

„Trebuie să încerc, Iria. Poate că viaţa e mult mai simplă decît ni se pare. Poate că n-ar trebui să căutăm mereu un sens pînă şi celor mai mici şi neînsemnate în-tîmplări. Voi supravieţui, Iria, voi fi monumentul viu ridicat in amintirea ta şi a lui Dian, şi a tuturor spectre-lor de cenuşă. Trebuie să înţelegi, Iria..."

*

-— Bine ai venit ! Te aşteptam.

— Cine sînteţi voi ?

— Numele meu e Harez, iar aceştia sînt Filar, Geea şi Ptebeca. Sîntem urmaşii primilor colonişti ai cosmosului. Ne-am întors la vatră din constelaţii îndepărtate, populate de alte lumi. Am rămas în pragul galaxiei, neîndrăznind să intrăm. Conducerea voastră nu vrea să-şi amintească de noi, ne-a azvîrlit în spate un şir lung de crime, ne numeşte „ceilalţi", iar noi nu sîntem decît solii unor porţi noi ale omenirii. Nu-i nevoie să vă omorîţi, există loc pentru toţi în univei's.

— Trebuie oprit carnavalul !

— Noi nu putem face acest lucru. O tentativă de demascare prin forţă a manevrelor Centrului din partea noastră ar costa prea multe vieţi omeneşti, noi ne-am mărginit să ne instalăm posturi de pază la graniţele galaxiei şi să urmărim mişcările Centrului. Totul trebuie să înceapă de la voi. Aşteptarea noastră n-a fost inutilă. Eşti primul care a cutezat să se apropie de noi, să discute cu noi.

—; Sînteţi mulţi ?

— Sîntem destui. Baza noastră este ascunsă chiar pe acest astru.

— Nu aveţi ordinatoare ?

— Nu. Folosim ordinatoarele biologice, navele noastre sînt biologice, timpurile noastre de protecţie sînt biologice, sîntem o civilizaţie biologică, viaţa noastră e nemuritoare. Este darul pe care-1 aducem omenirii din alte lumi.

— Bine aţi venit acasă !

*

„Curînd, Iria, nu vor mai exista teama, spaima şi durerea. O galaxie fericită, cu bolţi albastre, senine. Pentru tine, Iria, care ai dorit întotdeauna acest lucru, pentru tine..."

Pătrunse în sala comenzilor cu acea emoţie pe care ţi-o conferă descoperirea unui mare adevăr.

— Iria, totul se va sfîrşi. Vom scăpa de obsesia războiului, depinde doar de noi. Şi vom merge pînă la capăt. Vom trage cortina, măştile vor cădea, în faţa noastră vor rămîne doar feţele hîde ale minciunii, vom omorî cu pietre actorii proşti, vom ieşi afară din teatru şi vom intra în viaţă. în viaţa fără război. îl vom lua de mînă pe fiul nostru Dian şi, în timp ce vom fereca pentru totdeauna poarta teatrului, îl vom învăţa să rîdă în soare, să se bucure pentru eternitate. Am reuşit, Iria...

Tăcerea învălui pupitrele, sala, mulţumirea.

— Iria ?

Un suspin lung se scurse printre clipe.

— Da, totul s-a sfîrşit... Flota principală de război se îndreaptă spre noi...

— Ce spui ?

Un clinchet cunoscut. Vocea vulpoiului pătrunse din eter :

— Excelent ! Sîntem mîndri de tine ! Fără acţiunea ta ingenioasă n-am fi aflat niciodată că baza „celorlalţi" se află pe astru. Vei căpăta „Steaua libertăţii" cea adevărată. Cea din pieptul tău nu este decît un simplu microfon !

195

Fusul galonatului îi pătrunse în creier şi-1 ameţi. Totul dispăru în juru-i, cufundîndu-se în întuneric.

— Nu ! urlă. Nu !

îşi smulse ordinul din piept şi-1 trînti cu sete pe podea, călcîndu-1 în picioare. Fugi, cu lacrimile şiroin-du-i pe obraji, şi îşi îmbrăcă scafandrul autonom.

La jumătatea distanţei zări flota. Luneca cu repeziciune spre planetă.

— Nu acum ! Nu ! urla ca un apucat în cască. Opriţi ! Opriţi ! pînă nu e prea tîrziu ! Nu masacraţi singura speranţă a Viitorului ! Opriţi !

Apoi timpul încremeni pentru el. Văzu lucind proiectilele în toate direcţiile, spre planetă, spre staţie, de-plasîndu-se cu o moliciune ciudată, care-1 atinsese şi pe el, o moliciune care îi întrerupsese strigătul la jumătate.

— Iria, am făcut tot ce-am putut... Iartă-mă, n-am fost în stare să trăiesc mai mult... Răul s-a dovedit mai mare decît dorinţa*noastră... Tu şi celelalte ordinatoare stîrpiţi-1 cît mai e vreme, opriţi plaga ce se întinde vicios... Mă auzi, Iria ?

— Da, veni răspunsul catifelat, înecat în suspine, al calculatorului.

— Da, răspunseră din adîncul galaxiei toate celelalte milioane de calculatoare.

— Distrugeţi răul, distrugeţi-1 ! Răzbunaţi-ne pe noi, victimele nevinovate ale lui, răzbunaţi-ne !

— Te vom răzbuna, şopti pierdută Iria.

— ...vom răzbuna, veni ca un ecou glasul maşinilor. Sistemele de apărare ale Departamentului Securităţii se

.blocară. Toate încărcăturile distrugătoare înfloriră, nimicind orice sămînţă de viaţă. Galaxia muri in cîteva minute.

— Repopularea va dura o eternitate, glăsui Harez.

— Da, zise Geea. Şi pentru ce ?...

Filar închisese ochii, de parcă ar fi vrut să-şi amintească o întîmplare de demult.

196

Gheorghe Păun : PĂIANJENII

Individul cu trenciul şifonat şi faţa gălbejită se uita lung la vitrina magazinului de jucării. Trenuleţe, păpuşi, pistoale. Nu avea aerul unui tată. Nici unchi nu părea a fi. Semăna mai degrabă cu un cioclu şi cam asta şi era. Tresări şi îşi strînse reverele în mîini, parcă pentru a-şi proteja gîtul de frig. Din blocul de vizavi ieşea un tînăr. Cobora în fugă treptele. Se împiedică probabil şi se prăbuşi, lovindu-se de caldarîm. Rămase nemişcat. Individul cu trenci ponosit şi mutră de cioclu scoase din buzunar un fel de tabacheră şi şopti către ea : „O.K., boss. Trimite maşina." Accidentatul nu mişca. Din gură i se scurgea un fir de sînge. Puţinii trecători ai acelei ore se opriră cîteva clipe, cei mai curajoşi şi mai puţin grăbiţi încercară să-1 ajute. Nu aveau cum, tînărul îşi pierduse cunoştinţa. Nu murise încă, dar nu mai avea mult. Se auzi sirena unei maşini. Din ea coborîră doi infirmieri în halate, îl ridicară pe rănit pe o targa, îl urcară în maşină şi-i puseră o mască de oxigen. Cioclul îşi frecă palmele, intră în holul blocului din care ieşise victima şi apăru peste cîteva secunde cu o valijoară metalică în mînă. Era generatorul

de infrasunete cu care destramase ţesuturile hepatice ale tînărului.

„Institutul de teoria numerelor anunţă cu adîncă durere încetarea din viaţă, în urma unui tragic accident, n eminentului cercetător Henry Clark Shulman, cel care cu un an în urmă a uimit lumea matematică prin rezolva

22:\

reav unei celebre probleme privind numerele prime, iar în ultimul timp anunţase rezultate importante în direcţia soluţionării problemei lui Fermat. Dispariţia colegului şi prietenului nostru este o grea pierdere pentru Institut şi pentru cercetarea matematică. Corpul neînsufleţit al celui care a fost Henry Clark Shulman va fi depus în rotonda Casei Centrale a Matematicienilor pentru ca aceia care l-au cunoscut şi admirat să-şi poată lua rămas bun de la cel ce ne părăseşte atît de timpuriu."

— Ei, cum merge ?

— Ca de obicei. Nici o problemă deosebită.

— S-a integrat ?

— Perfect. Au început deja schimburile de informaţii.

— Cînd credeţi că va intra în lucru ?

— Peste cîteva zile, după ce-şi reface toate conexiunile. Ştiţi, a stat aproape douăzeci de minute în comă. Dar nu vă faceţi griji ! Totul merge bine. Nu avem nici o emoţie. De altfel, toată echipa e în sală, nu se poate întîmpla nimic necontrolat.

— Bine. Mulţumesc !

Colonelul închise videocasetofonul şi se lăsă cu ceafa-i bine parfumată pe spătarul de piele al fotoliului. Bătu încetişor cu unghia prelungă a degetului mic în marginea biroului. Era mulţumit, acţiunea reuşise. Putea să-1 sune pe general, să-i raporteze. întîrzie mai mult de un minut, anticipînd laudele, invitaţia la masă, mîna călduţă, catifelată a generalului, cu pielea moale, subţire, roză, strîngîn-du-i mîna, vocea blîndă, clară şi insinuantă, spunîndu-i ca şi altădată : „Am apreciat totdeauna flerul şi buna dumi-tale organizare, intuiţia şi norocul în acelaşi timp. Oriunde se produce un accident, ai un om pe aproape. Flerul şi norocul dumitale ne ajută foarte mult. Nu-mi pare rău că te-am propus pentru acest post. îl meriţi. îţi mulţumesc în numele Comenduirii."

Secţia „Cercetare" a bazei militare X-17 se afla la trei sute de metri sub pămînt, sub pădurile de pin ale vestului

198

Karakatoniei. Era formată dintr-o sală principală, cîteva zeci de birouri şi laboratoare anexe. Sala adăpostea un calculator supradimensionat, mai puternic decît orice calculator .civil, legat cu douăzeci şi patru de creiere de savanţi din aproape tot atîtea domenii ale ştiinţei utile ştiinţei militare. Creierele erau aşezate pe două rînduri în mijlocul sălii, în douăzeci şi patru de alveole acoperite cu cîte o cupolă de sticlă. Mii de fire şi de tubuşoare multicolore hrăneau aceste creiere şi, în acelaşi timp, le bombardau permanent eu informaţii şi cu întrebări şi sorbeau din ele fiecare gînd, fiecare silogism, fiecare sclipire de raţionament. Erau legate între ele, oricare cu oricare, şi cu calculatorul. Se verificau unul pe altul, se întrebau, îşi răspundeau, se incitau la a gîndi pe cîte o problemă dată, colaborau perfect, eficient, cu un randament imposibil de realizat altfel. Consumau de zeci de ori mai puţin ca înainte şi produceau însutit. Calculatorul le ţinea în viaţă, urmărindu-le cele mai mici fluctuaţii ale parametrilor, hrănindu-le după reţete de precizie infinitezimală şi în acelaşi timp servea de interfaţă între secţie şi comenduirea bazei. Ideea — genială ! -— fusese a generalului şi la numai un an de la umplerea celor douăzeci şi patru de alveole fusese decorat cu „Steaua virtuţii", cea mai înaltă decoraţie militară pe timp de pace. Randamentul secţiei depăşise cele mai optimiste aşteptări. Nu era problemă, de la mecanică la logică, de la tactică la proiectarea de sateliţi, care să nu fie rezolvată în cîteva săptămîni de cele douăzeci şi patru de creiere lucrînd ca unul. Singurul inconvenient era necesitatea înlocuirii periodice a creierelor — se descompuneau epuizate după cinci-şase luni de muncă — dar de procurarea de înlocuitori se ocupa şeful secţiei, colonelul Morgan M. Morgan, şi lucrurile mergeau cum nu se poate mai bine. Niciodată vreo alveolă nu rămăsese goală mai mult de două zile. Avea intuiţie şi noroc colonelul, totdeauna ajungea la locul accidentării unui om de ştiinţă înaintea Salvării şi înaintea concurenţilor de la alte baze care îşi creaseră secţii de cercetare similare.

*

Henry Clark se ridică din pat transpirat, cu ochii holbaţi, cu gura aplecată într-o parte, scîrbit şi înfricoşat.

Ceasul suna strident, conştiincios şi impasibil. Visase ? îşi roti ochii prin cameră. Dulapul, cărţile, perdeaua, ceaşca de cafea, ţigările. Visase. Se lăsă pe spate oftînd din toată fiinţa şi un zîmbet mare, liniştit, dar strîmb, îi înflori pe figură. îşi trecu degetele prin păr şi îşi frecă pielea capului, ciufulindu-se şi mai mult. Visase. îşi aminti alinierea celor ctouăzeci şi patru de cupole de sticlă, acoperind tot atîtea alveole ce sprijineau materia pîlpîi-toare a celor douăzeci şi patru de creiere şi simţi că-i vine să vomite. „Exact cum povestea ziaristul ăla prăpăstios. Fir-ar a dracului de treabă, m-au impresionat atîta basmele lui că am început să am coşmaruri... Sînt surmenat probabil..." Sări din pat şi intră în baie. Se rase, se spălă, se îmbrăcă, bău un ceai de mentă, îşi luă servieta şi plecă în grabă spre institut, fugind parcă de camera în care dormise, fugind de vis.

în pragul uşii blocului simţi cutremurul. Nu, nu se cutremura pămîntul. Pereţii, casele, copacii erau nemişcaţi. Se cutremura el. Pe dinăuntru. îşi simţea ţesuturile zdren-ţuindu-se, arterele plesnind, celulele făcîndu-se chisăliţă. Avu timp să mai vadă un individ cu un trenci ponosit, gri, cu gulerul ridicat, privind în vitrina magazinului de jucării şi se prăbuşi pe scări. Individul cu trenci ponosit şi mutră de cioclu scoase din buzunar un fel de tabacheră şi şopti către ea : „O.K., boss. Trimite maşina.".

Viorel Pîrligras : ÎNTRE NASTURI

Deci să ne amintim... Să ne reamintim... în adevăr, tot rememorînd faptele, încep să-mi pun întrebări asupra unuia sau altuia dintre episoade, încerc să găsesc în ele o posibilă portiţă care, deschisă, ar fi schimbat cursul întregii mele vieţi, întregii mele existenţe de pînă acum...

— Prostii... Ai căutat de zeci de ori astfel de portiţe şi nu ai găsit nici una. Nu te condamn însă. Secretul „longevităţii" tale trebuie explicat şi prin această perpetuă căutare, care dă un ţel existenţei...

— Poate că ai dreptate. Observi ? Caut nişte ipotetice explicaţii şi găsesc o sumedenie de răspunsuri asupra condiţiei mele reale, îmi făuresc fără să vreau o viziune perfectă asupra persoanei mele. Curios... Trăiesc aceeaşi emoţie pe care mi-a

lăsat-o apariţia grontavarului atunci, în amurgul ce acoperea încetul cu încetul deşertul Maha-bharata, impropriu denumită astfel stepa sărăcăcioasă cu arbuşti de două degete. Cerul aproape se închisese în semisfera nopţii, numai o fîşie nu prea lată de un galben sidefiu mai sugera asfinţitul. Pe fondul ei, de după spinarea dealului ce scuipa şoseaua, a apărut silueta multiluminată a grontavarului. Jerbele strălucitoare pe care le arunca în toate părţile prin sutele de hublouri dădeau impresia unui vulcan aflat undeva în interiorul uriaşei nave. Am acţionat semnalizatorul avertizor şi grontavarul s-a oprit chiar deasupra mea. Un fascicul teleportor m-a învăluit, estompîndu-mi împrejurimile, şi m-a recompus în cabina de recepţie-expediere. Printr-un coridor — un ingenios coridor alcătuit dintr-o multitudine de cămăruţe-prisme triunghiulare care îşi deschideau rînd pr rînd anumiţi

■121

pereţi, închizîndu-se după trecera mea ■— am urmat un drum sinuos, labirintic. Grontavarurile erau renumite prin acest sistem de circulaţie. interioară care nu-i permitea vizitatorului să observe decît zonele îngăduite de conducerea navei. Pasagerul incomod putea călători luni de zile fără să poată vedea altceva pe navă în afara cabinei lui şi a coridorului. Ameţisem, urmărind uşile ce se deschideau, telecomandate, în cele mai diverse combinaţii dreapta-stînga...

— Poate că pilotul te-a învîrtit special în loc, ca să te dezorienteze. Eu m-am gîndit la asta chiar atunci.

■— ...Ameţisem, deci, cînd am ajuns în cabina pilotului. Un pilot banal, o gorilă ca oricare alta, cu alură blazată, mestecînd gumă, m-a întîmpinat cu o privire rece, dezamăgită şi mi-a făcut semn să iau loc. Mă enervează în general îngîmfarea prostească, superioritatea afişată ostentativ pentru intimidarea interlocutorului — sînt semne de inferioritate intelectuală. Nu mă simţeam aşadar în largul meu în preajma ţopîrlanului care nu-mi aruncase decît o privire fugară, urmărind, chipurile, concentrat zecile de ecrane rutiere de pe pereţi.

-— Mergi la Babbel ? m-am pomenit întrebat fără veste.

— Parc-ai mai fi putut merge altundeva pe planetoi-dul ăla...

— Da, am răspuns. Trebuia să-i răspund : eram pe terenul lui şi era necesar să-i fac jocul, altfel cei 90 de kilometri prin

Mahabharata, la pregătirea mea fizică... îmi înghiţeam replicile acide pe care i le-aş fi putut da.

— Ex-servant sau cer-şe-tor ?

Mi-am muşcat buza. Intenţionat, ultimul cuvînt se voise sacadat.

— Cer-şe-tor, i-am răspuns cu aceeaşi monedă. M-a măsurat dispreţuitor şi a mormăit :

— De stat sau particular ?

— Particular, am minţit.

— Era oare nevoie să minţi ? Sînt aproape sigur că ştia ce hram porţi. Toţi sînt conştienţi că nu există decît teoretic cerşetori particulari.

— Crezi că avea şi el un rol în toată povestea ? Că era o verigă din lanţul programului ? Nu-i aşa că asta

201

crezi ? Oricum, n-are nici un fel de importanţă, tot n-aş fi putut modifica mersul...

— V-alegeţi cu ceva, voi, ăştia, particularii ? Plescăia cu satisfacţie împrăştiind stropi în dreapta şi-n stînga.

— Nu prea. 70 la sută trebuie să cedăm statului.

— Atunci nu văd de ce n-aţi lucra pentru stat. Aici cel puţin v-alegeţi şi cu o pensie...

— Sînt şi multe dezavantaje : ai normă, n-ai dreptul să-ţi alegi sectorul, de cele mai multe ori nimereşti pe vreo staţie de tranzit unde indicele de periclitate e ridicat din cauza brutelor de navigatori. Accentuasem înadins ultimele cuvinte. Tîmpitul nu s-a prins, sau n-a arătat-o. Mesteca mai departe, părîrid concentrat asupra navi-metrului.

— Faci des drumul ăsta ? am început eu să-1 trag de limbă. A mormăit ceva ce putea să însemne la fel de bine şi „da" şi „nu".

— Ce cari ? Nu mi-a răspuns. Ce cari ? am insistat indolent. Cu astfel de oameni nu trebuie să te porţi cu mănuşi dacă vrei să obţii ceva de la ei.

— Marfă. E bine ? m-a săgetat. Pusese punct discuţiei, începeam să devin incomod şi îl irita probabil faptul că aş fi putut afla că marfa ...eram chiar eu. Atunci însă nu gîndeam astfel, nu ştiam cîţi bani face pielea mea. în sfîrşit, dialogul nu-şi mai avea rostul : turnul Babbel apăruse în faţa noastră în" toată splendoarea lui nocturnă de oţel, sticlă şi electricitate. Peste

numai cîteva minute, mă materializam în periferiile murdare ale somptuosului palat. încercasem să-i împing ceva pilotului ; m-a refuzat cu un gest de dispreţ.

— Asta ar fi putut să te pună pe gînduri. Un pilot care nu acceptă monetar...

— Uite că nu sînt de acord. N-ar fi făcut ei greşeli din astea care să te pună pe gînduri. Tocmai că au jucat perfect : pilotul mă dispreţuia într-adevăr, de aia nu mi-a acceptat plata. Cert este că asta nu mi-a făcut nici cald, nici rece. Am bătut apoi străduţele întortocheate ale mahalalelor pentru care nu exista niciodată noapte sau zi : era un perpetuu du-te-vino. Revăd foarte clar drojdia societăţii- mişunînd prin spaţiile sordide : vînzători de droguri ieftine, comerţul ilegal de molelectronice uzuale

practicat de indivizi ciudaţi, distincţi, pe alocuri răsăreau extraterrieni de cele mai curioase forme fizice, mutanţi, ologi nereparaţi, roboţi artizanali şi, fără îndoială, supraveghetori guvernamentali bine disimulaţi. Copiii, nelipsiţii copii care se distrau grozav pe seama ta dacă te miroseau străin, îţi propuneau tot felul de suveniruri ciudate, de fapt înşelătorii grosolane, căci, sub masca unor aşa-zise insecte sau animale de origine îndepărtată, se ascundeau banale mecanisme de ceasornic, alţii ofereau diverse elemente vestimentare decorate cu meşteşug şi artă chiar. Şi zău că erai tentat să cumperi pălăriile cu modele baroce luminactive, sau fularele pestriţe cu zeci de buzunare şi sistem termoregulator. I-am studiat mult pe năbădăioşii pui de oameni, mă revolta pe de-o parte mizeria în care creşteau, faptul că n-aveau să beneficieze niciodată de o educaţie şi un sistem de asimilare măcar a părţilor elementare din cultura pămînteană, că aveau să ajungă ca nenorociţii cu mutre suspecte de infractori ce băteau străzile în căutare de cîştiguri nemuncite. Pe de altă parte, eram mulţumit că măcar copilăria le era veselă — e mare lucru pentru un copil să fie fericit la vîrsta aceea...

■— Observ că începi să-ţi aduci aminte în amănunt chiar şi ce gîncteai în acele momente.

■— Nu mai ştiu a cîta oară rememorez scena. Remarc însă că, departe de a deveni anostă, amintirea capătă de fiecare

dată tot mai multă consistenţă, devenind un univers din ce în ce mai veridic, mai real.

— Am ajuns deci la partea cea mai frumoasă : intrarea pe care mi-am făcut-o în acea lume...

— Stai, lasă-mă să mi-o povestesc eu, altfel mă încurc : „intrarea" mi-am făcut-o simplu, totul a mers ca pe roate, poate de aceea e partea cea mai frumoasă. Tripoul era lesne de aflat, n-a trebuit decît să-1 zgîlţîi puţin pe unul din vînzătorii de stradă dubioşi. Mascat, ca de obicei, de paravanul unei prăvălii prăpădite, te obliga să cobori printre lăzi, coşuri, sfori, baloturi undeva la subsol unde, într-o încăpere largă, segmentată pentru intimitate de panouri semitransparente, colorate ţipător, activau o groază de jucători înveteraţi. Plasarea subterană a tri-poului conferea clientului un sentiment de siguranţă nu

pentru faptul că localul ar fi fost prohibit, sînt convins că-şi plătea şi el cota, măcar sub formă de mită, statului, ci pentru alura conspirativă, incitantă pe care o degaja. Şeful de sală, un pitic de pe Algol Verde, uşor de recunoscut după capu-i mare şi chel, fără urechi, ni-a întîmpi-nat cu un zîmbet larg, forţat :

— Glika Orion ? Stevenq po Imperial-tava ? Vorbiţi Esperando-Galactic ?

— Putem discuta în orice limbă doriţi, i-am răspuns. Le cunosc la fel de bine pe toate.

— Iertaţi-mă. V-am remarcat străin şi am crezut că... Ce aţi dori să jucaţi ? Sau poate nu sînteţi hotărît ? Poftiţi, alegeţi-vă...

Am luat un aer de ageamiu şi m-am perindat printre separeuri. Se jucau acolo toate jocurile posibile, începînd de la clasicul poker ordinatorial pînă la arhistructura • nuova şi lavar algoritmic, jocurile aristocrate multvehicu-late pe Achernar. M-am înfipt la penultimul, nu pentru că vederea în spaţiu — era un joc tridimensional — m-ar fi avantajat, ci pentru că adversarul era un slăbănog cu mutră de borfaş şi avea în spatele său o gorilă mustind de muşchi. Erau oamenii de care aveam nevoie, unu, pentru că nu-i sufeream, doi, corespundeau planurilor mele. Jocul nu era frecventat Sin cauza capacităţii mai speciale de care trebuia să dispui, aşa că am putut începe imediat. Slăbănogul m-a măsurat chiorîş şi, fără să rostească un cuvînt, a afişat electronic miza — o sumă destul de scandaloasă pentru

deschidere. Fără îndoială dorea să mă sperie sau să-mi testeze punga. L-am onorat în acelaşi chip şi am început montarea cuburilor în cupola violetă. Scopul jocului era de a alcătui şase teseracte complete, unite între ele printr-un al şaptelea teseract. Fiecare jucător trasa pe rînd, electronic, cu o anumită culoare, cîte o muchie a unuia din hipercuburi. Trebuia, pentru a cîştiga un „ghem", să alcătuieşti cu muchiile realizate de tine un pătrat, împiedicîndu-î totodată pe celălalt să facă_ acest lucru. Suprafaţa întregului pătrat căpăta atunci culoarea ta. Pentru a cîştiga un „set" teseractul trebuia să aibă minimum 13 pătrate de culoarea ta. Secretul* consta în a începe cu muchiile teseractului din interior, care-ţi confereau posibilitatea să alcătuieşti şapte pătrate diferite, în

2.'11

timp ce muchiile teseractelor exterioare nu-ţi acordau decît trei pătrate. In primele mutări am plasat la întîm-plare cîteva muchii, fapt care 1-a bucurat, crezînd că are de-a face cu un novice, apoi, prin trei muchii bine plasate i-arn încurcat socotelile, obţinînd şi două pătrate. S-a întunecat la faţă şi m-a privit lung. în scurt timp, scorul era la ghemuri de 36 la 31 în favoarea mea, cu perspectiva unui set sau două tot în beneficiul meu. Ştiam ce va urma : ca să nu piardă miza, slăbănogul avea să mă acuze de trişare şi avea să asmuţă gorila asupra mea. De fapt asta şi aşteptam.

— Trişezi ! a urlat el subţire după ce cîştigasem un set. Cu un gest abil s-a prefăcut că scoate din buzunarul meu cîteva cartele de programare a electrojocului. Gorila m-a şi înşfăcat, în timp ce toată suflarea din sală făcuse cerc în jurul nostru. Nu-mi era frică decît de arme militare în toată încăierarea aceea, dar bănuiam că avortonii de rînd nu posedă aşa ceva. Am instaurat un cîmp psi pentru frânarea iuţelii lor şi am început baletul de eschivare a loviturilor. N-am atins pe nimeni şi asta i-a şocat pe cei obişnuiţi să simtă forţa adversarului. Au obosit repede, şi-au pierdut capacitatea de concentrare şi, prin cîteva mişcări cu mîinile, am reuşit să-i semihipnotizez, blocîn-du-le aproape în întregime sistemul locomotor. Două lovituri în centrii vitali i-au prăbuşit pe podea. Piticul de pe Algol Verde, care se tot învîrtea ca un titirez în jurul meu, a dispărut iute atunci cînd am ieşit din local.

— Ai pus mecanismul în funcţiune. Roţile dinţate au început să se învîrtească.

— Sigur. Nu m-a mirat deloc faptul că restaurantul pămîntean la care mă oprisem să cinez a fost invadat de o bandă întreagă de „profesionişti", de oameni care îşi ştiau meseria. M-au dus fără menajamente la şeful lor, după ce m-au căutat de arme. Aveam un cuţit electric de ochii lumii, fără de care aş fi părut suspect de dezarmat.

— Cum te numeşti şi ce cauţi aici ? m-a întrebat pletosul şef.

O cicatrice adîncă îi traversa faţa, oblic, de la frunte, peste ochiul stîng, deschisă puţin la capătul de jos, lăsînd să i se zărească o bucată din proteza de inox. Mîna stingă — era şi ea o proteză : se vedeau ţevile şi firele

ieşind de sub mănuşă şi intrînd în mînecă ■— îi scîrţîia la fiecare mişcare. I-am studiat pe ceilalţi : toţi erau infirmi, într-o mai mică sau mai mare măsură. Unul, orb, purta ochelari cu celule compuse, altul, fără picioare, se deplasa cu ajutorul unei proteze cu rotile, în fine, al treilea, un nepămîntean, îşi holba la mine cele două proeminenţe oculare, de melc, ieşite din capul inform, alb-gelatinos. Pe cei din spatele lor nu am apucat să-i studiez prea bine, l-am remarcat doar pe piticul din tri-pou, undeva după şef. Era linişte deplină şi doar mîna mecanică scîrţîia ritmic, indicînd un tremur, probabil nervos. Fără veste, unul dintre ei m-a pocnit în şale. M-am prăbuşit icnind.

1— Ei. ai de gînd să răspunzi ? a răsunat din nou întrebarea. Erau metodele obişnuite, oricum n-aş fi scăpat fără cîteva lovituri.

— Victor Pidar Olsen, am răspuns. Sînt cerşetor particular.

— Crezi că ştiau de atunci ?

— Nu. Cu siguranţă că nu. Altfel aş fi fost primit.

— Ei bine, V.P.O., află că şeful a tot ceea ce mişcă şi nu mişcă la baza acestui Babbel sînt eu. Eu sînt aici şi autoritate, şi judecător, şi călău la nevoie. Patruzeci la sută din cît vei încasa îmi revine mie, ai priceput ? Şi fără fasoane sau săpături. "Am ochi, şi urechi prin toate colţurile, a spus el şi s-a uitat rîzînd spre orb şi spre pitic. Şi n-o s-o sfîrşeşti uşor : anumiţi negustori din Ursa Major sînt foarte interesaţi de pielea ta.

Ursa Major era renumită prin traficanţii ei de carne vie, destinaţi jocurilor crude ale locuitorilor sistemului.

— în fiecare seară îmi vei aduce mie cele patruzeci de procente. S-a înţeles ? Dacă te porţi ca lumea, te voi avansa fruntaş. Liber.

Am ieşit clătinîndu-mă. Oamenii şefului loveau expert. După mine a ieşit piticul împreună cu trei dintre „meseriaşi". M-au înghesuit într-un colţ întunecos de stradă şi m-au „masat" cu artă. Am zăcut mult timp. M-au ajutat mult lecţiile primite în detenţie de la bătrînul Gudo, lecţiile de anihilare a durerilor.

— Gudo ştia multe din secretele vieţii şi ale morţii, în trecui, ar fi fost proclamat zeu sau vrăjitor. Datorită

206

lui am trecut cu uşurinţă de multe momente dificile şi datorită lui mai trăiesc şi acum, mai trăieşti şi acum, totuna...

— Şi a avut dreptate, a avut întotdeauna dreptate. Situaţiile dificile le rezolva prin simple reconsiderări ale problemelor, sau prin scormoniri în trecut. Spunea că răspuns sau rezolvare se găseşte la orice, că nu există lucru pe lumea aceasta fără o explicaţie logică. Cîte nu mai spunea... Era un filozof, de altfel. De asta a trăit atît. Supravieţuia în orice condiţii datorită aplicării filozofiei lui. Mă întreb chiar dacă nu mai trăieşte cumva şi acum într-un fel oarecare... îşi are meritul lui în supravieţuirea mea de atunci. „Tata" Van Zent, cînd m-a găsit, spunea că posed o constituţie extraordinară dacă am reuşit să rezist bătăii aceleia. M-a dus acasă la el şi m-a vegheat şase ore, pînă mi-am revenit. A rămas uluit cît de calm şi seren m-am sculat. Parcă nu mi se întîmplase nimic. Şi asta tot datorită bătrînului Gudo.

— Crezi în hazard ? Ţi-ai pus vreodată întrebarea asta ?

— Nu, nu mi-am pus-o. Şi apoi nici n-aş şti cum să răspund. Nu cred într-un demiurg, într-un destin implacabil. Ultimul cuvînt îl are' de spus conştiinţa colectivă, dar tot omul, individul în sine, e cel care trage sforile.

— Şi atunci ? întîlnirea ta cu „tata" Van Zent să fie rodul voinţei tale ?

— într-un fel. Ştii doar că toată viaţa am căutat un răspuns evoluţiei mele misterioase, ce anume m-a făcut dependent de o voinţă sau alta la un moment dat. Părerea mea e că, undeva, voinţa aceasta individuală dirijează destinele canalizînd cursul

evenimentelor şi favorizând întîlnirile aşa-zise „întâmplătoare". Cred că astfel se explică multe dintre hazarduri, dintre coincidenţe şi noroc. Şi încă omul nu e stăpîn pe voinţa sa ! Ni se pare uneori că momentele pe care le trăim le-am mai gustat odată, fără însă să ne aducem aminte de condiţii şi împrejurări. De ce n-ar fi acestea imaginile inconştiente pe care voinţa ni le-a sădit undeva înăuntrul ,,eu"-lui propriu, imagini în întîmpinarea cărora am alergat mereu, fără să ştim însă pe de-a-ntregul după ce alergăm ? Un asemenea moment, aşa-zis „repetat", trăiam în/«noaptea

207

aceea, aşezat în faţa unui pahar cu steb, aseultîndu-1 pe „tata" Van Zent.

— Sînt printre primii care au pus piciorul aici, spunea el. Am asistat la începerea lucrărilor turnului. Acum pare aşezat la întîmplare, în acest loc, la marginea galaxiei, dar pe atunci planetoidul se afla situat tangent celor numai patru lumi cunoscute în acel moment. Aici era un pelerinaj grozav — şi acum e, dar nu ca pe vremuri — veneau delegaţii, comercianţi, artişti, aventurieri de pe toate cele patru lumi, se tratau contracte, schimburi culturale, diferende politice şi teologice, concepţii ştiinţifice şi filozofice. De aceea a fost necesară ridicarea acestui turn. La origine era o construcţie exemplară, un model de convieţuire a raselor într-un spaţiu judecat după cele mai alese criterii de cinstire a fiinţei. Un cînt închinat vieţii. Uite numai ce-a ajuns acum, uite ! Borfaşi, hoţi, criminali... S-au strîns cu toţii aici, la poalele turnului, au crescut ca ciupercile otrăvitoare în umbra construcţiei. Mi-e scîrbă, zău. mi-e scîrbă de mocirla de paraziţi care s-a aciuiat aici...

Şi-a turnat un pahar cu lichid auriu şi 1-a băut încruntat. Priveam cutele care îi viermuiau pe fruntea lată, ca a unui urs, încadrată încă, în ciuda vîrsLei, de un păr negru, bogat. i

— Atunci a intrat şi-ea...

— Da, atunci a intrat şi ea, Liv cea violetă. Şi-acum îi zăresc aburul feţii împodobit de şuviţele ciudate ale părului, mereu mi»am spus că e violet, dar nu era aşa, o deranja chiar să-i spui că are părul violet, şi totuşi, privit din anumite unghiuri, părul căpăta nuanţa violetă, culoare care te convingea, căci părul, în mod straniu, n-avea nici o dominantă anume. Ceva închis, dar nu negru, nici cenuşiu... nu ştiu... Oricum, contrasta

puternic cu faţa, cu obrazul ce părea de hîrtie, atît de alb era ; ştiu că m-a privit _ şi m-a durut privirea ei abisală de pe imaculatul alb.

— Ai devenit poet...

— Cred că vrei să glumeşti, desigur... O glumă nereuşită... Unul ca mine nu poate deveni niciodată poet.

— E fata mea, mi-a spus Van Zent. îşi macină tinereţea lîngă bătrîneţea mea. Nu vrea să plece. I-am zis

de-atîtea ori : „Du-te, nu mai sta aici, o floare ca tine nu trebuie să se ofilească printre buruieni." N-a vrut şi n-a vrut ! Şi eu ce să fac ? îmi muşc buzele şi plîng în mine că nu pot să-i ofer ceva mai bun. înţelegi ? Am muncit o viaţă şi nu pot să-i ofer ceva mai bun !

Liv îl îmbrăţişase de la spate şi mă privea lung, ca pe o curiozitate, ca pe un animal de la care aştepţi o reacţie inedită într-o împrejurare inedită. Nu voi putea să-i uit niciodată privirea, aceeaşi privire din toate săptămînile care au urmat. Nu-i ţin minte cuvintele, puţine la număr, dar m-aş încumeta să spun că ochii îi vorbeau cel mai mult. Mă speriau, aveam adeseori senzaţia că-mi zăreşte cele mai ascunse gînduri şi intenţii.

A doua zi, „tata" Van Zent m-a dus în turn. Bineînţeles, nu se intra aşa, cu una, cu două, în el. Tatăl însă era „de-ai casei", lucra ca depanator la etajele inferioare, o meserie de doi bani, îl alergau toată ziua de colo, colo şi nu-i dădeau mai nimic. Mi-a arătat sala ele protocol,, locul unde se primeau delegaţii lumilor. M-a impresionat teribil. Un joc ingenios de sticlă şi lumini estompa sau scotea în evidenţă anumite zone, în funcţie de unghiul de vedere al observatorului. Uneori cel care stătea lingă tine şi pe care nu-1 observaseşi pînă atunci îţi apărea deodată clar, copleşitor de material şi reaT. Sala nu era goală, nu era niciodată goală, mereu veneau, plecau, se vînturau peste tot, individual sau în grup, reprezentanţi ai lumilor exterioare sau ai Pămîntului. „Tata" Van Zent m-a condus pe un traseu numai de el ştiut, astfel ca să nu deranjăm eu prezenţa, pînă lîngă un grup proaspăt sosit de zaicar-dusieni. Comitetul pămîntean de primire, nişte indivizi spilcuiţi, cu haine largi şi panglici colorate fîlîîîind din pălăriile anoste — de ce dracul i-or fi ales tocmai pe ăştia, cei mai antipatici oameni, inşi care nu ştiau ce-i viaţa, ce

înseamnă să asuzi ca să-ţi cîştigi pîinea ! ? — tocmai se ivise, se afişa o bună dispoziţie nefirească, se făcea mult haz pe seama traducătoarelor automate care nu sesizau întotdeauna sensul cel bun al expresiilor şi glumelor, în fine, ţi se întorcea stomacul pe dos de toată porcăria aia de teatru. I-aş fi luat de mînă pe cangurii ăia — arătau ca nişte canguri — şi i-aş fi cărat pînă în mijlocul orăşelului-satelit din jurul turnului, le-aş fi băgat în faţa

mutrelor naive, impresionate pînă atunci de aşa-zisa nobleţe a pămîntenilor, mizeria şi josnicia pleave't, m-aş fi tăvălit de rîs văzîndu-le uimirea şi indignarea în faţa adevăratului chip al Terrei şi i-aş fi scuipat şi alungat cu picioare în spate spre traiul lor comod şi lipsit de griji !

— ...Şi n-ai fi fost drept, n-ai fi fost nici o secundă drept...

— Ştiu. Şi mai ştiu că n-aş fi făcut nicidecum lucrul acesta. Habar n-am dacă e vina cuiva —şi, dacă e, a cui ? — că Pămîntul a fost luat pe nepregătite în contactul cu alte lumi. Că erau mai dezvoltaţi ca noi, noi care .ne chinuisem să facem arme în loc să luptăm pentru om ; nouă, care am fost prinşi pe nepusă masă de puteri mult mai mari decît ale noastre, dar paşnice, nu ne-a fost uşor cînd economia lor a invadat piaţa noastră, cînd produsele lor, bune. practice, ieftine reprezentau o adevărată binecuvîntare, în timp ce industriile noastre dădeau faliment şi şomajul era în creştere. Nu ne-a fost uşor. Nu.

-— Crezi că un război ar fi fost o ieşire ?

— Numai o iluzorie ieşire, un pumn de praf pe care ni-1 aruncăm singuri în ochi zicînd : „Gata cu criza economică ! Armele se cumpără, cotropirile ne aduc monetar.. J'„Dacă aş fi ştiut şi aş fi înţeles atunci lucrul acesta poate că şi viaţa mea ar fi fost alta, poate că faptele...

■— Dacă nu erai tu era un altul !

— Da, ai dreptate, dar eu aş fi fost contra. Aş fi fost deja un precedent, nu crezi ? Nu ar fi fost foarte greu s'ă-mi găsesc şi alţi simpatizanţi care să mă înţeleagă şi să mă urmeze. „Tata" Van Zent ar fi fost unul. Eşti de acord ? Liv ar fi fost a doua. Şi vecinii lor, oameni simpli, din administraţia turnului, ba chiar şi borfaşii ăia de operetă... Uite, orbul, cel cu ochelari cu celule compuse, pe care l-am întîlnit cerşind într-un colţ al sălii, şi el m-at-fi înţeles dacă i-aş fi explicat. La urma urmei, era şi el un om şi voia să trăiască...

— Te-ai înfierbîntat. Spui prostii.

— Ai dreptate. M-am înfierbîntat şi spun prostii. Dar sînt conştient. E bine să ai un „alter-ego" care să te domolească din cînd în cînd, să-ţi mai strîngă hăţurile. Ai într-adevăr dreptate. Orbul acela nu m-ar fi înţeles niciodată. Prea trăia în prezent, în prezentul lui murdar...

210

Stătea într-un unghi cenuşiu şi nu ieşea decît cînd treceau prin apropiere delegaţi ocazionali. Atunci silueta lui bonei oacă se ivea ca prin minune la vedere, contrastul luminos îi punea în evidentă formele lude, disproporţionate şi dezgustătoare şi mîna dreaptă i se ridica cu palma în sus, simbolul universal al milei. Se legăna aşa, cu mina întinsă, scoţînd sunete guturale şi privindu-i cu orbitele goale — îşi ascundea proteza de vedere — pînă cînd oaspetele, intuind diferenţa evidentă de categorie socială, lăsa să pice în faţa milogului 'diverse obiecte uzuale, de podoabă, de .cult sau chiar valori. Jalnic ajunseseră pământenii ! ■ Şi încă oaspetele nu ştia tot, nu intuia că statul valorifică mila lui, că economia ajunsese să se sprijine şi pe măruntele obiecte de care el se descotorosea cu atâta uşurinţă. Cerşetoria era o meserie, şi încă nu una dintre cele mai prăpădite ! Era rentabilă, căci una din legile nescrise ale cosmosului obliga orice fiinţă raţională să acorde ajutor celei ce o solicita, dar numai noi, pământenii, făceam abuz de ea. Existau, desigur, şi apărători înverşunaţi ai onoarei, „tata" Van Zent era unul dintre ei, care nu înghiţeau „înjosirea" asta, dar care înţelegau pe undeva justificarea ei şi o acceptau tacit, încruntînd din sprîncene.

— Şi tu ? Tu ce hram purtai ?

— Eu ? Vezi, nu m-am gîndit niciodată în ce măsură am înghiţit sau am renegat slujba asta. Am luat-o de la bun început aşa cum e, ca şi pe oameni de altfel, dar fără să pun prea mult preţ pe ea. Eu am fost un cerşetor obişnuit, a trebuit sa fiu un cerşetor obişnuit, n-am avut* niciodată remuşcări sau procese de conştiinţă în ceea ce priveşte una sau alta din obligaţiile existenţei. Nu m-a deranjat nici măcar faptul că, gelos, orbul m-a îmbrîneit atunci, în sală, şi mi-a şoptit răspicat :

— Şterge-o ! Aici e sectorul meu !

Desigur, sala era suficient de mare, mi-am ales un alt ungher, de fapt aveam să descopăr că o pleiadă întreagă de cerşetori îşi făceau" veacul acolo, în încăperea aceea imensă,

nevăzuţi pentru un ochi obişnuit, dosiţi în vreun „colţ", dacă am putea spune astfel imaginîndu-ne lumina şi jocurile ei ca pe nişte ziduri întortochiate. încă din prima seară m-am întors în casa lui Van Zent cu o recoltă bogată : şase diamante-radioactive — o comoară pentru

211

industria construcţiilor de maşini şi nave spaţiale -—, un elipsoidal de navigaţie, preţios transporturilor de categorie specială, şi un medalion-hologramă foarte fascinant, pe care am vrut să-1 ofer Livei. M-a refuzat. „Tata" Van Zent mi-a spus şi el, trist, că nu primeşte nimic din pomeni, atunci cînd am încercat să-1 răsplătesc pentru ospitalitate şi ajutor. îmi achitam însă datoriile în alt fel : plăteam cu obiectele primite creditele pe care „tata" Van Zent le avea la diverşi comercianţi. Fapta mea atrăgea după sine un întreg scandal-din partea tăticului, dar nu renunţam şi îi ajutam din răsputeri, măcar să-mi ştiu conştiinţa împăcată. Mi-am plătit întotdeauna datoriile. N-am rămas niciodată dator. Eram corect în măsura în care puteam fi corect. Asta mi-a atras o oarecare faimă în mahala, o faimă de om „integru". Eram apreciat într-un mod deosebit. O vedeam din comportarea celor din jurul meu. De la copii şi pînă la ultima lichea, cu toţii mă salutau şi respectau. Chiar şi şeful brăzdat. Bineînţeles, îmi plăteam procentul. Cu regularitate. Orbul, mai ales, îmi dovedea o simpatie crescîndă. Venea des să se intereseze cum o duc, ce mi-a mai picat, bineînţeles din interes profesional, îmi dădea unele sfaturi chiar. Pînă şi „tata" Van Zent se obişnuise cu felul meu de a-mi achita ospitalitatea. Serile le petreceam întotdeauna cu Liv. Cînd nu-i povesteam întîmplări din viaţă, ne plimbam pe centura fundaţiei turnului. Aveam chiar şi un loc al nostru, de unde se putea zări, printr-o fereastră scundă, ritualul de seară al unor folarizoni, servitorii unor emisari culturali. Ca servitori, nu puteau locui, după legile lor, ne explicase „tata" Van Zent, decît la parter. Erau soţ şi soţie, ne-am dat seama de asta în ciuda asemănării frapante dintre ei. Arătau amîndoi ca nişte urşi cu mîini foarte apropiata de tiparul uman şi cu gîturi lungi, terminate cu capete mici, cu un singur ochi. Privirea lor era bidimensională din cauza asta. Şi nu numai atît. Am aflat că nu percepeau, asemeni batracienilor, decît punctele în mişcare. Orice alt corp era detectat printr-un cu totul alt simţ sau deloc. Vieţuiau într-o atmosferă cu o

puternică concentra ţie de amoniac. Priveam ore în şir felul lor de a trăi, da a se mişca. Uneori îi vedeam făcînd dragoste. Aveau un

MM

fel atît de diferit, dar atît de uman de a se comporta în această acţiune...

— Simţeai ceva deosebit pentru ea ?

— Vorbeşti de Liv, nu ? Ştii doar că m-am mai gîndit la acest aspect...

— Şi de fiecare dată răspunsul era...

— Exact : doar o simplă dar mare prietenie. Nu că n-ar fi meritat o afecţiune mai profundă, era o fiinţă atît de pură, un suflet atît de curat, clar nu puteam, ştii bine că nu puteam... Nu, nu era vorba nici de anii care ne separau, nici de faptul că merita pe unul mai bun ca mine, nu... Ba aş fi putut să-i dăruiesc toată viaţa mea, n-ar fi fost prea mult pentru o fată ca ea, clar aş fi suferit cîteodată, ori privirea ei, nepăcălita ei privire, mi-ar fi văzut stropul acela de suferinţă şi în cel mai întunecos colţişor de suflet. Şi ar fi suferit la rîndu-i...

— Eşti totuşi un poet, V.P.O...

— Nu-i aşa ? Hai să ne ironizăm ! Mă surprind pe mine însumi gîndind astfel şi mi se face ruşine : eu, un dur...

— Nu eşti un dur. Adu-ţi aminte de seara aceea...

— Seara aceea... hm... începuse cu o ciudăţenie : şeful mă chemase şi-mi dăduse o scrisoare privindu-mă lung. Nu mi-a spus de la cine e, mai mult ca sigur că nu ştia nici el. îşi scîrţîia mîna şi aştepta să o deschid. N-am făcu t-o. Am băgat-o în buzunar şi am plecat. Am mai observat un lucru însă : şeful avea o gardă nouă — un individ solid, cu cap ţuguiat şi ochi de viezure. Orbul avea să-mi şoptească mai tîrziu că în şef intrase frica şi îşi angajase o gorilă-protectoare de primă mînă. De cine îi era frică ? Aveam s-o aflu mai tîrziu... înainte de a intra „în post" am desfăcut plicul imaculat de plastic, înăuntru doar trei cuvinte : „Ora 21,30".

— N-ai fost prea şocat.

— Nu, de ce să mă mint ? Mă aşteptam la plicul ăsta. Odată şi-odată trebuia să vină. Am întîmpinat curios, în colţul meu de sală, ora cu pricina. Ingrată aşteptare. N-am colectat nimic, fireşte, în seara aceea. Urmăream din cînd în cînd; distrat, trecerea unui robot utilitar. Becurile roşii au semnalizat

la un moment dat asolizarea unei noi nave cu oaspeţi, comitetul de primire a apărut ca din pămînt, surîzător, cu fruntea sus, cu panglicile

fluturînd. Au apărut apoi şi oaspeţii : erau doi. Un bărbat şi o femeie. De la distanţa aceea n-aveam cum să le disting feţele, dar se apropiau de locul în care mă aflam. Şi din senin inima a început să-mi bată cu putere. Părul strălucitor al femeii mă orbea. Mă temeam şi totodată doream să fie ea. Ea era. Sidola. După atîţia ani, neschimbată... Cred că am înnebunit în momentul acela. Aş fi vrut să fug, dar picioarele nu mă ascultau. Mă pierdusem definitiv. A trecut chiar prin faţa mea şi pentru o clipă, surîzătoare şi veselă, mi s-a părut că m-a privit. N-avea cum să mă vadă, dar clipa aceea a fost îngrozitoare pentru mine. De-aş fi dispărut, de n-aş fi existat...

— Ţi-era jrică ? Ai vrut să fugi din faţa propriului tău trecut ? Sâ-l ascunzi, să-l îngropi ?

— Nu, zău că nu. N-am fugit niciodată din faţa trecutului, dovadă momentul de faţă, dar mă durea enorm prezentul. Groaznic. E incredibil cîte liane mă leagă de trecutul acela de acel fericit trecut, căci nu pot minţi : a fost un trecut fericit, poate cel mai fericit din viaţa mea. Şi cînd dai în final de acelaşi om, un străin, departe de toate momentele minunate în care lumea era compusă din tine şi el, dai de el, spun, şi constaţi că sînteţi două lumi paralele, două universuri diferite, e dureros. Chinuitor. Ca un cuţit ce îţi pătrunde în pîntec.

— Am făcut rău că ţi-am adus aminte...

— Amintirea, cred eu, trebuie să aibă şi momente mai bune, şi momente mai rele, numai astfel devine un univers viabil. Nu, n-ai făcut rău. Ciudat e că ei n-au vizat întîlnirea cu Sidola. Bărbatul era cel în cauză. Sidola era o simplă însoţitoare, o femeie de coloratură. Cum a ajuns...

— Chiar crezi că n-au ştiut ce fac ? Că episodul dintre tine şi Sidola le era necunoscut ?

— M-am gîndit şi la asta. Bineînţeles, după. Nu-i exclus. Da, da, s-ar putea să ai dreptate. Probabil urmăreau să-mi abată atenţia de la bărbat. Ei da, pot spune în cazul ăsta că au reuşit. Nu m-a interesat tipul decît superficial. Un oarecare ce avea prilejul să stea în preajma Sidolei. Hm... vezi, abia atunci, dacă

aş fi fosl lucid, aş fi putut schimba cursul faptelor. Dar am fost orb...

214\\

Orbul m-a bătut pe spate. Şeful mă aştepta. Mă convocase la o şedinţă între patru ochi. Avea mănuşi noi, albe, dar proteza îi scîrţîia tot atît de groaznic. Gorila cu ochi mici îi domina spatele.

— Nu-i da atenţie, mi-a zîmbit nervos şeful. Se pare că mîine vei avea o oarece treabă de făcut. Nu mă interesează şi nu vreau să mă amestec, ţin doar să-ţi spun că nici eu nu înghit traficanţii de copii stigmatizaţi.

A fost o nouă lovitură la care nu mă aşteptam. Uram din tot sufletul negustorii de acest fel de marfă. Copiii stigmatizaţi erau consideraţi rebuturile umanităţii, erau copii-mutanţi, marcaţi de la natură cu triunghiul negru pe umărul stîng. Se caracterizau printr-o violenţă şi o cruzime fără seamăn. Erau sechestraţi de mici şi folosiţi drept cobai în experienţe periculoase. Oricine avea drept de viaţă şi de moarte asupra lor. Erau plăgile umanităţii.

Văzusem o singură dată un astfel de triunghi negru. Cel însemnat şi-1 ascundea cu infinite precauţii. Noaptea, cînd dormea şi-1 ţinea acoperit cu mîna dreaptă. N-a spus şi nu 1-a arătat nimănui vreodată. Cel însemnat eram eu.

— Ei bine, V.P.O., te vom ajuta şi noi. Ni s-a cerut să te ajutăm. Vei ieşi din sala de protocol pe uşa secundară, cea dinspre vestiarul sectorului administrativ. Vom avea grijă ca ieşirea spre exterior să-ţi rămînă liberă. Vei părăsi apoi zona turnului cît poţi de repede şi vei aştepta la Duna sudului venirea nopţii. Vei aprinde o torţă cu arc, iar o navetă va veni şi te va ridica. E bine ? Succes.

Nu-mi plăcuse deloc dialogul ăsta. Şeful dădea impresia de elev cu lecţia învăţată pe dinafară. Presiunile asupra lui îşi spuseseră cuvîntul. Era nervos şi proteza îi scîrţîia tot timpul. Abia atunci am început să intru la bănuieli. Prea toată maşinăraia funcţiona acum numai pentru mine, parcă fiecare piatră era pusă unde se afla numai pentru mine, ca eu să calc la timpul potrivit pe ea. Vedeam în momentul acela cu alţi ochi toată povestea derulată, mă speria faţa pe care lumea o întorcea deodată spre mine, abia atunci am început să-mi pun întrebări asupra grontavarului ivit „întîmplător" la materializa

rea mea pe planetoid, asupra ;,joculuT' făcuî "de şef şi de toţi ceilalţi. Mi se părea că fiecare copil ştia ceva şi se găsea acolo ca să intervină la momentul potrivit.

— Exagerai, bineînţeles. Ţi-era tare frică...

— Frica, frica îmi strecurase în suflet îndoiala faţă de tot ce se afla în jurul meu. 11 bănuiam chiar şi pe „tata" Van Zent şi l-am întrebat direct cum am ajuns acasă :

— De ce m-ai primit ? De ce m-ai adăpostit ? Ce reprezint eu pentru tine ?

— Mă aşteptam să-mi pui această întrebare odată şi-odată şi-ţi voi răspunde cinstit : am văzut în tine pe unul din cei mai buni prieteni, mort acum, un prieten de pe vremea tinereţii mele, cu mult înainte de a se naşte Liv. îi semeni ca două picături de apă şi la făptură şi la fel de a fi. Prietenul ăsta a însemnat prea mult pentru mine, am trecut prin prea multe amîndoi, ca să nu încerc să-i răscumpăr memoria. Eşti tînăr. Dacă copilul prietenului meu ar fi trăit ar fi avut vîrsta ta acum.

■— N-a trăit ? am întrebat interesat, în timp ce-1 urmăream cum scoate ceva dintr-un depozitar de cameră. Era un album de familie.

— Nu. N-a trăit. După ce tatăl său pierise în incursiunea pe Lycabor-R.T., l-am căutat — intra în atribu-ţiunea mea de prieten. Nu l-am găsit. Cei de la grupurile de îngrijire a copiilor de prospectori mi-au spus, mi-au arătat şi acte, că a murit. Uite, aici, în albumul' ăsta, e poza lui. Adam îl chema. Cel de lîngă el e tatăl său.

Mi-am înăbuşit cu greu strigătul. Am scos din buzunar unica poză pe care o posedam din copilărie. în album şi în fotografia mea se regăsea unul şi acelaşi copil. Dar surpriza de fapt a fost că în cea cu tatăl meu, pe umărul meu sting nu figura nimic, nici urmă de triunghi negru. Din poză îmi zîmbea cel mai normal copil din lume. Am rîs şi am plîns în sinea mea. Cred că numai Liv, cu privirea ei penetrantă, a asistat la spectacolul meu lăuntric. Eram liber, aşadar. în momentul în care aveam să dovedesc că stigmatul nu-1 posedam din naştere, că era opera odioasă a unui cine-ştie-ce-traficant mîrşav, trecutul avea să mi se şteargă, detenţia, umilinţele, viaţa animalică pe care o

dusesem aveau să rămînă ceva de domeniul visului. Nu era minunat ?

-— încă nu era tîrziu să te opreşti.

— Nu era tîrziu, dar mă tem că rezultatul ar fi fost acelaşi. Făceam parte dintr-un angrenaj mult prea mare de roţi dinţate. I-am spus „tatei" Van Zent că în seara următoare aveam să părăsesc Babbelul şi i-am cerut albumul. N-a zis nimic. Mirosise el că se petrecea ceva şi lăsa la latitudinea mea alegerea drumului. Am rugat-o pe Liv să mă aştepte la ieşirea din zona turnului cu o torţă cu arc şi o diademă anti-psi pe care o primisem într-una din seri de la un acavuzian pîntecos, cuprins de milă în faţa mîinii mele întinse.

în noaptea aceea n-am dormit. Mi-am efectuat o incizie fină între coaste şi am scos de acolo tubuleţul acela de 10 centimetri, dosit cu atîta artă de cei de la cabinetul medical al Coordonalizării sectorului intern. în tubul cu pricina stătea anularea pedepsei cu moartea pe care o primisem în urma evadării mele din Lagărul stigmatizaţilor. Numai puţin timp mă mai despărţea de devenirea mea în fiinţă umană, într-un om ca toţi oamenii.

— Dumnezeule, ce cumplit...

— în dimineaţa următoare am studiat terenul, sala de protocol, în amănunt. Mi-am făcut unele planuri, am recurs la o mică repetiţie mentală. Ziua a trecut greu, ca un veac liniştit. în faptul serii, orbul a venit lîngă mine.

— Am venit să-ţi urez noroc. Peste un sfert de oră va trece pe aici, prin faţa ta. Sper să nu strici totul. Bănuiesc că ăsta e preţul eliberării tale.

— Ce eliberare ? l-am întrebat curios. Voiam să aflu de unde ştia. „

— Nu face pe naivul... Nici măcar nu poţi să mă iriţi. Eliberarea asta ! şi m-a bătut uşor pe umărul stîng. Zîm-bea răutăcios. Am pălit. Uitasem că proteza lui vizuală e dotată şi cu dispozitive de acest fel de percepere. L-am înşfăcat de guler şi i-am şuierat în ureche :

— Ştiai...

— Ştiam. De la bun început. Nu-ţi fie frică, n-am spus la nimeni. Nu vreau să am necazuri. Eram curios să văd pentru ce ai fost creat, Nici unul ca tine, însemnat, nu umblă de capul lui prin univers. Acum îţi ştiu menirea.

241

— Menirea ?

— Eşti uimit ? înseamnă că te-am supraestimat. Toţi avem o menire, omule. De la bun început sîntem selectaţi, categorisiţi, împărţiţi. Cei rebutabili, ca mine, ajung aici, într-un fund de lume, cei capabili, excepţiile, sînt însemnaţi şi manevraţi de mici copii spre destinaţii precise. Destinaţia ta a fost asta. De fapt, nu mă mir că nu ştii, vi s-au ascuns toate lucrurile acestea. Unui om de paie nu-i spui că e un om de paie. înţelegi ?

— Nu cred. E o destinaţie prea facilă, dacă e cum spui tu.

— Facilă ? Obrazul orbului se crăpase, într-un zîm-bet larg. Numeşti asta facilă ? într-adevăr, eşti mai diferit decît noi ăştia, ceilalţi.

S-a depărtat şi a pierit într-unui din colţurile de lumină.

— Orbul ştia mult mai multe decît tine. Dacă l-ai mai fi tras de limbă ai fi putut schimba cîte ceva.

— Da, dar nu în ceea ce mă priveşte. Ciudat de normal s-a petrecut atunci totul. Perechea a apărut la capătul sălii venind drept spre mine. O vedeam pe Sidola dezvelindu-şi dantura de mărgăritar într-un rîs setos de viaţă. Parcă era ca pe vremuri, cînd îmi venea în întîm-pinare aureolată de părul strălucitor. Amintirea, din nou amintirea, mi-a atenuat de data asta emoţia. Părea că ne despărţisem cu o oră în urmă. L-am privit şi pe el. Avea o figură anostă, ciudat de sinceră şi curată. Prea normală pentru un traficant de copii stigmatizaţi, ştiu că mi-am spus atunci. Purta, ca şi Sidola de altfel, un costum metalizat, albastru. I-am lăsat să se apropie şi şi le-am ieşit în faţă brusc. N-am aşteptat reacţii din partea lor, m-ar fi învins, ci am îndreptat dematerializatorul organic, tubul acela mic, spre pieptul lui. încărcătura a pornit. într-o secundă, hainele i-au căzut pe sol ca dezumflate şi un fum des şi negru a ţîşnit în fuiori spre tavan. Am irupt spre uşa secundară, cu cinci secunde înaintea vacarmului iscat de sirena de alarmă. Am tăiat-o drept, în felul acesta, indivizii aflaţi în sală, gărzile de protocol n-au izbutit să mă zărească decît fragmentar în timp ce străbăteam colţurile şi centrele de lumină. în faţa uşii mă aştepta orbul. L-am împins înainte şi am intrat şi eu.

217

Un coridor, o uşă, cîteva trepte şi iar o uşă.

— Pe aici ! mi-a strigat el. Deschide-o şi ieşi ! Fugi ! M-am oprit în ultimul moment. L-am înşfăcat de-o

mînecă şi l-am azvîrlit spre uşă, fugind cît puteam înapoi. Explozia m-a proiectat pe jos. Din orb nu mai rămăsese nimic. Am intrat în culoarul rezervat personalului direct al oaspeţilor. Coridorul era fără ieşire. M-am convins străbătîndu-1. Nu intrasem niciodată pe aici, nu cunoşteam locul. M-am oprit să răsuflu. Eram puţin atins de explozie deoarece cămaşa mi se udase în spate de sînge. Nu simţeam rana, n-aveam tfmp şi nici chef. Cred că am stat vreo două minute. Dinspre coridorul central s-a auzit larmă de paşi. Porniseră urmărirea. Am căutat camera folarizonilor şi am intrat iute. Un val de amoniac mi-a izbit ochii. Nu respiram. Puteam să-mi ţin răsuflarea 5—6 minute. Cei doi se aflau acolo. Nu mă văzuseră. M-am strecurat uşor prin spatele lor, spre ultima cameră. Femela s-a întors deodată brusc. Ochiul ciclopic m-a fixat. Era la doi paşi de mine, iar eu nu mişcăm. Atîtea vreme cît rămîneam imobil nu putea să mă vadă. Groaznică aşteptare. S-a întors încet, probabil mirosise ea ceva, şi şi-a continuat treaba. Am profitat şi am intrat în camera cu pricina. Pe ultimul perete, sus, se afla fereastra prin care privisem de atîtea ori cu Liv. Printre lacrimile iscate de amoniac am reuşit cu greu să descopăr sistemul de etanşeizare şi să-1 neutralizez. Fereastra s-a deschis, am ieşit, trîntind-o repede înapoi. Am înghiţit în cîteva secunde o tonă de aer, am tuşit, mi-am şters ochii. Liv era acolo. Mă aştepta. Ştia că voi veni în acel loc. De unde ? Nu ştiu. Probabil intuiţia.

— De ce tocmai tu ? m-a întrebat. De ce a trebuit să-1 ucizi pe secretarul terrian cu problemele păcii ? De ce ? S-a comunicat adineaori că flota terriană e la marginea galaxiei. De ce tocmai tu să constitui motivul ? De ce ?

— Adevărul l-ai aflat abia atunci. N-ai ştiut că victima era secretarul cu problemele păcii, singurul om care mai reuşea să ţină în frîu războiul gata să înceapă. Terrie-nii voiau un motiv, un pretext.

— Am căzut în plasă copilăreşte. Nu, n-am ştiut. Sincer n-am ştiut. Aflam cu uimire că am fost crescut să

declanşez un război. Am fost un pion manipulat de forţe politice. Forţe care mă depăşeau, mă copleşeau.

— Aici ai torţa, diadema şi... albumul, mi-a mai spus ea. Fugi, omule. De acum nu te va mai ajuta nimeni. Şeful şi ceilalţi au fost omorîţi. Adio.

A plecat fără să mă mai privească. îi vedeam doar părul violet fluturînd efemer.

— Liv ! am strigat după ea.

Nu s-a întors. Aici am pierdut o mare bătălie. Oricum, nu m-ar fi înţeles, n-aveam cum să-i explic că şeful mă înşelase, că înşelăciunea făcuse parte dintr-un joc enorm, pe ai cărui manipulanţi nici nu-i cunoşteam. Sper să mă ierte odată şi-odată. Am fugit apoi. La ieşirea din sfera locuită mi-am pus diadema anti-psi. Mă ferea de o eventuală detectare în zonă pustie. Arăta caraghios : un rînd de ţepi îndreptaţi în toate direcţiile. Am fugit fără să mă opresc pînă la Duna sudului. N-am aşteptat prea mult. Se înserase bine. M-am convins că nu-i nici un fel de mişcare în jur şi m-am cocoţat în vîrful dunei. Cu mîna stînga strîngeam la piept albumul care mă definea a fi un om liber. Cu dreapta am ridicat spre cer torţa cu arc, cea care semnifica absolvirea pedepselor. Am acţionat-o. O lumină puternică ţîşni spre vecinătăţi. Arătam ca o statuie. Credeam sincer în libertatea ce mă aştepta.

— Şi atunci...

— Şi atunci s-au aprins zeci de reflectoare, am fost orbit de luminile care mă înconjurau. O siluetă cunoscută — solidă, cu cap ţuguiat şi ochi de viezure, era gorila şefului — a comandat cu o voce guturală :

— Asupra ţintei...

Din acel moment nu mai ştiu nimic. M-a salvat ca prin minune tot bătrînul Gudo, cu procedeele lui. De atunci am devenit nemuritor căci, pentru mine, timpul a încetat să mai existe. M-am refugiat în amintiri, un sector pe care numai puţini îl cunosc. Se spune că unii oameni, cu o clipă înainte de a muri, îşi revăd toată viaţa. E adevărat. Omul acela mai trăieşte o viaţă. Pentru el, moartea se amină cu o sumedenie de ani. Sau visul. Visăm într-o fracţiune de secundă întîmplări de ore. Să fie o iluzie ? Eu spun că e o lume, paralelă sau simultană, n-are importanţă. îmi trăiesc, îmi retrăiesc propria-mi

2-17 viaţă amintindu-mi-o. Şi nu o dată, de două ori, ci de mii de ori. Pot să afirm că sînt nemuritor, că sînt şi învingător, îh ciuda forţelor care mi-au planificat şi ieşirea din scenă. Sînt

învingător deoarece de aici nu pot să mă gonească. Un hotar infinit mă desparte de clipa din faţă şi de cea dinapoi. Două clipe încheiate, ca doi nasturi încheiaţi. Şi, la mijloc, eu...

Angliei Th. Popescu : UMBRA CARE UCIDE

■— Ursit-Hura, zeul întunericului, cel care străjuieşte poarta spre lumea liniştei eterne, vine cîteodată în lumea noastră să-şi strige mînia. Atunci trupul lui e din abur negru, ochii săi fulgeră, iar glasul său tună. Blestemele lui se împlinesc întotdeauna, şi nimeni şi nimic nu poate scăpa de urgia lui. Eu nu l-am văzut pe Ursit-Hura, dar mulţi l-au văzut şi s-au înspăimântat. Şi Mad 1-a văzut. Nu-i aşa, Mad ?

Mad era tot un mulatru, ca şi povestitorul din faţa mea. înclină din cap, în semn că da, şi continuă să-şi mănînce banana.

— Spune-i, Mad, unde l-ai văzut, spune-i, că poate pe mine nu mă crede, insistă Sam.

Mad se arăta foarte zgîrcit la vorbă. Nu ştiu dacă aşa era de felul său sau urmărea să mă oblige să-i dezleg limba cu ceva băutură. Povestea lui Ursit-Hura mă preocupa mai puţin, dar tot ce era legat de insula Oloo-Lunuo mă interesa în mod deosebit. De aceea îmi întîr-ziasem plecarea din arhipelag, căci ceea ce crezusem că era doar o ştire de senzaţie a presei se dovedise aici a avea, cel puţin în mintea unora dintre localnici, oarecare crezămînt.

Am comandat de băut pentru toţi trei, hotărît să-1 fac pe Mad cît mai vorbăreţ. Aşteptam nerăbdător efectul băuturii, dar Mad nu se grăbea să golească paharul. Sorbea rar şi puţin din romul de trestie de zahăr, se uita ţintă spre un loc îndepărtat şi pufăia dintr-o pipă de piatră.

220

— Maci a fost şi înainte şi după... la Oloo-Lunuo. Nu-i aşa. Mad ? întrebă Sam încercînd să întreţină conversaţia şi spetind poate că voi repeta comanda, căci el îşi golise deja paharul.

Mad aprobă înclinînd din nou din cap.

— Înainte de ce ? După ce ? întrebai.

— înainte de a apare Ursit-Hura deasupra insulei şi de a, o blestema. De atunci, pe insulă a rămas Umbra Morţii. Şi nici un om, nici o pasăre, nici o vietate dacă se duce pe insulă nu se mai întoarce. Căci Umbra Morţii acoperă totul pînă ce dispare.

Pe Oloo-Lunuo mu mai este nimic în afară de Umbra Morţii. Nu-i aşa, Mad ?

Mad aprobă înclinînd din cap. Muţenia mulatrului mă enerva.

— Dacă nimeni nu mai vine de pe insulă, tu cum ai venit ? Doar zici 'că ai fost acolo şi după ce Ursit-Hura a blestemat insula să stea sub Umbra Morţii !

Mad îşi întoarse privirea spre mine cu vădită nedumerire.

■— înţelegi ce te întreb, Mad ?

Mad confirmă cu aceeaşi domoală clătinare a capului. -— Atunci ele ce nu vorbeşti ? ! întrebai cam răstit, iritat de muţenia lui.

— Vorbeşte, Mad ! insistă Sam, cu o sticlire vicleană în ochi. Uite, ne-a dat băutură şi o să ne mai dea.

Mad îşi aţinti îndelung privirea pe chipul meu şi, printre pufăiturile din pipă, lăsă să-i scape cîteva vorbe :

— Ai să scrii la ziarul tău tot ce-ţi spun ? Ai să scrii ca să afle toată lumea ? Ai să scrii ?

Neştiind ce răspuns i-ar conveni, îl atac cu altă întrebare :

■— Tu vrei să scriu sau nu ?

Mad îşi bău în tihnă romul din pahar, ca şi cum n-ar fi auzit întrebarea. Mai comandai un rînd de băutură.

— Tu nu crezi, spuse Mad încet, cum nimeni nu crede. Dar eu am fost la Oloo-Lunuo şi am văzut Umbra Morţii. Dar tu nu crezi.

— Voi crede dacă văd şi eu Umbra Morţii. Vreau s-o văd şi eu 1

— Dacă tu mergi acolo, tu nu mai vii ! Dacă Umbra Morţii creşte pe tine şi te acoperă, nimic nu mai râmîne

din tine. Nici abur nu mai rămîne. Din Oloo-Lunuo nu se mai întoarce nimeni.

— Poate că mă întorc şi eu cum te-ai întors şi tu, Mad. Vreau să văd umbra aceea.

Discuţia ne-a fost întreruptă de barman, un malae-zian, ce veni să ne aducă băutura. Mă uitam la Mad, aş-teptînd răspunsul său. Dar Mad se retrăsese după fumul ce ieşea din pipa de piatră. Barmanul aşeză cu grijă paharele în faţa noastră şi îl avertiză pe Mad :

— Să nu bei prea mult că îţi pierzi de tot mintea. Ştii ce duh rău te prinde cînd bei ! Nu-i mai daţi să bea, domnule !

Mad şi Sam lăsară capetele în jos ca nişte vinovaţi.

— Două pahare de rom nu sînt prea mult. Şi apoi, fii fără grijă, căci eu plătesc ! i-am spus barmanului. Nu-mi place să beau de unul singur. Mai pălăvrăgesc, să treacă vremea.

— Dacă Mad vă spune povestea cu Oloo-Lunuo, chiar că vă pierdeţi vremea ! Insula aceea nu există. E o născocire a lui Mad. Nu trebuie să-1 luaţi în seamă ! Mad, i-ai arătat domnului hîrtia ta ? Ştiţi, domnule, Mad are un certificat medical în care scrie că e nebun. Înţelegeţi acum ? Ai hîrtia, Mad ?

Mad clătină din cap în semn că da şi îşi goli paharul dintr-o sorbitură, apoi se ridică şi plecă, îndepărtîndu-se cu paşi nesiguri.

Rîzînd, barmanul se întoarse la barul său.

— Mad are hîrtie cu ştampilă de la doctor. Am văzut-o şi eu. A văzut-o şi un poliţist şi a spus că e bună. Dar Mad nu face rău nimănui, domnule ! Şi povesteşte aşa frumos, cînd vrea, încît l-ai asculta mereu.

Sam bombăni cîteva cuvinte de mulţumire, apoi se ridică şi începu să strîngă paharele de pe mese şi să le ducă la bar. Pesemne că-1 ajuta pe barman pentru cîţiva bănuţi sau încă un pahar de băutură.

Se întunecase. Nu mai aveam nici un chef să stau în barul aproape pustiu. Am plătit şi am plecat spre hotel. Mă aflam deja în 26 decembrie ; 1990 era pe sfîrşite, în, cealaltă emisferă, acum înzăpezită, oamenii începuseră pregătirile pentru tradiţionalele sărbători. îmi părea rău că amînasem plecarea. Mîine aş fi fost pe continent. A

abia poimîine mai puteam pleca. îmi amînasem plecarea datorită telegramei primite t de la Ben, colegul meu de redacţie, care mă rugase să aflu cît mai multe şi mai sigure amănunte despre Oloo-Lunuo, deoarece conducerea ziarului nostru se arăta foarte interesată de ele. Zvonul despre insula ciudată circula prin localitate, dar singurul om pe care l-am găsit să pretindă că a văzut-o se dovedise a fi un bolnav mintal care mai era şi atestat de cadre medicale şi cunoscut poliţiei.

Mergeam încet pe drumul de lîngă ocean. Era cald. Hotelul în care locuiam, o fostă cazarmă a fostei armate coloniale, nu

era departe, dar nici nu mă grăbeam să ajung. Căldura, gîzele şi broscuţele ce stăpîneau acolo nu mă atrăgeau. Am văzut la debarcader cîteva lumini. Ştiam că localnicii aveau obiceiul să pornească la pescuit noaptea. Mai asistasem la spectacolul acestor plecări, dar, cum nu aveam ce face, am mai rătăcit pe debarcader pînă cînd luminile bărcilor ce se depărtau s-au stins în nesfîr-şita întindere de ape. Apoi totul a rămas în jur pustiu şi trist. Am plecat de-a lungul debarcaderului, la capătul căruia începea drumeagul ce urca pe colina unde străjuia fosta cazarmă. M-a oprit o chemare şoptită.

— Domnule ! Domnule !

Privind în jur, am înţeles că strigarea nu putea veni decît de pe una din bărcile rămase la ţărm. Şi chiar am reuşit să disting, la una din ele, silueta unui om ce-mi făcea semne cu mîna ca să mă apropii.

— Domnule ! Aici ! veni iarăşi chemarea.

Trebuie să recunosc sincer că eram îngrijorat. Puteam fi foarte uşor ţinta unui atac. Nu aveam la mine nici măcar un briceag drept armă. Dar îmi era ruşine să alerg spre hotel. Am rămas locului, cu mîna încleştată pe cureaua aparatului de fotografiat. El putea să-mi slujească, oarecum, drept armă de apărare, dacă îl roteam ca pe o ghioagă. Aşteptam neclintit. Şi văzui cum silueta care îmi făcuse semne cu mîna trecu marginea bărcii şi se apropie grăbită de mine. Era un copil.

— Domnule, tata Mad cheamă pe tine la barcă.

Ca să se facă mai bine înţeles, băiatul folosea gesturi largi făcute din mîini.

— Mad ? ! E Mad, acolo, în barcă ?

— Este. Eu fiu lui Mad. Tata zice vii acolo la barcă. Barca spre care mă chema copilul era într-o parte a

debarcaderului iar în barcă l-am găsit pe Mad.

— Ce-i, Mad ? Ţi-e rău ?

Mad stătea îngenuncheat pe fundul bărcii şi îşi sprijinea braţele pe bancheta unde stă cel care vîsleşte.

— Nu, domnule, Mad nu e bolnav şi nu e nebun. Mad a văzut pe Ursit-Hura, dar nu a pierdut mintea. Mă crezi ?

— Te cred. Şi ce-i cu asta ?

— Dacă scrii la ziar, dacă spui la toată lumea ce ai văzut, eu îţi arăt Umbra Morţii. Eu te duc la Oloo-Lunuo.

— Cînd mă duci ? Mîine plec pe continent.

— Peste două zile mai e avion. Eu acum te duc. Mad ştie drumul. Ajungem înainte de a se lumina. E vînt bun. Dar jură-te pe zeii tăi că ai să scrii la ziar, să afle întreaga lume.

în întunericul nopţii, ochii lui Mad străluceau straniu, ceea ce mi-a amintit de spusele barmanului. Copilul, care se urcase odată cu mine în barcă, se chinuia să tragă nişte frînghii care săltau sulul cu pînza bărcii sus pe catarg. Am bombănit cîteva cuvinte la întîmplare, căci nu ştiam ce să răspund.

— E copilul tău, Mad ?

— Da. E Him.

— Dacă mergem, îl luăm şi pe Him cu noi ?

— Da.

Băiatul, care se opintea trăgînd de frînghii, îşi întoarse faţa spre mine.

— Him văzut Oloo-Lunuo, dar nu lăsat tata Mad să văd şi umbra dată de Ursit-Hura.

— Ai văzut Oloo-Lunuo, ai văzut-o bine ?

— De departe văzut, dar văzut, zise Him cît putu mai convingător.

Uneori un singur pas, unul singur, înseamnă foarte mult într-o viaţă şi îi schimbă cursul ; un pas peste pragul unei case, un pas pe scara unui tren sau din tren pe un peron ; acum eu făcusem pasul în barca lui Mad.

Mad s-a răsucit spre catarg şi a tras de una din frîn-ghiile la care lucrase Him, Sulul larg s-a desfăşurat şi pînza s-a întins, apoi s-a curbat sub suflarea vîntului şi cu o smucitură barca s-a îndepărtat de ţărm, lunecînd peste ape fremătînde.

Vîntul m-a atins şi pe mine cu aripa îngrijorării.

— De ce nu aprinzi felinarul, Mad ? am întrebat, amintindu-mi că toate bărcile care plecau în larg aveau felinare aprinse sau facle.

— Să nu fim văzuţi de pe mal. Culcă-te, abia în zori ajungem la insulă ! Te trezesc eu.

Trebuie să mărturisesc că eram neliniştit şi-mi făceam tot felul de gînduri. De ce Mad încerca să plece neobservat ? De ce să nu se ştie că a plecat împreună cu mine ? Nu mă hazardasem prea mult pornind pe ocean cu un om bolnav mintal ? Poate noianul de gînduri, oboseala sau legănarea bărcii, strălucirea puzderiei de stele sau poate clipirea monotonă a felinarului pe

care Mad îl aprinsese cînd chibzuise că ne-am îndepărtat destul de mult de ţărm, sau poate toate la un loc m-au trecut pe nesimţite în lumea somnului.

M-a trezit Him şi mi-a oferit o cană de cafea. Copilul rîdea, probabil văzînd privirea mea năucă. Dar mi-am amintit repede totul. Pesemne dormisem destul de mult şi adînc. în timpul nopţii, Mad şi Him pescuiseră, fiindcă despărţitura de pe fundul bărcii era plină de peşte. Acum stelele nu mai străluceau şi se vedeau pe cer doar ca nişte pete mici alburii. Mantia de întuneric se destrăma repede, devenind cenuşie. Un soi de fîlfîit îmi atrase privirea spre catarg unde, într-o bucată de plasă pescărească, se zbăteau cîteva păsări. Mad îşi sorbea cafeaua, pufăind din cînd în cînd din pipa sa de piatră. Şedea rezemat de marginea bărcii şi de maldărul de plase încă ude după pescuit. Pînza era acum strînsă şi ambarcaţiunea se legăna în voie pe valuri.

— Am ajuns ?

— Cred că sîntem aproape.

— De ce ne-am oprit ?

— Aşteptăm să se lumineze.

Am încercat să străbat cu privirea prin cenuşiul din jur. Nu se vedea nici un ţărm. Deodată soarele polei apa, făcînd să strălucească toată zarea. Mad scotoci într-un coş împletit din trestie şi scoase un binoclu. Era un binoclu de război, care trecuse probabil prin multe peripeţii, căci

arăta jalnic. 11 potrivi la ochi şi, cu spatele întors spre soare, cercetă orizontul. Fără să spună nimic, aşeză cu grijă binoclul în coş, apoi coborî pînza şi pornirăm spre apus. Barca lungă şi uşoară înainta destul de repede. Acest soi de ambarcaţiuni prind viteză şi trec lesne peste valuri, dar n-au stabilitate şi se răstoarnă, de aceea au un sistem suplimentar de plutitoare, ca două bărcuţe legate lateral.

Soarele urca rapid pe cer şi-i simţeam căldura în spate. Him întinse mîna spre zare arătînd ceva. Nu vedeam nimic. Băiatul scotoci prin coş şi îmi întinse binoclul. Am văzut şi eu dunga întunecată a unui ţărm.

— Pămînt ! Se vede ţărmul ! am strigat ca un caraghios, de parcă eu aş fi fost primul ce descopeream insula.

— Oloo-Lunuo !

— Eşti sigur, Mad ?

— Oloo-Lunuo ! repetă Mad.

Blestemam în gînd barca ce mi se părea că abia înaintează, blestemam şi vechitura de binoclu cu lentilele zgîriate, m-am blestemat şi pe mine, care tocmai acum nu-mi luasem binoclul, o minune a tehnicii japoneze pe care mă grăbisem să-1 împachetez la hotel. Neavînd ce face altceva mai bun, m-am mulţumit să scot din buzunar caietul de însemnări, hotărît să notez tot ce aflam mai interesant.

— Cum ai descoperit Oloo-Lunuo, Mad ? Mad zîmbi arătîndu-şi dinţii strălucitori.

— Aici m-a adus tata. Aici este mult peşte. Oloo-Lunuo era locul de odihnă şi vînătoare al lui Canaa-Nui, un zeu bun şi darnic cu oamenii viteji şi drepţi. Cele mai bune corăbii şi catarge se făceau din lemnul de aici, de pe insulă. Cine bea apă de aici îşi tămăduia boala dinlăuntru şi alunga durerea. Mai era un izvor a cărui apă spăla ceaţa bătrîneţii de pe ochi şi oamenii bătrîni vedeau ca în tinereţe. Era mult vînat la Oloo-Lunuo şi Canaa-Nuk nu se supăra dacă luai fără lăcomie. Oloo-Lunuo era insula zeului bun Canaa-Nui. înţelegi ?

Scriam repede. Eram hotărît să notez tot ce văd şi aud-Acum zăream şi cu ochiul liber dunga întunecată a ţărmului spre care ne îndreptam. Mad povestea mereu, cu capul rezemat de maldărul de plase. Him încerca să

aducă mai aproape de barcă ceea ce se prinsese în drugul undiţei sale. Notam cu sîrg tot ce spunea Mad despre minunata insulă şi-mi aruncam din cînd în cînd privirea spre băiat, care se lupta cu captura sa. Deodată peştele ţîşni din apă, îşi arătă pentru o clipă strălucirea şi se afundă iarăşi, smucindu-se să scape din cîrlig. Mad auzi plescăitul peştelui reintrat în adînc, se uită la Him, apoi scoase un cuţit şi dintr-o lovitură reteză sfoara undiţei.

— Peştele de aici nu e bun, Him.

Him îşi strînse sfoara şi se rezemă liniştit de catarg, ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

— De ce nu-i bun ? l-am întrebat. Ai spus că aici e insula lui Canaa-Nui şi că totul e minunat. Ziceai că zeul e bun şi darnic.

— Nu mai este. Acum insula a fost blestemată de Ursit-Hura. Canaa-Nui a plecat. Acum aici e stăpînă Umbra Morţii.

Priveam spre insula ce se vedea din ce în ce mai bine şi nu reuşeam să disting decît un petec de pămînt aproape neted şi pustiu. Cît cuprindeai cu ochii, nu se observa nici o pădure, nici un desiş, nici un arbore ori tufă măcar. Mad privea şi el cu atenţie, scrutînd insula de parcă cine ştie ce minune ar fi văzut, apoi deodată se ridică şi începu să strîngă grăbit pînza bărcii.

— De ce opreşti, Mad ? Hai la ţărm. !

Mad şi-a văzut mai departe de treabă, ca şi cum n-ar fi auzit ce-i spusesem. A terminat de legat sulul de pînză al catargului, apoi a scos din plasă o pasăre şi a venit cu ea lîngă mine. Era o pasăre de apă, ceva între pescăruş şi porumbel, dar cu picioarele lungi. Văzusem multe de acest soi în arhipelag.

— Nu ne apropiem de insulă ca să nu ne cuprindă Umbra Morţii. De aici poţi vedea bine totul. Dacă vrei, ia binoclul.

— Dar, Mad, nu se vede decît insula pustie, cît ţii cu privirea e numai nisip, atît. Nici măcar un fir de iarbă. Deşert.

— Numai atît şi este. Ai văzut tot ce se poate vedea, îmi răspunse IVTad.

Şi pădurile, şi vînatul, şi izvoarele, şi toate minunăţiile despre care vorbeai ?

— Blestemul lui Ursit-Hura ! Umbra Morţii le-a înghiţit. Umbra Morţii înghite totul. Şi pe noi ne înghite dacă ne apropiem de insulă.

— Mai termină cu umbra aceea ! Care umbră ? Cine să facă umbră ? Unde vezi tu umbră în deşertul ăsta ?

Mad dădu din cap cu încăpăţînare.

— Umbra e ascunsă în pulbere. Umbra iese din pă-mînt şi creşte pînă te înghite şi rămîi doar abur.

— Mad, m-am săturat de poveştile tale ! Spune-mi cît îmi ceri ca să mergem la ţărm ! Dacă asta este misterioasa Oloo-Lunuo şi dacă am făcut atîta cale pentru a vedea o insulă de nisip, atunci vreau barem să pun piciorul pe ea. Eu nu cred în zeii tăi, şi ei nu au nici o putere asupra mea. Cît vrei să-ţi plătesc ca să mă duci la ţărm ?

Mad clătină din cap şi zîmbi batjocoritor. Apoi aruncă pasărea spre cer şi-mi arătă cu degetul spre ea.

— Uită-te la pasăre şi ai să vezi ce trebuie văzut ! Vrei să vezi Umbra Morţii ? O vei vedea ! Priveşte !

Pasărea se rotea în cercuri largi deasupra noastră. Cerul era senin, fără nici un nor. Minutele treceau şi începeam să mă plictisesc urmărind zborul păsării albe cu două dungi negre pe aripi.

— Şi cînd apare Umbra Morţii ? Cît mai aşteptăm ?

— Umbra Morţii e pe insulă. Acolo, peste tot, apare şi dispare ca şi cum n-ar fi fost nimic. O vei vedea, o vei vedea ! repetă Mad cu încăpăţînare.

Iar mi-a venit în minte gîndul că Mad nu e chiar întreg la minte. Am luat totuşi binoclul şi-am mai cercetat o dată, cu atenţie, insula.

Peste cele cîteva mici denivelări, care mai mult ca Sigur erau dune de nisip, nu se zărea nici o mişcare şi nici un fir de iarbă sau măcar un ciot, o uscătură de plantă. Un fior tot mai puternic te cuprindea pe măsură Ce priveai mai mult întinderea aceea neclintită. Aş fi vrut ca vîntul să crească deodată în intensitate şi să spulbere, să facă vîrteje, să urnească ceva pe locul acela pustiu.

Mad mă atinse cu mîna şi-mi arătă spre pasărea ce se săturase de zborul său în ocoluri şi acum se îndrepta (spre insulă. Am văzut-o oprindu-se pe o dună. O pată întunecată apăru împrejurul ei, de parcă pămîntul se

umezise brusc. Neliniştită, pasărea încercă să zboare, se zbătu cîteva clipe, dar nu reuşi să se înalţe ; albul penelor ei deveni tot mai murdar şi parcă pasărea se micşora, apoi parcă se împrăştie, ca şi cum ar fi fost din nisip şi ar fi curs deodată pe sol. Cîteva momente a mai întîrziat umbra aceea pe nisip, după care a dispărut tot aşa de repede precum apăruse. Şi totul arăta ca înainte.

— Ce a fost asta ? întrebai.

— Umbra Morţii ! răspunse vizibil înspăimîntat Mad.

Him stătea rezemat de catarg şi bîiguia ceva de neînţeles. Cred că se ruga la zeii lui. Zadarnic cercetai cerul, în speranţa că voi descoperi pasărea zburînd în înălţime. Nu, ceea ce văzusem nu era un miraj, dar era incredibil.

— Acum crezi în Ursit-Hura ? Acum crezi că Umbra Morţii sălăşluieşte pe insulă ? Acum ai văzut şi tu Umbra Morţii !

Sub impulsul vorbelor lui Mad, revăzui în minte umbra ce se ivise sub pasăre şi care crescuse pe ea pînă ce o cuprinsese în întregime, ca să o spulbere apoi, pînă ce totul reintrase în neclintire. Pînă şi umbra se retrăsese în pămîntul din care se ivise şi dispăruse fără urmă.

— Mad, vreau să văd totul de aproape ! Saltă pînza şi hai la ţărm !

Mad clătină din cap cu spaimă.

— Nu. Umbra a -ucis toate animalele, toate păsările, copacii şi iarba, a spulberat pietrele şi a sfărîmat pămîntul. Ne va spulbera şi pe noi. Tu nu trebuie să mori ! Tu ai văzut acum şi trebuie să scrii în ziare şi să spui lumii ce-ai văzut ! Pe tine te vor crede şi nu vor mai spune că Mad este nebun.

Rugăminţile şi supărarea mea nu au avut efect. Mad nu vroia să apropie barca de ţărm. Tot ce puteam face era să-mi notez cu grijă şi cît mai amănunţit ce observasem. Şi deodată îmi veni ideea :

— Mad, îţi cumpăr păsările ! Nu mă tocmesc. Iţi dau cît vrei. Dă-le drumul ! am spus, pregătindu-mi aparatul de fotografiat.

— Nu vreau bani ! Am să le dau drumul fără bani, răspunse Mad, dar nici nu-şi aruncă privirea spre păsă-

• rile din plasa agăţată de catarg, ci începu să arunce în apă o bună parte din peştii prinşi.

•— Ce faci ? Aduci jertfă pentru zeii tăi ? întrebai nedumerit şi gata să notez explicaţia.

Mad clătina din cap şi continuă să arunce peşti peste bord. O vreme, valurile îi săltară şi-i coborîră parcă în acelaşi loc, apoi încet plecară spre ţărm. Mad azvîrli în apă şi cîteva bucăţi de lemn. Se uită puţin la tot ce aruncase, apoi dădu drumul unei păsări. Pe cealaltă o ţinu în palme şi-i legă ele picior o bucată de sfoară groasă cît creionul meu şi lungă cam de două palme, dar n-o priponi ci o azvîrli spre înălţimi.

— Priveşte ! îmi strigă şi se aşeză pe maldărul de plase.

Eram pregătit să fotografiez tot ce mi se părea interesant. Peştii înaintau încet şi s-au răsfirat destul de mult, dar presupuneam că vor ajunge pe insulă, totuşi. Prima pasăre

plana în cercuri largi în jurul bărcii, urmată de cea cu sfoara legată de picior. Probabil incomodată de sfoară, cea de-a doua pasăre, după cîteva ocoluri, se îndreptă spre insulă. O prind în vizorul aparatului. Cum atinge ţărmul, declanşez şi armez cît pot de repede. Umbra a şi apărut sub pasăre. Declanşez iarăşi. Prin vizor văd cum umbra creşte cuprinzînd picioarele, apoi trupul, pînă ce o învăluie în întregime. Urmează o scurtă zbatere şi pasărea se pulverizează. De data asta observ cum cad cîteva pene mai mari, din aripi şi coadă. Văd şi bucata de sfoară ce se mişcă, unduindu-se ca un şarpe pe nisip, Dar umbra întîrzie pe pene şi sfoară, iar cînd se retrage în pămînt la suprafaţă nu a mai rămas nimic. Cred că am făcut cinci-şase fotografii, mai mult n-am avut timp. Mai fotografiez locul, acum pustiu şi strălucitor sub razele fierbinţi ale soarelui. Caut cu privirea a doua pasăre, ce zboară încă, şi o prind în vizor. Nu încerc să-mi explic nimic. Vreau să realizez cît mai multe clişee. Urmăresc pasărea. A plecat spre insulă, dar înainte de a ajunge se repede deodată din înălţime pînă la suprafaţa apei, ca să se ridice iarăşi în zbor. A pescuit un peştişor pe care îl poartă în cioc cîteva clfpe, apoi îl aruncă în sus şi aşteaptă cu pliscul larg deschis. Peştişorul coboară cu capul înainte drept în gîtlejul păsării înfometate. în drumul ei spre tăvm, pasărea se mai lasă de cîteva ori spre apă şi de fiecare dată se ridică avînd în plisc prada. Apoi se întîm-

17*

25»

plă ceva ciudat. Chiar lîngă ţărm, pasărea se lasă din înălţime pînă aproape de suprafaţa apei, unde parcă se răzgîndeşte şi se răsuceşte spre înalt, dar Umbra Morţii, ca un nor, ca un fum, creşte repede deasupra valurilor, o ajunge şi o cuprinde. Declanşez aparatul şi-1 armez cît pot de repede. Se observă parcă o zbatere şi din pasăre nu mai rămîn decît cîteva pene care dispar şi ele înainte de a atinge luciul apei. Umbra aceea ca un fum coboară şi dispare parcă în frămîntarea valurilor. în cîmpul vizual al aparatului mi-au apărut primii peşti şi remarc cum strălucirea lor dispare repede umbrită de acel misterios fenomen. Armez, declanşez, armez, declanşez aparatul. Iată un talaz mare care năvăleşte spre ţărm purtînd pe spinarea lui puzderie de peşti. Valul se împrăştie pe plajă şi se retrage furişîndu-se spre ocean. Peştii sînt risipiţi pe o zonă

destul de cuprinsă, dar nu sclipesc decît cîteva clipe pe nisipul umed- şi dispar. Pînă şi bucăţile de lemn dispar ca şi cum ar fi mistuite de un foc nevăzut. Fotografiez mereu, cît pot de repede, dar, ca un făcut, aparatul mi se blochează. Mi s-a terminat filmul. Şi altul de rezervă nu am pentru această călătorie neprevăzută. Mai cercetez o dată insula ca să mă conving de ciudăţenia ei şi de pustiul acela total şi înfricoşător. Pînă şi în deşertul african întîlnisem ici-colo firicele de iarbă, pete vegetale pîrjoliţe, dar aici nu se vedea nimic altceva decît pulbere. Şi mai văzusem umbra aceea care ieşea ca din pămînt, pentru a se retrage apoi fără urmă. Ce urmă însă poate lăsa o umbră ? Dar umbră care ucide, care devoră totul cine mai văzuse ? Asaltat de gînduri şi înfricoşat, am observat că ne îndepărtam de ţărm. N-am mai insistat ca Mad să se apropie de insulă. Barca aluneca încet, dar după aproape o oră a pfrins un curent, sau poate vîntul s-a înteţit, căci ambarcaţiunea şi-a sporit viteza. Acum doream să ajung cît mai repede la redacţie.

La miezul nopţii eram la hotel, iar dimineaţa zburam spre continent.

Ştiam că la orice oră din zi şau noapte voi găsi pe cineva la redacţie şi aşa era. Am dat buzna în birou, mi-am aruncat geamantanul pe masă, i-am făcut semn lui Ben să mă urmeze şi, cu aparatul de fotografiat la gît, carnetul de însemnări în buzunar, m-am grăbit spre laboratorul foto. Ben abia se ţinea de mine şi încerca să culeagă vorbele ce le lăsam să curgă şuvoi.

Laborantul mi-a developat filmul şi am oftat liniştit cînd am văzut că realizasem clişee clare, bine expuse. Nu mai aveam nimic altceva de făcut decît să aştept copierea filmului pe hîrtie. M-am trîntit pe un fotoliu, mîndru şi plin de importanţă, ca orice om care ştie că a realizat ceva deosebit.

Ben, colegul care îmi telegrafiase să mă interesez de Oloo-Lunuo, mă tot pisa cu întrebări. In final, a trebuit să recunosc că nu-mi puteam explica ceea ce văzusem şi fotograf iasem.

— Nu te mai hlizi, Ben, mai bine dă tu o explicaţie, dacă poţi !

— Explicaţia o bănuiesc, dar dovada ai adus-o tu, zise Ben, şi scoase din apă o poză arătîndu-mi-o. Uite Umbra Morţii !

în fotografia încă strălucind de apă zăresc pasărea cuprinsă pe jumătate de umbra ce parcă creştea din pămînt.

— Ştiu, Ben, am văzut totul. îngrozitor ! Dar ce este ?

— Să vedem din nou totul mărit la maxim, zise Ben şi alese 6 altă fotografie. Priveşte acum !

— Vrei să spui, Ben, că...

— Exact. Umbra este ceea ce vezi că e : o imensitate de insecte ce năvălesc din pămînt sau din apă şi cuprind tot ce cade pe insulă sau în preajma ei, acoperind şi devorînd.

— Vrei să spui că insula nu este decît un imens muşuroi de insecte ? ! Despre aşa ceva n-am auzit încă !

— Nu vreau să spun, tu ai dovedit asta, eu doar am bănuit.

— Atunci povestea lui Mad e pură născocire ?

— Nu, dar unele explicaţii le-a dat după credinţa şi judecata lui. Mad acela de care mi-ai tot vorbit cred că era mult mai inteligent decît vroia să pară a fi. Tu mi-ai povestit că se spunea că toţi cei ce au văzut Umbra Morţii au pierit pe loc sau mai tîrziu. Blestemul lui Ursit-Hura i-a ajuns oriunde. Numai Mad, sub pavăza nebuniei lui, a scăpat, cel puţin pînă acum.

— Ben, sînt destul de obosit, nu mă mai zăpăci ! Doar n-ai să-mi spui că ai devenit adept al lui Ursit-Hura ? ! Poate vrei să-i aduci şi jertfe !...

— Din păcate, Ursit-Hura şi-a luat destule jertfe. După unele informaţii, pe insulă sau în preajma ei a avut loc, cu bună ştiinţă sau accidental, o explozie atomică. Acel rai vegetal în care se lăfăiau animale şi păsări...

— Locul de odihnă şi vînătoare al lui Canaa-Nui...

— Exact. în imaginaţia lui Mad, acel colţ de rai nu putea fi decît al unui zeu bun. Dar explozia, ciuperca întunecată, norul morţii — zeul rău, Ursit-Hura, cum spune Mad — s-a abătut peste insulă. Ce nu a fost pîrjolit şi distrus, ce a scăpat de cataclismul nuclear a fost nimicit de insecte. Ştii doar că insectele sînt mai rezistente decît omul la radiaţii atomice de 100 000 de ori. Ele singure au scăpat, au supravieţuit, s-au adaptat mediului, s-au înmulţit şi-au devorat tot ce au găsit. Probabil că se devorează şi între ele. Priveşte !

Ben îmi aruncă sub ochi şi celelalte fotografii. Ultima îmi reaminteşte insula pustie sub care mişună gîzele şi duc o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Nu-1 mai ascult pe Ben ci îmi cercetez gîndurile. Obosit, nici nu ştiu cînd am adormit, dar ştiu ce am visat. Am văzut pămîntul ca un imens muşuroi de gîze sub o pînză de nisip. Am

văzut Umbra Morţii înaintînd în mări şi oceane şi pustiind totul. M-am trezit din coşmar scăldat într-o sudoare rece, deşi simţeam că mă sufoc de căldură. Eram singur, cufundat în fotoliu, şi totul în jur era colorat de lumina roşie a lămpii de laborator, un roşu ca de incendiu, iar pe sub uşă creştea pe podea o umbră lungă şi subţire. Privesc încremenit acest şuvoi de gîze care înaintează pe podea, urcă pe masa laboratorului, apoi pe zid şi se strecoară sub un afiş mare, care avertizează asupra pericolului unui război nuclear. Mă reped pe culoar şi trîntesc uşa în urma mea. Dar uşa nu se fixează în încuietoare şi continuă să penduleze.

Cobor scările în fugă, cît pot de repede.

Gonesc în neştire. Spre ce ?

Spre unde ?

233

Marius Stătescu : CERUL ERA SENIN

NORII

— Da, sînt ultimul om în viaţă care a văzut norii de atomiţi. Am acum în jurul meu o lume nouă, avînd în urmă experienţa unei generaţii greu încercate. Nu ştiu care ar fi fost direcţia de dezvoltare a civilizaţiei umane fără cei 50 de ani de haos din timpul invaziei atomiţilor, dar privind astăzi în jurul meu îmi dau seama că oamenii nu mai sînt imprudenţi cu tainele pe care le smulg materiei.

M-am născut acum 500 de ani, pe 26 octombrie 2079. La vîrsta de 100 de ani am fost congelat pentru a fi trezit peste 400 de ani. Am cerut acest lucru dirt curiozitatea de a vedea urmările pe care le-a avut invazia atomiţilor. Am fost singurul care a cerut acest lucru ; oamenii erau încă nesiguri de ştiinţa ce o moşteniseră de la generaţiile de dinainte de catastrofă.

Aveam 15 ani cînd tata mi-a arătat primul nor de atomiţi.

Era foarte negru şi se deplasa într-o direcţie contrară celei a vîntului. Apoi norii au devenit ceva obişnuit în peisajul cotidian. Ei au fost obsesia vieţii mele. Poate că m-au determinat să văd şi să înţeleg o altă faţă a lumii...

INVAZIA

In anul 2090, staţiile astronomice de pe Saturn au anunţat Pămîntul că pe lîngă sistemul solar va trece un nor compact de materie, cu un diametru apropiat de cel al planetei noastre, care

se deplasa cu viteza luminii. Acest lucru a stîrnit multe discuţii, deoarece nu părea posibil

2S3

ca un sistem material să aibă viteza luminii. După ultima teorie a fizicii, „Cuantele cîmpului electromagnetic", orice particulă ele materie se transforma în unde electromagnetice. Deci, oricît de mare ar fi fost sistemul material, el nu-şi mai păstra nici una din proprietăţile mecanicei clasice pe care le poseda norul de materie reperat de staţiile de pe Saturn.

S-a crezut la început că este o eroare, dar faptele aveau să nege acest lucru. în momentul cînd norul de materie a trecut prin punctul cel mai apropiat de Pluto, s-a produs o explozie termonucleară, o masă din acest nor s-a des >rins şi, în timp ce corpul din care provenea îşi continua mişcarea, el s-a îndreptat către Soare, însă cu o viteză mult mai mică. Acesta a fost primul pas al invaziei atomiţilor. După ce a depăşit planeta Pluto, norul s-a dispersat şi n-a mai putut fi reperat.

Negăsind nici o explicaţie ştiinţifică, savanţii au ridicat din umeri.

Dar procesul de intoxicare a sistemului solar începuse. Primul lor atac a fost, desigur, planeta Saturn, ultima pe care pămîntenii puseseră piciorul în zborurile cosmice. Staţiile astronomice de pe Saturn foloseau cele mai puternice generatoare atomice pe care le concepuseră savanţii pă-mînteni. Cercetătorii, speriaţi de norii negri ce se plimbau prin atmosfera rarefiată deasupra instalaţiilor, au chemat în ajutor Pămintul. Li s-a răspuns să cerceteze şi să transmită rezultatele.... A urmat apoi un schimb de mesaje din ce în ce mai disperate, căci oamenii de pe Saturn deveniseră prizonerii atomiţilor. Ei le-au dat acest nume... Norii erau, de fapt, o îngrămădire de celule vii de formă rotundă, cu diametrul de la 0,5 cm pînă la 10 cm. Asta după ce au început „să mănînce" energia generatoarelor de pe Saturn... Luate separat, nu reprezentau nimic, dar în colonii deveneau agresive, nu pentru om, ci pentru aparatele sale Cei de pe Saturn au încercat să oprească toate instalaţiile, cu riscul de a muri de frig, dar nu a mai fost posibil, căci atomiţii deveniseră stăpîni. Totul urma să funcţioneze pentru ei, căci de acum instalaţiile răspundeau numai la comanda undelor electromagnetice pe care le emiteau

norii. A urmat înmulţirea lor, fantastică în principiu, dar care însemna un sfîrşit groaznic pentru oameni. în momentul

nd una din celule acumula energie atomică suficientă, ■ h imetrul ei creştea de o sută de ori şi, la un moment dat, ■Xp] oda. O explozie atomică ! '

Celula-atomit se destrăma în altele mici care, în urma Cttorva zeci de explozii, formau un nor nou.

Cînd s-a produs prima explozie atomică, cercetătorii au Bnunţat Pămîntul. Pentru savanţi nu mai exista nici undo biu ; sistemul solar era ameninţat de moarte atomică. A pleca de pe Saturn pe Pămînt însemna a duce cadou pani întenilor cîţiva atomiţi aciuiţi în motoarele cu propulsie atomică, şi asta ar fi fost de ajuns pentru a termina cu civilizaţia pămînteană. Ultimul mesaj a fost cel de adio... Pe planeta Saturn exploziile se ţineau lanţ. Acea diviziune a celulelor obişnuite avea o copie în înmulţirea atomiţilor, dar cu nişte efecte dezastruoase. Atunci oamenii s-au întrebat pentru prima oară : ce stadiu de dezvoltare a unei vieţi cosmice reprezintă atomiţii ? Sînt prima sau ultima treaptă a unei civilizaţii ? Căci modul cum acaparaseră instalaţiile presupunea neapărat existenţa unei inteligenţe, oricît de primitivă ar fi fost. '

OMUL ŞI NATURA

După drama de pe Saturn, oamenii au înţeles că era necesar să se apere. Bănuiau cu ce armă trebuie să lupte, dar nu erau siguri că vor reuşi. Atomiţii însă le-au oferit noi surprize. După ce pe planeta Saturn diviziunea lor a luat sfîrşit, cea mai mare parte din ei au părăsit sistemul solar, urmînd aceeaşi traiectorie a norului de la care se desprinsesem celulele-mamă.

Dar au mai rămas cîţiva, cam tot atîţia cît intraseră în sistemul solar la început. După ce s-au îndepărtat de Saturn s-au dispersat, şi din nou nu au mai putut fi reperaţi.

Jupiter şi Marte au fost evacuaţi. Au rămas cîţiva voluntari pe fiecare din cele două planete, cu cîte un aparat de transmitere şi recepţionare de semnale cosmice, ce urmau să anunţe printr-un semnal scurt apariţia atomiţilor, după care să întrerupă funcţionarea aparatului. Norii n-au intîrziat să apară. S-au învîrtit asupra instalaţiilor de pe

Jupiter, s-aa coborît la cîţiva metri de sol ; dar nu mai aveau „hrană".

Mult mai tîrziu, după ce au scăpat de ei, pămîntenii au aflat că atunci se produsese o panică între nori. Se destrămau, se uneau într-unui singur, cîte o celulă mai exploda (dar nu atomic) şi în cele din urmă au părăsit şi planeta Jupiter cu direcţia Marte, unde s-a petrecut acelaşi lucru.

Acum eînd mă gîndesc la oamenii de atunci, eram şi eu printre ei, dar prea mic pentru a pricepe ceva, înţeleg că le-a venit foarte greu să apeleze la unica metodă de salvare. A fost o soluţie disperată dar care a însemnat mult pentru fiinţele de după invazie. Ei au înţeles că universul le poate oferi surpriza celor mai variate forme de viaţă şi pericole neaşteptate. Dintre ipotezele cu privire la originea atomiţilor una singură a fost cea mai plauzibilă şi a fost confirmată de purtarea acestora. Astfel, pare destul de cert că norul de materie care ne-a trimis atomiţii nu era altceva decît un creier uriaş ce se hrănea cu energie atomică sau poate că şi cu forme superioare ale ei, dar pe care pămîntenii încă nu le descoperiseră.

Acest creier al cărui mediu de viaţă era spaţiul cosmic, dotat cu o inteligenţă pe care noi nici măcar nu ne-o puteam imagina, reprezenta o civilizaţie care trecuse la un stadiu de colonie, eliminînd individul subiectiv. Se pare că stelele aprinse reprezentau pentru creierul respectiv o capcană. De aceea, ori de cîte ori treceau pe lîngă un astfel de sistem solar, sacrificau un grup de celule-individ care, dacă aveau norocul să descopere energii (atomice, în cazul pământenilor) controlate de fiinţe raţionale inferioare, o „furau", învingînd totodată şi forţa de atracţie a stelei respective.

După ce se înmulţeau, iar numărul noilor celule era imens, porneau în urmărirea creierului, pe care probabil îl ajungeau într-un mod cu totul necunoscut pămîntenilor. Şi în acea vreme, oamenii erau frămîntaţi de probleme politice, de evitarea războaielor şi în special de evul atomic. Apariţia atomiţilor a echivalat cu formarea unui guvern unic care să ia măsuri de salvare. Iar această măsură, atît de greu acceptată, a fost întreruperea activităţii industriale. Avînd în vedere faptul că, în jurul anului 2000,

energia atomică intrase în toate domeniile de activitate, e u.şor de imaginat la ce au recurs oamenii pentru a nu muri le foame : întoarcerea la tehnica folosită în urmă cu 300 de ani. Dar într-un mediu poluat al unei civilizaţii în care aproape totul se obţinea pe cale sintetică, a cultiva pământul, a culege recolte, a reîncepe creşterea animalelor şi alte activităţi în vederea obţinerii unor produse pentru care un om modern nu făcea decît să apese pe un buton cerea o pricepere pe care majoritatea pămîntenilor o pierduseră. Poate în afară de cîţiva conservatori încăpăţînaţi...

Cînd au apărut atomiţii pe Pămînt, oamenii se aflau într-o stare vecină cu nebunia. Lipsa de alimente, de îmbrăcăminte se făcea tot mai simţită. Puţini au fost aceia care, la început, şi-au făcut un aliat din forţa fizică pe care o posedau, folosită în acel-timp numai pentru întreceri sportive. De la condiţia de dezvoltare tehnică, omul ajunsese la condiţia de supravieţuire din munca propriilor niîini.

ÎNVINŞI ŞI ÎNVINGĂTORI

Cu ce erau vinovaţi nişte oameni care de cînd se născuseră nu trăiseră decît în marile oraşe unde totul era automatizat ? ! Cei mai slabi dintre aceştia au fost primele victime. Apa potabilă a fost prima problemă care trebuia rezolvată. Dar unde să găseşti apă cînd toate rîurile erau poluate, apa de mare nu mai putea fi desalinizată în lipsa instalaţiilor atomice, iar vechile fintini cu pompă dispăruseră de aproape o sută de ani ? ! A început astfel o migrane către munţi, singurele oaze unde natura nu èra atinsă de civilizaţie.

Oraşele deveneau pustii şi, încetul cu încetul, se transformau în adevărate păduri de copaci metalici încremeniţi, printre care nori negri de atomiţi pluteau, întunecînd cerul şi finind oraşele într-o noapte continuă.

Familia mea locuia într-un orăşel nou, în care industria nu avusese timp să se dezvolte. Aşezat într-o vale din apropierea munţilor, oferea locuitorilor destule resurse pentru obţinerea produselor necesare. Dealurile din partea de vest aveau un sol fertil, iar spre nord, unde se înălţau munţii,

existau păşuni unde puteau fi duse animalele. De aceea, nimeni nu şi-a părăsit locuinţa.

Dar situaţia mondială cerea o rezolvare rapidă. Dacă la început oamenii puteau trăi cîţiva ani din rezervele fiecărui stat, odată cu terminarea lor foametea ar fi făcut ravagii. Prin urmare, guvernele statelor s-au întrunit într-o conferinţă extraordinară ce urma să stabilească modul cum urma să fie rezolvată problema hranei. S-a constituit astfel un guvern unic al Pămîntului, în care intra cîte un reprezentant al fiecărui stat, în frunte cu un preşedinte ales prin vot secret. Trebuia prevăzută orice situaţie. S-a evaluat potenţialul tuturor terenurilor pentru culturi şi al producţiei animaliere pentru fiecare an, totalul urmînd să fie distribuit fiecărei regiuni după necesităţi.

în teorie, problema părea rezolvată. Dar ce puteai face cînd 15 miliarde de oameni scăpaseră de sub controlul legii şi Pămîntul era cutreierat de hoarde ca în urmă cu 1 500 de ani, ce erau dispuse să facă orice pentru obţinerea hranei ? ! Poate cea mai importantă măsură a fost distrugerea tuturor dispozitivelor de pornire a combinatelor industriale, precum şi instituirea unor gărzi permanente care să împiedice punerea lor în funcţiune de către cei ajunşi la disperare.

Faptele au dovedit mai tîrziu eficacitatea acestei măsuri, căci, după 7 ani de la întunecarea cerului de către norii de atomiţi, s-au găsit cîţiva care să încerce acest lucru şi urmările au fost groaznice. După statisticile actuale, în perioada invaziei atomiţilor s-au produs aproximativ 570 de explozii atomice, în diferite părţi ale globului, care au devastat 1/7 din suprafaţa pămîntului. Şi astăzi există regiuni în care radiaţiile sînt nocive. Cei care mai aveau puterea să gîndească, după ce au cunoscut aceste explozii, şi-au amintit în mod sigur că, înainte de invazie, omenirea se afla permanent sub ameninţarea unui război atomic pe care, încă din secolul XX, minţile lucide încercau să-1 evite.

Cert este că unii oameni s-au descurcat, iar alţii nu. Pe cer au reapărut avioanele cu combustibil clasic, vechile automobile cu ardere internă şi motor Diesel (cîte mai rămăseseră) au început să circule din nou pe şosele.

Centralele electrice care nu suferiseră modificări prin adăugarea unor sisteme automate cu acţionare atomică erau

I

prea puţine pentru a satisface nevoia de energie a pământenilor. Petrolul devenise lux şi se plătea în alimente, căci banii nu mai aveau nici o valoare într-o lume în care producţia dispăruse.

Toate utilajele ce funcţionau pe bază de energie electrică sau mecanică au fost rechiziţionate de guvernul mondial şi repartizate în mod uniform marilor grupuri strînse în jurul locurilor care ofereau condiţii acceptabile de viaţă. Dar oamenii au reacţionat şi negativ. Nu toţi acceptau raţiile zilnice de hrană, noile reguli de convieţuire, şi atunci părăseau comunitatea şi se formau în acele hoarde prădalnice. Din cele 570 de explozii atomice, aproape 400 au fost provocate de ei.

Era de ajuns acţionarea unei singure instalaţii dintr-un combinat alimentar ca norii de atomiţi să apară şi rezultatul nu întîrzia. Dar comportamentul lor în aceste cazuri a fost diferit de cel de pe Saturn. Noile celule apărute în urma diviziunii nu mai părăseau sistemul solar, ci rămî-neau, întunecînd cerul. Şi astfel, încetul cu încetul, numărul lor a crescut, Pămîntul fiind învăluit într-o atmosferă întunecată, căci rare erau zilele cînd soarele putea fi văzut.

Pe cînd aveam 30 de ani, oraşul meu, în jurul căruia ajunseseră să trăiască peste 300 000 de oameni şi unde lipsa de hrană nu era acută ca în alte părţi, a fost atacat de una din acele hoarde care nu se deosebeau prea mult de barba-riLmileniului I. Devastaseră cîteva muzee tehnice şi se înarmaseră cu motociclete şi diferite tipuri de arme, printre care erau şi trei puşti cu laser. Au atacat depozitele de alimente şi au trebuit 50 de ore de luptă pentru a-i învinge. N-au reuşit să scape din ei decît cîţiva. Motocicletele şi armele capturate ne-au fost de mare folos în apărarea împotriva altor atacuri care s-au repetat.

Dar, îh afară de hrană, trebuia asigurată şi păstrarea culturii şi ştiinţei acumulate în peste 2 000 de ani.

Acest lucru a fost însă foarte greu. Eu, ca tînăr, trebuia ca după aproape 10 ore de muncă să învăţ încă 3—4 ore, şi asta în mod neorganizat. Nu că nu ar fi existat cărţi, dar în secolul XXI predarea cunoştinţelor nu se mai făcea fără computere şi roboţi pedagogi ; ori majoritatea acestora funcţionau tot pe bază de energie atomică. De asemenea, lipsa unei aplicabilităţi tehnice crea în mintea

multora dintre noi reprezentări eronate. Puteam examina orice fel de aparat doream, dar acesta nu era decît un obiect neînsufleţit... Şi de cîte ori nu am fost tentat să pun în funcţiune un robot, numai pentru cîteva clipe, pentru a-i auzi vocea ! Dar eu, ca şi ceilalţi care, citind şi văzînd, înţelesesem multe, eram prea legaţi de modul de viaţă care ni-1 impuseseră atomiţii, pentru a face greşeli.

Cînd mă gîndesc că fac parte din cea mai încercată generaţie a pămîntenilor nu-mi vine să nu mă mândresc că oamenii au redescoperit nişte valenţe interne care se credeau pierdute într-un timp.

Dar au apărut şi epidemiile, fie din pricina lipsei de apă, care implica lipsa igienei, fie din cauza hranei de multe ori proastă şi insuficientă. Lipsiţi de medicamente şi de aparatele care deveniseră ceva obişnuit în cabinete, medicilor le-a venit foarte greu să lupte împotriva bolilor.

Mi-aduc aminte că a izbucnit în oraşul meu o epidemie de holeră care a omorît aproape 50 000 de oameni. In rest, bolile au fost repede depistate şi înlăturate. însă în alte părţi, unde igiena lăsa mult de dorit, molimile făceau ravagii.

în acest timp, atomiţii luptau şi ei pentru supravieţuire. Probabil că păstrau legătura cu uriaşul creier ce-i generase şi erau conduşi de acesta. De aceea, noile celule ce apăreau nu mai părăseau sistemul solar. S-a constatat că aveau de gînd să ajungă la un număr suficient de mare care să le permită să învingă atracţia Soarelui. Dar, după 40 de ani, exploziile atomice provocate de ei au fost din ce în ce mai puţine.

Apoi au trecut doi ani pînă cînd pămîntenii să înceapă din nou viaţa normală, întreruptă de venirea atomiţilor. Guvernul a hotărît efectuarea unei probe cu un generator atomic.

Trei zile şi trei nopţi a funcţionat, fără ca vreun nor de atomiţi să apară. Oamenii supravieţuiseră celei mai grele perioade din istoria civilizaţiei lor...

însă, ca număr, numai un sfert din populaţia de dinainte de invazie era aptă pentru continuarea procesului de dezvoltare. Jumătate pieriseră, iar un sfert erau în stare de sălbăticie. Deveniseră primitivi şi violenţi. Erau învingâ-

torii învinşi ; victoria şi înfrîngerea unor oameni... Atomi-ţii erau altfel de învinşi, erau învinşi de o rasă cosmică, pe cînd cei care nu au supravieţuit sau nu s-au adaptat au fost învinşii propriei lor condiţii, oarecum absurdă pînă la venirea atomiţilor. Ceilalţi, învingătorii propriu-zişi, au fost germenii unei noi civilizaţii care construiau o lume pe ruinele alteia.

Alexandru Ungureanu :

ARTELE MARŢIALE MODERNE (II)

„Curgi, curgi, curgi, curgi, Şuvoiul vieţii aleargă necontenit înainte,

Mori, mori, mori, mori, Moartea le ajunge pe toate",

KOBODA1SHI

Zboară, şoimule aprig, ţîşneşte spre înalt din pumnul meu şi sparge norii cu pieptul, roteşte-ţi privirea, spune-mi dacă vezi marginea acestui pămînt ; nu te mai ridica, păs-trează-ţi puterea spre groaza duşmanilor mei. Undeva jos mă aflu eu. Simţi, asculţi de comenzile mele ? Pogoară ca fulgerul către cei ce-mi vor moartea. Să nu mă confunzi cu ei ! Sînt eu acela de la care soseşte comanda. Sînt ei aceia împotriva cărora eşti ghidat. Uşor, foarte uşor, mişcă-ţi insesizabil aripile şi efectuează o mică modificare a traiectoriei, întîi va trebui să-1 dobori pe acela din spatele meu. E cel mai periculos. Apoi te vei avînta spre următorul şi aşa mai departe, pînă cînd nu va mai rămîne în picioare nimeni în afară de mine. Nimeni în afară de mine ! Eşti acum suficient de jos ca să ne vezi. Eu sînt cel din mijlocul cercului. Scoate-ţi ghearele din suporturi ! Alimentează-le pînă ajung la temperatura de 4 000 0 C. Acum e momentul ! în-fige-le în ceafa primului ! Simţi, simţi cum pătrund prin armură ? Gata, ai dat de carne. Cuplează bobina de inducţie ! Descarcă ! Desprinde-te şi lasă-1 să cadă. Sari către pieptul celui de-1 doilea. Fereşte să nu te prindă sub el ! Circuitele din trupul tău sînt atît de fragile... Cuplează programul automat de atac, se întîmplă atît de repede totul încît nu te mai pot urmări. Ai grijă, eu sînt Sursa ! Să nu uiţi !

*

Pe acela, pe ultimul, lasă-1 să scape ! Decuplează programul automat. Lasă-1 ! Priveşte cum fuge cu paşi mari,

împleticiţi Cineva trebuie să fugă departe, să scape şi să cînte prin ceainării groaza de mine, frica de Cel Invincibil.

Victoria are nevoie de recunoaşterea socială. Dă un ocol pe deasupra mea şi strigă în cercuri biruinţa. Vino apoi şi aşa-ză-te pe mănuşă, acum poţi să-ţi pliezi ghearele încă fierbinţi, o, şoimule, bravul meu şoim, eşti doar o maşină firavă care aduce moartea de prin văzduhuri, legat în gînduri de mine urăşti ceea ce urăsc şi eu, ochii mei văd ceea ce vezi şi tu, uneori mă regăsesc privindu-mă de sus, sînt atît de mic... oare mă voi reîntoarce la mine ?

Bravul meu şoim, îţi pun acum micuţa glugă pe cap şi circuitele tale ies din funcţiune. Deschid ochii mei, intrigat privesc împrejur. Victoria, atît de greu dobîndită, atît de îmbătătoare, unde e ea, unde se ascunde ?

Aceste trupuri, închise în armuri confecţionate din aliaj de aluminiu cu titan şi berliu, cu feţe convulsionate în dosul vizierelor transparente să însemne Victoria ? Şi iată, chiar înşişi duşmanii dispar ca un fum, rămînînd doar armuri, căci laşii, fricoşii se ascund în palate, meditează prin ceainării la tainele acestui univers zbuciumat, iar la luptă trimit videoplasmele. •

Copii perfecte dar efemere, ele dispar în înfrîngeri sau victorii, totul se anulează, dispare în neant, doar Lupta, singură ea rămîne în oasele mele. Izbesc armurile cu bocancul, ridic vizierele şi scuip înăuntru, pe cine ?, pe nimeni, pe mine... Bravule şoim, viteazul meu şoim, sub gluga micuţă tu dormi, ferice de tine că eşti amorţit, tu nu ştii cît de amar este gustul acestei victorii.

într-o zi, poate că îţi vei înfige ghearele în ceafa Originalelor, poate că atunci, în sfîrşit, ne vom bucura împreună.

»

O, Sotumpa, neprihănită putere a curăţeniei din ceai, mă îndrept către tine să-mi spăl stricăciunea lăuntrică. Este ceasul amurgului de toamnă şi, părăsind machioi-ul (pridvorul), picioarele mele calcă pe frunzele deopotrivă de roşii ca şi pietrişul aleii. Sub micul podeţ care întrerupe roji (poteca din grădină) un pîrîiaş poartă ape negre, par foarte adînci, probabil despart sunkya (ceainăria) de restul lumii pînă în partea cealaltă a pămîntului. Miroase a frig, s-ar

putea să ningă. Felinarele de granit îmbrăcate în muşchi au fost aprinse, flacăra lor palidă tremură sub vîntul aspru.

Văzduhul sîngeriu e limpede, atît de limpede, atît de rece încît sugerează încremenirea, nu-i aşa că eu stau pe loc iar roji umblă sub mine ca un şarpe, sau chiar în mine ?

Ajung la capătul drumului cu sentimentul că trădez, înaintarea e mult mai preţioasă decît nemişcarea, direcţia mult mai importantă decît drumul. în midsuya (tindă) mă opresc citind pergamentul atîrnat aparent neglijent de un stîlp, savurez superba scriere Laugh : „Eu sînt arma sau arma sînt eu ?'.

înclin_ capul, copleşit de adîncă înţelepciune a acestor cuvinte. încep să scot armele ce le am asupră-mi, aşezîn-du-le printre uneltele ceaiului. Mă dispreţuiesc fiindcă nu pot să renunţ la toate, în nici un caz însă în suflet pacea nu mi-ar coborî ştiindu-mă lipsit de ele. Aplecîndu-mă adînc, trec prin uşa înaltă de numai trei picioare, umilinţă ascunsă sub semnul necesităţii ; moment de reculegere în faţa kakenuonoului (tablou) ; moment de revelaţie în faţa crinului galben prelins dintr-o glastră — singur, zîmbeşte spaţiului incert dintre nimicnicie şi eternitate. Mă aşez pe rogojină privind jarul din vasul peste care fierbe ceainicul. Tăcere, un uşor ţiuit, învingînd umbrele din colţuri hologramele Marilor Maeştri apar înaintea mea fără să rostească un cuvînt. Şi stăm aşa o vreme, aşteptînd mişcarea căuşului da bambu care să toarne ceaiul peste albastrul închis al ceştilor, neverosimile relicve din evul Sung. în şoaptă, timid, cu grijă să nu acopăr sfîrîitul cărbunilor, spun :

— Liniştea ceaiului să fie în voi şi cu voi, Mari Maeştri! iar ei înclină din cap. Le pun în faţă ceştile — lacuri de jad topit peste care frunzele plutesc asemănîndu-se cu nuferii ; între ele şi rogojină întind ştergare neatinse încă de mîini omeneşti, albe ca prima ninsoare. Sorbim împreună aburul uşor ce se înalţă încolăcindu-se în jurul stîlpilor subţiri către tavanul de paie, în aşteptarea duhului ce va înfrumuseţa aceste clipe trecătoare cu lumina tainică a puterii lui. Acesta însă întîrzie. Privindu-mi chipul aplecat deasupra ceştii, îl văd înecat în şerpi lungi de cinabru. Vărs ceaşca, risipind pe rogojină o baltă de sînge. Le privesc

pielea netedă a fetelor, pleoapele întredeschise, hotărînd că ceremonia este definitiv compromisă.

— Mari Maeştri, îi apostrofez fără să ridic vocea, pacea este cu voi, dar nu în voi. Mari Maeştri, voi doriţi moartea mea ; voi vreţi sînge, nu ceai.

Ei tac, nu îndrăznesc sau nu pot să spună nimic, eu continui :

— Sînteţi laşi, de la înălţimea cunoaşterii voastre în Artele Marţiale Moderne răspîndiţi în jur duhoarea rîncedă a fricii. N-aţi cutezat nici măcar să vă trimiteţi aici video-plasmele, ca să lupte în locul vostru, de teama înfrângerii.

Atunci unul dintre Maeştri îşi ridică privirea spre mine şi, iată, aud că poate vorbi.

— Unui Mare Maestru nu-i poate fi frică de tine. Ci tu, acela scăpat de la dreapta Judecată Marţială pentru că eşti atît de tulbure în adîncuri ca şi clisoasa mlaştină a morţii, plîrtgi pe la porţile Academiilor care nu te mai pot primi şi împroşti cu insulte pe cei mai bătrâni şi mai ştiutori decît tine într-ale luptelor ; sădeşti veninul neîncrederii în cursanţi şi vrei să nu fi stîrpit ca un cîine turbat ? !

Tăciunii din vas aproape s-au stins. Peste întunericul din cameră hologramele Marilor Maeştri se aştern ca un praf stelar. Văd dincolo de ei prin trupurile imateriale. Iată cuvîntul meu : *

— Pentru că voi cei mulţi vreţi pieirea celui singur, veţi pieri în singurătate. Pentru că vă îmbuibaţi în palate trimiţîndu-vă la luptă videoplasmele, Veţi primi moartea de la acesta. Şi oricine vă va fi duşman mie îmi va fi prieten. Mă voi alia cu regele din Waishoo, vă voi distruge vi-deoplastoarele, obligîndu-vă astfel să scoateţi la luptă propria voastră carne. O să vedem noi atunci dacă ştiţi atîta cît vă lăudaţi. Şi cel mai cunoscător să învingă ! Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne ! Viaţa voastră o sortesc morţii ! Intre noi pacea ceaiului nu va mai fi. Puteţi pleca !

Unul cîte unul, trupurile lor pălesc şi se contopesc în întuneric. Doar cel mai bătrîn pare a nu fi auzit nimic. Sub părul său alb pare a sălăşlui într-adevăr pacea, dar e mult prea tîrziu, iar el e mult prea singur. Mă uit la ultimul tăciune aprins încă în vas, apoi îmi mut privirea către aco

perişul de paie şi încep să-mi imaginez focul. Se simte miros de fum, iar flăcările nu întîrzie să apară. Stîipii se aprind

de la acoperiş, cad prin trupul Marelui Maestru, care continuă să stea nemişcat, uitîndu-se pe sine în albastrul evului Ming.

— Marele Maestru, strig privindu-1 din midsuya, în timp ce îmi adun armele, ce mult te-aş fi admirat dacă trupul tău ar fi fost măcar o videoplasmă !

Acoperişul şi pereţii subţiri se prăbuşesc, iar holograma sa pare mistuită, numai după o vreme, cînd pacea ceaiului a rămas îngropată în jar, îl văd iarăşi în aceeaşi poziţie, cu picioarele strînse sub el şi pleoapele coborîte. Dispare încet, mult prea încet, stînd rezemat de un felinar, acum stins, zăresc peste ultimii tăciuni ceaşca albastră de ceai şi lîngă ea crinul galben plîngînd. Vîntul rece mă face să închid ochii, e întuneric, pînă cînd două lumini încep să crească.

*

Lîngă mine simt atunci trupul ei moale, încolăcit în apele somnului, aud zgomotul aspru al motoarelor supra-turate. îmi spun : „Haide, redeschide-ţi ochii, ăsta nu e un simplu vis, nimic nu e simplu, nimic nu e vis, de acest adevăr s-ar putea să depindă viaţa ta". Mă trezesc învăluit în lumina alb-albăstruie a reflectoarelor de halogeni ca într-un giulgiu. Timpul trece greu, frecîndu-se de retină, zgî-riind-o. Ea zace prăbuşită în somn, ba nu, uite-o cum se trezeşte şi vede îngrozită marile motociclete Paziwa, cu enormele lor turbine mult ieşite înafară, trecînd prin geamul uşilor dormitorului, ploaia de cioburi ţîşnind înainte, clipocind pe podea, frigul intrînd înăuntru şi întunericul din spatele vizoarelor de duraplex. Se strînge în mine speriată, căci moartea sclipeşte sinistru în vîrful lănciilor aplecate în cumpănire, lumina m-ar orbi dacă aş privi spre faruri, mi-am coborît pleoapele, văd acum altfel, ca şi cum totul s-ar întîmpla în mine, ca şi cum totul ar fi închipuire. Dar cînd şuvoaiele fierbinţi se avîntă spre piepturile noastre nu mă bazez pe asta, ci o împing în unghiul mort, jos din pat, azvîrlindu-mă peste ea, cu o mînă dibui printre veşminte căutînd pacheţelul în care se află plasa electrică.

îl găsesc, îi desfac legătura tăind-o cu dinţii. Aruncîndu-1 către cel mai apropiat, mi-o închipui înfăşurîndu-1, nu aud nici un ţipăt, dar farul se stinge. E clar că, în spatele lui, mîna ce apăsa pe întrerupător s-a transformat în cenuşă.

Arde patul, arde urma trupului ei. Nimeni n-a rugat-o să se bage între cei doi dezamorsînd o grenadă cu fosfor. Totuşi a făcut-o. Bucăţi din ea zboară prin cameră, eu nu mă uit, nu le văd căci stau cu faţa îngropată în covorul moale de pe jos. Cîteva clipe trec pînă mă ridic dintre flăcări, alergînd la fereastră. Dincolo de ţăndările geamului, grupa a noua, foştii mei colegi de la Academia de Arte Marţiale, se învîrte prin grădină, batjocorind straturile de peony şi frîngînd tulpinile fragile ale prunilor abia înfloriţi în iarna timpurie. Cîntă, înjură, ard totul cu aruncătoarele de plasmă, bucurîndu-se de ceea ce cred ei că a fost moartea mea.

„Haide — îmi spun — să mă concentrez, să-mi adun gîndurile. Cugetul meu e o sfoară pe care o strîng într-un ghem, o mînă de ape ce curg într-un lac, o piatră de jad topită într-o ceaşcă de ceai, în ceai este pacea, este liniştea, sînt calm, sînt liniştit ca şi cerul de după furtună, nu mai urăsc şi nu mai iubesc, nu mă mai bucur şi nu mai sînt trist. In mine şi înafara mea se aşterne tăcerea născută din frig, luminile îngheaţă, roţile îngheaţă, coboară din cer o răceală pe totul, singur sînt cald, singur mă pot încă mişca, restul e gheaţă, restul e moarte."

Singur mă plimb printr-o lume de gheaţă. Peste aşternuturile carbonizate s-a depus un strat gros de pro-moroacă. Bucăţi congelate din Ea găsesc pretutindeni; armuri zdrobite sub motociclete grele. Deschid o vizieră. Ochi sticloşi privesc fără să vadă. Mîinile încă strîng lăncii. Din tulpinile frînte ale prunilor a curs sevă şi a îngheţat în picături mici alungite. Florile albe au plîns ?

Un motociclist încremenit în şa, cu lancea pregătită de atac, a proptit roata din faţă în gard, rămînînd dăltuit în această dinamică poziţie. Farul puternic luminează pînă departe în cîmp, dar nimic altceva nu se vede afară de nesfîrşirea pămîntului şi a întunericului.

246

#

..Da, atotputernice rege ! Am fost hăituit pentru că m-am simţit la fel de puternic ca Marii Maeştri. Iţi spun, o, rege, că ticăloşiile lor nu cunosc margini. Stînd în palate şi îmbuibîndu-se, au ajuns să se creadă seniori mai presus de casa Waishoo. Căutîndu-şi justificări, prin raţionamente sofisticate au ajuns pînă la măsluirea fără precedent a videoplasmelor. Mulţi dintre

Marii Maeştri sînt nişte bătrîni decrepiţi, neputincioşi, care truchează videoplastoarele pentru a scoate copii mai bune decît originalele. Unii dintre ei abia sînt în stare să se tîrîie, dar videoplasmele lor dau spectacole în arenele de lupte sau îi terorizează pe supuşii tăi. Ci, rege, tu însuţi eşti Maestru în Taihalezi, arta luptei cu ajutorul animalelor. Te văd mîngîind capul pitonului roşu, gata să îl asmuţi împotriva mea dacă aş cădea în greşeală. Mai văd de asemenea în bazine caracatiţe cu braţe atît de lungi încît pot ajunge pînă în mijlocul sălii, să-ţi înşface duşmanii. Cu gîndul sondez prin pereţi, aflînd că ai cuşti bine izolate fonic, în care pîndesc fiare cumplite aşteptînd semnul tău ca să sfîşie.

O, rege, eu nu mă tem de ele, după cum nu mă tem nici de roboţii-luptători care stau în spatele meu. Află că aceia de care m-am jeluit sînt peste toate, chiar peste mine, duşmanii tăi cei mai aprigi. Ei nu respectă nici o Putere, ei înşişi se cred Regi. Ci eu vin să-ţi spun că eşti un conducător luminat, dar Puterea ta nu _e îndeajuns de mare, iar eu mă alătur ţie pentru a o spori. Ca să te convingi de adevărul spuselor mele iată, priveşte, ascultă :

Corpul meu este greu, corpul meu este -greu, apasă podeaua şi vrea să intre în ea, corpul meu este greu însă partea sa dreaptă este mai uşoară decît cea siingă care este rnai uşoară decît cea dreaptă care este mai uşoară decît cea stingă...

Mă vezi, rege, suspendat în aer, sub cupola de şindrilă ? Aici nu mă pot atinge nici braţele lungi ale caracatiţelor, nici lovitura pitonului, nici muşcăturile fiarelor ascunse în dosul pereţilor, numai biciurile electrostatice ale roboţilor se înalţă spre mine, dar le evit glisînd în spirală spre ei. Ci pitonul sfărîmă pieptul primului încer-

cînd să mă apuce, iar caracatiţa îl tîrăşte în bazin pe cel de-al doilea.

O, rege, nu fi mîhnit, în locul a doi roboţi ingenioşi dar limitaţi ai căpătat un supus credincios şi puternic. Cu un singur kiai aş putea să sfărîm coroana de pe creştetul tău, dar n-o fac. Drept mulţumire, dă poruncă :

— Să fie distruse toate aparatele care fac din oameni videoplasme şi din videoplasme oameni ; să fie nimicite toate

videoplastoarele sau aparatele, mecanismele, dispozitivele cu funcţiuni analoge ;

— să fie condamnaţi la sinucidere toţi Marii Maeştri care s-au folosit de videoplastoare pentru a evita ei înşişi lupta. Iar cine va voi să lupte de acum înainte, să lupte cu carnea sa proprie. Iar cine va voi să omoare sau Să rănească, să omoare sau să rănească dacă poate, sau să moară, să fie rănit, dacă se dovedeşte neputincios, SA PIARĂ CARNEA SA ORIGINALA ;

— urmaşii Marilor Maeştri în vîrstă de pînă la doisprezece ani să fie arşi cu napalm, iar, mamele lor să primească în loc videoplasmele copiilor, cu durata existenţei de patru ani.

O, rege, cheamă-ţi roboţii, soldaţii, scoate la iveală din tainiţele palatului toate fiarele pe care le ai şi porneşte la împlinirea regeştii tale porunci pe care ai rostit-o prin buzele mele ! Ci eu, acela 'ce singur se luptă cu sine şi cu Marii Maeştri, fără ajutoare, plec să înfrîng Oastea Celor Uniţi care presimt că s-a strîns lîngă lacuri. Iar dacă voi pieri, va fi ca şi cînd n-aş fi fost. în cazul cînd voi învinge, răzbunarea singură o să-mi fie deajuns.

Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne.'"' *

*

Iubito, spune-mi acum, înainte să mori izbită de jetul de apă în faţă sau ruptă în două de sforile trase de puternicele motociclete electrice, înainte să-ţi vîr ţeava aruncătorului pe gît ca să-ţi ard măruntaiele, spune-mi, iubito, dacă buzele tale au "ost măcar 6 clipă sincere atunci cînd sărutîndu-mă încercai să mă iradiezi, dacă răsuflarea ta, purtătoare de viruşi perfizi la care eşti imună, fremăta sub arşiţa privirilor mele, dacă inductorul ascuns între sîni m-ar fi putut curenta mai tare decît atingerea şoldurilor tale...

Eşti videoplasma trucată a celei ce am iubit-o într-adevăr, eşti amintirea singurei pe care am iubit-o, pîngărită şi falsificată de duşmanii mei, ca să nu ajung să mă lupt cu mine... Eşti... ai fost!

*

Toată noaptea m-am tîrît printre tufişurile pitice, să-pînd ca o cîrtiţă. în zori, tocmai cînd cuplam mitralierele-laser şi aruncătoarele de plasmă la Wbpsy, creierul orga-notronic, i-am văzut venind. încă nu se luminase bine de ziuă, cerul era mohorît, aşa că uriaşele motociclete Paziwa şi monoşenilatele

alunecau peste coama dealurilor, prin pădure, forfecînd copacii în tăişul razelor alb-albăstrii ale reflectoarelor. Mi-am îmbrăcat armura, apărîndu-mi trupul din carne. Vizorul de duraplex se interpune între mine şi ei tocmai cînd ies în lizieră desfăşurîndu-se. în dreapta, acolo unde cîteva movile apar în faţa copacilor, cîteva motociclete se opresc în pantă pentru a putea şarja ulterior mai puternic. îi recunosc după emblemele de pe căşti. Aceeaşi veşnică grupă a noua.

Dau drumul şoimului, care se înalţă desfăşurîndu-mi drapelul pe deasupra locului bătăliei. Inima tresare înfiorată privindu-i albăstriul optimist. Nu sînt decît două sute de luptători contra unuia singur. Se va numi probabil „Războiul Maeştrilor".

Marii Maeştri împing monoşenilatele grupei a X-a înainte, pînă la cîţiva metri de mine. îi aştept nemişcat, sub vizor faţa mi-e împietrită. La fel sînt şi ei. Tăcem izbindu-ne cu privirile. Mă doare, mă răneşte înverşunarea lor. îmi pierd răbdarea.

— Hei, Mari Maeştri, dacă sînteţi atît de grozavi, de ce nu vă aflaţi în frunte ? Vă e frică de un singur om care nici măcar nu a terminat Academia de Arte Marţiale Moderne ? ! Haide, îndrăzniţi !

Două monoşenilate se trag într-o parte lăsînd la vedere trei Mari Maeştri, uşor de recunoscut după armurile negre. Mă adîncesc în mine însumi. Mă văd de undeva de susv sus de tot. Sînt o furnică în faţa unui semicerc de

gîndaci. îmi alcătuiesc mental un ecran care să mă protejeze împotriva descărcărilor bruşte de energie.

— Cîine rîios ! aud vocea unui Mare Maestru. Noi nu ne vom lupta cu tine, ar fi înjositor. Te vom hăitui, te vom fugări ca pe o jivină nevolnică. Iţi vom extirpa nervii care comandă mişcarea limbii tale păcătoase după ce ne vom fi amuzat îndeajuns cu tine. îţi vom lua simţul echilibrului şi al orientării. Te vei plimba «pe străzile oraşelor ca o păpuşă dezarticulată, vei stîrni hazul copiilor care îţi vor pune piedică. Ţi se va da de mîncare în gură, căci nu ai şti să ajungi la ea. Cum ai putut să speri.că, după ce ai fost condamnat de dreapta Judecată Marţială, te vei mai lupta cu vreunul din noi ? !

Ultimele cuvinte aproape le-a ţipat acolo jos. Vîntul se zbate prin penele de pe căşti, agită panglicile atîrnate de lăncii.

— Cu propria voastră carne veţi plăti aceste jigniri ! Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne ! Hajime ! (începeţi !)

Din vîrful lănciilor gaze fierbinţi ţîşnesc înspre mine, şoimul, bravul meu şoim, cade, tot cade din cer, picioarele apăsă pe acceleraţiile monoşenilatelor, azvîrl plasa electrică peste o mînă ce ţine un pistol, sar într-o parte să nu fiu zdrobit şi las să-mi alunece din geanta de la şold două mine. Haide, bravul meu şoim, nu te speria de grupa a IX-a care şarjează spre noi, căci ea se izbeşte de zidul mental. Roţile din spate ale motocicletelor Paziwa se ridică spre cer, cursanţii zboară din şa, izbesc cu flash-stick-ul în nişte oameni care se mişcă încet, încet, am reuşit în sfîrşit să mă concentrez şi să măresc de trei ori forţa de gravitaţie pe o rază de cincizeci de metri în jurul meu, pămîntul e greu, trupul mi-e greu, însă partea sa dreaptă este mai uşoară decît cea stînga, iar partea stînga mai uşoară decît cea dreaptă.

Trag cu pistolul. Mici bucăţele de plumb se chinuie, înşurubîndu-se, să intre printre plăcile armurilor. Timpul curge lent, fără vlagă, peste noi pluteşte o arşiţă care secătuieşte clipele ; uscîndu-se, ele mor. Cineva, cu piciorul prins sub motocicleta răsturnată, ţipă şi nu se mai opreşte ; mai multe grenade se îndreaptă către mine, dar eu nu sînt, poate nici n-am fost aici, poate că nici

250

n-am avut curajul să lupt, ci stau adăpostit în dosul liniei de aruncătoare şi mitraliere automate. Wopsy, aju-tă-mă, sînt prea mulţi iar eu nu mă lupt cu ci ci cu mine !

*

Ninge. Pacea lumii acoperă morţii cu alb. Fulgii se aşază peste roţile motocicletelor prăbuşite care încă se mai învîrt. Ninge într-un coif căruia i-a sărit viziera. Cel care s-a aflat înăuntru a fost o videoplasmă, s-a evaporat. Vîntul cîntă ceva şuierat printre crengile copacilor din pădure însă nu se înţelege prea bine. Ridic din zăpadă trupul sfârîmat al şoimului. Mâ văd prin ochii lui reci, e frig, mi-a îngheţat ceva în adîncul sufletului. Unii dintre cei căzuţi au fost videoplasme, alţii carne şi oase. Nu-i nimic, băieţi, într-o zi veţi fi mai mulţi decît acei ce sălăşluiesc în mine ! Veţi învinge inevitabil, statistic, totul e să mai încercaţi. E drept că mă voi lăsa greu, vor pieri mulţi încercînd, însă veţi reuşi ! Abia atunci o să aflaţi că sensul vostru profund

se afla în mine. Veţi căuta un altul împotriva căruia să vă înverşunaţi, încă înainte de a fi încetat cîntecul victoriei.

Bravul meu şoim, zborul tău a îngheţat în văzduh, măruntaiele îţi sînt risipite în omătul neştiutor. Mă uit la mine de undeva de sus. Un punct negru la marginea unei cîmpii albe.

în capătul celălalt ăl tunelului, Marele Maestru, în ţinută de antrenament, îmi barează calea spre palat. Fiindcă e luminat din spate, faţa lui apare întunecată, abia disting sprîncenele albe, însă părul pe care îl ştiu cărunt s-a transformat într-o aureolă tremurîndă.

Merg spre el observîndu-i mişcările calme, de încălzire. Cu muchiile palmelor despică aerul prin lovituri repezi, făcîndu-1 să şuiere. Are asupra lui un generator electrostatic fiindcă în vîrful degetelor şi al firelor de păr trosnesc seîntei albăstrui. Am impresia că simt miros de ozon venind dinspre el. Parc Foarte sigur de sine ; ca niciodată, mi-e frică, am pulsul agitat şi palmele ude. încerc să mă liniştesc, dar astăzi lucrul acesta nu prea

îmi reuşeşte. O presimţire tulbure îmi îngreuiază respiraţia. Iată, imaginea se păleşte brusc. Nu se mai vede nimeni, oare va fi fost cineva ? Tehnica luptei prin inadvertenţe mentale nu o cunosc. Eliminat din ultimul an de studii la Academia de Arte Marţiale, nu am avut de la cine să o învăţ, iar ei au aflat asta. Poate că va fi ultima luptă.

Desprind flash-stick-ul de la centura kimonoului. închid pleoapele peste privirea care mă doare din cauza fulgerelor ce inundă tunelul. Din piept, un strigăt de luptă mi se desprinde pierzîndu-se către ieşire. Tăcerea din jur mă înnebuneşte, rotesc arma creînd un cilindru de fulgere, mi-e frică, cumplit de frică, o simplă atingere de mînă a Marelui Maestru, uşoară ca o mîngîiere, ar putea revărsa în trupul meu cîţiva zeci de mii de volţi.

Becul erlogen explodează din cauza suprasolicitării. Cioburi mărunte mi se înfig în obraji. Ei, cam asta a fost ! Aş încerca să fug, dar nu cred că aş ajunge pînă la capătul tunelului. încrucişez braţele, în semn de abandon. Deschid ochii, aşteptînd descărcarea electrică.

Oprit la mică distanţă de mine, regele din Waishoo surîde blînd, poate uşor ironic.

— Eşti un luptător foarte priceput. M-a încercat o mare desfătare privindu-te. Făceai impresia că te-ai lupta pe viaţă şi pe moarte cu cineva. Probabil te aşteptai să găseşti în palat nişte duşmani, eventual Mari Maeştri, şi te încălzeai în vederea confruntării cu ei. Fii liniştit, pacea ceaiului să coboare în tine ! Toţi Marii Maeştri au fost prinşi şi executaţi, afară de unul singur. Casa Waishoo ştie ce îţi datorează. Te invit să asişti la sinuciderea ultimului. Mîine vei prelua conducerea Academiei ele Arte Marţiale Moderne. Te vei strădui să scoţi luptători pricepuţi, experţi credincioşi nouă.

Cad recunoscător la picioarele regelui. Episodul anterior a fost, desigur, o lecţie dată trufiei mele de către suveran. Liniştit, mă iau după el, urmîndu-1 către subsoluri, într-un tîrziu, se opreşte în dreptul unei uşi masive. Eliberează apărătoarea unui hublou. îmi face semn să privesc. îmi lipesc nasul de sticla groasă, dorind să mă umplu de bucuria morţii ultimului meu duşman.

Dincolo, în camera sferică bine căptuşită cu materiale spongioase extraordinar de rezistente la rupere, mă văd cuprins de gîndul sinuciderii, izbindu-mă cu capul de pereţii moi ; încercînd zadarnic să smulg izolaţia cu dinţii ; înfăşurîndu-mi centura de Mare Maestru în jurul gîtului în tentativa disperată de a mă sugruma ; plîngînd de ciudă pentru aceste nereuşite.

Un gaz gălbui, aburul sinuciderii, îl face pe omul din camera sferică să fie foarte nefericit că nuTşi poate lua viaţa. Ar da orice să reuşească. Il recunosc, îl cunosc foarte bine, sînt eu însumi, ORIGINALUL. Intuiesc formidabila intrigă ţesută de Marii Maeştri, sentinţa Judecăţii Marţiale îndeplinită dincolo de moartea lor. Aş vrea să ţip, să plîng şi să muşc implorînd iertare, dar faţa regelui din Waishoo exprimă lipsa de orice milă pentru cel de dincolo, pentru toţi Maeştrii sau cei asemenea lor care atentează la puterea lui. Dincolo de geam, ORIGINALUL se linişteşte, pregătindu-şi un harakiri mental. Simt în oase că sînt o videoplasmă a cărui timp de existenţă va expira peste cîteva clipe.

— Iată, o, rege din Waishoo, m-am crezut carne şi nu sînt. S-a crezut videoplasmă şi nu e. Aşa este alcătuită lumea pe care te las să o stăpîneşti întreagă, cu toată nebunia ei.

Viaţa mea şi a ORIGINALULUI meu o închin Artelor Marţiale Moderne !

încep să mă dezintegrez. Lent, apoi din ce în ce mai rapid, lumea dispare iar eu rănim.

. In faţa mea, singura lumină mai vine din interiorul unei ceşti albastre cu ceai, pe fundul căreia văd florile albe de prun scuturîndu-se în vîntul rece al iernii, apoi geamul pe care sînt pictate este spart de enorme motociclete Paziwa, o singură lumină albă care mă cheamă, b singură speranţă : poate că nici el nu era ORIGINALUL ! Poate că era tot o videoplasmă, iar cel mai adevărat din-• tre noi încă mai gustă nesfîrşita pace de jad a ceaiului, peste care poate începe orice.

Cineva spune :

— Hajime !

I

VIAŢĂ DE FAMILIE

Băieţelul cel mic al Generalului privi cu ochi critic rămăşiţele carbonizate ale albaştrilor. Erau risipite alandala pe toată masa de joc şi constituiau într-adevăr un spectacol în stare să-ţi producă o rară satisfacţie. întregul lor echipament de luptă fusese fie scos din uz în primele minute ale conflictului, fie capturat de către verzii pe care băieţelul cel mic al Generalului îi alinie în pripă ţinîndu-le un mic discurs solemn, după care îi strînse cu amîndouă mîinile şi îi aşeză grăbit în cutia viu colorată pe al cărei capac stătea scris cu litere de-o şchioapă : „Războici — joc pentru copiii între patru şi zece ani". Apoi alergă entuziasmat spre bucătărie de unde năvălise irezistibil mirosul acela de plăcintă cu mere.

— Eduard, se auzi vocea severă, obişnuită să ordone, a tatălui său, Generalul. Eduard, pe unde umbli ?

Eduard se opri ţopăind într-un picior, gata-gata să răstoarne şi să spargă frumosul tun de 75 mm din porţelan care se afla pe măsuţă.

— Ţi-ai terminat lecţiile ?

— Da, tati, le-am făcut pe toate. Da' acum îmi cumperi ? Mi-ai promis săptămîna trecută. Am fost şi cuminte, îmi cumperi ?

— Of, Eduard, îl dojeni tătîne-său exasperat, ai să mă bagi în pămînt ! De unde să scot eu acum atîţia bani ? Ce să faci -tu cu minirachetele cu rază medie de acţiune ? N-ai- atîtea jocuri frumoase ? Şi „Hai să ne luptăm", şi „Războici", şi „Fum şi scrum", şi, şi...

— Tatiii... Dar verzii.ies mereu învingători. Nu ştiu cum se face că de fiecare dată albaştrii se luptă ca nişte

cizme. Dacă aş avea două, tati, doar două ! Sau măcar una ! Hai, tatiii !

— Asia pentru că n-ai citit cu atenţie instrucţiunile jocului. Ai folosit varianta Berger ? Dar manevrele lui Torn ? Vezi ? Bine, bine, nu mai bîzîi, o să mai vorbim despre asta poate săptămîna viitoare. Pînă atunci poţi să te joci cu microfocoasele nucleare ale maică-ti. Ei tot nu-i mai trebuie acum, că am scăpat de gindaci. Ei, ia să-ţi văd temele !

Generalul luă caietele din mîna ascultătoare a băieţelului său cel mic şi începu să le parcurgă rapid cu un ochi expert.

— Ah, ah, Eduard, izbucni la un moment dat. Şi doar ţi-am mai spus ! Acest mod de abordare a problemei este total eronat. Ce caută aici artileria ? Şi aici, uite ! Pentru ce ai folosit numai jumătate din stocul de bombe ? N-aţi mai rezolvat acest gen de probleme la şcoală ?

— Ba da, ba da, bodogăni Eduard încruntîndu-şi posomorit mutrişoara. Dar eu nu sînt maior ca domnul profesor. Eu sînt încă mic şi...

— Ei, ce să mai lungim vorba puse punct Generalul. Mergi şi rezolvă din nou problema şi să ştii că, dacă n-o faci, disează nu vezi filmul de război de pe canalul patru ! Fii atent, ce naiba, urmăreşte eficienţa nu spectaculosul ! Hai, du-te, că am treabă !

Şi în timp ce Eduard o porni abătut spre celălalt capăt al încăperii, Generalul se aplecă din nou deasupra unui caiet cu coperţile groase pe care o mină nervoasă scrisese: „Teoria conflictuală aplicată statelor mici şi mijlocii"'. Timp de aproape o jumătate de oră mormăi şi făcu tăieturi cu creionul, ştergîndu-şi din cînd în cînd nasul. Nu ridică ochii decît atunci cînd în încăpere intră solia sa.

— Scumpule, spuse ea plină de feminitate, mergem diseară ? Nici nu ştiu cu ce-o să mâ-mbrac...

■— Unde, dragă ?

— Cum unde ? Sîntem invitaţi, ai uitat ? Vin şi vecinii noştri, familia generalului de vizavi, şi prietena mea, sora generalului din capătul străzii şi...

— Oh. desigur, scuzâ-mă, cît pot fi de distrat 1 Dar ia stai ! Vine şi nesuferitul acela de...

288

— Din păcate, cred că da. E din ce în ce mai greu de suportat, de cînd i-au publicat „Războiul fulger în condiţiile spaţiului cosmic-". Mare scofală ! Cînd o să-ţi termini tu lucrarea...

— Lasă, lasă, făcu Generalul cu modestie. Dar unde-i Eduard ?

Eduard lăsase baltă mormanul de caiete şi fugise afară împreună cu alţi cîţiva zeci de copii ca să privească cu ochii umezi de bucurie obişnuitul rond de la ora 15 al bombardierelor. Cît erau de mari şi de frumoase ! Apoi începură să se joace de-a războiul atomic. Eduard juca rolul personajului care lua decizia fatală. Generalul deschise gura să-1 strige dar tocmai atunci portiţa din gardul de sîrmă ghimpată scîrţîi şi printre parapeţii de saci cu nisip îşi făcu apariţia băiatul său cel mare. Venea ţinut strîns de umăr de către profesorul de bombe cu neutroni, un om foarte sever. Generalul văzu figura plouată a băiatului şi conchise cu resemnare că iar a făcut o boacănă.

:— Domnule General... ?

— Da, da, e fiul meu, ce-a mai făcut de data asta ?

Băiatul cel mare al Generalului rămase stingher, apreciind cu coada ochiului înălţimea planşelor de beton din spatele casei şi calcuîînd în gînd cam de cîte mişcări ar fi nevoie ca să le sară. în sfîrşit, la capătul unui sfert de oră chinuitor, tatăl său îşi conduse oaspetele, îl vîrî pe Eduard în casă şi se întoarse, roşu de mînie, să dea ochii cu vlăstarul său cel mare.

— Care va să zică, iar mă faci de rîs pe la şcoală ! Şi de data asta ai făcut-o lată de tot. Pînă cînd o să-mi tot pun obrazul pentru tine ? A ?

Trase aer în piept şi rosti sentinţa :

— Cred că-ţi dai seama că ai terminat-o cu distracţiile săptămîna asta. Gata şi cu' taiicocrosul, gata şi cu filmele de război, gata şi cu muzica belicoasă ! Te fac eu om !

— Dragul meu, interveni blînd soţia sa, nu te enerva, n-are rost să exagerăm. Doar şi tu ai fost copil odată !

— Dar eu n-am scris niciodată cuvinte urîte pe ziduri ! răcni ca scos din minţi Generalul şi o porni furios spre cealaltă încăpere.

în clipa cînd uşa pocni înfundat ca un obuz de mortier, mama îşi privi fiul cu reproş. Apoi oftă şi, mîngîindu-1 pe

creştet, iertătoare ca orice mamă, îl duse în bucătărie şi îl aşeză în faţa farfuriei în care plăcinta încă mai era caldă.

— Partea cea mai stupidă a chestiei, spuse el abia stă-pînindu-şi lacrimile, e că habar n-am ce înseamnă, dar l-am scris pentru că îmi plăcea cum sună. Spune şi tu, mamă, ce poate să însemne aia „PACE" ?

II

PEDEAPSA

In ziua execuţiei sale, Generalul avu sentimentul copleşitor al neputinţei. Avusese în mină armate. Sute de mii, milioane. Adesea, cu un zîmbet discret în colţul gurii, îi plăcea să spună că ucisese stele. Ceea ce în mare parte era adevărat.

Zorii ceţoşi ai unei zile ce se anunţa mohorîtă pătrundeau încet printre gratiile subţiri ale celulei confortabile, dînd întregii scene un aer puţin dramatic. Generalul se sculă încet de pe patul extensibil şi se privi în oglindă. I-ar fi plăcut să întîlnească acolo trăsăturile frămîntate ale victimei, întruchiparea viziunii sale preferate, un martir tragic şi demn totodată. Ceea ce văzu însă avu darul de a-1 debusola puţin. Dormise bine în ultimele nopţi, nu făcuse efort şi avea încă un apetit care cu ani în urmă l-ar fi adus în pragul obezităţii. Din oglindă îl privea acum calm un bărbat de vîrstă mijlocie, uscăţiv, cu părul uşor încărunţit pe tîmple. De la înălţimea celor o sută şaptezeci şi şase de centimetri ai săi, Generalul îşi făcu o trecere în revistă destul de severă şi oftă mutîndu-şi privirea spre fereastra pe care se furişau acum ultimele umbre ale nopţii. Lucru ciudat, se simţi deodată liniştit, uşurat, de parcă o greutate imensă i s-ar fi ridicat de pe piept. Cu gesturi metodice îşi făcu toaleta şi-şi aprinse un trabuc mititel. Nori groşi de fum albăstrui îl învăluiră.

„Am văzut destule la viaţa mea", reflectă el parcă puţin înveselit.

La ora şase fără zece minute veniră să-1 ia. Păreau destul de derutaţi, apoi condamnatul îşi dădu seama că nu sînt decît nişte bieţi oameni sculaţi cu noaptea-n cap pen

tru a îndeplini nişte formalităţi plicticoase. Şi culmea, se simţi niţel înduioşat de soarta lor.

La şase şi cinci totul ar fi putut fi gata pentru ca micul grup să părăsească încăperea dar gesturile lor nesigure îi întîrziară mai mult decît ar fi fost nevoie. Scos din sărite, prelua comanda şi cu o mină sigură îşi jucă magistral rolul, ultimul său rol. Trecînd pragul uşii metalice care nu scîrţîia deloc cum ar fi fost de dorit, Generalul aruncă o ultimă privire încăperii în care îşi petrecuse ultimele douăsprezece zile. Din această cauză se poticni îmbrîncindu-i pe ceilalţi, restabilindu-şi cu greu echilibrul. Dar nimeni nu zise nimic.

Aerul rece de afară îl ameţi pentru cîteva clipe şi Generalul se simţi cuprins de euforie. Privind în jur, văzu arborii tunşi regulamentar ai închisorii, frunzele, cerul, norii grei de pîclă pîndindu-i fiecare gest. Văzu ferestrele zăbrelite, pereţii scorojiţi şi o băltoacă mare într-o scobitură a asfaltului. Simţi adierea răcoroasă care-i mîngîia încheieturile şi un iz necunoscut, prozaic. Ar fi vrut să le arate, să le spună, să-i facă atenţi, în fine, să-i determine să-i împărtăşească emoţia, dar privindu-i, Generalul îl surprinse pe unul dintre ei înăbuşindu-şi un mic căscat. Nu zise nimic şi-şi continuă drumul cu bărbia în piept, cu paşi mici, încercînd inconştient să imprime grupului o cadenţă.

Avusese în mînă armate. Ce ştiau ei...

La şase şi douăzeci ajunseră în mica piaţă unde de două zile geniştii improvizaseră scena ultimei apariţii a Generalului. Părea o construcţie destul de solidă, în ciuda economiei exagerate de material. Generalul se simţi mulţumit de competenţa băieţilor şi-şi promise să le păstreze un ultim gînd. Apoi îşi revizui părerea. Apropiindu-se, îl văzu pe cel căruia fără îndoială avea să-i adreseze ultimul său gînd. Şedea imobil în mijlocul platformei de lemn sintetic cu picioarele depărtate, privindu-1. Tunica neagră de stofă aspră îi flutura uşor în boarea dimineţii. De sub gluga încreţită spre vîrf, ochii lui maţi, opaci, îl fixau cu intensitate pe General şi acesta, fără să se piardă cu firea, îşi continuă investigaţia coborîndu-şi privirea pe paloşul greu de oţel care odihnea între mîinile caraghios de delicate, lipsite de protecţia unor mănuşi. „De ce fără mă

nuşi ?", se trezi întrebînd Generalul, care ar fi vrut ca totul să fie în regulă la propria-i execuţie, şi atunci micul grup se opri brusc, făcîndu-1 să se poticnească din nou. începu să bată tărăgănat o tobă, dar nevăzînd pe nimeni, Generalul îşi dădu seama că e doar o înregistrare.

..Surogat !"', scuipă el scîrbit într-o parte, apoi se ruşina pentru gestul făcut. Cu toate acestea, nimeni nu-1 băgă în seamă. Un individ scund, cu chipiu, porni să citească un text ncinteligibil, aşa cum se întîmplă mai întotdeauna. Generalul realiză că pentru moment a pierdut rolul principal şi se resemna să-şi privească partenerul ultimului său joc. De sub glugă, ochii opaci continuau să-1 fixeze. Apoi clipiră des.

Ceilalţi îl încadrau tăcuţi, imobili, doar cel cu chipiu îşi continua impasibil interminabilul monolog. Păreau cu toţii surzi ori cretini aşa cum priveau în gol, nepătrunşi. Generalul ridică din umeri plictisit. La urma urmei, execuţia, spectacolul în.sine adică, era oricum ratat.

— Mă aştepţi de mult ? întrebă şi nu se miră prea tare înregistrînd lipsa de. reacţie a celorlalţi.

— Nu, zise Omul negru. El, însă, da, mai spuse, mîn-gîind cu un gest molatec lama seînteietoare de oţel.

Totul ar fi fost frumos, neasemuit de frumos, dar'Generalul văzu firele galbene pornind din miner, mascate de mîneca largă a tunicii şi realiză dezamăgit banalitate celor ce aveau să urmeze.

îşi imaginase o lovitură seacă la rădăcina gîtului, o arteziană purpurie de sînge. Ochi împăienjenindu-se, buze livide murmurînd un ultim cuvînt pe care posteritatea se va căzni să-1 descifreze. Trupul zbătîndu-se uşor şi încremenind pe vecie.

„Surogat !", îşi zise din nou. în loc de toate astea avea să aibă parte de cea mai curată şi mai decentă dintre execuţii, în momentul cînd lama îi va fi atins ceafa, dezintegratorul aflat sub platformă îl va transforma instantaneu într-o grămăjoară albă de cenuşă fină. Mai rămîneau tunica, scena de lemn, lama metalică seînteind. Simboluri. Doar simboluri. „Am ucis stele odinioară...", se gîndi.

*

— Ai iubit ? îl întrebă din vîrful buzelor Omul negru. Generalul se cutremură de oroare. Toate convenienţele

erau călcate în picioare.

— Eu, se înecă el în propria-i salivă,... am fost... Apoi se linişti.

— Ei bine, da, am iubit. In felul meu, dacă poţi pricepe asta. Am iubit de sute de mii de ori. De milioane de ori chiar. Mi-a fost drag fiecare străpuns, fiecare sfîrtecat, fiecare putrezit într-o baltă mocirloasă. Dacă nu i-aş fi iubit, de ce mi-aş fi pierdut vremea cu ei ?

Respiră zgomotos pe nas, cu un nechezat subţirel, victorios.

— Dar tu ?

— Eu, răspunse Omul negru surprinzător de repede, eu n-am iubit niciodată. Poate doar pe el, uneori, mai zise arătînd spre bucata strălucitoare de oţel, în fond e pîinea mea. Şi mă întrebam deseori dacă aş putea iubi moartea ca pe o femeie. Da, dar ea mă încornora cu fiecare ins care-şi culca grumazul pe butucul meu. Nu e decît o tîrfă. Iar pe ei cum aş fi putut să-i iubesc din moment ce-mi făceau asta ?

— Ce ? se miră Generalul.

— Se culcau cu ea. Sub ochii mei. Hm ! Condamnatul ridică din umeri iritat. Avusese pe mină

armate. In spate, ceilalţi îşi terminaseră ritualul şi aşteptau acum imobili, calmi, cu un soi de respect care nu-i spunea nimic. Aşteptau ce ?

„Vite !", pufni.Generalul şi bătu nerăbdător din picior.

— La urma urmei, ce-i cu toată mascarada asta ? Am iubit, ai iubit, am fost iubit, cui îi pasă ? Eu sînt victima şi tăişul il ţii tu. Regulamentar. Cine poate schimba ceva ? Am avut în mînă...

•— Am să-ţi spun' o chestie, îl întrerupse blînd Omul negru.

In clipa aceea se petrecură simultan două lucruri. Generalul văzu clar cîteva frunze desprinzîndu-se de pe asfaltul murdar ca luate de vînt şi poposind cuminţi pe ramurile părăsite cu cîteva minute mai înainte. în acelaşi timp se simţi pătruns de un soi de ameţeală, de o învăl

măşeală de gînduri şi senzaţii, cum nu i se mai întîmplase vreodată.

— Dă-i drumul !

— Multă vreme ai crezut că cel mai greu lucru ce ţi se poate întîmplă de-a lungul unei vieţi este moartea. Ştiu, mai zise, simţind încercarea de protest a Generalului, nu te-ai temut niciodată de ea. Ai avut în mînă armate, sute de mii, milioane de vieţi pe care le-ai jucat. Uneori ai cîştigat. Alteoil ai pierdut. Ai avut vreodată sentimentul copleşitor al neputinţei ? Ai simţit vreodată gustul greţos al inutilului ?

Generalul îl înfruntă cu ochii pe jumătate închişi. I-ar fi frînt bucuros gîtul dacă nu s-ar fi temut că asta contravine flagrant rolului său de martir.

— Am să fiu cineva şi după ce am să mă culc cu ibovnica dumitale. Voi toţi veţi continua să alcătuiţi un morman jalnic de anonimi. Puturoşi şi jalnici. Viaţa mea adevărată începe abia acum. Nu poţi ucide o legendă. Şi stelele pe care...

Omul negru îl întrerupse din nou. Cu mîna stînga apucă vîrful măştii de catifea şi se descoperi încet. Generalul îşi privi îndelung propriul chip, trăsăturile dure, bărbăteşti, aşa cum le văzuse de dimineaţă în oglindă. Uitase să mai respire şi începu să se sufoce.

— In virtutea dreptului suprem cu care am fost investit, te condamn acum şi aici să-ţi ispăşeşti pedeapsa prin -ştergere.

La ce ar mai putea să-ţi folosească moartea unor stele?

Din clipa următoare, lucrurile se precipitară. Generalul se văzu încadrat din nou de micul său cortegiu în vreme ce umbrele reîncepură să se alungească. Soarele, abia răsărit dintre norii aţoşi, se întoarse din drum şi în cele din urmă dispăru înghiţit de zorii ceţoşi, mohorîţi. Generalul văzu păsările zburînd invers, apoi realiză că ei mărşăluiau de-a-ndoaselea spre corpul închisorii, într-o cadenţă perfectă. Mai apucă să vadă silueta neagră a purtătorului de paloş dispărînd după un colţ.

O oră mai tîrziu îi deschiseră larg poarta închisorii şi, în vreme ce el privea nehotărît zecile de cărări dintre care trebuia să aleagă, puseră în funcţiune Maşina.

Pe o rază de o sută de ani-lumină asupra abia înfiripatei sale legende se aşternu uitarea. Un amnezoemiţător de mare putere, lucrînd pe lungimea de undă a personalităţii Generalului, făcu să dispară instantaneu din toate conştiinţele aflate în interiorul cercului uitării imaginea sa, odinioară atît de vie. Efectul dozei administrate de infernala maşinărie căreia nu o

dată Generalul însuşi îi apreciase eficienţa fu atît de categoric încît pînă şi cîinii pe care îi lovise cine ştie cînd în coaste, presupunînd că l-ar fi ţinut minte ca să i-o plătească mai tîrziu, îl uitară. Obiectele sau textele sau orice altceva ce ar fi putut constitui o dovadă cît de cît palpabilă a vertiginoasei sale existenţe fură subit lipsite de suportul ideatic ce le dădea o raţiune de a fi. Şi încet, încet, se pierdură şi ele în uitare. Generalul rămase singur.

*

începuse din nou să plouă, cu stropi mărunţi, lipicioşi. Dinspre sud se furişau aburi prelungi ca răsuflarea unor animale uriaşe.

Omul se opri nehotărît la răscruce şi-şi şterse fruntea spuzită de picături. Privi cu un ochi ager punctul mişcător care însufleţea pustietatea cîmpiei la capătul unuia dintre drumuri, aşteptă liniştit pînă ce acesta începu să crească, să-şi dezvăluie identitatea. Cînd ajunse lîngă eL celălalt se dovedi a fi un bărbat scund, vînjos, căruia oboseala i se citea pe chip.

— Noroc !, zise Generalul cu un ton ce s-ar fi voit prietenos. .Spune-mi, te rog, care-i cea mai apropiată aşezare omenească ?

Celălalt se scarpină în creştet, bălăbănindu-se încoace şi-ncolo, ca şi cum întrebarea ar fi necesitat o deosebită agerime a minţii.

— Tortuma, zise. Da' nu-ş' ce dracu', cu ploaia asta e ceva cale pîn-acolo. Eşti străin ?

— Nu mă recunoşti ? răspunse Generalul întrebării printr-un alt semn de întrebare.

Omul se foi neliniştit, îngrijorat parcă.

— Nuuu..., spuse, nu-mi amintesc să fi... Da' ia stai ! Nu eşti tu ăla care umblă din colonie în colonie şi ghiceşte viitorul în rîurile chipului ? Te-am văzut odată...

N-o nimerise. Generalul se închise dintr-o dată în el însuşi ca şi cum o lespede grea i-ar fi zăvorit ieşirea spre inafară.

— Cită cale e de-aici pînă pe Pămînt ? şopti.

— De-aici ? în glasul mărunţelului se putea citi neîncrederea. Vreo... două sute de ani-lumină. Da' numai dacă te bagă mahării în seamă. Altfel... Hai, spune, nu eşti tu ăla care...

Se întoarse brusc, fără nici o legătură, şi o porni zorit spre sud, ca să prindă ultimele spasme ale zilei care murea. Generalul îi privi silueta ponosită, scăzînd treptat, devenind din nou un punct.

— Am avut pe mînă armate ! strigă în urma lui ca un apucat. Şi am ucis stele...

Nimeni nu-i răspunse.

La ora şapte şi paisprezece minute intră pe porţile Tortumei. Merse drept înainte timp de vreo jumătate de oră, fără ca cineva să-1 întrebe ceva. La ora opt fără cinci intră în primul local întîlnit şi se îmbată încet, metodic, cum nu mai făcuse niciodată în viaţa lui. Patroana, o femeie grasă, cu un neg pe nas, îi turna în răstimpuri în pahar. Mai tîrziu, după vreo săptămînă, o cunoscu mai bine şi se căsători cu ea.

îşi amintea adesea păsările zburînd invers şi stelele ucise printre care se găsise probabil şi a lui.

Muri la optzeci şi trei de ani, într-o dimineaţă, la orele şase şi douăzeci de minute.

Postfaţa editorului

„Mi-a plăcut dintotdeauna să privesc viitorul cu ochii limpeziţi de liniştea prezentului. Dar nu de o linişte cum este aceea a unui lac de munte, încremenit între cer şi piatră, ci mai degrabă liniştea fagurelui, ascunzînd amintirea cupei de floare şi a muncii. Mi-a plăcut dintotdeauna să privesc viitorul cu ochii limpeziţi de liniştea prezentului pentru că aşa ne-am obişnuit noi, românii. Noi nu am căutat niciodată cu ochi flămând la bucuria altuia, iar cînd a fost vorba s-o apărăm pe a noastră, ne-am bizuit pe umerii noştri şi pe braţele noastre.

Nu cred într-un război atomic inevitabil. Nu cred în imposibilitatea rezolvării paşnice a conflictelor. îmi dau seama de forţa atomului destinat distrugerii, dar în faţa acestui pericol nu nutresc numai speranţă, ci trăiesc cu convingerea că OMUL, această superbă măsură a lucrurilor, va reuşi încă o dată să-şi demonstreze existenţa sub semnul lui «cogito». Şi mai trăiesc cu convingerea că într-o bună zi, prin acest «cogito», va converti miezul ucigaş al bombei în lumină, căldură şi viaţă.

Nu cred că o minoritate de minţi inconştiente, criminale, va reuşi să treacă peste voinţa unei omeniri paşnice, sătulă de confruntarea cu moartea. A fi stăpînul Bombei nu înseamnă a fi stăpînul lumii. Iată de ce cred că Simfonia a IX-a a lui Beethoven

este urmarea logică a celei de-a V-a. Iată de ce cred că Stăpînul Lumii, singurul stă-pîn etern al lumii, este ţipătul copilului nou-născut."

Este profesiunea de credinţă a unui tînăr scriitor de literatură de anticipaţie din ţara noastră. Nu de puţine ori, unii critici literari au privit acest gen drept simplă litera

tură de „divertisment". Dar concursurile ce au avut loc în ultimii ani, cu ocazia consfătuirilor naţionale ale cenaclurilor de anticipaţie, desfăşurate sub conducerea CC. a] U.T.C. în colaborare cu revista „Ştiinţă şi Tehnică", au demonstrat că tinerii aparţinînd „noului val", prin creaţiile lor, reuşesc a se face afirmaţi ca scriitori posedînd o conştiinţă acută a problemelor complexe puse în faţa contemporaneităţii.

Deci, ce reprezintă de fapt „noul val" în anticipaţia românească ?

Să zicem, o categorie de tineri care visează constructiv şi avertizează. Tineri ce încearcă să vadă dacă nu cum vor fi lucrurile, cel puţin cum ar putea să fie. Tineri profund angajaţi prin scrisul lor în bătălia uriaşă ce se dă de azi pentru salvarea viitorului. Dacă viitorul va fi bun sau rău, asta depinde,de oamenii care-1 vor construi şi trăi. Cel mai important însă e ca acel viitor către care tind şi aceşti tineri entuziaşti să existe. De aceea scriu şi ei. De aceea ne vorbesc despre pericole ce ne ameninţă chiar în prezent sau ne-ar putea ameninţa pe mai departe. Despre pericolul violenţei, despre cel al dezintegrării — de la cea nucleară la cea socială —, despre degradarea valorilor şi erodarea morală. Şi mai cu seamă despre omul pus să aleagă între viaţă şi moarte, între înfăptuire şi distrugere — mai ales despre acest om al zilei de mîine, şi dintotdeauna, este vorba.

Căci dacă există o perspectivă din care autorii privesc întâmplările pe care ei înşişi le imaginează, aceasta nu este, nu poate fi decît perspectiva umanismului socialist, umanism de tip nou, capabil să rezolve pe un plan superior nevoia de frumos, de adevăr, de împlinire creatoare a fiinţei, şi care luptă cu înflăcărare împotriva oricăror încercări de anihilare a amprentelor vieţii raţionale pe planeta noastră albastră.

Această antologie reflectă deci aspiraţiile noii generaţii către un Pămînt lipsit de arme, lipsit de violenţă şi asuprire, un Pămînt al oamenilor-Oameni, al Raţiunii triumfătoare. E o

antologie-avertisment pentru că, în spiritul şi animaţi de ideile Partidului Comunist Român, ale secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, tinerii caută să combată prin mijloace artistice adecvate doctrine

264

şi teorii despre necesitatea războiului — rece sau cald — şi a aşa-numitei politici a echilibrului de forţe care n-ar putea fi oferit decît de o tot mai nesăţioasă cursă a înarmărilor, în acest An Internaţional al Tineretului, vocile tinerilor creatori de anticipaţie din România se ridică pentru apărarea intereselor existenţiale ale fiinţelor de pretutindeni, şi aceasta este, dacă stăm să ne gîndim, un lucru fantastic. A vorbi despre ziua de mîine a Pămîntului ca despre o problemă ce te priveşte în cel mai înalt grad este ca şi cînd inima ta s-ar afla pentru o clipă în centrul lumii. Şi poate că axa lumii trece într-adevăr prin inimile celor ce ştiu să viseze frumos.

Iar Anticipaţia capătă o valoare deosebită prin caracterul său de literatură gustată de marele public. Pentru că, dincolo de tragediile ce ne-ar putea aştepta în viitor, dincolo de eventuala perspectivă a războiului sau dezumanizării, va bate din aripi totdeauna speranţa evitării unui deznodămînt dezastruos al aventurii speciei umane.

Şi, în încheiere, spre a nu lăsa cititorul nedumerit în faţa caleidoscopului literar al acestui volum, vom căuta să-i oferim un mic ghid al autorilor şi textelor prezentate. Amintim că este vorba de tineri de pe întreg cuprinsul ţării, de cele mai diverse profesiuni, şi că, de-a lungul ultimilor cinci ani, au fost cu toţii laureaţi ai concursurilor naţionale sau zonale.

Rodica Bretin (inginer) Scriitoare al cărei talent a fost consemnat de numeroase premii, de colaborări la diverse reviste şi la radio, precum şi de apariţia, în 1985, a volumului său de povestiri Efect holografic. Are o scriitură curată, punctată deseori cu elemente captivante şi impregnată de un puternic fior liric.

Oviăiu Bufnilă (subinginer) Publicat într-o seamă de reviste şi fanzine, este o prezenţă obişnuită în sumarul almanahurilor „Anticipaţia". Scrie o proză concentrată, adeseori încărcată de simboluri şi parabole. Schiţa Trei pisici albe pe acoperiş este caracteristică pentru stilul său aparte care oferă valenţe noi unei teme destul de uzitate.

Aurel Cărăşel (profesor de limba română) Povestirile sale urmăresc, în general, feţe ale unuia şi aceluiaşi cristal tematic : universul alter-ego-ului. Este analizat un singur personaj ce se strecoară prin labirinte mobilate straniu,

265

prin gări sau deserturi, pentru a se regăsi pe sine însuşi pretutindeni, avînd cînd sentimentul dezamăgirii propriu celui depăşit de propria-i sosie. cînd satisfacţia subordonării sosiei şi a reintegrării ei în peisajul fiinţei. Cind şi cînd, autorul păşeşte alături de tema preferată şi scrie cîte-o splendidă parabolă. Una dintre acestea se numeşte Colonie pentru o mie de ani.

George Ceauşu (informatician) Numeroasele premii naţionale şi zonale, apariţiile în reviste, almanahuri, fanzine şi în antologiile Alpha (Ed. Scrisul Românesc — 1983) şi O planetă numită Anticipaţie (Ed. Junimea — 1985) îl fac pe G.C. un scriitor relativ cunoscut, cel puţin în rîndurile i'a-nilor. Prezenta nuvelă, Atacul gondronilor (premiul I la a XIII-lea Consfătuire Naţională — Bucureşti 1983), ridică problema dezumanizării, de care profită gondronii, existenţe non-umane, aflate la graniţa dintre mineral şi animal, ce se dezvoltă în reziduurile, ideatice, dar şi reale, a!e civilizaţiei.

Dorin Davideanu (inginer) Caracterizat printr-o exemplară conştiinciozitate şi modestie, evită să se facă vîlvă în' jurul prozelor sale („cuminţi", dar cu o scriitură bine elaborată) şi al premiilor, ce nu l-au ocolit. Cu toate acestea, povestirea Zece secunde a reuşit să devină un punct de referinţă în alcătuirea almanahurilor, antologiilor etc. Noi am ales schiţa Crenelurile, care se distinge prin conci-ziunea în care poate fi îmbrăcată o parabolă deosebit de tulburătoare.

Silviu Genescu (desenator) Prozator, clar. în paralel, şi traducător din limba engleză. Practică stilul direct, simplu dar deloc simplist, iar tematica aleasă este, de cele mai multe ori, axată pe problema responsabilităţii individului faţă de societate şi de sine însuşi. Povestirea Stigmatul se constituie într-o naraţiune vie, încărcată de aluzii şi simboluri, densă şi totodată plină de sensibilitate.

Ştefan Ghidoveanu (economist) Autor matur, s-a impus prin conştiinciozitatea şi perseverenţa cu care a ştiut să păşească pe treptele afirmării. Fără a excela întotdeauna printr-o idee absolut originală, nuvelele sale se bucură însă de

o ..regie" de cea mai bună calitate, în care tensiunea evenimentelor este abil gradată.

266

Mircea Liviu Goga (student) Sosit în rândurile anticipaţiei dinspre poezie, şi în mod cert unul dintre cei mai talentaţi autori tineri, prin tematica majoră a creaţiilor sale şi modalitatea artistică de realizare. Învăţătorul, proză densă, se înscrie în tema sa favorită : fisura memoriei. Umanitatea a uitat sau a pierdut din vedere un anumit orizont esenţial şi "Se străduieşte să-1 regăsească. Tema se împleteşte strîns aici cu mitul eroului civilizator, erou care însă, în acest caz, e departe de a aduce binefacerile sperate, nereuşind decît să distrugă o cultură milenară şi să pericliteze însăşi existenţa umanităţii. Nuvela, începută relativ optimist, capătă în final accente tragice, amintind oarecum, în ton şi înţelesuri, de Xipehuzii lui Rosny Aine.

Mihail Grămescu (muncitor) Premiat; în nenumărate rînduri la consfătuirile naţionale, este considerat de mulţi drept unul dintre capetele de afiş ale „noului val-'. In 1981, a publicat la Editura Albatros, în colecţia „Fantastic Club", volumul de povestiri Aporisiicon. Cultivă un stil îngrijit, obiectiv şi absolut refractar la patetism, notabil prin nuanţe uneori baroce. Preocupat de traiectoria omului în univers, el redescoperă mituri mai vechi şi mai noi, cărora le conferă noi înţelesuri. Din creaţia sa deosebit de bogată am selectat lucrarea Nike.

Răzvan Haritonovici (inginer) Autor cunoscut mai degrabă în cercul fanilor literaturii de anticipaţie decît de marele public, deşi e prezent foarte des în emisiunile radio „Exploratorii zilei de .mîine". Schiţa Poate... mîine... Iva... a fost premiată în 1983, în cadrul celei de-a XIII-a Consfătuiri Naţionale a cenaclurilor de anticipaţie.

Radu Honga (tehnician) Deţinător a numeroase premii-, a publicat în diverse reviste, almanahuri şi fanzine, în patru antologii şi are la activ un volum de povestiri aflat sub tipar la Editura Scrisul Românesc. Scrie agreabil, avînd preferinţă în general pentru gamele grave ale umorului. A introdus pe scară largă în peisajul literaturii de anticipaţie româneşti stilul povestirii cu poantă finală.

Cătălin Ionescu (inginer) Revelaţie a ultimilor trei ani, proza lui distingindu-se prin preocuparea pentru psihologia

omului pus în faţa unor situaţii-limită. Vitrina interzisă urmăreşte drama spirituală a unui soldat cu mi

267

siune specială. Planurile realului cu cele ale visului se intersectează pe alocuri, dînd profunzime naraţiunii.

Lucian Ionică (sociolog) Cunoscut în rîndul fanilor nu doar ca scriitor ci şi ca un teoretician şi critic literar al genului. De altfel, aceste calităţi i-au fost reconfirmate de acordarea Premiului U.T.C. pentru volumul de povestiri Ziua confuză, apărut la Editura Albatros în 1983. Practică un stil curat, concis, iar în prozele lui predomină elementul introspectiv.

Marcel Luca (tehnician) Unul dintre „veterani", dar totodată un veşnic (re)debutant. Lacul păsării Wandoo (povestire premiată la a XII-a Consfătuire Naţională — Sibiu 1982) este o proză ce păstrează un uşor parfum desuet prin forma sa, apropiată de modul în care se scria literatură de anticipaţie prin anii '70. Conţine un mesaj bine reliefat, deşi ideea nu excelează prin noutate.

Victor Martin (student) Poate cel mai mare inventator de faună spaţială din fandomul românesc. Imaginaţia debordantă şi modul de a o înveşmînta formează stranii universuri, cum ar fi, de exmplu, cel din Planeta Agidia... Semne particulare : scrie poezie şi posedă un accentuat simţ al umorului, ceea ce se reflectă şi în creaţiile sale de anticipaţie.

Dan Merişca (inginer) Cunoscut mai degrabă ca animator al mişcării.de amatori de anticipaţie decît ca scriitor, el numărîndu-se printre organizatorii de bază ai consfătuirilor naţionale. A avut o contribuţie deosebită la apariţia fanzinelor ieşene Fantastic Magazin, SF Contact, Quark, Holograma, iar în 1985 a alcătuit, împreună cu Alexandru Mironov, pentru Editura Junimea, antologia O planetă numită Anticipaţie. Proza Omul cel tăcut, inelul şi fata blondă (scrisă în colaborare cu Doru Pruteanu — profesor de limba română, afirmat mai mult ca critic literar al genului) este una dintre puţinele ce-i poartă semnătura. Ea se face remarcată printr-o tensiune tulburătoare, transpusă într-un veşmînt stilistic sobru, lipsit de patetism.

Lucian Merişca (medic stomatolog) Fratele lui Dan Merişca Anticipaţia pe care o scrie e bine lucrată, bine gradată. Povestirea aleasă de noi, Deratizare, urmăreşte descrierea unei societăţi dezumanizate aparţinînd unui

apocaliptic viitor postatomic. Este o proză cu un puternic caracter de avertisment, urmînd linia tradiţională a unui Bradbury (451° Fahrenheit) sau Herbert Franke (Reţeaua gîndurilor).

Liviu Paciugă (elev) Unul dintre cei mai tineri autori de anticipaţie. Printre temele pe care le abordează în 'scrierile sale se numără şi cea a războiului planetar sau interplanetar. Pentru antologia de faţă am ales lucrarea Atac de cord, care reflectă într-un mod original vidul sufletesc al unui individ ce a supravieţuit unei atari conflagraţii, proză oferind măsura unui talent promiţător.

Mircla Paciugă (studentă) Sora lui Liviu Paciugă. Una dintre Cele mai tinere şi talentate autoare de anticipaţie, laureată a mai multor concursuri. Scrie o proză de factură uşor romantică, cu accente de patetism. în general, evită stilul dur, brutal, în tratarea unor teme axate pe tragediile posibile ale viitorului. Lucrarea aleasă este una din cele mai reprezentative ale sale.

Gheorghe Păun (cercetător ştiinţific) Remarcabil matematician, autor al mai multor lucrări ştiinţifice, constant colaborator al revistei „Ştiinţă şi Tehnică-' (a se vedea rubrica de jocuri logice „GO" etc), el s-a făcut apreciat şi ca un scriitor de real talent, fiind distins cu numeroase premii. în 1984, i-a apărut, la Editura Albatros, volumul de povestiri Sfera paralelă.

Viorel Pîrligras (desenator tehnic) în egală măsură, prozator şi grafician de valoare. A dobîndit mai multe premii pentru creaţie literară (printre care şi un premiu al Uniunii Scriitorilor) şi grafică în cadrul concursurilor naţionale şi zonale. Cultivă o literatură sensibilă, profund umanitară, în care persistă, ca un laitmotiv, încrederea în capacităţile omului de a surmonta cele mai dificile încercări. Nuvela Intre nasturi reprezintă o sinteză a mai multor teme de anticipaţie în care străfulgera elemente surprinzătoare de mit.

Anghel Th. Popescu (actor) Pînă acum doi ani, scria doar teatru şi librete de operetă. E actor al Naţionalului craiovean, are la activ mai multe piese publicate, dintre care unele s-au jucat pe scenele teatrelor din Turda şi Craiova. Scrie o literatură de anticipaţie a ideii simple, clare şi a amănuntului bogat.

Marius Stătescu (inginer) Un alt „veteran" din cadrul tinerei generaţii, cu o creaţie literară sporadică în ultimul timp. A fost premiat la cîteva concursuri naţionale în urmă cu mai mulţi ani şi a publicat într-o serie de fan-zine, precum şi în trei antologii. Proza Cerul era senin dezvoltă tema implicaţiilor nefaste pe care le-ar putea avea unele descoperiri ştiinţifice asupra civilizaţiei, în momentul în care omenirea nu ar controla cu pertinenţă şi responsabilitate rezultatele aplicării lor în practică.

Alexandru Ungureanu (inginer) Unul dintre cei mai cunoscuţi autori de literatură de anticipaţie aparţinind tinerei generaţii — numeroase premii naţionale şi zonale i-au adus consacrarea. în 1984 i-a apărut la Editura Albatros, în colecţia „Fantastic Club", romanul Marele prag. Scrierile sale, pătrunse de un înalt sentiment al responsabilităţii umane, se caracterizează printr-o mare bogăţie de idei şi un stil spontan, punctat pe alocuri de un sensibil filon liric. Artele Marţiale Moderne prezintă fresca unei societăţi dezumanizate, a cărei singură raţiune de a exista este violenţa dusă pînă la extrem.

Dănuţ Ungureanu (inginer) Afirmat cu ocazia concursurilor de literatură de anticipaţie din ultimii ani, a publicat în diverse fanzine, în revista „Ştiinţă şi Tehnică", precum şi în almanahurile „Anticipaţia". Proza lui se distinge printr-o scriitură clară, fără divagaţii, uneori însolită de o subtilă notă umoristică. în principiu, are predilecţie pentru teme aparent comune, oglindind gîn-durile, năzuinţele şi faptele unor oameni obişnuiţi ai zilei de mîine, care seamănă surprinzător de mult cu cei de azi, singură excepţie constituind-o Generalul, el numă-rîndu-se printre puţinele personaje negative, nerecuperabile, pe care autorul le-a creat.

Desigur, antologia noastră nu s-a vrut — şi nici nu putea fi — exhaustivă, fapt pentru care i-am ales pe cei mai reprezentativi autori aparţinind tinerei literaturi de anticipaţie româneşti, cei ale căror creaţii s-au dovedit a fi la nivelul celor mai valoroase scrieri-avertisment ce le cunoaştem.

Aflată în rîndul celor mai percutante mijloace de trezire a conştiinţelor, de avertizare asupra unor dezastre ce ameninţă mersul ascendent al umanităţii, literatura de

anticipaţie pune în slujba incriminării holocaustului nuclear, a degradării speciei raţionale ce populează Terra un potenţial artistic de mare expresivitate, îmbinînd precizia celei mai riguroase analize cu forţa imaginaţiei. Tragismul răscolitor al unor capodopere închinate acestei teme ilustrează o înaltă accepţie asupra responsabilităţii umane din partea autorilor de anticipaţie. Şi cu cît mai mult va creşte audienţa unor asemenea scrieri, cu atît mai jalnic vor suna cinicele declaraţii ale „strategilor" sinuciderii colective, ale fanaticilor inventatori de arme tot mai perfecţionate. Pacea nu este şi în nici un caz nu trebuie să devină utopie. în virtutea acestor lucruri, avînd în vedere toate cele spuse precum şi cele întrezărite, tînăra, militanta literatură de anticipaţie din România socialistă lansează vibrantul apel :

VIITORUL ? ATENŢIE !

CONSTANTINA PALJGORA

CUPRINS